

34

كتاب
میزان الحق

Mizān al-hakk.

A polemic in Turkish
directed against
Muhammadanism,
London, 1861.

Mizān al-hakk.

A polemic in Turkish
directed against
Muhammadanism,
London, 1861.

290

79

\$402

THE NEW YORK
 PUBLIC LIBRARY
 295658
 ASTOR, LENOX
 TILDEN FOUNDATION
 R 1927

2

4. -

THE
PUBLISHED
BY
ASTOR
TILDEN
& KENNEDY

Book-hakk.
2016 in Turkish
against
...
...
... 1861.

...

٤٩٥

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY
295652A
ASTOR, LENOX AND
TILDEN FOUNDATIONS
R 1927 L

كتاب
ميزان الحق

لله الحمد

شکر بی حد و ثناء بی عد اول فرد واحد اولان خالق علیم و حاکم
 حکیمه سزا در که ذات قدیمی تغیردن معرا و جلال غطیمی تبدلدن مبرا
 اولوب وجود اقدس سرچشمه حقیقت و مغفرت و منبع هدایت و
 رحمت در و عطایا و کرامات بیغایه سی دمبدم جلوه کرمشده ظهور
 و معرفت حقیقی پرده مکرمتنده مستور و الطاف عمیمی مسافرین دیار
 معرفت و طالبان علم حقیقته کمشکات من النور در * اما بعد * عارفان
 علوم معرفت و ذوالشعوران مراتب مکاشفته ظاهر و بیدیدار در که انسان
 سبخوان دبستان وجود اولدیغی حالده هر برشیدان اول کند و سنه تحصیلی
 لازم اولان علم معرفت نفس در یعنی ابتدا انسان کند و نفسی حقنده
 عارف اوللو در زیر باب معرفت الهک مفتاحی بودر شویله که اگر برکمنه
 کند و روحنک تقاضاسنه مطلع اولیوب انک حقنده کسب معرفت
 و نفسنک هوس و ارزولرینی تفتیشه مبادرت ایقامش ایسه البده کند و
 احوال باطنیه سندن بیخبر اوله رق معرفه الهه دخی اشنا دکدر و بو مقوله
 کسانه باب معرفت الله مسدود اولدیغندن قرب درگاه احدیتدن مردود
 درلر و کند و امور قلبیه لرینه متوجه اولدقجه باب معرفه الله یوزلرینه مفتوح
 اولمز و نفسنه عارف اولماق شول درجه معرفت الهک معدومیتنه
 باعث اولمش در که احوال نفسیه نك عدم اطلاعندن چوق کمنه لر

بو نعمت عظامان محروم قالمغله الهام الهی بی انکار و حتی انواع مقالات
 ناجبا ایله استحقار ایدر لر لکن بر صاحب عقل سلیم کند و حقنده تفکر
 ایدوب ارزوی قلبیه سنه تقید و دقت ایلدیگی حالده اکلایه جق در که
 کندوسنی دائما تشویق و تحریک ایلین ارزولرک اصلی یالکز بر ارزو در
 که لیل و نهار هزار کونه خیال و افکار ایله انک دفع و تسکینه جهد
 و غیرت ایدر و بو ارزو جمله بشرک و حتی حال بدویت و جهالتده بولنان
 طوائفک قلبونده دخی موجود در و بو ارزوی اصلی شول تقاضان عبارتدر
 که کافه بنی بشرده بولوب بو جهته انسان سرور و سعادت حقیقی
 طلب ایدر و انی بولما نیجه قلبی راحت اولیوب بختیار اوله مز بناء علیه
 اعلان ادنایه وارنجه هر کس سعی ایدوب زحمت چکر که کندو قلب
 و روحنک ارزوسنی بولوب سعادت مذکوره یه واصل اوله شویله که
 بعضیری کندو نفسلرینی طامدیقلرندن و روحلرینک ارزولرینی بلدکری
 جهته اشبو ارزوی درونلرینی بر طاقم عیش و عشرت ایله سکونت بولور
 ظنی ایله هوای نفس اماریه گرفتار و متاع لهو و لعبه خریدار اولدقلرندن
 بحسب الامکان ارزوی جسمانیلرینی بسله یوب لذات دنیویه دن هر نه قدر
 بهره دار اولور لر ایسه ده ینه اخر الامر کندو راحت روح و اطمینان ضمیرلریمیزی
 حاصل ایده لم دیو ایلدکری خلیای باطلیه بدلا کندو روحلرینک اذیتلرینی
 و قلبلرینک اضطرابی ارتروب و متلوق و بختیارلق یرینه کدوزت نفس
 حاصل ایدوب دهها زیاده مایوس و بد بخت اولور لر و بعضیری دخی کندو
 سعادتلرینی کثرت مال و املاکده ظن ایدوب خزینه لر اوزرینه خزینه
 قویر لر و هر نه قدر افراط ایله جیفه دنیا یه متصرف اولور لر ایسه ده کمال
 حرص و طمع لرندن ناشی دهها زیاده طلب ایده رک هیچ بر وقت نفسلرنده

قناعت حاصل اولزو عاقبت امواج موت و اجل ايريشوب مالك اولدقلى
اموال بي فائده بي ترك ايدهرك فلكه اميدلى ساحل رس مرام اولدن
كشتي و وجودلى محيط زمينه غرق اولوب روحليني نائل سعادت ايده
جكدر ظن باطلنده بولندقلى بتون خزائني كندولى كبي بو دار فنايه دلبسته
اولانله توزيع ايدوب كيدرلو و بعضلى دخى بو سعادتق علمك كشرتنده
بوله جغز ظن ايدرلر لکن بلزلر كه بوجهانك علومى علوم بشریه اولوب
و مختعلرى دبستان الهام ربانیده متعلم اوليوب يالكز عقل ايله بولمش
شير اولديغندن ابعينه ذكرى سبقت ايدن ذوق و صفايه مشابه اوله رق دنياى
فانیدن اخذ ايله بر بنای بي ثبات اوزرينه قورلمش درو بونی تفكر ايتزلر
كه علم حقيقى و سعادت دائمی طلب ايليان شول روح ابدى شجرة
فانينك محصولاتی اولان علومه قانع اولورمی و كذلك بعضلى كندو
روحلرينك سعادتني عزت دنيويه و حشمت ظاهره و بعضلى دخى بوقيلدن
ديكر بعض شير ايله بوله جغز ديوهر بریسی برر طريق ايله حسن حال
و سعادت احوال طلب ايدرلر لکن بو جمله ايله انلردن هيچ بری سعادت
مطلوبه بي بو دار فانی ثمراتندن بوله ميه جقدر زيرا بشرک ابدى اولان
روحی بو مثللو فانی و جسمانی غذا لردن اصلا طوبه مزو عجا بالجمله دولت
و مکنت و مال منالی ايله كچی جی و بی ثبات اولان دنيا انسانك روح
ابدیسنی مسعود و مسرور ايده بيلورمی خير ايده مز بو صورتده انسان حقيقى
و ابدى سعادتق تحصيل ايتمکن عبارت اولان كندو روحنك ارزو و
تقاضاسنی بو عالم مجازك زوق و صفا سندن حصوله كلميه كنى بيلوب
عالم روحانی بي بلكيهرك شول وجود حقيقى و بيزوال اولان حق تعالیدن
مأمول و طلب ايليدر زيرا تقاضای مذكوره نك حصولی محضا آگا و انك

معرفتنه منوط در ایمدی کندور و حنك تقاضاسنی جلب و سعادت حقیقی بی
 تحصیل ایتمکی مراد ایدن کمسنده لازم در که هر بر شیدن اول سعادت
 حقیقه نك سر چشمه سی اولان اللّهی بولوب شربت حیات جاودانی بی
 اندن نوش و حلقه عبودیتنی درکوش ایدوب انك رضاسنی تحصیل ایلیه
 زیرا بشرک خلقت و ایجادندن اصل مقصد الهی بودر یوخسه اکل و شرب
 و تحصیل مال و دولت و بین الناس کسب نام و شهرت و طلب جاه
 و مکنت دکل در خلاصه انسان مجرد تعبد ابدی و سعادت دائمی ایچون
 خلق اولمش اولغله بو دنیاده ایکن اشبو سعادت دائمیه ایچون مستعد
 و مهیا اوللو در ایمدی هر کسک اقدام امور و واجبه ذمتی بو در که
 سعادت مطلوبیه نائل اولوب کندو خلقتنك مقصدینی حاصل ایلیه و اللّهی
 طوغریلق ایله طانیجده دکین اختیار استراحت ایتمیه لکن بو امرهمی
 ملاحظه ایتمیوب کندو اوقاتنی یالکز لذات جسمانیه و امور دنیویده
 صرف و اضاعه ایلان کمسنه الله تعالینك غضبیه مستحق اولور *

اما لایدرک و غیر مرئی اولان اللّهی نه طریق ایله طانیوب بولالم یالکز
 عقلنك قوتی و دلالتی ایلهمی حاشا بی ابتدا و انتها و ازلی و ابدی اولان
 ذات عظیم الشانی عقل انسانی نوجهله درک و غیر مرئی اولان حق تعالی
 حضرتلرینی نه کونه تصور ایدوب لوح خیالنه نقش ایده ییلور حالبو که
 عقل انجق قوه حواس ظاهریه واسطه سیله متصرف اولدیغی نسنه لری درک و
 تشخیص ایدر و عقلك مسخری اولان عالم محضا عالم مرئیدر عالم غیر مرئی بی
 اصلاً درک ایده مز لهذا انسان عقلی واسطه سیله الحق اللّهی ایجاد عالم
 سببیه کندو ذات غیر مرئی سنی بیان بیوردیغی قدر اکیه ییلور بنا علیه
 انسان مصنوعدن صناعی و مخلوقدن خالق استدلالات ایتمکه مقتدر اولور

و عالمک تکوین و ثباتی انسانی متفکر و متیقظ ایده بیلور که البته بر خالق کل وار در و باعث حرکات موجودات اولان قوتلره و با خصوص کافه مخلوقاتک یکدیگره اولان تعلق و استمدادنه و هر مخلوقه اقتضا ایدن جوارح و اعضانک کمال حکمت و انتظام اوزره خلقتنه مثلا کورجی کوز و اشدیجی قولاق و سائر بو مقوله عالیده مشاهده اولنان حالاته نظرا انسان اللهک قادر و قدیم و علیم و حکیم و کریم اولدیغنی فهم و اذعان ایده بیلور و بر انسان کندو ضمیر و عقلمنده ایوبی فنادن و عدلی ظلمدن و مقبولی نامقبولدن و مکافات و مجازاتدن فرق و تمیز ایده بیله جکی صورتده خلاق عالم او ادمک عادل و مقدس اولوب مطیعلره عنایت و مکافات و عاصیلره غضب و مجازات ایدیجی اولدیغنی قبول ایدر فقط کتاب الهام اللهیدن بهره و نصیبی یوق ایسه خالق مخلوقات واسطه سیله بوندن زیاده طانیه مز و الهی مزکور صفات ایله بیلش و قبول ایتمش ایسده ینه بو علم قلیل ایله یقین کلی تحصیل ایده مزاشته بت پرستلره احاله نظر دقت اولندیغنی حالده بو مطلبه بر شاهد کافی اوله بیلور زیرا انلرک اکثریسی آیام سلفده تحصیل ایتمش اولدقلری شونجه عقل و فراست و علم و کیاستله ینه عبادت اصنامدن فراغت ایتمیوب حالا این و عادات قدیمه لرنده باقی قالمشدر و الهی یقینا واحد و قدیم و قادر و علیم و حکیم و رحیم و عادل و مقدس و زمین و آسمانک خالق بیلک مرتبه سنه بیله ایرشه مامشدر و بو دخی معلوم اوله که انسانی قلاغوز لایجی و تحریک ایدیجی یا لکر عقل اولیوب بونده نفسک دخی مدخلی وار در و نفسک هوا و هوسلری شول درجه انسانده کسب قوت ایلشدر که اکثر اوقاتده دیده بصیرت لرینی اعی و مملکت وجود لرینی سراپا استیلا ایدر لر و بو سببه مبنی انسانک کندو عقلی دلالت

واستصوابی ایله معرفت الله مذکوره نك مدارجنه واصل اولسی و یاخود
 کندولکندن هم نفسنه غلبه ایدوب وهمده بالجمله مقبول و ممدوح
 اولان شیرلی عمله کتورمکه کسب استعداد ایلمسی ممکن اوله مز و اکر
 بالفرض انسان کندو عقلی واسطه سیله معرفت الله مراتب مذکوره سنه
 ایریشه بلور دیو تصور ایدرایسک ینه بونکله روح ابدینک تقاضاسی تسکین
 قلنه مز زیرا انسان کندو عقلیله الله اوصاف مذکوره سی حقنده یقین کلی
 حاصل ایده میوب کندولکندن الله بشره تعلق ایدن اراده و احکامی
 و بشرک نه طریق ایله عند الله مقبول اوله جنبی و نوجهله حقا رضاسنی
 تحصیل ایده بیله جکنی تفهیم ایده مز حتی زمان سلفده علمای بت پرستارک
 اعلملری اولان حکمای یونان دخی بوبابده عقل و ادراکلرینک عجز و قصورینی
 اقرار و اعتراف برله مخلوق خالقک اراده سنی درک ایده میه جکنی بیان
 ایلمش لر در و انسان مطالب مذکوره دن ینجر اولدیغی حالده الله
 اراده سنه نصل مطلع اوله بیلور و الله اراده سنه کوره اطاعت و عمل
 ایتمدیکی صورتده رضاسنی نوجهله حاصل و الله رضاسنی حالنه شامل
 اولمز ایسه سرور و حبور حقیقی یه نه کونه نائل اوله جقدر بوبله اولدیغی
 حالده مسرة و سعادت ابدیه نائل اولمقدن عبارت اولان تقاضای روح
 انسانینک تسکینی ایچون الله نوع بشر حقنده اراده علیه سنی اکلاشه حق
 بر صورتله بیان بیورمسی لازم کلور و الله عظیم الشانک سعادت سرمدیه
 ارزوسنی محضا بوکا نائل اولملری ایچون هر کسک قلبنه ثبت و نقش ایلمش
 اولدیغنه شک و شبهه یوقدر ایمدی انسانک الهام ربانی اولقسزین سعادت
 و مسرت حقیقی یه واصل اوله میه جنی امر مثبت اولدیغندن بهمه حال
 الهام الهی کندوسنه هر برشیدن اقدم و الزم در فلهذا انسان الهی و انک

واستصوابی ایله معرفت الله مذکوره نك مدارجنه واصل اولسی و یاخود
 کندولکنندن هم نفسنه غلبه ایدوب وهمده بالجمله مقبول و ممدوح
 اولان شیرلی عمله کتورمکه کسب استعداد ایلمسی ممکن اوله مزواکر
 بالفرض انسان کندو عقلی واسطه سیله معرفت الله مراتب مذکوره سنه
 ایریشه بلور دیو تصور ایدرایسک ینه بونکله روح ابدینک تقاضاسی تسکین
 قلنه مزیرا انسان کندو عقلیله الله اوصاف مذکوره سی حقنده یقین کلی
 حاصل ایده میوب کندولکنندن الله بشره تعلق ایدن اراده و احکامی
 و بشرک نه طریق ایله عند الله مقبول اوله جنعی و نوجهله حقا رضاسنی
 تحصیل ایده بیله جکنی تفهیم ایده مز حتی زمان سلفده علمای بت پرستارک
 اعلملری اولان حکمای یونان دخی بوبابده عقل و ادراکلرینک عجز و قصورینی
 اقرار و اعتراف برله مخلوق خالقک اراده سنی درک ایده میه جکنی بیان
 ایلمش لر در و انسان مطالب مذکوره دن ینجر اولدیغی حالده الله
 اراده سنه نصل مطلع اوله بیلور و الله اراده سنه کوره اطاعت و عمل
 ایتمدیکی صورتده رضاسنی نوجهله حاصل و الله رضاسنی حالنه شامل
 اولمز ایسه سرور و حبور حقیقی یه نه کونه نائل اوله جقدر بوبله اولدیغی
 حالده مسرة و سعادت ابدیه نائل اولمقدن عبارت اولان تقاضای روح
 انسانینک تسکینی ایچون الله نوع بشر حقنده اراده علیه سنی اکلاشه حق
 بر صورتله بیان بیورمسی لازم کلور و الله عظیم الشانک سعادت سرمدیه
 ارزوسنی محضا بوکا نائل اولملری ایچون هر کسک قلبنه ثبت و نقش ایلمش
 اولدیغنه شک و شبهه یوقدر ایمدی انسانک الهام ربانی اولقسزین سعادت
 و مسرت حقیقی یه واصل اوله میه جنعی امر مثبت اولدیغندن بهمه حال
 الهام الهی کندوسنه هر برشیدن اقدم و الزم در فلهذا انسان الهی و انک

اراده سنی بیلمه نك و رضاسنی تحصیل ایتمه نك طریقنی و سعادت حقیقیه و ابدیده واصل اوله نك قولاینی یالکز عقل ایله بوله بیلدیکندن ارتق الهام لازم دکلدردیو ظن ایدنلر افکار باطله و خیالات عاطلیه دوچار و دام ضلالته کرتار اولوب کندولرندن بونجه بیک سنه لردن اول نیجه کمسنه لرك بو بحر بی پایانده غواص اولدقلری حالده هیچ بریسنك کوهر مرادی در دست ایده مامش اولدقلریبی دخی فراموش ایلمش اولورلر و انسان مشعله بی فروغ عقل ایله سیاح مرحله مقصود اوله میوب انجق مطلع الانوار حقیقت اولان کلام اللهینك ضیاسی ایله واصل سر منزل مدام اوله ییلور و بویله بر الهام مخصوصه بی که انسان انك واسطه سیله عقلک قوه مدرکه سندن خارج اولان نجاته دائر سیلری فهم و ادراک ایدر الله تعالی و فور مرحمتندن نوع بشره کرامت ایدوب حقلرنده اولان اراده و مشیتنی و امر و نواهیسنی انبای بشره احسان ییورمشدر *

ایمدی عالمده مذاهب متنوعه و ادیان مختلفه بولنوب هر طائفه کندو دین و اینیننی حق عد ایلدیکی صورته جمله مذاهبک حق و من طرف الله اولملری امر محال اولوب یالکز انلردن بری حق و من طرف الله اوله ییلور و بو باده الله تعالینك امر و تعین ایلدیکی طریق حقلک علامات صحیحهلری ندر و دیکرلرندن فصل تمیز اولنور دیو سوال وارد اوله جقندن جوابی بودر که اگر چشم دقتله روح بشرک ارزو و تقاضاسنه و انصاف انسانینك مطلوباتنه برده کندوسنی کافه موجوداتده عیان ایلیان ذات بی زوالک ظهور صفاتنه نظر و ملاحظه اولنسه در عقب علامات مطلوبه ظاهر و معلوم اولنور یعنی الله تعالی قدیم اولوب و ذات پاکنك تغیر و تبدلدن مترا اولدیغنه نظراً کندوسنی خلقت ماسوا و محافظت اشیا

و قلب بشرده نصل عیان ایلمش ایسه کندو کلام الهامیسنده دخی
 طبقی اولوجهله کندوسنی بیان ایلمسی لازم کلور فلهدا الهام حقیقی اولان
 کتابک ضحتی اشو شروط خمسہ آتیه ایله تبین ایدر و علامات مسؤلہ
 شروط مذکورہ ایله بیلنور *

الهام حقیقینک شرط اولی بودر که روح انسانینک سعادت ابدیدیه
 نائل اولمقدن عبارت اولان احتیاجی ایصال و اسکات ایلیه و روحک
 احتیاجی و یاخود تقاضاسی برقاچ قسمه منقسم اولور اولآ انسان کندونک
 و خالقتک حقیقتنی بیلکه محتاج در یعنی حق تعالینک صفاتنه و اراده علیہ
 و احکام شریفه سنه و با خصوص کندو خلقتندن مقصد الہی نہ اولدیغنه
 و شو مقصد نوجهله حصوله کله چکنه کسب و قوف تام ایلمسی اقتضا
 ایدر زیرا انسان مارالذکر مطالبه کسب اطلاع ایتمدیکی تقدیرده سعادت
 حقیقیه نصل نائل اوله بیلور * ثانیاً انسان کندو تقصیرات کثیره و معاصی
 و فیرہ سنک عفونہ محتاج در چونکه خالقتک حضورنده مقصر اولدیغنی کندو
 نفسنده استنباط ایله افکار و اقوال و اطوارنده کرکی کبی حرکت ایقیوب
 از هر جهت حضور باریده کناہکار اولدیغنه کندو انصافی شہادت ایدر ایمدی
 انسان حضور الہیده انواع خطایا ایله مقصر و مذنب اولدیغنی امر معلوم
 ایکن کندو جرم و کناہنک مواخذہ و مجازاتندن خلاص اولمسی
 و مدیون فیہی بولنان هر بر حقوقی ادا ایلمسی لازمدر یوخسه طرف الہیدن
 اولان سعادت و مسرت ابدیدیه نائل اولمز زیرا مدیون و کناہکار
 کمسنه لر نصل کندو پروردکار لرینہ تقرب ایدوب شایسته عزت و سعادت
 اوله بیلور لر * ثالثاً عفو خطایانک تحصیلی شو یله دورسون روح انسانی ایو
 و پاک اوله رق مقدس اولغنه دخی محتاجدر یعنی انسان کوندن کونہ

اصلاح نفس ایدرك مدارج پاکی و تقدسه ایریشوب رب الارباب اولان
تعالی و تقدس حضرتلرینه تقرب بولملو در زیرا انسان روحنك تقاضا
و احتیاجی تسکین پذیر اولوب و باطنی پاک و مقدس اولمانجه پاک
و مقدس اولان خالقك حضورنده مقبول و عنایت و کرامتنه مشمول
اولمز و انسانك شول ارزو ایلدیکی سرور حقیقی اشبو تقدس و طهارت
باطنیه موقوف اولدیغندن انسر سرور و سعادت حقیقی تحصیل اولنمز
اشته روح انسانینك بو حوائج ثلاثهسی شول مسرت دائمیهی بولمقدن
عبارت اولان تقاضانك صمیمنده بولمش اولدیغندن بر انسان حقیقی بولوب
و حضور رب العالمینده بری الزمه اولوب تطهیر قلب ایتمانجه محضا ذات
ذوالجلالده بولنان سرور جاودانی و سعادت حقیقهدن هیچ بر وجهله
متمتع اولمز * و جملهیه معلوم اولدیگی کبی ذکری سبقت ایدن تقاضای
اسکات ایلک فکری عبده اصنام میانلرنده دخی متداول در شویله که
انلر دخی کندولربی حقیقته واقف اولمغه محتاج بیلوب زعملرنجه دائمه حقه
طالبدرلر و تحصیل مغفرت ایلک ایچون قربانلر تقدیم ایلهلری مجرم و کناهکار
اولدقربی اعتراف ایلدکیرینه برهان قاطع اولوب انواع نذورات
و ریاضتلی ارزوی تقدس انلره دخی معلوم اولدیغنه شاهد کافیدر بو تقدیرجه
سعادت حقیقیه ارزوسی بت پرستلره دخی معلوم اولدیگی ظاهر و آشکار
اولور * اجمدی حق جل و علینك روح انسانیده محو و زائل اولز صورتده
ثبت و نقش بیوردیگی ارزو تسکین فلنمدقجه انسان سعادت دائمیه نائل
اوله میوب بالاده ذکر اولندیگی وجهله هیچ بر کمسنه کندو روحنك
ارزوسی لذات نفسانیه و یاخود عقل و ذکا ایله تحصیل ایدرك مسرور
و بختیار اولمز و الله تعالی حکمت بالغهسندن ناشی بو ارزوی محضا

انك ايچون روح انسانیده ثبت و نقش بیورمشدر كه انك اسكاتی
 واسطه سیله سرور جاودانی تحصیل قلمه بنابرین من طرف الله اولان
 الهامك ارزوی مذکوریهی تسکین ایلمسی لازم و لابد درو آنفا بیان
 اولدیغی اوزره من طرف الله اولان الهامدن مقصد اصلی روح انسانینک
 تقاضایی مذکورہ سنی اسكات ایلمک اولوب ایده مدیکی صورتده لا یفید
 و لا ینفع اوله جنی قضایای مسألہ دندر فلہذا فتنی مذهبک کتابی اولور
 ایسه اولسون روح انسانینک تقاضاسنی تسکین ایده مدیکی حالده اول
 مذهب و کتابک من طرف الله اولدیغی ظاہر و مدلل اولور*

الهام حقیقینک شرط تانیسی بودر که حق تعالینک هر بر بشر قلبنه
 ثبت بیوردیغی انصافه موافق و مطابق اوله و انصاف الله تعالینک محو
 اولمز صورتده هر کسک قلبنه ثبت ایلدیکی شول قوه باطنیه و حس
 درونیدن عبارت در که انسان انکله ایوی کتودن حتی ناحقندن و عند الله
 مقبولی نامقبولدن، فرق و تمیز ایدوب جزا و یا خود اجرة مظهر اوله جنی
 حس و فهم ایدر و اکثرچه بعضیلری هوای نفسه مغلوب و افعال قبیحه
 ارتکابنه مالوف اولدقلری سبیدن ناشی مذکور انصافلرینه غایت ضعف
 کلوب همان بالکلیه معدوم اولمش کبی کورینور ایسه دینه کافه صنوف
 ناس میاننده حق و ناحق و عند الله مقبول و نامقبول و علی العموم عنایت
 و یا خود مواخذہی موجب اولان افعال تشخیص اولندیغی امر مثبتدر
 و بهمه حال کافه ملتراراسنده قوه انصاف اولقدر موافق و مطابق بولنور
 که کذب و حیلہ و زنا و سرقت و قطع طریق و بو مقوله افعال شنیعه
 مذموم و مستحق مواخذہ عد اولنوب طوغرولق و صداقت و ایولک
 و مرحمت و محبت مقبول طوتیلوب بو صفتلرله متصف اولانلر اجرة سزاوار

کوریلور ایمدی الهام حقیقی انصافک حس و ارائه ایلدیکی شیلره موافقتی اوللودر شویله که انصاف اقتضاسنجه فنا و ناحق واللهم نامقبول اولان شیلر الهام حقیقی موجبنجه ذخی اولیله اولوب انصافه کوره ایووعندالله مقبول شیئی الهام حقیقی ذخی اولیله جه بیان و تصدیق ایتملو درزیرا الهام حقیقی اللهک قلب بشرده برقرار ایلدیکی انصافک مقتضاتنه مغایر اوله میوب انی دها زیاده توضیح و اکمال ایتملو در *

شرط ثالث بو در که الله کندوسی انصاف واسطه سیله عادل و مقدس یعنی صادقره دوست و عاصیله قهار اولدیغنی بیان بیوردیغنی کبی الهام حقیقی ذخی الهی صفات مذکوره ایله توصیف ایتملو در و انصافک انسانی ایولک و تقدسه سوق و تحریک ایلدیکی مثللو الهام حقیقی ذخی اولوجهله انسانی بو مطلب عمده نکه تحصیلنه تشویق ایتملو در شویله که بالکثر ظاهری دکل الا باطنی ذخی پاک و مقدس اوله *

شرط رابع بو در که الله قدیم و مطلق و تبدل و تغیردن بری اولدیغنی صورتده الهام حقیقینک ذخی الهی بو صنقر ایله تعریف ایلمسی لازم کلور یعنی چشم بصیرت ایله موجوداته نظر و ملاحظه اولندیغنی حالده اللهک واحد و قدیم و قادر و علیم و حکیم و رحیم و خالق زمین و آسمان ایدوکی تفهیم اولندیغنی کبی الهام حقیقی ذخی الهی صفات مذکوره ایله توصیف ایتملو در *

شرط خامس بو در که الهام حقیقیده اختلاف معنوی اولیه یعنی کتب الهام الهیده مهم اولان مطالب و تعلیماتی یکدیگره موافق اوللودر زینا ایکی مطلب بربرینه مختالی اولدقلمی حالده ایکیسیده یردن حق اوله مزلهذا الهام الهی دینلان کتابک مهم اولان مطالب و تعلیماتنک بربرینه مناقض اولسی کتاب مذکورک من طرف الله اولدیغنی بیان

ایدر زیر الله تعالینک هر بر صفتی درجهء کمالده اولوب ذات اکملی
تقص و عجزدن مبرا اولدیغی کبی کلامی دخی تناقض و خلافدن
معرا اولق کرکدر *

خالقک علم و حکمتی مخلوقک علم و حکمتندن زیاده اوسع و اکمل
اولدیغندن اشبو شروط خسیه حاوی اولان یعنی فی الحقیقه الهام ربانی
بولنان کتابده عقل بشرک ما فوقنده بعض اسرار و حقایقک بیان اولمش
اولسی ممکن اولوب بویله اسرارک کتاب مذکورده بولمسی امر عجیب
عد اولمز زیرا موجوداتده دخی عقل بشرک درک و تصرفندن خارج چوق
شیلر بولنوب انسان هر تقدیر موجوداتک خواص و تاثیراتی و کندوسنک
انلردن استفاده ایلدیکی فهم ایدر ایسهده ینه انلرک علل باطنیه لرینی
درک ایده مز و بوندن صرف نظر الله تعالینک کندو کلام الهامیسنده
موجوداتده مثلی بولمز و عقل بشریه صغماز بعض صفاتی بیان ایلسی
محتمل اولدیغندن بشقه الله تعالینک ماسوادن ممتاز اولدق منتهای
کمالده اولسی ایچون ذات پاک الهیسنده الوهیته مختص و هیچ بر مخلوقده
مثلی و مانندی بولماز صفاتک موجود اولسی لازمدر یوخسه خالق ایله
مخلوق و عابد ایله معبود بیننده فرق اولمز ایلهدی بو صورته ذات پاک
باری تعالی بی کندو ناقص و قصیر عقلنه قیاس و بی انتها و لایدرک اولانه
انتها و انجام تعیین ایدوب ذاتنده محضا بو وشو صفاتلرک بولمسی لازمدر
دیگه و یاخود فلان صفاتی فلان صورته بیان ایتملو ایدی دیو حکیم
و قادر مطلق اولانه اعتراض ایلمکه کیم جسارت ایده ییلور بویله فکر باطله
متابعت ایدن کمسنه عقوبات شدیدیه سزاوار و مغضوب حضرت جبار
اولجعی ظاهر و بیدار در * خلاصه الهام حقیقینک شروطی حقنده شمدی یه

قدر ذکر و بیان ایلدی کلهز کفایت ایدر و انشاء الله بیغمبر حقیقینک
دخی صفات و شروط نبوتی اشو رشاله ننگ باب آخری ابتدا سنده شرح
و بیان اولنه جقدر *

ایمدی اگر بر کمنسه بتپرستلرک کتب دینیله رینی شروط مزبوره به
تطبیقا مطالعه ایده جک اولور ایسه انلرک اعتقاد و عبادت لرینک و عندلرنده
متداول اولان کتب دینیله لرینک الهام حقیقیدن صدور ایتموب محضا
هزیان قیلندن اولدیغنی در حال درک و تفهیم ایده بیلور زیرا بو مقوله
مذهب لر روح انسانک سرور حقیقی و سعادت دائمیه دن عبارت اولان
تقاضاسنی تسکین ایده میه جکی شویله طورسون ذات ذوالجلالک صفات
الهیه سنه و نوع بشر حقنده اولان اراده علیه سنه دخی بتون بتونه مناقض
اولوب تعلیمات باطله و خیالات نامعقوله ننگ منشائی اولغله انسانی خالق
تعلیدن دور و عبادت اصنامه مجبور ایدر لر فقط دین محمدیه یه سلوک
ایدوب طالب حقیقت اولانلره بتپرستلر دیننک تفحص و تجسسی لازم
اولیوب یالکز کندولرینک معتقد فیهلری اولان کتب ثلثه ننگ یعنی
تورات و انجیل ایله قرانک تفتیشی فرض عین مغابه سنده بولنوب اطمینان
قلب ایچون لازم اولان سوال و تفحص شو در که عجا قران می یوخسه
مسیحیلرک کتب مستعمله لری اولان انجیل و تورات می اللهک کلایدر
و یا خود اوچیده می اللهک مصدق و مبرهن کلای می دلر لکن کتب ثلثه
مذکوریه کمالیه واقف اولانلر عندنده معلوم اولدیغنی و اشبو کتابده محلنده
بیان و اثبات قلنه جنی وجهله قرانک اکثر مطالبی انجیل و توراتک
مطالب لرینه مطابق اولیوب بناً علیه انجیل و قرانک ایکیسی بردن کلام
الهی اولسی غیر ممکن اولوب انلردن یالکز بریسی حق اولتی لازم

کور ايمدی تعصب و عنادی ترکه طالب حقيقت اولانلر کي قلب صاف
 و دقت تام ايله کتب مذکورہ نك تجسسنه مبادرت و حقى باطلدن تفریق
 ایتک ایچون حق تعالیدن امید اعانت ایدوب نور هدايتی استدعا ایلیم
 زیرا بو امر اویله بر امر عظیمدر که طالب حق اولان کمنسه بو باده بران
 غافل اوله مز چونکه نجات و هلاک بوکا موقوف اولوب طریق مستقیمه
 هدايت اولفامش کمنسه جاده ضلالتدن بادیهء حلاکت واره جنی امر
 معلومدر ايمدی بهر حال طالب طریق حق اولانه لازمدر که سعی تمام
 ايله حقیقی تفحص ایدوب قاضی الحاجاته تکرار بتکرار مناجات ایلیم و طریق
 حقى بولماينجه استغاثه و تجسسدن فراغت ایتیمه و بورسالدن غرضم جدال
 و مباحثه اولیوب انحق قلبا طالب حقيقت اولان مسلمینه طریق حقه
 بالسهوله واصل اولملى ایچون بیان حالدن عبارتدر ايمدی ای بورساله نك
 مطالعه سنه رغبت ایلان سنك سعادت ابدیه که طالب اولوب بر مقتضای
 محبت جنسیه اشبو اوراقك محررى اولان دوستك ملاحظه سنه خلوص
 قلب و فکر تام ايله صرف دقت و تعصبی بریگا قوبه رق بو رساله یی سراپا
 تکرار بتکرار قرائت برله ناشر انوار هدايت اولان حق تعالیدن تحصیل
 حقيقت ایچون القاس عنایت و عالم بالادن منور اولقلغه امید اعانت
 ايله زیرا انك نوری ايله بر آدم منور اولماينجه راه حقيقت و سعادت بوله مز
 و کونشی کونشك نوری ايله کوردیکمز مثللو الهی دخى محضا اللهم
 نوری ايله طابنه ییلورز لکن اکر توفیق ربانى و عنایت صمدانى دلاتيله
 حقیقی بولش ایسك بو صورته نرهدن و قنقى کنایدن تحصیل ایلش سن
 اندن یوز چوبرمیه سن زیرا حقیقی خور کورمك الهی خور کورمکدر
 و کیمکه حاشا الهی خورلر ایسه الله دخى انى خورلر*

بورساله اوج بابه منقسم اولوب انجيل ايله قرانك مغاير يكديكر اولدقلى
 حالده بونلردن قنقى الهام حقيقى وكلام الهى اولديغى تشخيص و بياننده
 در باب اولده كتب مقدسه يعنى تورات و انجيلك منسوخ و منحرف
 اولديغى حقنده ايراد اولنان اعتراضاتك صحتى اولوب اولديغى و باب
 ثاننده انجيل و توراتك باشلوجه تعليماتنى ذكر ايدرك بونلرك انفا الهام صحتى
 بانبده بيان ايلديكمز شرطه توافق ايدوب ايتمديكنى و باب ثالثده محمدك
 ادعاى رسالتنى تفتيش و تحقيق ايدده جكر *

باب اول

كتب عهد عتيق و جديد يعنى تورات و انجيلك منسوخ و منحرف
 اولديغى بياننده در

اشو باب اول اوج فصله منقسم اولوب فصل اولده مسيحيلرك عندنده
 متداول اولان كتبك يعنى تورات و انجيلك من طرف الله اولدقلى قران
 دخى مصدق اولديغى و فصل ثاننده كتب عهد عتيق و جديدك هيج برى
 بروقتده منسوخ اولدقلى و فصل ثالثده كتب مقدسه مزبوره نك تحريف
 و تبديل قلمدقلى بيان و اثبات اولنه جقدر *

فصل اول

معلوم اولديغى اوزره بالجمله امت محمد دين اسلاميه متمسك اولدقلى
 حالده انجيل و تورانك حق و من طرف الله اولديغى معتقد و مقرا و ملو
 درلر زيرا قرانك اكثر آياتنده اهل كتاب مذکور اولوب بوندن
 اكلاشيلديغى وجهله بارى تعالى طرفندن اراده ازليه و احكام الهيه يي نوع
 بشرة تعليم و بيان ايلك ايچون موسى و داود و سائر انبيا عظام و ساطتيله
 تورات و بعده عيسى مسيح واسطه سيله انجيل شريف احسان اولمشدر
 ايمدى قران موجنبجه اهل اسلام بو بابده مسيخيلرايله متفق اولديغندن ارتق
 انلره كتب مقدسه مذكوره نك كلام الله اولديغى اثبات ايچون دليل ايراندن
 حاجت يوقدر مع مافيه بو بابده كتوره جكمز براهين قاطعه نك انشا الله
 تعالى باب ثانيده مناسبت الديغى محلده تحريرينه مبادرت اولنه جقدر فقط
 بوراده مسيخيلر و يهوديلر كتب مستعمله لر نك كلام الله اولديغى ميين
 اولان بعض آيات قرانيه يي ذكر و تسطير ايدة جكمز از جمله سورة الشوراده
 مسطور اولديغى وجهله * * و قل امنتم بما انزل الله من كتاب و امرتم
 لِلْعَدْلِ بَيْنَكُمْ اللهُ رَبُّنَا وَ رَبُّكُمْ لَنَا اَعْمَالُنَا وَ لَكُمْ اَعْمَالُكُمْ لَا حِجْتَهُ بَيْنُنَا
 وَ بَيْنَكُمْ * * يعنى سويله اى محمد بن اللهك شول نازل ايلديكى كتابه
 ايمان ايدرم و سنك ما بينكزده عدالت ايلمكه بكا امر اولمشدر الله بزم
 ريمز و سكرنك ريكزدر بزه بزم اعمالمز و سزه سرك اعمالكز محسوب اولنور
 سرك ايله بزم بيمزده بحث اوليه * و ينه سورة العنكبوتده مذکور دركه * *
 لَا تَجَادِلُوا اهل الكتاب الا بالتي هي احسن الا الذين ظلموا منهم و قولوا

انا بالذی انزل الینا و انزل الیکم و الہنا و الہکم واحد و نحن له
 مسلمون * * یعنی سزاهل کتاب (یعنی یہود و نصاری) ایله مجادلہ ایثیکز
 مکر بر صورت حسنہ ایله فقط انلردن سزہ ظلم ایدنلردن ماعدا و دیکز
 کہ بز ایمان ایدہ رز شول شیئہ (یعنی کتابہ) کہ بزہ نازل اولش و اول
 شیئہ کہ سزہ نازل اولشدر بزیم اللہمز و سزک اللہکز بر در و بز کند و مزی
 اکا تسلیم ایلشیزدر * و کذالک سورة المائدہ مقرر در کہ * * الیوم
 احل لکم الطیبات و طعام الذین اتوا الکتاب حل لکم و طعامکم حل
 لهم * * یعنی کتاب و یریلانلرک طیبات و طعامی بوکون سزہ حلال اولشدر
 و سزک طعامکز دخی انلرہ حلالدر * ایمدی اهل کتاب ایله ملقب اولنالرک
 یہود و نصاری اولدقلمی کافہ مسلمین عندندہ واضح و آشکار در و سورة
 البقرہ یہود و نصاری حقندہ * * وهم يتلون الکتاب * * دینلشدر و دخی
 یہودیلر و مسیحیلرہ و یریلان کتابلرک تورات و انجیل اولدقلمی امر معلومدر
 سورة ال عمرانہ مسطور در کہ * * انزلت التورات و الانجیل
 من قبل ہدی لناس * * یعنی اللہ مقدا تورات و انجیلی نازل ایندی
 تاکیم ناس ہدایت بولہ * و لفظ تورات لسان عربدہ یہودیلرہ و یریلان
 کتاب مقدسک اسمی اولوب فقط لسان عبرانیدن مأخوز اولرق فی الاصل
 تعلیم و یاخود شریعت معناسنہ در و ملت مزبورہ انبیای کرام واسطہ سیلہ
 کندولرینہ و یریلان جملہ صحفی من التقدیم اوچہ تقسیم و ہر بر جزؤنہ
 بر اسم تعین ایدوب قسم اولنہ یعنی موسینک کتب خمسہ سنہ تورات
 و قسم ثانیسنہ صحف انبیا و قسم ثالثنہ رسائل و یاخود زبور تسمیہ ایدرلر
 ایسده اجزای ثلاثنک ہیئت مجموعہ سنہ توراہ دیرلر و قسم ثالثہ زبور
 اطلاقک سببی بو در کہ جلد مذکور داودک زبورندن باشلر لکن مسیحیلر

اکثریا اللہک انجیل واسطہ سبلہ تجدید عہد ایلدیکنہ بناؤ توراتہ عہد عتیق و انجیلہ عہد جدید تسمیہ ایدوب کتب مقدسہ والہام الہی و کلام اللہ الفاظنی دخی استعمال ایللریلہ بز دخی بو رسالہ کتب مزبورہ بی تعبیرات مشروحہ ایلہ ذکر ایدہ جکز * خلاصہ قرانک آیات مزبورہ سنہ نظراً مسلمینک کتب مذکورہ بہ مراجعت و تفحصہ مباشرت ایتلری لازم و لابد در زیر قرانک بیانہ کورہ انلر کتاب الہامیہ دن معدودلر در و قرانہ قائل اولان انلرک کلام اللہ اولدقلرینہ قائل اولمودر فقط قرانک آیات مزبورہ سنی ذکر ایلکدن مراد انجیلک حقیقی اثبات ایچون اولیوب انجیق انجیل و توراتک کلام اللہ اولدقلرینک قراندہ مذکور اولدیغنی مسلمینہ اخطار ایلک ایچون در و قرانک کلام اللہ اولوب اولدیغنی باب ثالثہ تصیح و بیان اولنہ جقدر *

فصل ثانی

انجیل و کتب عہد عتیقک ہیج بر وقتہ منسوخ اولدقلری بیانندہ در بو بابدہ علمای محمدیہ ادعا ایدرلر کہ زبورک نزولی سبیلہ تورات وانجیلک ورودینہ مبنی زبور منسوخ اولدیغنی کبی قرانک ظهوریلہ انجیل دخی منسوخ اولشدر شوبلہ کہ ارتق کتب مذکورہ احکامنہ اتقیاد ایجاب ایتمزبو صورتہ بزہ حقیقت حالی تفتیش ایلک لازم و واجبر زیرا ادعای مذکورہ صحیح عد اولنور ایسہ عہد عتیق و جدیدک حکم و اعتباری قالمز معلومز اولدیغنی کبی اهل اسلامک ادعای مذکورلری انجیل و تورات مضامین و مطالبنہ واقف اولدقلرندن نشأت ایتمشدر زیر

اگر بر کمسنه تفکر و دقتله کتب مقدسه بی مطالعه ایده جک اولور ایسه انلرک احکام تعلیماتی بر برلرینه موافق و روایاتی دخی یکدیگرینه مطابق اولوب بینرنده مناسبت کامله وار اولدیغنی در حال اکیه جقدر و انلرک جمله سی الهک معرفت و محبتنک بر معمورهٔ عجیبه سی اولغله تورات بوگا بر تملم مقامنده اولوب سائر کتب انبیا و رسل اول عمارتک مکملی درلر شویله که الهک انسان حقنده اولان مشیت و ارده سی توراتده شو وجهله ذکر اولمشدر که انسانلر معرفت و عبادات لایقه واسطه سیله روحلرینک تقاضالرینی اسکات ایله سعادت ابدیه یه نائل اولورلر و توراتدن صکره رسائل رسل ؛ :ورده بیان قلمشدر که الله کندو محبت و رحمتنه نظراً مختلف طریق و صورت ایله نوع بشرک و با خصوص ملت اسرائیلک یوما فیوما کندوسنه تقرب ایتلرینی استیوب انلر ایچون حاضرلدیغنی خلاصی و انلرک کندوسنه روح و کرچکلک ایله سجده ایده جکلرینی انلره ییلدیرمشدر و انسانک نجاتی مسیح واسطه سیله اجرا و اکمال اولنوب انجیلده بیان قلمشدر که عهد عتیق زماننده یهودیلرک ایتدیکلری عبادات ظاهریه یرینه روحانی و باطنی بر عبادت مقرر بیوریلوب عاقبت عموم طوائف عالم انجیل ایله تعین اولنان عبادت حقیقیه نک فیضیه مستفیض اوله جقدر در *

و توراتک عبادات ظاهریه سنک باطنیه یه تبدیلی بر مطلب جدید اولیوب انبیا بی اسرائیل زماننده انلر واسطه سیله عهد عتیق عبادات ظاهریه سنک بر وقت معین ایچون اولدیغنی اشبو وقتک انقصاصنده قوانین باطنیه و روحانیه وضع اولنه جغنی وعد و اعلان قلمش ایدی مثلا ارمیا نبی کندو کتابنده ۳۱ بابنک ۳۱ و ۳۲ و ۳۳ آیتلرنده تبلیغ رسالت ایدوب

دیر که * اشته کونلر کلیور رب دیدیکه بن بیت اسرائیل ایله و بیت
 یهودا ایله بر یکی عهد کسهیم با بالریله کسشدیکم عهده کوره اولیه
 اول کونلرده که انلری مصر دیارندن چقارمق ایچون اللرینه یابشدم
 زیرا انلر عهدیمی نقص ایتدیلر اگرچه بن انلره قوجه یرنده ایدم ایسه رب
 دیدی اما اول کونلردن صکره بیت اسرائیل ایله کسسهجمک عهد بو در
 رب دیدی ایچلرینه شریعتی قویوب انی قیلرینه یازیم و انلره الله اولیم
 انلر دخی بکا قوم اوللر * ایمدی آیات مذکوره ده یکی عهد لفظی انجیله
 اشارت اولدیغی مسیحک ثمریه لو عورته سویلدیکی سوزلردن واضح اولور
 نته کیم یوحنا انجیلنک ۴ بابک ۲۱ و ۲۳ و ۲۴ آیتلرنده محرر در * عیسی
 اکا دیدیکه ای عورت بکا ایمان ایله چون وقت کلدیکنده نه بو طاغده نه
 اورشلیمده بابایه سجده ایده جکسکز لکن ساعت کلیور و حالا حاضر در که
 حق اوزره سجده ایدنلر بالروح و الصدق بابایه سجده ایده جکلر در زیرا
 بابا دخی بویله کمسنلری طلب ایدر که اکا سجده ایله لر الله روح در و اکا
 سجده ایلنلر بالروح و الصدق سجده ایتسلر کر کدر * و عبرانیلرک ۷ و ۸ و ۹
 و ۱۰ با بلرنده دخی تفصیل ایله بیان اولمشدر که توراتده وعد و اشاره
 اولنان عبادات حقیقه و روحانیه مسیح واسطه سیله اجرا اولمشدر *

و بو دخی معلوم اوله که توراتک احکامی ایکی قسم اوزرینه منبیدر
 قسم اول احکام ظاهریدر که طائفه یهوده مخصوص اولان اداب عبادت
 و حقوق و عاداته دائر مسائل شرعیه در و قسم ثانی احکام باطنیه دن
 عبارت اولوب معرفت الله و تطهیر قلب و اصلاح نفس و محبت حقیقه
 و اعمال صالحه یه متعلق مواد در * حق تعالینک یهودیلره تخصیص بیوردیغنی
 قسم اول ایکی مقصده منبدر برنجسم بو در که طائفه مرقومه بتپرستلردن

ایرلویب انلرک عبادت لرینی قبول ایتمیه رک عبادت اصنامه میل ایتمسونلر
و آیکنجسی مسیح واسطه سیله مقرر اوله جق موعود اولان عبادات روحانیه نك
اورنك و نمونده سی اولسونلر نته کم مطالب مذکوره توراتك تعلیماتندن خبردار
اولانلره مخفی دکدر فلهدا کتب عهد عتیقندن ساقط اولان احکام یالکز
اشبو ذکر ایلدیکمز احکام ظاهریه در زیر احکام مذکوره. مجرد مسیح
ظهور سعادت لرینه قدر طائفه یهوده فرض مقامنده ایدی نته کیم ذکر
سبقت ایدن تورات و انجیل آیاتندن روشن و واضح اولمشدر فقط بر زمان
ایچون اولان احکام ظاهریه نك سقوطندن توراتك اصول و احکام باطنیه
و ابدیه سنك نسخی اصلا ایجاب ایتمیوب انجیلک ظهور یله بونلر دها زیاده
تاکید و تکمیل اولمشدر شو یله که توراتده اولان فروع انجیلده امور
باطنیه به تبدیل و رموز و اشارت طریق یله بیان اولنان شیر ایضاح و تصریح
قلمشدر * مثلا توراتده عفو خطایا ایچون حیوانلرک ذبح و قربانی امر
اولمش ایسه ده فقط کناهلر حیوانات ذبحی ایله رفع اولیه جعی امر
بدیهی اولغله قرابین مذکوره دن مقصد اصلی انجی مسیح کناهلر لر یوننده
قربان و فدیله اوله جغنه بر نشانه اولوب عهد عتیقده دخی انیا واسطه سیله
که جک مسیح کندو جسدینی کافه انسانک معاصیلری ایچون قربان ایده جکی
صراحتیه بیان اولمش ایدی نته کیم ۴۰ زبورک ۶ و ۷ و ۸ آیتلرنده و اشعیا
کتابنک ۳۵ باننده مسطور در و برده الله تعالی ذبح قربانی انک ایچون
امر بیورمش ایدی که فدیله حقیقندن خبردار اولوب اکا ایمان ایده لر زیرا الله
تعالی عدالت و مرحمتی اوزره بویله مقرر بیورمش ایدی که مسیح ایله وقوع
بوله جق فدیله سبب یله جمله انسانلر کناه و شیطانک تسلطندن ازاد اوله لر و مسیح
کلوب کندو جسدینی کفاره ایچون فدیله دائمه اولق اوزره تقدیم ایلدیکندن

ارتق حیوانلرک ذبحنه احتیاج قالمدی و اشبو مطلب انجیلده عبرانیلرک ۹ و ۱۰ بابلرنده مفصلا شرح و تفسیر اولمشدر ایمدی مسیحیلره لازم اولان قربان یالکرحق تعالی به خلوص قلب ایله اولان اعمال و مسیحک اسمی ایله ایلدکلی حمد و ثنا در نته کیم رومالورک ۱۲ بانبک ۱ و ۲ آیتنده و برنجی بطروسک ۲ بابلک ۵ آیتنده مذکور در * و ینه توراتده غسل و طهارت امر اولمش ایسهده انلردن اصل غرض روحک تطهیر و تقدیسناک لزومنی بلدیرمک ایدی زیرا بدنی یقامق ایله خبث درونک رفع اولمیهجفی آشکار و بو تطهیر جسمانی انجیل واسطه سیله اجرا اولنان طهارت روحانیه به بر نمونه اولدیغی بدیدار در و اشبو طهارت انجیلک ظهورندنبرو روح حقتده ایفا قلنور نته کیم عبرانیلرک ۱۰ بانبک ۲۲ آیتنده و ینه تیتوسک ۳ بانبک ۵ آیتنده بو مطلبه اشارت اولنمشدر خلاصه روحی لوث جسمانیهدن پاک اولان کمنسه طهارت جسمانییه بهمه حال مقید اولور ایسهده بونک نجاتی موجب اولمیهجفی عارف باطن بین عندنده آشکار در * کذلک تواراتده طائفه یهودک اورشلیمهده یعنی بیت المقدسده اولان عبادتخانلری خصوصنده بیان اولنور که کویا الله انده ساکن اولور ایدی لکن بوندن مقصد اللهک اهل ایمان قبلرنده ساکن اولهجفی بیانندن عبارتدر ایمدی مسیحه ایمان ایتمک ایله انسانک قلبی اللهک مقامی اولدیغندن ارتق طاشدن یاپلش عبادتخانه و هیکل لازم دکلدر چونکه طاشدن یاپلش هیکل انک نمونه سی اولان هیکل روحانی شمدی مسیحه قلبا ایمان ایدنلرک دروننده بنا اولنمشدر نته کیم برنجی قورنطوسلورک ۳ بانبک ۱۶ و ۱۷ آیتنده مسطور در * ودخی تواراتده بنی اسرائیله امر اولنان ختانک اجراسی اول طائفه ایله اللهک بیننده اولان عهدده بر علامت ظاهریه اولهسندن ماعدا

نفسانی ارزولری دخی کسر ایلمکه بر نمونه ایدی نته کیم تورآنده سفرمثنی
 ۱۰ بابک ۱۶ آیتنده وینه ۳۰ بابک ۶ آیتنده ویرمیا کتابنک ۴ بابک ۴ آیتنده
 بو مطلبه اشارت اولشدر ایمدی انجیله ایمان ایتمکه هوا و هوس نفسانیه نك
 ترك و کسری اجرا اولنورزیرا فی الحقیقه انجیله ایمان ایدنه اوله بر قوه
 روحانیه کرامت اولنور که نفس امّاره و شهوات جسمانیه سنه غلبه
 ایلدیکن بشقه اراده و اوامر الهیه بی قلبا حفظ ایتمکه مقتدر اولور و بو
 عبادت و اطاعت ختانه بدل اللهک طائفه سی یعنی روحانی اسرائیلک
 و یاخود حقیقی مسیحینک علامتی اولدیغی انجیلده تصریح اولنوب فلهدا
 ظاهرا اجرا اولنان خطانه حاجت قالمامشدر چونکه رومالورک ۲ بابنک ۲۸
 و ۲۹ آیتنده وینه قولوسیلورک ۲ بابنک ۱۱ آیتنده مسطور اولدیغنه نظراً
 مسیحه ایمان ایتمک ايله ختان بر روحانی و باطنی صورتله اجرا اولنمش اولور
 خلاصه عهد عتیقک شامل اولدیغی اداب و عبادت طاهریه عهد جدیدده
 مقرر بیوریلان حقیقی و باطنی عباداتک نمونه سی اولدیغندن بو مقوله اورنکر
 تورآنده پک چوق بولنور* بو صورتده انجیل کتب عهد عتیق احکامی
 ابطال ایتمیوب انجق عهد عتیقه اولان ظاهری سنه لری باطنی یه تبدئل
 و انلرده بدأ اولنمش اولان موادی تکمیل ایتمش اولدیغی ثابت و آشکاردر
 و بو سبیدن ناشی طائفه یهود مسیحک توراتی ابطال ایده جکنی ذاهب
 اولدقلرنده مسیح انلره خطاباً بیوردیکه * ظن ایتمیکز که بن شریعتی
 (یعنی توراتی) یا پیغمبرلری ابطال ایتمکه کلدیم بن ابطال ایتمکه کلدیم اما
 اتمام ایتمکه کلدیم زیرا حقا سزه دیرمکه یروکوک ذائل اولنجیه دک شریعتدن
 (یعنی تورآندن) بر حرف یاخود بر نقطه بیله ذائل اولمز تا هر شیئی اتمام
 اولنجیه دک * فقره مزبوره متی انجیلنک ۵ بابک ۱۷ و ۱۸ آیتنده محرردر*

و بولردن صرف نظر انجیل توراتك معرفته الله و تقدس قلبه و حسن سلوكه دائر اولان آیاتك هیچ برینی ابطال و منسوخ ایتماش اولدیغی دقتله مطالعه ایدنلر عندنده معلوم و ثابت بولندیغندن بوراده بو مطلب اثباتی ضمنده بعض دلائل ایرادیه اکتفا ایده جکز مثلا توراتده نهی قتل وارد اولشدر لکن مسیح بو امرک سبب و حکمتی دهها زیاده توضیح ایدوب بیوردیکه * اشیدیکز که مقدمینه دینلشدر قتل ایتمه و هرکیم قتل ایدر ایسه دینوته مستحق اوله اما بن سزه دیرمکه هرکیم کندو قرداشنه سببزا انجینور ایسه دینوته مستحق اوله و هرکیم قرداشنه راقه دیده جک اولور ایسه محفله مستحق اوله و هرکیم اکا دلی دیر ایسه جهنم آتشنه مستحق اوله * یعنی یالکز قاتلر دکل الا قرداشنه بغض ایدوب و انک غیبتی ایدنلر دخی قاتلر کی دینوته مستحق و اللهم غضبته لایق اولورلر * و كذلك توارتده زنا ایتمک دیو امر اولمش ایدی فقط رهمز مسیح بوتنیهی زیاده توضیح ایتمک ایچون بیورمشدر که یالکز عمل زنایه ارتکاب ایدن دکل اما شهوت یوزندن بر آخرک زوجهسنه نظر ایدن دخی زانی صایلور و همان کندو قلبنده انک ایله زنا ایتمش اولور * وینه توارتده طائفه یهودک قسوت قلبرینه مبنی کندولرینه اذن طلاق ویرلش ایسده مسیح نکاحک شرفیتتی توضیح ایچون بیورمشدر که هرکیم زوجهسنی زانیه لک سبی یوق ایکن بوشارسه انی زانیه ایدر * وینه توارتده محرر در که اند ایچدیکک شیئی ربه ادا ایله چونکه طائفه یهود بر جزئی شیئی ایچون یمین ایدرلر ایدی بوکا بناً مسیح بیوردیکه سوزیکز اوت اوت یوق یوق اولسون زیرا بولردن زیاده شریردندر یعنی سزک اوت و یوق لفظکز شول درجه مصدق و صحیح اولسونکه یمین مقامنده

محسوب اوله * وینه توراتده امر اولنمشدر که قوکشوکی کندک کبی
 سوه سن فقط یهودیلر بونی یالکز کندو ملتارینه منسوب ایدوب سائرلرینه
 محبت ایتمدیکلری ایچون مسیح بیورمشدر که یالکز ملت و قوکشوکی
 دکل الا دشمنلریکزی دخی سوه سکز و سزه بد دعا ایدنلره خیر دعا
 ایلیک سزه بغض ادنلره ایولک ایلیک و سزه اذیت ایدنلر ایچون یالوارک زبرا
 اکر سز سزی سونلری سورسکز سزه نه اجر اولور کمر کجیلر دخی بونی
 ایتمزومی واکریالکز قرنداشکزه سلام وپررسکز نه افضل نسنه ایدرسکز
 کمر کجیلر دخی بوبله ایتمزومی و بو کلمات مرقومه متی انجیلنک ه بابنده
 مفصلا محرردر * خلاصه انجیل تورانه موافق و مطابق اولوب کتب عهد
 عتیقی نسخ و ابطال ایتمدیکی آلا انک مطالبنه دها زیاده تقویت وپروب
 انلرک مکملی اولدیغی امر بدیدیر بوضورته زورتوارتک و انجیل ایکیسنک
 دخی ناسخی دردییمک محضا بر ادعای باطل و بی اساس اولوب بوکا
 انجق کتب عهد عتیق و جدیدک معنا و مطالبندن بیخبر اولنلر ذاهب
 اوله بیلورلر *

و قرانک ظهوریله عهد جدید و کتب عهد عتیقک منسوخ اولسی
 حقنده ایراد اولنان ادعالرک باطل اولدیغی بو ایکی وجهله دخی ثابت
 اولور وجه اول بودر که کلام الله منسوخ اولمشدر دینلسی اشو محال
 اولان ایکی نتیجه دن بریسی استلزام ایدر آلا کویا الله تعالی انسانک
 هدایت و سعادت حالنی مراد ایدرک ابتدا توارقی انزال و احسان ایلدی
 لکن بونکله مقصد الهی حاصل اولدیغندن اندن افضل اوله رق زوری
 ویردی و انکله دخی اراده الهیه یرینی بولدیغندن انیده منسوخ ایدوب
 انجیلی نازل ایلدی و بو دخی دیکرلری مثالو بر فائده بی مفید اولمغله

نهایت قرانك ظهوریله مطلب حصوله كلدی العیاذ بالله بویله تصورات الله تعالینك حكمت و قدرتنه شبهه ایراد ایدوب دنیا پادشاهلری و یاخود ضعیف و عدیم الفهم انسانلر كبی اولسی لازم كلور زیرا بو مقوله صفات یالكز انسانك عقل ناقصنه یاقشوب الله تعالینك ذات پاکی بوكونه نقص و قصوردن مبرا و منزهدر ثانیاً كویا الله تعالی عمداً مرانی كرکی كبی بیلدیرمیان كتابلرك انزالنی ابتدا مصلحت كورمشدر حاشا كمال حكمت و قدرته متصف اولان ذات قدیم الهی حقنده بوكونه تصورات باطلهیه كیم جسارت ایده ییلور*

واكر دنیلور ایسه كه كونبكون معارف و علومك ترقیسنه بناء الله تعالی هر بر عسرك خلقنه اول عصره موافق بر مذهب تخصیص ایتدیكندن موسی زماننده متداول اولان مذهب مسیحك عصرنده بولنانلره مناسب اولدیغی مثلاًو مذهب مسیحی دخی محمد آیامنده اولانلره الوریز ایدی بو زعم كچه صحیح كبی كورینور ایسهده اسباب اتییهه نظراً فساد و بطلانی ظاهر در اولاً معلوم اوله كه انجیل كتب عهد عتیقی نسخ ایتمیوب انفا بیان و اثبات ایلدیكمز كبی ایكیسی بیننده مطابقت كامله وارد ثانیاً علوم و معارفك ترقیسنی ناسخ ادیان ظن ایدن كمسنلر بیللو درلر كه بو فكر باطلك منشأ و سببی علم ایله دینی بربرینه منوط و مخلوط ایتمكدر معلوم اوله كه دیندارلق و عالمك یكدیكره لازم و ملزوم دكلدر زیرا بر آدم زیاده عالم و فاضل اولدیغی حالده ینه بی دین اولسی ممكندر و الهام حقیقیدن مقصد روح انسانك تقاضاسنی تسكین ایله انی حقیقته واصل و عند الله مقبول ایدر ك سعادت ابدیهیه نائل ایلك اولوب انسانی زیور علوم و فضائل ایله اراسته ایدر ك خفایای كائناتی اكاشف

وعيان ايلك دكلدر وانسان مجرد علم و كمال سبيله دركاه الهيده
مقبول اوله ميوب انجق صلاح و تقوا ايله بو شرفه نائل اوله بيلور و مطيع
و متقى اولتق ايچون كشرت علم لازم اولميوب انجق اللهك احكامندن
خبردار اولدوق از دل و جان اطاعت و انقياد ايلك ارزوسي كفايت ايدر
خلاصه ديندارلىق ارادت قلب و عمله متعلق اولوب علم و عرفانك آكا دخلى
يوقدر انجق بر عقل سليم لازمدر و انى دخى حق جل و علا هر بر عرصده
انسانه احسان بيورمشدر و اللهك كلامنه ايمان كتورن كمسنه نك
عقل و كياستى عالم بالادن منور اوله جغنه شبهه يوقدر فقط اشوتنوير احكام
الهيه يه اطاعت ايتمكه موقوف اولوب بو كجه موافق اولانلره الله تعالى
سعيلىرینه كوره بر حس باطنى و فهم روحانى كرم بيورر نته كيم انجيلة
يوحنا نك ۷ بابك ۱۷ آيتنده و ۸ بابك ۳۱ و ۳۲ آيتنده و ۱۴ بابك ۲۱
آيتنده بو مطلبه اشارت اولنمشدر و اگرچه انسانلر علم و معرفتده بر برندن
بك چوق فزولو ايسلرده ينه قلبك تقاضاسى هر بشرده و هر بر ديارده جمله
اوقاتده بر در ايمدى روحك تقاضاسنى اسكات ايتمكه مخصوص اولان كلام
الهامينك قنقى عرصده و يرلش اولور ايسه اولسون عمده مطالب و تعليماتى
بر برلرينه موافق اولوب روحك تقاضاسنى رفع و تسكين ايتمك ايچون انسانه
هر وقت برسباتى اوزره اولان وسائل نجاتى ارائه و بيان ايلسى لازمدر
زيرا خلقت بشردن بو انه كلنجه تقاضاى مذكوره هر ملت و طائفةده سيات
واحد اوزره اولوب كتب مقدسه مزبوره دخى اول تقاضاى اسكات
ايتمك ايچون و يرلديكى امر محقق ايكن خلاصه دائر تعليمات و احكامنك
يعنى اصوللك برى برينه نقيض اولسى و يا خود بر برينى نسخ و ابطال ايلسى
غير ممكن اولوب بالاده بيان اولنديغى وجهله يكديكرينى شرح و توضيح

ایلمسی بی اشتباهدر بو صورتده الله هر بر عصره مذهب لر تخصیص بیوردی
دیمک محضا بر فکر باطل و ذهاب عاطل در *

وجه نانی قرانک ظهوری سببیه کتب عهد عتیق و جدید منسوخ
اولشدر دیو اولنان دعوانک بطلانی کتب عهد عتیق و جدیدک ابداً منسوخ
اولیه جنی حقنده کتب مقدسه مذکوره ده وارد اولان آیات بیناتندن
واضح و ثابتدر شوبله که آیات مزبوره یه نظراً بر ایله کونک ثابت اولدقجه
کتب مقدسه نک احکامی دخی ثابت اوله جقدر مثلاً انجیلده لقانک ۲۱
بابک ۲۳ آیتنده مسیح یورمشدر که * یروکوک کیچهلر اما بتم سوزلرم
هیچ کچمیلر * وینه منی نک ۵ بابک ۱۸ آیتنده مسیحک قولی اوله رق محرر
در که * یروکوک زائل اولنجه یهدک شریعتندن (یعنی توراتندن) بر حرف
یا خود بر نقطه زائل اولماز تا که هر سیئی اتمام اولنجه یهدک * وینه
برنجی بطروسک ۱ بابک ۲۳ آیتنده محرر در که * سز (مسیحیلر) اللهک
حی و مؤیداً باقی اولان کلامی واسطه سیله فانی تخمدن دکل الا فانی اولنر
تخمدن تکرار تولید ایتدیکز * وکذک اشعیانک ۴۰ بابک ۸ آیتنده
مرقومدر که * اوت قورر و چچک دوشر اما اللهمزک کلامی ابداً طورر *
ایمدی اشبو آیات بیناته نظراً الله طرفندن ابنای بشره تبشیر اولنان کتب
الهامیه یعنی انجیل و صحف انبیا و زبور و تورات هیچ بر وقنده منسوخ
اولماش و اولیه جقدر زیرا اللهک اراده صمدانیه سی بویله تعلق ایلمشدر *
و بعض عوام و جهلا حق تعالی انجیلی سمایه چکمشدر دیرلر ایسه
بوی اساس و باطل و قرانه دخی مغایر اولان دعوا یه اعتنا ایدوب ابطالی
حقنده دلیل ایرادنه هیچ حاجت یوقدر بو بابتده انجق شو جواب کفایت
ایدر که الله تعالی انجیلی هدایت ناس ایچون ویرمش اولدیغندن دنیانک

صوکنه قدر باقی قالسی بهر حال لازمدر * خلاصه دلائل مذکوره دن
کتب عهد عتیق و جدیدک ابدأ منسوخ اولیوب و اولیه جقلری
کرکی کبی ثابت اولندیغی صورته انلرک شامل بولندقلری شرایع و احکامک
حفظ و اجراسی یالکز مسیحیلره دکل الا محمدیلره و عموم طوائف عالمه
دخی قرض عین در *

فصل ثالث

محمدیلرک کتب مقدسه عهد عتیق و جدید تحریف و تبدیل اولشدر
دیو ایلدیگری ادعانک بطلانی بیاننده در

علمای محمدیه مسیحیلر و یهودیلر کندو کتب دینیه لرینی تحریف
و تبدیل ایدوب محمدک نبوقی حقنده اولان آیاتی محو و خارجدن بعض
شیلر علاوه ایتدکلی ایچون ارتق یدلرنده بولنان کتب مقدسه صحتیه مقرون
و اعتباره شایان دکلدردیو ادعا ایلدکلی جهتله بونک صحیح اولوب اولدیغی
تفحص و تجسس ایتمک امور واجبه دندر * محمدیلر اوتهدنبرو بو ادعاه
بولمشلر ایسه ده تعجب بونده که حالا هیچ بری بو ادعانک صحتنی دلائل
ایله اثبات ایده مامشدر و اشبو مسائل اربعه یعنی کتب عهد عتیق
و جدید قنغی عصرده تحریف اولدیغی و کیملر بونی ارتکاب ایتدکلی
و نوجهله اجرا قلندیغی و آیات محرفه قنغیلری اولدیغی سواللرینه جواب
اعطاسنده عاجز اولوب ادعای بلا دلیل ایله اکتفا ایدرلر *

مخفی اولیه که مسیحیلر شمدیکی متداول اولان قران اصلنه مطابق

اولیوب تحریف و تبدیل اولندیغنی بر وجه اولی ادعا ایده بیلورلر زیرا
مشکات المصابیح دن فضائل قرانک فصل اولنده مسطور درکه * * عن عمر بن
الحطاب قال سمعت هشام بن حکیم بن حزام یقر سورة الفرقان علی غیر ما اقرها
وکان رسول الله صلعم اقرانها فکدت ان اعجل علیه ثم امهلته حتی انصرف
ثم لبتہ بردائه فجئت به رسول الله صلعم فقلت یا رسول الله انی سمعت
هذا یقر سورة الفرقان علی غیر ما اقرانها فقال رسول الله صلعم ارسله اقر
فقرأ القرائة التي سمعته یقرا فقال رسول الله صلعم هكذا انزلت ثم قال لی
اقر فقرأت فقال هكذا انزلت ان هذا القران انزل علی سبعة احرف فاقرئوا ما
تیسر منه متفق علیه و اللفظ المسلم * * یعنی عمر ابن خطاب دیرکه بن ایشتم
هشام ابن حکیم ابن حزامی که سورة فرقانی بنم او قودیغمه مخالف او قور
ایدی حالو که رسول الله صلعم اول سورہی بکا تعلیم ایتمش ایدی اول
وقت استدم که انی منع ایدهم لکن مهلت و یردمکه او قومقدن فارغ اولدی
اندن دراسنه یاپشوب انکله رسول الله صلعمه کتدم و دیدمکه یا رسول الله
بن ایشتم بو کمسنه سورہ فرقانی سنک بکا او کتردیکه مغایر صورته
قرائت ایدر ایدی ایمدی رسول الله بیوردی که انی براق واکا او قو دیدی
او دخی ایشتدیکم کبی قرائت ایلدی رسول الله صلعم بیوردیکه بویله نازل
اولشدر و اندنصرکه بکا سن او قو دیدی بن دخی او قودم و بیوردیکه بویله
نازل اولشدر و تحقیق بو قران یدی قرائت اوزره نازل اولشدر و سزه نصل
قولای کلور ایسه اویله او قویک * وینه کتاب مذکورک فصل ثالثنده مرقومدر
که * * عن زید بن ثابت قال ارسل الی ابوبکر مقتل اهل الیمامة فاذا
عمر بن خطاب عنده قال ابوبکر ان عمر اتانی فقال ان القتل قد استخر
یوم الیمامة بقراء القران و انی اخشی ان استخر القتل بالقراء بالمواطن فیذهب

كثير من القران واني ارى ان تاامر بجمع القران قلت لعمر كيف
تفصل شيئاً لم يفعله رسول الله صلعم فقال عمر هذا والله خير فلم يزل عمر
يراجعني حتى شرح الله صدرى لذلك ورايت في ذلك الذي راى عمر قال
زيد قال ابوبكر انك رجل شاب عاقل لا نتهمك وقد كنت تكتب
الوحي لرسول الله صلعم فتتبع القران فاجعه فوالله لو كلفوني نقل جبل من
الجال ما كان اثقل على مما امرني من جمع القران قال قلت كيف تفعلون
شيئاً لم يفعله رسول الله صلعم قال هو والله خير فلم يزل ابوبكر يراجعني
حتى شرح الله صدرى الذي شرح الله صدر ابوبكر و عمر فتبعت القران
اجعه من العصب و اللخاف و صدور الرجال حتى وجدت اخر سورة التوبة
مع ابي خزيمه الانصارى لم اجدها مع احد غيره * لقد جئكم رسول من
انفسكم حتى خاتمة براءة فكانت الصحف عند ابي بكر حتى توفاه الله ثم
عند عمر حيوته ثم عند حفصة بنت عمر رواه البخارى * و عن انس بن
مالك ان حذيفة ابن اليمان قدم على عثمان وكان يغازى اهل الشام في
فتح ارمية واذربيجان مع اهل العراق فافزع حذيفة اختلافهم في القراءة
فقال حذيفة لعثمان يا امير المؤمنين ادرك هذه الامة قبل ان يختلفوا في
الكتاب اختلاف اليهود والنصارى فارسل عثمان الى حفصة ان ارسلى الينا
بالصحف تنسخها في المصاحف ثم نردها اليك فارسلت بها حفصة الى عثمان
فامر زيد بن ثابت و عبد الله بن الزبير و سعد بن العاص و عبد الله بن
الحارث بن هشام فنسخوها في المصاحف و قال عثمان للوسط القرشيين
الثلاث اذا اختلفتم انتم و زيد بن ثابت شيئاً من القران فاكتبوه بلسان
قريش فانها نزل بلسانهم ففعلوا حتى اذا نسخوا الصحف في المصاحف ردّ
عثمان الصحف الى حفصة و ارسل الى كل ائق بمصحف مما نسخوا و امر بها

سواء من القرآن في كل صحيفته او مصحف ان يحرق قال ابن شهاب
فاخبرني خارجه بن زيد بن ثابت انه سمع زيد بن ثابت قال فقدت اية
من اخراب حين نسخنا المصحف قد كنت اسمع رسول الله صلعم يقرأ
بها فالتمسناها فوجدناها مع حزيمة بن ثابت الانصاري من المؤمنين رجال
صدقوا ما عاهدوا الله عليه فالحقناها في سورتها في المصحف رواه البخاري *

يعني زيد ابن ثابت دير كه ابوبكر ادم يولليوب بنى اهل يمامه مقتلندن
طلب ايتدى كتديكمده عمر ابن الخطابي ياننده كوردم و ابوبكر ديديكه
عمر كلوب بكا ديديكه يمامه جنكي كوننده قرانك حافظلرندن بك چوغى
مقتول اولديلر بن خوف ايدهرمكه اكر بشقه يرلرده دخى بويله مقاتله
واقع اولور ايسه قرانك چوغى محو اولورو بن مناسب كورمشم كه سن
قرانك جمعنى امر ايده سن بن عمره ديدم كه رسول الله صلعمك ايتمديكى
ايشى سن نصل ايدرسن و عمر ديديكه و الله بو خيرلو ايشدر الله صدرمى
بو ايش ايچون شرح ايدنجيه قدر عمر بونى تكرر بتكرار بكا سويلر ايدى
و عمرك بو ايشده كورديكى فائده يى بن دخى كوردم ايمدى زيد دير كه
ابى بكر بكا ديدى كه سن عاقل و تهمتدن مبرا بر ادم سن و تحقيق رسول
الله صلعمك زماننده وحيى سن يازار ايدك ايمدى سن قرانك تتبعنى
ايدوب انى جمع ايله الله حقيچون اكر طاغلر دن برينى نقل ايت ديوبكا
تكليف اولنسه ايدى قرانك جمعى قدر بكا اغر كلمز ايدى زيد دير كه بن
اكا ديدمكه رسول الله صلعمك ايتمديكى ايشى سن نصل ايدرسن ابى بكر
بكا ديديكه و الله خيرلو در ايمدى ابوبكر بكا بونى تكرارا سويلدى تاكه
الله بنم صدرمى شرح ايلدى اول شئى ايچون كه ابى بكر و عمرك صدرمى
شرح ايلمش ايدى ايمدى بن قرانى تتبع ايتدم و انى خرما ييراغندن

و طاشلردن و حافظلرك كوكسلرندن جمع ايلدم حتى سورة توبه نك اولان *
 لقد جاءكم رسول من انفسكم * ايه سنی تا برائتک خاتمه سنه قدرابی حزمه
 انصاریده بولدم كه انی هیچ بر غیر سینک یاننده بولامش ایدم اهدی
 اول اجزا ابی بکرك یاننده قالدی تا وقات ایدنجیه دک اندن عمرک یاننده
 ایدی بو بخارینک روایتیدر * و انس بن مالک دیر که اهالی شام ایله
 ارمیه و اذربایجان فتحنده اهل عراق ایله جهاد اولنور ایکن حدیقه ابن
 یمان عثمانه کلوب و حافظلرك مختلف قرائتلرندن قورقمغله اکا دیدیکه یا
 امیر المؤمنین بو امته دقت ایله اندن اول که کتابده اختلاف ایده لر یهود
 و نصارانک اختلاف ایتدکلری کبی اهدی عثمان حفصه یه ادم ارسال
 ایلدیکه مصحفی بزه یولله تاکه اندن نسخهلر نقل ایده لم و اندن سکا اعاده
 ایده لم و حفصه انی عثمانه یوللدی و عثمان زید ابن ثابت و عبد الله ابن
 زیور و سعد ابن العاص و عبد الله ابن حارث ابن هشامه امر ایدوب اول
 صحیفه دن نسخهلر یازدی لر و عثمان اول اوچ قریشیله دیدیکه قچانکه سز
 زید ایله قرانک بر شیننده اختلاف ایده سز انی قریشک لساننده یازیک
 زیرا قران انلرک لساننده نازل اولمشدر اهدی انلر او یله ایتدی لر و اول صحیفه دن
 متعدد نسخهلر یازدقدن صکره انی ینه حفصه یه کیو یولدی و اول نسخهلردن
 هر طرفه ارسال ایلدی و امر ایلدی که بوندن بشقه اولان قران و یا خود
 مصحفلر حرق اولنه ابن شهاب ایتدی که خارجه ابن زید ابن ثابت بکا
 خبر و پردی که او زید ابن ثابتدن اشتمش ایدیکه دیدی بن صحیفه یی یازر
 ایکن سورة احزابدن بر آیه مکتوبه یی بولدم و تحقیق رسول الله صلعم
 اول سورة یی قرائت ایدر ایکن ایشتمش ایدم اهدی انی ارا یوب حزمه
 ابن ثابت انصارینک یاننده بولدم و ایه بودر * من المؤمنین رجال صدقو

و طاشلردن و حافظلرك كوكسلرندن جمع ايلدم حتى سورة توبه نك اولان *
 لقد جاءكم رسول من انفسكم * ايه سنی تا برائتک خاتمه سنه قدرابی حزمه
 انصاریده بولدم كه انی هیچ بر غیر سینک یاننده بولامش ایدم ایدمی
 اول اجزا ابی بکرك یاننده قالدی تا وقات ایدنجیه دک اندن عمرک یاننده
 ایدی بو بخارینک روایتیدر * و انس بن مالک دیر که اهالی شام ایله
 ارمنیه و اذربایجان فتحنده اهل عراق ایله جهاد اولنور ایکن حدیقه ابن
 یمان عثمانه کلوب و حافظلرك مختلف قرائتلرندن قورقمغله اکا دیدیکه یا
 امیر المؤمنین بو امته دقت ایله اندن اول که کتابده اختلاف ایدله ریهود
 و نصارانک اختلاف ایتدکلری کبی ایدمی عثمان حفصه یه ادم ارسال
 ایلدیکه مصحفی بزه یولله تاکه اندن نسخهلر نقل ایدله لم و اندن سکا اعاده
 ایدله لم و حفصه انی عثمانه یوللدی و عثمان زید ابن ثابت و عبد الله ابن
 زیور و سعد ابن العاص و عبد الله ابن حارث ابن هشامه امر ایدوب اول
 صحیفه دن نسخهلر یازدیله ر عثمان اول اوچ قریشیله دیدیکه قچانکه سز
 زید ایله قرانک بر شیمنده اختلاف ایدله سز انی قریشک لساننده یازیک
 زیرا قران انلرک لساننده نازل اولمشدر ایدمی انلر او یله ایتدیله ر و اول صحیفه دن
 متعدد نسخهلر یازدقدن صکره انی ینه حفصه یه کیرو یولدی و اول نسخهلردن
 هر طرفه ارسال ایلدی و امر ایلدی که بوندن بشقه اولان قران و یا خود
 مصحفلر حرق اولنه ابن شهاب ایتدیکه خارجه ابن زید ابن ثابت بکا
 خبر و پردی که او زید ابن ثابتدن اشتمش ایدیکه دیدی بن صحیفه یی یازر
 ایکن سورة احزابدن بر آیه مکتوبه یی بولدم و تحقیق رسول الله صلعم
 اول سورة یی قرائت ایدر ایکن ایشتمش ایدم ایدمی انی ارا یوب حزمه
 ابن ثابت انصارینک یاننده بولدم و ایه بودر * من المؤمنین رجال صدقو

و طاشلردن و حافظلرك كوكسلرندن جمع ايلدم حتى سورة توبه نك اولان *
 لقد جاءكم رسول من انفسكم * ايه سنی تا برائتک خاتمه سنه قدرابی حزمه
 انصاریده بولدم كه انی هیچ بر غیر سینک یاننده بولامش ایدم اهدی
 اول اجزا ابی بکرك یاننده قالدی تا وقات ایدنجیه دک اندن عمرک یاننده
 ایدی بو بخارینک روایتیدر * و انس بن مالک دیر که اهالی شام ایله
 ارمیه و اذربيجان فتحنده اهل عراق ایله جهاد اولنور ایکن حدیقه ابن
 یمان عثمانه کلوب و حافظلرك مختلف قرائتلرندن قورقمغله اکا دیدیکه یا
 امیر المؤمنین بو امته دقت ایله اندن اول که کتابده اختلاف ایده لر یهود
 و نصارانک اختلاف ایتدکلری کبی اهدی عثمان حفصه یه ادم ارسال
 ایلدیکه مصحفی بزه یولله تاکه اندن نسخهلر نقل ایده لم و اندن سکا اعاده
 ایده لم و حفصه انی عثمانه یوللدی و عثمان زید ابن ثابت و عبد الله ابن
 زیور و سعد ابن العاص و عبد الله ابن حارث ابن هشامه امر ایدوب اول
 صحیفه دن نسخهلر یازدی لر و عثمان اول اوچ قریشیله دیدیکه قچانکه سز
 زید ایله قرانک بر شیمنده اختلاف ایده سز انی قریشک لساننده یازیک
 زیرا قران انلرک لساننده نازل اولمشدر اهدی انلر او یله ایتدی لر و اول صحیفه دن
 متعدد نسخهلر یازدق دن صکره انی ینه حفصه یه کیرو یولدی و اول نسخهلردن
 هر طرفه ارسال ایلدی و امر ایلدی که بوندن بشقه اولان قران و یا خود
 مصحفلر حرق اولنه ابن شهاب ایتدی که خارجه ابن زید ابن ثابت بکا
 خبر و پردی که او زید ابن ثابتدن اشتمش ایدیکه دیدی بن صحیفه یی یازر
 ایکن سورة احزابدن بر آیه مکتوبه یی بولدم و تحقیق رسول الله صلعم
 اول سورة یی قرائت ایدر ایکن ایشتمش ایدم اهدی انی اریوب حزمه
 ابن ثابت انصارینک یاننده بولدم و ایه بودر * من المؤمنین رجال صدقو

ما عاهدوا الله عليه * وانی سورة^۲ اخرا به ملحق ایتدم بو بخارینک روایتی در *
 ایمدی مشکاتک بو حدیث لرندن معلوم الور که اولاً محمدک کندو
 ایام حیاتنده قرانک بعض آیتلرینی بری بر دورلو و دیگری بشقه درلو
 او قومشدر ثانیاً قران محمدک زماننده بر جلده مجتمع اولیبوب ابی بکر
 محمدک وفاتندن صکره انک جمعنی امرایتدی و حالبو که محمددن بوکا
 مأمور دکل ایدی فقط آیات ضایع اولماق ایچون مصلحت یولندن بویله
 ایلدی ثالثاً عثمان کرسی خلافته جالس اولدقده قرانی اختلاف اوزره
 او قودقربی ایشتمکله فسادندن احترازا تکرار جمع و تصحیح ایدوب قریش
 لسانی اوزره یازملرینی زیده و غیرلرینه امر ایلدی رابعاً عثمانک امریله مقدمکی
 قران نسخهلری احراق اولنوب یرینه نسخ جدیده اطراف و اکنافه نشر
 و ارسال قلندی * ایمدی بزم سوالمز بودر که عثمان نچون نسخ قدیمه یی
 یا قدردی اکر انک نشر ایدیردیکی نسخ جدیده شمديه قدر متداول
 اولور لر عتیقی ایله مطابق اولوب انجق آیات و سور ترتیب و ترکیبینه
 فرقلو ایدی ایسه لر بونلری یا قمت ایجاب ایتمیوب حفظ اولملری مناسب
 ایدی تاکه اکر بر کمنه عثمان قرانی تبدیل ایلمشدر دیو ادعایه
 قالشه جق اولور ایسه نسخه قدیمه ایله جدیده اوکنه قونیلوب مدعینک
 ادعاسنی ابطال ممکن اوله لکن عثمانک جمله^۲ نسخ قدیمه یی یا قدر میسی
 قدیم و جدید نسخهلر بیننده مطابقت اولدیغنه دلالت ایدر * و جعفری
 مذهبنده اولانلرک ادعاری بو قولزی مؤکد در زیراً انلر دیرلر که عثمان
 قصدا قرانندن علینک شاننه دائر وارد اولان آیاتی استخراج ایلمشدر مثلاً
 دبستان فانی نام کتابده منقول در که عثمان مصحفدن علی و انک
 شان و فضلنه دائر اولان سورهلری اخراج ایلیوب قدیم نسخهلری یا قدی

وینه کتاب عین الحیاتده منقول در که سورة الاحزاب سورة البقرده مطول ایدی لکن تقلیل و تحریف ایلدیلر برده عثمانک حفصهیه کیرو کوندردیکی نسخه نکه نزهه قالدیغی معلوم دکل در شاید عثمان صکره انی دخی احراق ایلش اوله و اکراهل سنت عندنده بویله بر نسخه عتیقه وارایسه میدانه چقاروب مصاحف موجوده ایله مقابله ایدر ل تکه شیعه لر و سائر دعواده بولنانلر الزام و اسکات اولنه زیرا شیعه ایله اهل سنت بیننده قران حقنده بو مثللو اختلاف بولنمسنه نظراً عصر مزده مسلمین یدنده بولنان نسخه نکه نسخه اصلیه اولسندده بهمه حال شبهه اولنور * ایدی اکر محمدیلر دخی مسیحیلرک کتب معتبره لرنده بویله سررشته بولش اولسه لر ایدی اولوقت کتب مقدسه نکه تحریفی ادعا ایتمکلیکه حقلری اولور ایدی *

محمدیلر یهود و نصارانک الان یدلرنده بولنان کتب مقدسه نکه تحریف اولندیغی عموماً ادعا ایتدکلرندن طالب حقیقت اولان محمدیلر ایچون بو ماده بی تفحص و تحقیق ایدوب اولا قرانده بو ادعا حقنده نه اکلاشلدیغی بیان ایدر لم سورة الانبیاده مسطور در که * * ما ارسلنا قبلك الا رجالا نوحی الیههم فسلوا اهل الذکر ان کتم لا تعملون * * یعنی بزسندن اول کمنه بی ارسال ایلدک مکرادملریکه انلره وحی ایلر ایدک اهل ذکر دن (یعنی اهل کتابدن) سوال ایلک اکر سز بیلهز سکر * وینه سورة یونسده مرقوم در که * * فان کنت فی شک ما انزلنا الیک فسأل الذین یقرؤن الکتاب من قبلك * * یعنی اکر بزیم سکا نازل ایلدی کمز حقنده شک و ارایسه سندن اول کتابی اوقویانلردن سوال ایله * ایدی بو ایتلردن و بو مضمونده بولنان سائر آیاتدن استنباط

اولنه جنی اوزره اهل کتابک کتب مقدسه لری محمد زمانه قدر تحریف اولغامش اولدقلری معلوم در فالأ اکر قران بالفرض حق ایسه الله مسیحیلرک و یهودیلرک کتبنه رجوع ایله دیو نوجهله امر ایدر ایدی زیرا کلمات و آیات مخرفه سنی تعیین ایتمد کجه اللهک بر کمسنه نی کتب مخرفه به ارجاع ایلسی غیر ممکن در حالبو که قرانده کتب عهد عتیق و جدیدک تحریف اولغامش مواقع و آیاتی بیان ایدر بر آیت بیله بولنمیور انجق علی الاطلاق مسیحیلر و با خصوص یهودیلر کندو کتب مقدسه لری تحریف ایتمدیلر دیو مسطور در نته کیم سورة البقره ده وارد اولمشدر که * * (یا بنی اسرائیل) لا تلبسوا الخ بالباطل و تکتبوا الخ و انتم تعلمون * * یعنی یا بنی اسرائیل حتی ابطال ایتمک و حقیقی کتم ایتمک چچانکه انی ییلش لرسکز * وینه سورة مزبوره ده محرر در که * * افتطمعون ان یؤمنوا لکم وقد کان فریق منهم یسمعون کلام الله ثم یحرفون من بعد ما عقلوه وهم لا یعلمون * * یعنی استرمیسکز که انلر (یعنی یهودیلر) سزه ایمان ایده لر چچانکه انلردن بر فرقه سی اللهک کلامنی بعد الاستماع تحریف ایلمشدر در اندنمکره که انی درک ایدوب بیلدیلر * اشبو ایکی آیتده تحریف بلا تعیین وقت بیان اولنوب فقط زیرده محرر دیگر ایکی آیتلرده کتب مقدسه نك زمان تحریفنه اشاره قلمشدر سورة الینه ده * * لم یکن الذین کفروا من اهل الکتاب و المشرکین منفکین حتی تاتیهم البینه رسول من الله یتلوا صحفا مطهرة فیها کتب قیمه و ما تفرق الذین اتوا الکتاب الا من بعد ما جاتهم البینه * * یعنی اهل کتاب و مشرکین یوز جویرمدیلر تا که اللهدن انلره بینه (یعنی قران) و رسول (یعنی محمد) کلیلینجه که او انلره صحف مطهری بیان ایده که

انلرده احکام محکم وارد رو انلر که کتاب ویرلمشدر مفارقت ایتدیلمر حتی انلره یینه کلدکدن صکره * ایمدی قرانک بیاننه نظراً یهودیلر و مسیحیلر کندو کتب مقدسه لرینی محمددن اول دکل بلکه ظهورندن صکره ابتدای دعوتنده تحریف ایتمشلردر و اکثر علمای محمدیه دیرلر که مسیحیلر و یهودیلر محمدک ظهورینه منتظر ایدیلر فقط خروجندن صکره حقنده بغض و عداوت پیدا اولغله محمدک شاننده اولان آیاتک اثریسنی کندو ایمان سز لقرینی کتم ایچون کتب مقدسه لرندن اخراج ایتدیلمر * فقط قران بزم ایچون دلیل عد اولنه مدیغندن بهمه حال محمدیلرک دعوی مذکوره سنی تفتیش و تحقیق ایدرک بونک قرین صحت اولوب اولدیغنی میدانه چقاره لم *

بو مطلبک تحقیقنه شروع ایلزدن اول سوالمز بو در که مسیحیلرک بو امری مرتکب اوللری نندن ایجاب ایتمش عجا کندو کتب مقدسه لرینی تحریف ایتکدن کندولرینه بر فائده حاصل می ایدی یوخسه بونی مرتکب اولغله محمد وانک امتی عندنده عزیز و محترم اولورز دیو تصور می ایتدیلمر و یاخود تحصیل مال و اموال ایدوب خلفا و سلاطین اسلامیه مالکنده رفاه و سرستلکله ساکن اوللری ایچون می بو ایشی ایتدیلمر و یاخود بونی عند الله مقبول بر ایش می صایدیلر حاشا بویله سبیری یوق ایدی زیرا کندو کتب مقدسه لرینی تحریف و تبدیل ایتدکری حالده کربک بودنیاده و کربک قیامتده انواع مصائب و عقابه دوچار اوله جقارینی بیلورلر ایدی تنه کم محمدیلر بو فعلی انلره اسناد ایده لیدن برو کافه ولایت اسلامیه ده بولنان یهود و نصاری محمدیلرک انواع اذا و جفالرینه کربتار اولمشلردر و بو مثللو حرکت اللہک غضبنی دعوت ایده چکی دخی کتب

مقدسه لرنده مصرح بولمشدر نته کیم تورآنده سفر مشنی نك * بابنك ۲ آیتنده
 محرر در که * بن سزه حالا وصیت ایتدیکم سوزدن نه ارتق نه آسک
 ایده سز هم سزه وصیت ایتدیکم الله کز ربك امر لرینی ایده سز * وانجیلده
 یوحنا وحینك ۲۲ بابك ۱۸ و ۱۹ آیتنده مسطور در که * بن بو کتابك
 تبلیغاتی سوز لرینی ایشدن هر بر ذاته شهادت ایده رم که اگر بر کمسنه
 بو نسنه لره صنم ایدر ایسه الله اکا بو کتابده مسطور اولان بلاری صنم ایده
 و اگر بر کمسنه بو نبوت کتابك کلام لرندن رفع ایدر ایسه الله انك
 حصه سنی حیات کتابندن و مقدس شهردن و بو کتابده مسطور اولان
 نسنه لرندن رفع ایده جکدر * بو صورتده نصل دیه ییلورز که مسیحی و یهودیلر
 بلا سبب بویله امر شیعی مرتکب اولمشدر مادام که بو فعل قیبح
 ارتکابی سببندن بو دنیاده اهل اسلامک جفالرینه و آخرتده اللهک خشم
 و غضبنه اوغرایه جقلرینی ییلدکری مثللو محمدک نبوتنی قبول ایتدکری
 حالده اهل اسلامک ظلم و تعدیلرندن خلاص و بلاد اسلامیه ده فارغ البال
 و رفاه حال ایله ساکن اولوب جهاد و غزواتده کسب مال و شان
 ایده جکری عند لرنده محقق ایدی اهدی اکر مسیحیلر و یهودیلر کتب
 متداوله لرنده محمدک صدق نبوتی حقنده بعض اخبار بولمش اولسه ایدیلر
 البته اکا ایمان ایدر لر ایدی فقط انی قبول ایتمیرک اولقدر اذا و جفایه
 تحمل ایلدکری نك سبی مجرد ککندو کتب مقدسه لرنده محمده دائر بر
 خبر کوره میوب همده انک قول و تعلیماتی کندو کتب الهامیلرینه موافق
 و مطابق بولدقاری در *

و کتب مقدسه نك تعریفنه هیچ بر سبب اولدقذن صرف نظر اکر
 بر کمسنه بونی تصور ایتمش اولسه بیله اجر اسنک عدم امکانی آشکار در

زیرا کُرک محمدک ایامنده و کُرک اندن مقدم دین مسیحی اکثر بلاد بعیده به
منتشر اوله رق اناتولی و شام و یونان و مصر و افریقای شمالی اهالیسی
کافه و عربستان و عجمستان و هندوستان و ایتالیا و فرانسه و اسپانیا
و انگلتره و نمسه ممالکنک دخی اکثر یرلرنده دین مسیحی قبول اولمش ایدی
ایمدی بو درجه کثرت اوزره و ممالک بعیده ده بولنان مسیحیلر برارایه
کلوب بویله بر فعل قبیحک اجراسنه اتفاق ایقلمی امور غیر ممکنه دن
دکلمیدر و بوندن ماعدا هر وقت طائفه یهود ایله مسیحیلرک ارالرنده اویله
بر غیرت و تعصب دینیه وار ایدی که بونلرک کتب عهد عتیقک تحریفنه
اتفاق ایلمی محال قیلندن در و اگر بالفرض بر فرقه سی بو باده اتفاقه
جسارت ایتمش اولسه لر بیله البتده دیگر فرقه بونی قبول ایتمیوب ماده
میدانه چقار ایدی و بونلر شویله طورسون کُرک محمدک ایامنده و کُرک
اندن اول مسیحیلر شول درجه دین غیرتنده بونلر ایدی که اگر بر فرقه سی
دیگر بر فرقه دن بویله فعل نا معقولی حس اتسه ایدیلر انیده فاش ایدرلر
ایدی ایمدی مسیحیلرک امر دیانته بویله تمسک و دقتلی اولدیغی حالده
جمله سی ممالک بعیده دن برارایه کلوب متفقا کتب مقدسه بی تحریف ایقلمی
نصل ممکن اولور ایدی و اگر بالفرض مسیحیلر دن بر فرقه سی مثلا شامده
و عربستانده اولانلر انجیلک تحریفنه متجاسر اولسه لر ایدی شبهه سز ولایات
سائره ده بولنان مسیحیلر بوا مره واقف اولدقده اشبو خبری جمله یه اشاعه
و اعلان ایدرلر ایدی حالبو که اول عصرک مسیحیلری ما بیننده وقوع بولان
منازعه و مباحثه دینیه بی شامل اولان کتابلرده کتب مقدسه نک تحریفی
حقنده اصلا بر حرف اولیوب اول زمانک مسیحیلری بیننده اولان منازعات
یالکزر کتب مقدسه آیاتنک شرح و تفسیرنده و بعض مسائل اعتقادیه ده

وقوع بولان اختلافدن نشأت ایتمش ایدی خلاصه شمیدیکی زمانده کافه
 اهل اسلام متفقا قرآنک جمله نسخهلرینی قریب و بعیدن جمع ایله ملل
 سائرهنک خبری اولقسزین تبدیل و تحریف ایدوب تکرارا محللرینه اعاده
 و ارسال ایلملری ممکن اولمیهجخی مثللو اولوقت مسیحیلرینک دخی
 کندو کتب مقدسه لرینی تحریف و تبدیل ایلملری اولور شیئی ذکل در *
 و ایام قدیمدن بوانه قدر کتب مقدسه نک حفظ اولنمش نسخ عتیقه سنه
 مراجعت ایده جک اولور ایسک کتب مذکوره نک فی الحقیقه تحریف اولمامش
 اولدقلری معلوم و آشکار اولور حالا اوربانک بعض کتبخانه لرنده کتب
 مقدسه نک اوله عتیق نسخه لری موجود در که بعضیسی محمددن چوق سنه
 اول انجیلک لسان اصلیس اولان یونان لساننده و جیران درسی اوزرینه
 یازلمشدر و بونسخهلرک بعضسنده کتب عهد عتیق و جدید برابر اوله رق
 محرر در و بعضلری کتب مذکوره دن یالکز بعض اجزا و صحیفه شامل در
 و اشبو نسخه قدیمه دن بر جلدیکه هجرتدن ۲۵۰ سنه اول یازلمشدر حالا روما
 شهری کتبخانه سنده موجود اولوب قدکس واطیکانوس اسمیله
 معروف در وینه هجرتدن ۲۵۰ و یاخود ۳۰۰ سنه اقدم تورات و انجیلک
 متحد بر نسخه سی روسیه پای تخی اولان پترسبورخ شهری دولت
 کتبخانه سنده موجود در وینه هجرتدن ۲۰۰ سنه مقدم تحریر اولوب
قدکس الکسندرینوس تسمیه قلنان دیگر بر جلد لندره شهرنده کائن
 مزبوم بریطانیا کتب خانه سنده محفوظ در و پارسک بر کتب خانه سنده دخی
قدکس افریمی اسمنده او برلری قدر عتیق بر نسخه بولنور و بولنر کبی
 دیگر نسخه عتیقه دخی مسیحیلرک عندنده موجود در شویله که بعضیسی
 محمددن اول و بعضلری انک عصرنده و اندن صکره یونانی و عبرانی لسانلری

اوزره یازلمشدر خلاصه هب موجود بولنان نسخ عتیقه نك ذكرى بو مقامده
 لازم اولدیغندن یالكز بر قاج نسخ مشهوره سنك ذكريله اکتفا ایلدك
 ایمدی محمدن اول و صکره یازیلان نسخ عتیقه فی زماننا یهودیلر و مسیحیلر
 یدنده متداول اولان نسخ جدیده یله مقابله اولندیغی حالده بری برینه
 کاملاً موافق و مطابق بولنه جنی درکار و بناء علیه کتب عهد عتیقه
 و جدیدك هیچ بروقتده تبدیل و تحریف اولمندیغی بدیهی و آشکاردر *
 و نسخ مذکوره دن ماعدا مطلب مزبورك ثبوتی ایچون حواریوندن
 صکره معلمر و افسقپوسلرک تألیف ایلدکری کتب متعدده دخی بر دلیل
 واضح درو تالیفات مذکوره ظهور محمدن خیلی زمان اقدم اولوب
 بو انه قدر مسیحیلر بیننده معروف و متداول در مثلاً تاریخ عیسوی اوزرینه
 مائة اول آخرنده و مائة ثانیده اولان معلمرک کلیمنس نام افسقپوس
 و ایکناتیوس و شهید یوستینوس و ایرنیوس و کلیمنس الکسندریه
 و ترطولیانوس معلمرک یازمش اولدقلى مکتوب و کتابلرک بعضیسی حالا
 موجود درو مذکور معلمردن بعضیسی حواریونک تلیدلرندن و بعضلر
 حواریون تلیدلرینک شاکردلرندن درو اشبو کتابلر میلاد عیسینک مائة
 ثانسی آخرنه طوغری یعنی هجرتدن درت بش یوز سنه مقدم تالیف
 اولنوب شمديه قدر بین المسیحین متداول درو كذلك مائة ثالثه یعنی
 هجرتدن اوچ یوز شو قدر سنه مقدم اوریکنس و کبریانوسک تالیفاتلری
 و ایرنیوس و افریم شامی و امبروزیوس و واسیلیوس و خریزوسطیموس
 و هرونیموس و اوکستینوس نام مؤلفلرک کتابلری دخی حالا موجود در
 و معلمین مذکوره تاریخ عیسوینک ۱۰۰ و ۵۰۰ سنه لرنده یعنی هجرتدن ۱۰۰
 و ۲۰۰ سنه مقدم مسیحیلر بیننده مشهور و معتبر ذواتدن اولوب بولنرک

مذهبہ دائر یازمش اولدقلمی هر بر کتابلرنده عهد جدید و عتیقک پک
 چوق آیاتی بولمشدر و اشبو آیات الان مسیحیلرک یدنده بولنان کتب
 مقدسه نسخہلری ایله مقابله اولندیغی حالده برکونا فرق و اختلاف کورنمز
 بناءً علیه انجیل و تورانک هیچ بر وقنדה تحریف اولنماش اولدیغی و
 شمدیکی زمانده مسیحیلر و یہودیلر یدنده متداول بولنان تورات و انجیلدن
 ماعدا هیچ بر زمانده دیبکر بر انجیل و تورات اولدیغی کتب معلین
 مذکورہ دلائیلہ دخی ثابت و معلوم اولمشدر * و اگر بر کمسنہ کتب
 مقدسه یی تحریف ایلدکلرنده کافہ معللرک کتابلرنی دخی معاً تحریف
 ایلشلر در دیدجک اولور ایسه جواب بو در کہ اولاً قائلک کندو ادعاسنی
 اثبات ایتمکک هیچ بر دلیل یوقدر ثانیاً بالاده اثبات ایلدیکمز وجہله
 محمدک ایامنده مسیحیلرک کتب عهد عتیق و جدیدی تحریف ایتمکک
 هیچ بر یوزدن احتیاج لری اولدیغی مثللو مذکور معللرک دخی بونجه کتب
 عتیقلرنی تحریفه مجبور دکلر ایدی و ثالثاً انفا ذکر اولندیغی اوزره
 محمدک ایامنده کتب مقدسه نسخہلرنک تحریفی غیر ممکن اولدیغی
 کبی ادعای مذکورہ نک وقوعی دخی غیر ممکن ایدی زیرا بو ایامده
 محمدیلر یدنده بولنان کافہ کتب دینیغی تحریف و محمدک حقنדה اولان
 احادیثک اخراجی فصل محال ایسه مسیحیلرک بونجه کتب وفیره لرنی محمد
 ایامنده تحریف ایللمری دخی اولبجه محال و عقلدن خارج بر شیدر *

بولردن قطع نظر عمر ایام خلافتنده مسیحیلرک بر چوق جسم و مشهور
 کتب خانہلرنه متصرف اولوب از جهله شامده واقع قیصریه کتب خانہسی
 ایله مصرده اولان اسکندریه کتب خانہسی در کہ توار یخده بیان اولندیغنه
 نظراً بولرده بر وافر کتب مقدسه و مسیحی معللرنک تالیفاتلری موجود

بولمشدر بو صورتده محمدیلر کتب مقدسه نسخهلرینی و مذکور معلملرک کتابلرینی حفظ ایدوب حین حاجتده دریش ایلدکلری ادعایی یعنی کتب مقدسه نك تحریفی بالسهوله اثباته مقتدر اولورلر ایدی حالبوکه متصرف اولدقلرنده عمر احرقلرینی امر ایلشد، و بوندن بشقه اول عصرده محمدیلر اللرینه کچن کتب عتیقه یی دوشرب ضایع و تلف ایدرلر ایدی و بو حرکتده مبادرت ایللمری ایکی جهتدن خالی دکل دریا کتب قدیمه نك قدر و قیمتینی بلملرلر ایدی و یا خود انلرک قرانه مطابق اولیوب انک خلافتده بولندیغنی درک ایتمشلر ایدی و محمدیلر قدما ی مسیحیه احوال و کیفیاندن و محمددن اول اولان ملترک تاریخندن بیخبر اوله رق کتب مقدسه تحریفی مثللو عقلدن بعید ادعایه قالمشملرینک سببی کتب و تواریخ قدیمه یی تلف و ضایع ایلدکلرندن نشأت ایتمشدر و بناء علیه تواریخ قدیمه اوزرینه مبنی دلائل ایله انلری اقناع ایلمک مشکل در لکن اگر اوربایه کیدرلر ایسه اورالده موجود بولنان کتبخانه لرده سابق الذکر تورات و انجیلک عتیق نسخهلرینی و محمددن اول کلان مسیحی مصنفلرینک کتابلرینی رای العین کوره بیلورلر چونکه اورالده اختلاف ملت و مذهبه باقلیوب هر کیم اولور ایسه اولسون کتبخانه لرده اولان کتابلری مطالعه و استنباطه مانع اولمزلر و اول کتبخانه لرده انفا بسط و بیان ایلدی کمز مطالبک تفصیلاتنه شامل و نسخ سابق الذکرک عتیق اولدقلرینی مصدق پک چوق کتابلر بولنور *

ایمدی کتب مقدسه نك کرک محمد ایامندن اول و کرک اندن صکره تحریف و تبدیل اولمندیغنی دلائل کافیه ایله اثبات ایتمش اولدیغمزدن ارتق بو مطلبی ترک برله باب ثانیه شروع ایده بیلورلر ایدک فقط محمدیلردن بعضلری یا قرانک مضموننی فهم ایده مدکلرندن و یا خود تعصبلرندن ناشی

تورات و انجیل محمدن اول تحریف اولمشدر دیو ادعا ایتدکرنندن بر وجه مختصر بوکا شوبله جواب ویرمک اقتضا ایتمشدر اولآ شمدیه قدر عهد عتیق و جدیدک تحریف اولمشدرینک اثباتی ایچون ایراد ایلدیکمز براهین ادعای مذکورک دخی ردینه جواب کافی درزیرا بالاده ذکر اولمشدرکه الیوم مسیحیلر یندنه هم کتب مقدسه و همدۀ متقدمیندن بر طاقم معلملرک تالیفاتی اولهرق اویله عتیق نسخهلر بولنورکه بعضی محمدن خپلی زمان مقدم و بعضری حواریون زمانه قریب و قتلده تالیف اولمش و برده کتب مقدسه نک' عتیق نسخهلری الان مسیحیلر بیننده متداول اولان نسخهلرۀ موافق و مطابق در ایمدی بوندن کتب مقدسه وقت ورودندن بو اته قدر بر حال اوزره باقی قالب هیچ بر وقتده تحریف و تبدیل اولمشدرلری ثابت اولمشدر تانیا ابتدا دین مسیح ایله مشرف اولانلر حواریونک زمانندن اوچ یوز سنه مرورنه قدر مسیحه ایمان و انجیلک من طرف الله اولدیغنی اعتقاد ایلدکری ایچون بت پرست و یهودیلرندن نیجه اذا و جفالر کوروب اموال و اشیالری غضب و کندولری دیاردن دیاده طرد اولنورلر ایدی بو جمله ایله برابر صبر و تحملی در پیش ایدرک انجیلدن تسلی درونی و مسرت روحانی بی تحصیل ایدرلر ایدی و بودنیاده انلرک کنز عظیملری یالکز انجیل اولوب بونک محافظه سی ایچون جمله ما ملکلرینی حسن رضاری ایله ترک و فدا ایدرلر ایدی حتی انلردن چونغی بت پرستلر انجیلارینی یاقمسونلر دیو انواع شکنجه و قتلده راضی اولورلر ایدی ایمدی بو درجه دینلرینه قوی اولان مسیحیلر کندو کتب مقدسه لرینک تحریف و تبدیلی نصل ارتکاب ایتمشدر در* للخاصل یقین تام ایله معلوم اولدی که

کتاب مقدسه یعنی تورات و انجیل اصلاً تحریف اولماریوب الان حال
اصیلری اوزره باقیدرلر *

اهل اسلامدن بعضری یهودیلر مسیحک ایامنده آگا اولان عداوتلرندن
ناشی مسیحا حقنده محرر بولنان آیاتی توراتدن اخراج ایلمشدر دیو ادهما
ایلملریله بونک دخی تفحص و تحریرسنه مبادرت ایدهلم * محمدیلرک سابق
الذکر ادعاری بی دلیل اولدیغی کبی بودخی بی اصل و اساس درزیرا
یهودیلر مسیحک حقنده اولان آیاتی توراتدن اخراج ایلمش اولسه ایدیلمر
جمله دن اول اشعیانک ۷ بابک ۱۴ آیتی وینه کتاب مزبورک ۵۳ بابنی تماما
و دانیالک ۹ بابک ۲۴ الی ۲۷ آیتی و سفر تکوینک ۴۹ بابک ۹ الی ۱۲
آیتی و میخانک ۵ بابک ۱ و ۲ آیتی و ذکر یانک ۱۲ بابک ۱۰ آیتی و ۲۲
زبورک ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ آیتی محو و الغا ایتملو ایدیلمر چونکه بو آیات مسیح
حقنده اولان اشارات و اخبارات و اضمحندن عبارتدرلر * و بوندن صرف نظر
سفر تورات مثنی نک ۱۲ بابک ۳۲ آیتی منطوقنجه کتب مقدسه نک محو
و اثباتندن احتراز ایلملرینی الله یهودیلره تاکید ایله امر ایلمش اولدیغندن
یهودیلر بو امره اتباعاً بر درجده کتب عهد عتیقی و فایه ایدرلر که
اندن بر کلمه و بر حرف زیاده و نقصان اولماق اوزره کلمات و حروفنه
وارنجه صایوب اعدادنی ضبط ایتمشرایدی و همده یهودیلر میاننده متداول
اولان نسخهلر مسیحیلر یندنه بولنان نسخهلرک عینی اولوب اصلاً فرقلو دکل
در * و کورک مسیح و کورک حواریون هیچ بر موقعهده یهودیلرک کتب
عهد عتیقی تحریف ایلدکلیرنه اشارت ایتمیوب بالعکس محتنی بیان
و مطالعه اولملرینی امر ایلمشدر در نته کیم یوحانک ۵ بابک ۳۹ آیتنده

مسیح یهودیلره بیورمشدر که * کتابلرده (یعنی کتب عهد عتیقه) تفحص
 ایلیک زیرا سزظن ایدرسکز که انلر ایله ابدی حیاته مالک اولورسکز انلر
 دخی بئم ایچون شهادت ایدرلر * و ۲ طیوتیوسک ۳ بابک ۱۶ آیتنده مسطور
 درکه * هر کتاب ربانی (یعنی عهد عتیقک کافه سی) من طرف الله
 الهاما ویریلوب عقائد ایچون و تقبیح و تهذیب و صلاح یولنده تعلیم
 ایتمک خصوصنده فائده لو در * و ینه معنی نک ۵ بابک ۱۷ و ۱۸ آیه لرنده
 مسیح یهودیلره خطابا بیورمشدر که * ظن ایتمیه سکز که بن شریعتی
 یا پیغمبرلری ابطال ایتمکه کلام بن ابطال ایتمکه کلام اما اتمام ایتمکه
 کلام زیرا حقا سزه دیرمکه یروکوک زائل اولنجیه دک شریعتدن (یعنی
 تور اتدن) بر حرف یا خود بر نقطه بیله زائل اولماز تا هر شیئی اتمام
 اولنجیه دک * و یوحنا نک ۵ بابک ۴۶ و ۴۷ آیتنده دخی * اگر سز موسی به ایمان
 اتسه ایدیکز بکا دخی ایمان ایدر ایدیکز زیرا او بئم حقمده یازمشدر لکن اگر
 انک (یعنی موسی نک) کتابلرینه اعتقاد ایتمز سکز بئم سوزلریمه فصل اعتقاد
 ایدرسکز * و ینه معنی نک ۲۲ بابک ۳۱ و ۳۲ آیتلرنده * بعث اموات خصوصنده
 اللهک سزه بسط ایندیکی کلامی او قومدیکزمی بن ابراهیمک اللهی و اسحقک
 اللهی و یعقوبک اللهی ایم الله امواتک اللهی دکل در اما دیریلرک در * کذلک
 یوحنا نک ۱۰ بابک ۳۵ آیه سنده یهودیلر حقنده * انلره اللهک کلامی کلدی
 و کتاب بوزیله مز * و لوقانک ۲۴ بابک ۲۵ الی ۲۷ آیتلرنده کندو
 شاگردلرینه خطاباً * ای عقلسزلر و پیغمبرلرک سویلدیکی جمله نسنه لره
 اعتقاد ایتمکه کچ قبلولر مسیح بو نسنه لری چکوب کندو جلالتنه کیرمک
 لازم دکلمی ایدی و موسیدن و جمله پیغمبرلردن باشلیوب بالجمله کتابلرده
 کندونک حقنده یازیلان نسنه لری انلره بیان ایلدی * و ینه لوقانک ۱۲ بابک

۲۹ و ۳۱ آیتند * ابراهیم آگا (یعنی لعازده) دیدیکه انلرک موسی و پیغمبرلری وار انلری دیکله سونلر اکر موسی بی و پیغمبرلری دیکله منزلر ایسه امواتدن بریسی قیام ایدر ایسه ده اعتقاد ایتیمیه جگر در * دیو بیورمشدر * ایمدی مسیح عصرنده یهودیلر بیننده متداول اولان کتب عهد عتیق من طرف الله و صحیح اولوب منحرف اولدقلری آیات مذکوره ماللرندن وضحاً اکلاشیلور و اکر یهودیلر کتب عهد عتیق نسخهلرینی تحریف ایتمش اولسه ایدیلر البتده یهودیلرک بو فعل قیجیلرینی یوزلرینه قارشو سویلیوب آیات منحرفه بی کوسترر ایدی همده انلری تصحیح ایدوب حواریون و سائرلرینه اعلان ایدر ایدی * و یهودیلرک بابل اسیرلکنده دخی کتب عهد عتیقه برخلل کلامش اولدیغی کذلک براهین مذکوره ایله ثابت در زبرا اکر او یله شی واقع اولمش اولسه ایدی البتده مسیح انی بیان ایلر ایدی نهایت مسیحک اشبو شهادت لری کتب عهد عتیقک تحریف و تبدیل اولنمیوب اصلی اوزره قالدقلرینه دلیل کافی و برهان قاطع درلر * ایمدی بو بابده اولان تعرضاتک بر اصلی اولدیغی و ملت یهود کندو کتب مقدسه لرینی نه مسیحک ایامنده ونه ده اندن اول تبدیل و تحریف ایتمیوب حتی بو انه دکین اللهک طرفندن انبیا و رسلك تبلیغ ایلدکلری هیئتده باقی قالدیغی ککک اولدیغی کبی ثابت و آشکار اولمشدر *

اما اکر برکسنه محمد و امتنک بویله باطل ادعالرنده دوشملرینک سببی نه ایدی دیو سوال ایدر ایسه ادعای مذکوره یه قیام ایملک انلرجه لازمه دن اولدیغی امر واضح در چونکه محمد بو ادعای دریش ایلمسه ایدی البتده کلامنده تناقص واقع اولور ایدی زیرا بر طرفدن تورات و انجیلک کلام الله اولدیغی مقرّ و دیگر طرفدن کتب مذکوره نک خلافنه

تعلیم دین ایدر ایدی اشته بو تناقضدن قورتلوق ایچون انلرک تحریفنی ادعا ایلمک مجبور اولدی و بو بابتده عربلری الزام ایلمک بر امر مشکل دکل ایدی چونکه عربلر بت پرست اولغله مسیحی و یهودیلرک کتب مقدسه لرندن بیخبر ایدیلر و محمدک ابتدای ظهورنده قرانک دخی ناطق اولدیغنی وجهله یهودیلر و مسیحیلر محمدک دعوتنه اجابت ایتیموب انی رد ایدرلر ایدی لکن انک انصار و تابعینی ازدیاد بولوب کسب قوت و قدرت ایتدکجه مخالفتله کمسه جسارت ایده میوب سکوتله مجبور اولدیلر *

الحاصل بو فصلده بسط و بیان اولنان دلائله نظراً محمدیلرک هب بو ادعایرینک بی اصل و اساس اولوب تورات و انجیل کرک محمدک وقتنده و کرک اندن اول یاخود صکره یعنی هیچ بر زمانده تغیر و تبدیل اولمادیغنی وضوح تام ایله ثابت اولمشدر ایمدی طالب حق اولان محمدی کتب مقدسه مذکوره الهک منسوخ و منحرف اولامش کلامی اولدیغنی و انده مندرج اولان احکام و اوامره انقیاد ایلمک هر بر ملتله فریضه ذمت اولدیغنی یقیناً فهم و اذعان ایده جکدر و قلبی صاف و ضمیری پاک اولان محمدیلر انجیل و توراتک تعلیمات و احکاملرینی لایقینه بیللمکله سعی و غیرت ایلملری لازم در چونکه الهک کلامنی بلیانلر و احکامنی اجرا ایتیمانلر فیض روحانیه نائل اولمیدر ق هلاک ابدی به دوجار اوله جقلر در * ایمدی کتب مقدسه نک تعلیماتی اوکر نمکه هوسکار اولان محمدیلره باب ثانینک تحریرینه مبادرت برله ضمننده انجیل و توراتک باشلوجه مطالبنی بر وجه مختصر ذکر و بیان و کتب مقدسه عهد عتیق و جدید مقدمه ده ذکر ایلدی کمز الهام حقیقی شروطنه موافق اوله رق انسانک تقاضای روحانیسنی تسکین و انی بختیارنی

ابدیہ نائل ایده جکنی اثبات و اتیان ایلیه جکر شویله که بوندن دخی
انجیل و کتب عهد عتیقک من طرف الله اولدقلری معلوم و ثابت
اولور

باب ثانی

انجیل و کتب عهد عتیقک تعلیماتلری بیاننده در

اشوباب یدی فصله منقسم اولوب فصل اول الله صفاقی و انسان
حقنده اولان اراداء علیه سی و فصل ثانی انسان ابتدا نه حالده اولوب
شمدی نه حالده اولدیغی و برده تقدس و سعادتک نه درجه سنه ایره
بیله جکی و فصل ثالث مسیح واسطه سیله حصوله کلمش اولان نجاتی و
فصل رابع برانسان مذکور فیضنه نصل نائل اوله بیله جکی و
فصل خامس حقیقی مسیحی اولانلرک حسن سلوک و اطوار مرغوبه لری و
فصل سادس انجیل و توراتک کلام الله اولدقلرینی مثبت اولان بعض
دلایلی و فصل سابع انجیلک ابتدای انتشارینک فوجهله اولدیغی تفصیل
و بیاننده در *

ایمدی فصول مذکوره یه مباشرت ایتمزدن اول مسیحیلرک معتقد
فیهرلی بولنان کتب مقدسه نک کیفیتنی بیان ایلمک اقتضا ایدر یعنی
باب اولده بیان ایلدیکمز کتب الهامیه که مسیحیلر انلری معرفت الله
منبعی بیلوب کندو تعلیمات و قواعد دینیهرینی انلردن اخذ ایدرلر
ایکی قسم اوزره منقسم اولوب قسم اولی کتب عهد عتیق یعنی تورات

وقسم ثانيسى عهد جديد يعنى انجيل تسميه اولنور عهد عتيق حق تعالى
 مسيحك ظهورندن اقدم پيغمبرلر وساطتى ايله بنى اسرائيله احسان بيوردىغى
 كلام و اوامر و احكامى شامل و عهد جديد مسيح حواريون واسطه سيله
 بيان بيوردىغى افادات و تعليماتى مشتمل در * عهد عتيقك ابتداكى
 صحفى جانب حقندن الهام طريقيله موسى به وحى اولنان كتب خمسه دن
 عبارت در و بونلر سفر تكوين و سفر خروج و سفر لاويين و سفر اعداد
 و سفر تورات مثنى تسميه اولنور لر و اشبو اسفارده عالم و ادمك نوجهله
 خلق اولندقلى و آدم نصل الله اطاعت سزلك ايدوب بو سببدن نيچه
 جزالره دوچار اولدىغى و الله اكا بر قورتارىجى كوندره جكي وعد ايلدىكى
 و اوزمان نوع بشرك كوندن كونه دركاه اليه پيدن بعيد اولوب ارتكاب
 انواع معاصى ايتدكلرندن ناشى خلقتدن سنه ۱۷۰۰ صكره يعنى مسيحدن
 سنه ۲۳۰۰ اول الله تعالى ير اوزرينه طوفان كوندوبوب نوح و عيالندن ماعدا
 روى زمينده اولان هپ انسانلرك تلف و هلاكلى و نوح نسلندن اولان
 طوائف جديده نك دخى عبادت صمددن يوز چو يروب پرستش اصنامه
 باشلدقلىندن مسيحدن سنه ۲۰۰۰ اول الله تعالى ابراهيمى و انك تناسلندن
 اسحق و يعقوبى بروجه مخصوص ايله كندوسنى انلره و انلرك نسل لرينه
 اظهار ايتك ايچون انتخاب ايلدىكى شرح و بيان بيورلمشدر و كتب
 خمسه مذكوره ده بو دخى محرر در كه الله تعالى كندو نور معرفتى عموم
 طوائفه اشراق ايدنجيه دك بنى اسرائيلى وحى و كلاميله مشرق ايدوب
 كافه مملك مبارك نمنسنه وسيله اولان قورتارىجى كندو نسل لرندن كله جكنى
 و بنى اسرائيلك ارض كنعانه وارث اوله جقلىرىنى ابراهيم و اسحق و يعقوبه
 وعد ايلدى فلها الله تعالى بونلرك نسلى اولان بنى اسرائيلى شول درجه

محافظت ايدرايدى كه كتب مذكوره ده مسطور اولديغى وجهله يوسف زماننده انلرى كنعاندىن مصره كتوردى و يوسفدن صكره مصر پادشاهلرى بنى اسرائيله ظلم و تعدى ايمكه باشلدقلىزنده مسيچدن سنه ۱۵۰۰ اول الله موسى بى بنى اسرائيله بعث ايدوب اول دخى معجزات عظيمه اظهاريله انلرى فرعونك الندىن خلاص و اندىن صكره الله تعالى طور سنده كندو جلال و قدرتنى بنى اسرائيله عيان و اوامر و احكامنى انلره اعلان ايلدى و كله جك منجى و شفيعى قبوله مستعد اولملرى ايچون انلره اويله براداب و عبادت مقرر قلدى كه سائر طائفه اردن ممتاز اولوب اللهك توفيق و عنايت مخصوصه سنه نائل اولديلر و عربستان چولنده طولاشدقلى فرق سنه ظرفنده الله بو طائفه بى شول درجه مشمول عنايت و محافظت ايلدى كه بت پرستلر دخى بوكا تعجب ايدرك الله بنى اسرائيل ايله در و اسرائيلك اللهى كى بر غيرى الله يوقدر ديو مقر و معترف اولديلر * و موسينك كتب خمسه سندن صكره يوشع كتابى كلور كه بونده الله يوشع واسطه سيله چوق علامتلكو سترلك بى اسرائيلى كنعان مملكتنه كتوردىكى و اول ولايتك بت پرستلرينه كناهلرى و اعمال قبيحه لرى ايچون غضب ايدوب بنى اسرائيلك اللرينه نه طرز ايله تسليم ايلدىكى و اللهك ابراهيمه واقع اولان وعدنيك انجازى يعنى انك نسلى برمدت اجنبى ولايتده اسير قالدقندن صكره انلرى خلاص ايدوب ارض كنعانى انلره ميراث و يرديكى ذكر و بيان اولمشدر * و اندىن صكره حاكمه و يا خود قضات و راعوث و شموئيل و اسفار ملوك و تواريخ ايام و عذرا و ديكر كتابلر كلور و بولنده بنى اسرائيلك كنعان مملكتنه متصرف اولدقلىزندن صكره اولان وقوعات و كيفياتلرى و پادشاهلرينك احوال و حركتلرى و ملت مذكوره اللهدىن يوز چوپروب انك اوامر

و احكامنى ترك ايمكله بت پرستكده دوشديكړنده غضب الهى به دوچار اوله رق بت پرست پادشاهلرينك ظلم و ستم لرينه كړفتار اولدقلى و تكرر الله رجعت ايدرك انكسار درون ايله انك احكامنى كوزتدكړنده ينه حق تعالى انلره مرحمت ايدوب معجزات غريبه ايله انلرى دوشمنلرى اللرندين خلاص ايلديكى مفضلا كتب مذكوره ده مسطور وكذلك مسيحدن سنه ۱۰۰۰ مقدم كلمش اولان حضرت داود و سليمانك احواللى و انلك نوجهله سلطنت سوردكلى و الله صدق خلوص ايله اطاعت ايلدكلى برتفصيل محرر درو ينه كتب مزبوره ده يهوديلر مزكور پادشاهلرندين صكره الله عاصى اولوب اللهك دخى مسيحدن سنه ۶۰۰ اول بابل ملكى بخت النصرى انلره مسلط ايلديكى و بخت النصر سليمانك با امر الهى انشا ايلدى هيكلى هدم ايدوب يهوديلرى بابله اسير كتورديكى و اوراده يتمش سنه اسير قالدقدين صكره اللهك ارميائى نبيه وعد يوردىغى اوزره تكرر انلرى خلاص ايدوب ولايتلرينه رجعت ايلدكلى و مجددا هيكلرينى تعمير ايدوب ينه كنعانده ساكن اولدقلى نقل و حكايه قلمشدر لكن بنى اسرائيلك اكثريسى مسيحي قبول ايمدكلى ايچون مسيحدن قرق سنه صكره غضب الهى به مظهر اوله رق هيكل مذكوره لرى منهدم و بيت المقدس دخى ويران اولمغله يهوديلر ير اوزرنده متفرق و پریشان اولديلر و اولوقتدن بو انه كلنجيه دكين اول حالده قالديلر و اللهك احكامنه رعايت ايتمز لر ايسه بالاخره بو حاله دوشجكربنى موسى و سائر انبيا واسطه سيله حق تعالى دفعاتله انلره اعلان ايتمش ايدى * اللهك بنى اسرائيل حقنده بو وجهله معامله سندن و انبيانك امر الهى ايله بنى اسرائيل وقوعات و كيفياتنى تفصيلا تحريرير

ایلمه لرندن مقصد اقی الذکر مطالبی بیانندن عبارت در اولاً كرك بی اسرائیله و كرك علی العموم کله جگ نوع بشره انسانک قلبی شول درجه فسادہ مائل اولدیغنی بیلدرمکدر که بوجه نعم و معجزاتی کوردکری حالده ینه الهی اونودوب و کندو محبت لرینی آخر نسنه لره و یروب نهایت ظاهری و باطنی بت پرستلکه کرفتار و اللهک غضبنه سزاوار اولورلر ثانیاً بنی اسرائیله معلوم اوله که کناه و نفسک تسلطندن ازاد اولق یالکز احکام الهیه یی بیلوب بعض مراسم عبادتک اجراسیله اولیوب الا بشقه بر طریق لازم در تا که اول وجهله شریعتده و پیغمبرلرک کتابلرنده وعد اولنان قورتاریجیک محبت و ارزوسی انلرده ازدیاد بوله ثالثاً بت پرستلر بنی اسرائیله و بریلان کلام و احکامدن و اللهک قوم مذکور حقنده واقع اولان معامله سندن خبردار اوله رق کندو بتلری برشیی اولدیغنی و بنی اسرائیلک الهی خدای واحد حقیقی اولدیغنی بیلوب انلردخی حق تعالی یه عبادته سعی ایده لر و بنی اسرائیلدن کافه طوائف عالم ایچون ظهور ایده جگ قورتاریجینک نور و نجاتنی قبول ایلمکه مستعد اوله لر * ذکر سبقت ایدن کتابلردن ماعدا عهد عتیق دیگر بر نجه کتابلری دخی شامل اولوب بولنر تعلیم و نصایح و ادعیه و حمد و ثنادن عبارت درلر مثلاً داودک زبوری و ایوبک کتابی و سلیمانک امثالی و غیرهم و دیگر بر قاچ کتابلردخی وار در که نبوت و مکاشفاته دائر در اشعیاء و ارمیا و حزقیال و دانیال و هوشع و سائرلری کی خلاصه عهد عتیقه موجود بولنان کتابلری برر برر ذکر و حاوی اولدقلری موادی تفصیلاً بیان ایلمک موجب تطویل اوله جقندن بو محله اندن صرف نظرله یالکز شوره سنی بیان ایده جکر که پیغمبرلرک کتابلرنده تواریخ و نصایحه دائر دخی افادات وار ایسه ده مقصد اصلی

ابراهيم و اسحق و يعقوب و موسى به اخبار اولمش اولان قورتاريجينك اثار و علامتى برقات دها توضيح و انك زمان ظهورينى و قدر و منزلتى و انك واسطه سيله ظهوره كله جك عظيم خلاصك كيفيتى تبشير ايلمكدر و كتب مذكوره ده بنى اسرائيلك و سائر طائفه لرك احوال مستقبه لرى خصوصه دخى بك چوق خبرلر واردر * خلاصه عهد عتيقك مشتمل اولديغى كتابلر حق تعالى طرفندن يهوديلره و يريلوب انلردن دخى مسيحيه انتقال ايتمش اولان كتابلر در شوبله كه يهوديلر و مسيحيه كاهه كتب مذكوره يي كلام الله ييلوب مقدس عد ايدرلر و بو ايكي فرقه دخى واحد و متعال اولان الله ايمان كتورلر فقط مسيحيه ايله يهوديلر بيننده اولان اختلاف يهوديلر مسيحي قبول ايتمه ملرندن عبارت در زيرا انلرك افكار دنيويه لرينه كوره مسيح بر عظمت و سلطنت ظاهره ايله دنيايه كلمك كرك ايدى لكن عهد عتيقك اخبارى و جهله مسيح دنوى سلطنت ايله دكل الا كناهكارلى شيطانك تسلطندن خلاص ايدر بر روحانى عظمت و شوكتله كلدى بناء عليه انجيلى دخى قبول ايتزلر و عهد عتيقه مسيح حقنده قبل الوقوع محرر اولان نبوتلى خلاف اوزره تاويل و تفسير ايدوب ظهورى موعود اولان مسيح هنوز كمامشدر و بوندن صكره كلسه كركدر ديرلر *

و عهد جديدك يعنى انجيل شريفك كيفيتى بو وجهله در كه مسيحك صعودندن بر از وقت صكره حواريون انى الهام ربانى ايله تحرير ايدوب مسيحك احوال و اعمال و معجزات و تعليماتنى انده درج ايلديلر و انجيلى يازان حواريونك اسملى بونلر در متى يوحنا پولس بطروس يعقوب و يهودى و انجيلك اوچ كتابنى بطروس و پولسك امر و اعانه سيله حواريون تلاميدندن اولان مرقس و لوقا يازديلر * عهد جديدك ابتدا سنده اولوب انجيل اربعه

تسمیه اولنان درت کتاب متی و مرقس و لوقا و یوحنا معرفتلیله یازلسلر
در انلرده مسیحک احوال و اعمال و اقوال و معجزاتی تفصیلا بیان اولنوب
عهد عتیقهده مسیحک ظهورینه دائر اولان اخبار و اشاراتک نه کونه واقع
اولدقلری و بیغمبرلرک اخبارلری و مسیحک کندو قولی اوزره نوع بشر ایچون
کندوسنی فدا و کفاره ایدرک اهل ایمانی شیطانک تسلطندن خلاص
و کناهدن تطهیر و انلری عند الله مقبول ایلدیکی و وفاتندن اوچ کون
صکرة قیام ایدوب تکرار نوجهله حواریونه کورندیکی و قرق کون یر یوزنده
قالوب بلدکلری شیلری انلره تعلیم و روح القدسک عن قریب نزول ایدرک
انلری منور ایده جکنی اخبار ایلدکدن صکرة کوزلرینک اوکنده سمایه صعود
ایتدیکی ذکر و تفصیل قلمشدر * و اناجیل اربعدن صکرة کلان کتاب
اعمال حواریون تسمیه اولنوب بونده مسیحک حواریونه وعد ایلدیکی روح
القدسک کندو صعودندن طقوز کون صکرة نوجهله نازل اولوب انلری قدرت
روحانیه و نور الهیه ایله مملو ایلدیکی و حواریونک روح القدس قوتیله هر بر
طائفه نك دلنجه مسیحی و عطا ایدوب اظهار معجزه ایلدکلری و انلرک و عظزلریله
بیکلرجه یهودیلر و بت پرستلر مسیحه ایمان ایدوب و بو وجهله جماعت
مسیحه نك تشکیل اولندیغی تحریر و بیان قلمشدر * و کتاب مذکوره دن صکرة
انجیلده یکریمی بر کتاب دخی موجود اولوب بونلر حواریون معرفتیله رساله
طرزنده بعضی مختصر و بعضی مطول اوله رق تحریر اولمش و هر برینک
ایروجه اسملری وار ایسه ده جمله سنه رساله و یا خود مکتوب تسمیه قلمشدر
و اشبور رساله لرده مسیحک کلمات و تعلیماتی تفسیر اولنوب مسیح نوع بشرک
قورتار چیسی و شفیع ایلدیغدن انسان یالکز انک واسطه سیله عفو خطایا
و توفیق خدایه نائل اولوب بختیاری ابدی تحصیل ایده بیله جکی و بو نعم

عظمايه واصل اولق ایچون نه یایمق لازم کله جکی و حصولدن صکره نصل
 محافظه اولنوب نه طرزایله حسن سلوکه مبادرت قلمسی اقتضا ایده جکی
 تفصیلا مسطور و مذکور در * و عهد جدیدک خاتمه سی یوحنا ناک و حی
 و یاخود مکاشفاتی تسمیه اولنان صحف شریف در و اشو کتاب مسیحک
 حوارئی مرقومه کشف ایله یکی وقوعات ایام مستقبله دن عبارت در و انده
 مسیحیلرک کلیسه سنی یعنی جمعیتک احوال و کیفیاتی و آخر الزمانه قدر واقع
 اوله جق نسنه لری امثال و رؤیا طریقیله تحریر اولنوب شیطان بو کلیسائی
 یعنی حقیقی مسیحیلرک جاعتنی هدم ایتمک ایچون ناسی نوجهله اغویه
 و اضلاله سعی ایدوب عاقبت مسیحک مخالفی اولان دجالک ظلم و ستمی
 واسطه سیله مسیحیلری مسیحدن دور ایتمک ایچون انلری نیجه نیجه زحمت
 و فلاکتله گرفتار ایده جکی و بوجهله ایله ینه مسیحیلر بو جفالردن جسمانی
 قوت ایله دکل الا ایمان قوت و برکتیله قورتیلوب و اول رنج و زحمت بوته
 سندن خاص التون کبی بی غل و غش چقوب مسیحک عزت و جلالندن
 حصه دار اوله جق لری و اواخر زمانده مسیحک جلال و عظمتله سمادن نرول
 و دجالی هلاک ایدوب خلق عالی شرندن امین ایلمک ایچون شیطانی
 بیک سنه محبوس ایلیه جکی و اول زمان عموم طوائف عالم مسیحه ایمان
 ایدوب ریمز و خلاصه زدر دیو اقرار ایده جک لری و عاقبت مسیحک سوری
 برو چوبان بر اولسه کرکدر دیدیکی کلامک (یعنی یوحنا ناک ۱۰ بابنک ۱۶
 آیتنده محرر اولان وعدک) یرینی بوله جنی و خراب اولمش دنیا یکیدن
 معمور اولرق کناهدن خالی و مسرت و سلامت و عدالت و صداقتدن
 مملو اوله جنی دخی کتاب مذکورده مفصلا ذکر و تبشیر قلمشدر ایمدی نیجه
 بیک سنه لر مقدم آدم و ابراهیم و داؤد و ساثر انبیایه اولان و عدلر حصوله

کلوب و وعد اولمش قورتاریجی یعنی مسیح واسطه سیله انسان کناهدن و شیطانک تسلطندن خلاص بولوب ادمک عصیانی جهتیه مظهر لعنت اولمش یردخی لعنتدن ازاد و ابتدائی حالندن زیاده مبارک برحاله کیره جکی ثابت و آشکار اولمشدر * خلاصه انفا بیان اولندیغی اوزره کتب عهد عتیق و جدید اوله کامل بر کلام در که هم انسانک سعادت حقیقه نائل اولمیری ایچون اللهک مقرر ایلدیکی تقدیر و مصلحتی و همده مصلحت مزبورک حصوله کله جکنی متضمن در شوپله که کتب عهد عتیق خلقت عالم و آدمی و ادملر کناهکار اولوب بوسبیدن یرده برکت و راحت قالمدیغنی و انسانی عدالت اوزره خلاص ایتمک ایچون اللهک وعد ایلدیکی خلاص ایدیچینک ظهورنی بیان ایدر و عهد جدیده خلاص مذکوره نوجهله انسانلره ایریشدیکی والله مسیح واسطه سیله نوع بشری کناه قیدندن و جهنم عذابندن ازاد ایلدیکی و یری تجدد ایدوب انسانلری بر مقام اعلایه واصل ایده جکی مسطور و محرر در اشته بو مطالب مهمه بی حاوی اولمیری کتب مقدسه مذکوره نک من طرف الله اولدق لینه بر دلیل کافی در زیر انسانک نجاتنی مقرر ایدوب اجرا ایلمکه اللهدن ماعدا کیمک قوت و قدرتی وار در *

و نبی حقنده مسیحیلرک اعتقادی بو در که اکرچه نبی و حواری سائر امورده سهو و نسیان ایقلری ممکن ایسه ده الله طرفندن مأمور اولدیغی امورک تبلیغ و بیاننده سهو و قصوردن بری و معصوم در لر بناآ علیه انبیا و حواریلرک کافه تبلیغات لری و یازدق لری صحیفه لر سهو و نسیاندن مبره در لر و اکر بر کمنسئیه کتب مزبوره مغایر عقل بریشی کورنسه بیله کلام اللهده نقص اولیه جغندن بهمه حال بو مغایرت اول شخصک قصور عقل و نقص

فهمندن نشات ایتمش اوله جفی بی اشتباه در و کلام الله محکوم عقل اولیوب الا عقل محکوم کلام اولدیغندن از هر جهت انسان کندو قصور فهم و نقص ادراکنه معترف اوله رق کلام الله کافه احکامی ایمان کامل ایله قبول ایتملو در* و بو دخی معلوم اوله که انبیا و حواریون انجیل و توراتک بعض آیاتی قال الله تعبیریه و بعض سنی متکلم و یا خود غائب سیغه سیله و بعض سنی نصایح و تعلیمات و بعض سنی تواریخ و حکایات طریقیله تحریر و تبلیغ بیورمشلر در اشبو تواریخه متعلق موادی یازدقلری وقت بونلردن قنقیلری صحتیه مقوون و قنقیلری کتبه داخل ایلملری حقنده الله طرفندن ملهم اولورلر ایدی بنا برین کتب مقدسه مندرج اولان تواریخ و حکایات دخی الهام الهی عد اولنوراشته نبی و حواری و کتاب الهامی حقنده بزم اعتقادمز بو در*

المحصل طالب حق اولانلرک کتب مقدسه مسیحیه دن بر مقدار خبردار اولملری ایچون بو قدرله اکتفا ایدوب شمدی کتب مذکوره دن بعض آیاتلرینک ذکر و ایرادیه دین مسیحینک باشلوجه تعلیماتلرینی شرح و بیان ایده جکز*

فصل اول

اللهک کتب مقدسه دن استنباط اولنان صفاقی و انسان حقنده اولان اراده علیه سی بیاننده در

کتب مقدسه یعنی تورات و انجیلده بویله بیان اولمشدر که اللهک وجودی یعنی وار اولدیغی موجودات و مصنوعات دن و انسانک عقل و ضمیرندن ظاهر و آشکار در و کتب مذکوره یه کوره اللهک وجودنی انکا.

ایملک مجرد غرور و حماقتدن نشات ایدر * رومالولرک ۱ بابنک ۱۹ و ۲۰
 آیاتنده مسطور در که * اللهک خصوصنده ییلنمی قابل اولان انلرده
 (یعنی آدملرده) ظاهر در زیر الله انی انلره اظهار ایلدی زیرا انک کورنمز
 نسنه لری یعنی انک ابدی قوتی و الهیتی دنیا خلق اولنه لیدنبرو یارادلمش
 نسنه لردن اکلاشیلوب آشکاره کورینورلر شویله که عذر سز درلر * و ۱۴
 مزموړک ۲ آیتنده محرر در که * احمق کند و قلبنده دیدی که الله یوقدر
 و كذلك ۱۹ مزموړک ۲ الی ۷ آیتلری و عبرانیلرک ۱۱ بابنک ۶ آیتی دخی
 مطلب مزبوره یه شاهدلر * و حق تعالینک و حدانیقی حقنده کتب مقدسه ده
 تورات مثنی نک ۶ بابنک ۴ آیه تنده محرر در که * یا اسرائیل دکله اللهمز
 ربّ ربّ واحد در * و اشعیانک ۴۵ بابنک ۵ آیتنده مذکور در که * بنم رب
 ارتق یوق بدنن غیری الله یوقدر * و برنجی قورنطوسلورک ۸ بابنک ۴
 آیتنده مرقوم در که * بت دنیا ده بر شیبی دکل در و بر اللهدن غیری الله
 یوقدر * و افسوسلرک ۴ بابنک ۶ آیتنده مسطور در که * جمله الهی و
 باباسی بر در که جمله اوزرینه و جمله اراسنده و جمله کزک ایچنده در *
 وینه کتب مزبوره یه نظراً الله روح و غیر مرئی در و انسانک جسمانی
 بصیرتی انی ارائه ایده مزنته کیم یوحنا نک ۴ بابنک ۲۴ آیتنده محرر در که *
 الله روح در و اکا سجده ایدنلر بالروح و الصدق سجده اتسه لر کرکدر *
 و برنجی تیموطیوسک ۶ بابنک ۱۵ و ۱۶ آیتلرنده مرقوم در که * ملک
 الملوک و رب الارباب اولان حاکم وحید مسعود بونی دخی کندی
 و قتلرنده اظهار ایلیه جکدر که لا یمولکه یالکر او مالک اولوب ویناشلر نورده
 ساکن اولورق انی هیچ بر آدم کورمش و نه ده کورمه قادر در که عزت
 و قدرت ابدیه انک اولسون آمین * وینه اللهک قدیم و ابدی و لا یتغیر

اولدیغی حقنده نه مزمورک ۲ آیتنده محرر در که * طاغیر طوعمزدن
 اول و سن یری و مسکون دنیای دوزمزدن اول هم ازلدن ابدہ دک الله
 سن سن * وینه ۱۰۲ مزمورک ۲۴ الی ۲۷ آیتنده مسطور در که * یا اللهم
 یلارک دور بدور طورر لر اولدن یری تملدک و کوکلر اللریک ایشی در انلر
 زائل اولور لر سن ایسه طورر سن و انلر جمله سی لباس کبی اسکیه لر انلری
 لباس کبی دکشدیره سن و دکیشله لر سن ایسه همان سن سن و یلارک
 تمام اولزلر * و انجیلده یعقوبک ۱ بانک ۱۷ آیتنده مرقوم در که * هر بر موهبه
 خیریه و هر بر موهبه کامله یوقاریدن اولوب نورلرک باباسندن نازل اولور
 که انک قاتنده تغیر و تخلف شائبه سی یوقدر * وینه کتب مقدسه ده
 اللهم حاضر و عالم اولدیغی بیان اولمشدر تنه کیم ۱۳۹ مزمورک ۱ الی ۱۲
 آیتنده مذکور در که * یا رب بی امتحان ایلدک و ییلدک سن اوتوروشمی
 و قالیشمی بیلور سن بئم فکریمی ایراقدن اکلرسن سیلمی و یتاغمی
 چویررسن و جمله یوللریمه الشدک زیرا دلده دخی سوز یوق ایکن یا رب
 سن هپسنی بیلورسن اردیمی و اوکمی احاطه ایدرسن و الکی اوزریمه
 قودک علمک شوپله عجیب و شوپله اعلا در گه آکا واصل اولمغه قادر دکم
 سنک روحکدن نریه واره ایم و حضورکدن نریه قاچایم ککوکه چقسم سن
 انده سن و مزاره اینرسم اشته سن انده حاضر سن سحرک قنادلرینی السم
 و دگزک انتهاسنده ساکن اولسم سنک الک اوراده دخی بی کتورر و سنک
 صاغ الک بی طوتار دیسم که قرانلق بی اورته اولماز زیرا کیجه بیله بئم
 ایچون ضیا ویره جکدر قراکقلر دخی سکا قراکلق ایده مزلمر کیمجه کون کبی
 ضیا ویره جک قاتکده ظلمت و نور همان بر در * و اعمال حوار یونک ۱۷ بانک
 ۲۷ و ۲۸ آیتلرنده یازلمشدر که * تحقیق رب هر بر یزدن ایراق دکل در زیرا

انکه دیرلور ایز و دیره نورایز و موجود ایز * و یرمیانک ۲۳ بانبک ۲۳ و ۲۴
 آیاتلرنده مرقوم در که * بن یقیندن الله می ایم رب دیدی اوزاقدن دخی
 الله دکل می ایم بر کمسنه کزلو یرده کزلنه ییلور می که بن انی کورمیه ایم
 رب دیدی کوکی و یری طولدوران بن دکل می ایم رب دیدی * وینه
 الله قادر و حکیم در تنه کم ۱۰۴ مزموک ۲۴ آیتنده محرر در که *
 یا رب ایشارک نه چوق اولدی جمله انلری حکمت ایله ایتدک یر املاکک
 ایله طولمشدر * و ایوبک ۱۲ بانبک ۱۳ آیتنده مذکور در که * حکمت
 و قوت انکه در تدبیر و ادراک انک در * و سفر تکوینک ۱۷ بانبک ۱ آیتنده
 مسطور در که * الله ابرام (یعنی ابراهیم) کورینوب دیدی که بن علی
 کل شیئی قادر الله ایم حضورمده سلوک ایدوب کامل اول * و لوقانک
 ۱ بانبک ۲۷ آیتنده مرقوم در که * اللهم قاتنده بر محال نسنه یوقدر *
 و اشعیانک ۴۰ بانبک ۱۲ الی ۱۸ آیاتنده محرر در که * اوج ایله صولری
 کیم اولچدی و کوکلی قارشله کیم اولچدی یا کیله ایله یرک طوزینی کیم
 کیل ایتدی طاغلی قنطار ایله و بایرلی ترازو ایله کیم طارتمشدر ربک
 روحنه کیم دلالت ایلدی مشیری کیم ایدی که اکا ییلدیردی کیمه
 دانشدی انی کیم تلقین ایلدی و اکا حکم طریقی اوکرتدی اکا کیم علی
 تعلیم ایتدی و ادراک یولنی ییلدیردی اشته قوملر قوغه دن دوشن طمله
 کبی و ترازوده اوفه جق طوز کبی صایلورلر اشته اطه لری انجه غبار
 کبی اتار و لبنان بیله یاقمغه یتشمز و انک حیواناتی یانمش قربانه
 کفایت ایتمز جمیع امتر انک حضورنده هیچ کبی در و قاتنده هیچ ایله
 هیچدن صایلورلر اچدی اول الهی کیمه بکزه دیرسکز و اکا نه مثال یاقشدیرر
 سکز * و کزک الله کتب مزبوریه نظراً قدوس و عادل و صادق در

نته کیم اشعیانک ۶ بانبک ۳ آیتنده مذکور در که * کرویین بر برینه
 چاغریشوب دیرلر ایدی که قدوس قدوس رب العساکر جمله یرلر
 انک جلالیله مملودر * و ۱۴۵ مزمورک ۱۷ آیتنده مرقوم در که * رب جمله
 یوللرنده عادل و جمله ایشلرنده کریم در * و ۵ مزمورک ۵ و ۶ و ۷ آیاتنده
 مسطور در که * سن یرامزلقدن حظ ایدن الله دکل سن شیر یانکده ساکن
 اوله مزکوزلرک اوکنده سفیه طوره مز جمله یرامزلق ایشلینلره بغض ایدرسن
 یلان سویلینلری هلاک ایدرسن رب قانلو ادمدن و حیلله کاردن اکراه ایدر *
 و اشعیانک ۳ بانبک ۱۱ و ۱۲ آیتلرنده محرر در که * صالحه دییکز که
 ایو وارر زیرا کندو اعمالنک میوه سندن صفالنه جکدر وای شریه که
 کم وارر زیرا کندو اللرینک مکافات اکا حاضرلنور * و رومالورک ۲ بانبک
 ۵ الی ۱۱ آیتلری و یوحنا و حینک ۱۶ بانبک ۵ و ۶ و ۷ آیاتی دخی مطلب
 مزبوریه مطابق درلر و ۳۳ مزمورک ۴ آیتنده دخی مرقوم در که * ربک
 سوزی طوغریدر و جمله انک ایشلری حق اوزره در * و سفر اعدادک
 ۲۳ بانبک ۱۹ آیاتنده مکتوب در که * الله انسان دکل در که ایلان
 سویلیه و ادم اوغلی دکل که پشیمان اوله دیدی می و انی ایلییه می
 سویلدی می و انی یرینه کتورمیه می * و دخی الله رؤف و رحیم و صابر در
 نته کیم برنجی یوحنانک ۱۶ آیتنده مذکور در که * بز اللهم بزه اولان
 محبتنی بیلدک و اکا ایمان ایتدک الله محبت در و محبت ده تمکن ایدن
 اللهده تمکن ایدوب الله دخی انده تمکن ایدر * و سفر الخروجک ۳۴ بانبک
 ۶ آیتنده محرر در که * رب الله الرحمن للحنان غضبده متانی و چوق
 احسان و ثواب ایدیجیدر * و ۹ مزمورک ۹ و ۱۰ آیتلرنده مسطور در که *
 او (یعنی الله) عدالت ایله دنییه حکم و طوغرولو قلاز ایله قوملره دینونت

ایلیه ورب مظلومه بوجه ملجأ و مضایقه زمان لرنده بوجه ملاذ اوله * ومتی
 ۵ بابنک ۴۵ آیتنده مرقوم درکه * او (یعنی الله) کندوکونشی یرامزلر و ایولر
 اوزرینه طلوع ایتدیرر و عادلر و ظالملر اوزرینه یغمور یاغدیرر * و نیاحات
 یرمیانک ۴ بابنک ۲۲ و ۲۳ آیتلرنده مذکور درکه * ربک احسانلر بدرکه
 تمام تلف اولمادق چون انک مرحمتلری اکسلز هر صباحی یکیلنورلر
 حقیقتک عظیم در * و خزیاک ۳۳ بابنک ۱۱ آیتنده محرر درکه *
 انلره دیدی که حیاتم حقیچون رب الله دیدی بن فاسقک اولومنی استم
 بلکه فاسق کندو یولندن رجوع ایتدیکنی و یاشدیغنی استرم * و یوحانانک
 ۳ بابنک ۱۶ آیتنده مذکور درکه * الله دنیایی شوپله سودی که کندویکانه
 اوغلنی و بردی تا که آکا هر ایمان ایدن هلاک اولیه الا ابدی حیاته
 مالک اوله * ودخی الله تعالی کافه مخلوقاتک خالق و حافظیدر نیچه کیم
 سفر التکوننک ۱ بابنک ۱ آیتنده محرر درکه * ابتداده الله کوکلری وبری
 یراتمشدر * و ۲۳ زممورک ۶ آیتنده مسطور درکه * ربک سوزیله کوکلر
 و جمله انک عسکرلری انک اغزینک نفسی ایله یاییلدی * و یوحانانک
 وحی ۴ بابنک ۱۱ آیتنده مرقوم درکه * یا رب جمله شیرلی سن یراتدک
 و سنک تنسیبکدن ناشی انلر موجود اولوب یرادلشدر در * و رومالورلر
 ۱۱ بابنک ۳۶ آیتنده مذکور درکه * جمله شیرل اندن و انک واسطه سیله
 و آکا درلر آکا ابداً مجد اولسون امین * و ۱۰۳ زممورک ۱۰ و ۱۱ و ۱۴
 و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ آیتنده مسطور درکه * الله یکارلری وادیلرده اجرا
 ایدرکه طاغلر اراسنده کذرلر صحرانک جمله حیواناتنی صوارلر وحشی حمارلر
 صوسزلغنی کسرلر طوارلر ایچون اوتلاغی و ادمک خدمتی ایچون اوقی
 بتورر که بردن ایتمک چقاره جمله سی سندن اومارلر که ییمکنی وقتنده ویره

سن انلره ویررسن و دوشورلر الکی اچرسن و ابولکدن طویارلر یوزوکی
 صقرسن و مضطرب اولورلر انلرک نفسی قبض ایدرسن اولورلر و تیراغه
 دونلر روحکی کوندررسن خاق اولنورلر و یرک یوزینی یکیلدرسن * و زبور
 مزبورک سائر آیاتی دخی مطلب مذکوره شاهد در ومتی ۶ بابنک ۳۱ و ۳۲
 آیتلرنده مقرر در کهه * اهدی نه ییه جکر نه ایجه جکر نه تلبس ایده جکر
 دیوقساوت چکمیک چون بو جمله نسنه لری بت پرستلر طلب ایدرلر زیرا
 سماوی باباکز ییلور کهه بو جمله نسنلر سزه لازم در * ینه متی نک ۱۰ بابنک
 ۲۹ الی ۳۱ آیاتنده یازلمشدر کهه * ایکی سرجه بر اقعده ساتلمزی و انلردن
 بریسی دخی باباکردن اذن سزیره دوشمز سزک باشکزک قیللری دخی بالجمه
 صایلشدر اهدی قور قماک سز چوق سرچهدن افضل سکر * و امثال سلیمان
 ۱۶ بابنک ۹ آیتنده مسطور در کهه * ادمک قلبی کندو یولبی حساب ایدر
 اما رب انک ادملرینی هدایت ایدر * و سفر الملوک الاول ۲ بابنک ۷ آیتنده
 مرقوم در کهه * رب فقیر و غنی ایدر دون و یوجه ایدر *

اهدی آیات مسطورة مضامیندن ظاهر و مثبت اولور کهه الله
 تعالینک ذات پاک و ارده علیه و صفات جلیله سی خصوصنده کتب مقدسه
 عهد عتیق و جدیده موجود بولنان فقرات و مطالباتک کافه سی شان الوهیته
 موافق صورته بیان بیورلمشدر و اللهدن ماعدا فرداً من الافراد بویله معانی
 و بیانی کندیلکندن اختراع ایلمکه اقتداری اوله میه جنی امور واضحه
 و مسله دندر و انسان کتب مذکوره معانی بدیعه سنی ملاحظه ایلمکده
 کندوسنده هم خشیته الله و همده محبت الله حاصل اولوب الله تعالی یه
 محب و مطیع و کتولکدن دور و ایولک و دیندارنغه واصل اولور زیرا کتب
 مقدسه ناطق اولدیغی وجهله الله تعالی عاصی اولان و طریق ضلالته

مداومت ایدنلره قدوس و عادل و جبار و قهار در لکن انکسار قلب ایله
اگا رجوع و التجا ایدنلره بر مشفق و محب و منعم و رحیم پدر کبی در
فلهدا تورات و انجیل الهام حقیقینک مدار امتیازی اولوب مقدمه ده ذکر
ایلدیکمز شروط خمسهنک شرط ثالث و رابعنه موافق اولمغله انلرک الهام
الهی اولدفلری صراحتنه ثابت اولور * خلاصه حق تعالی حکمت بالغه سی
اقتضاسنجه کندو ذات و صفات لایدرکنک بو فصلده ذکر و ایراد
اولناندن زیاده بیان و توضیحنی موافق مصلحت بیلامشدر فقط بو دنیاده
کلام الهی به معتقد و معرفته الله واصل اولان کمسنه اللهک ذات و صفاتی
کلهجک دنیاده کمالیله درک ایده جکدر و بو دیناده اهل ایمان مجرد الهی
قلبا سوب اکا مطیع و منقاد اولملری کفایت ایدر *

فصل ثانی

انسان ابتدا نه حالده اولوب و شمدی نه حاله دوشدیکی و سعادت
و تقدسک نه درجه سنه واصل اولسی لازم ایدوکی بیاننده در

انسانک باطن و ظاهر کافه احوال و کینفیاتی انجق حق تعالی به معلوم
اولدغندن انسان کندو قلبنک حالی و خلقتنک مقصدینی بلمکی مراد ایلدیکی
تقدیرده بهر حال اللهک کلامنه مراجعت ایدوب بو بابده معلومات
لازمه یی اندن اخذ و تحصیل ایتملو در واللهک کلامنده نوع بشر حقنده
بیان بیوریلان مطالب البتده علما و حکمانک انسان خصوصنده یازدقلری
ظنیاتدن اقوا و ارجح در ایمدی هیچ بر احد کندوسنی کرکی کبی طانیه
میهجقندن نوع بشرک حالی و خلقتنک مقصدی نه اولدیغنی حقیقی وجهله

اکلامی ایچون کتب مقدسه‌یه مراجعت ایملوینز * ای بو رساله‌ینی مطالعه‌یه رغبت ایلیان ذات یوم قیامتده احکامی اوزره حکم اولنه جنک کلام ربانیدن غافل اولوب اندن نفرت ایله بلکه انصاف کوزیله مطالعه ایدوب مضامین علیه‌سنه کسب و قوف ایله حال درون و سبب خلقتکی بلکه بر روحانی بصیرت کرم و احسان ایلمسینی الله تعالیدن نیاز واستدعا ایله *

انسانک خلقتی و مرتکب عصیان اولمزدن اول نه حالده اولدیغی حقنده کلام الهیده شوپله بیان بیورلمشدر * سفر تکوینک ۱۲ بابتک ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۳۱ آیاتنده محرر در که * الله دیدیکه صورتیز اوزره و مشابهنمز اوزره انسانی یاپالم که دکز بالقرینه و هوا قوشلرینه و بهیجه‌لرینه و جمله یر اوزرنده سورتنن حشراته تسلط ایلیه پس الله کندو صورتی اوزره انسانی یراتدی انی الله صورتی اوزره یراتدی انلری اركك و دیشی خلق ایلدی و الله انلری برکتلیدی هم انلره دیدیکه نشو و نما بولک و یری طولدورب انی ضبط ایدک و دکز بالقرینه هم هوا قوشلرینه هم یر اوزرنده سورتنن هر حیوانه تسلط ایلیک و الله هر یابدیغنی کوردی و اشته‌پک ایو اولدی * و سلیمانک واعظ نام کتابنک ۷ باب ۲۹ آیاتنده مسطور در که * همان بونی بولدم که الله ادمی طوغری یراتدی انلرایسه چوق حسابلر ارادیلر * و اعمال حواریون ۱۷ بابتک ۱۹ آیتنده مرقومدر که * ايمدی بز اللهم نسلی بولمئشز (نسلندن مرادمشابهتدر) * آیات مذکوره دن اوضح وجهله استنباط اولنور که حق تعالی ادمی ید قدرته‌له پاک و سعید و معصوم یراتمشد و الله انسانی کندو صورتی و مشابهتی اوزره یراتدی الفاظنک تأویلی بو در که انسان خلق اولندیغی کون کناه و قلب ناپاک‌کلکندن و نفسک هوا و هوسندن و تنی ایله

روحك ضعفتن و امراض و موتدن ازاد و بری ایدی و اللہی کرکی کبی
طانیوب انک حب و رضاسنی قلبنده حفظ ایدہ رک سعادت کاملہ یہ نائل
اولش ایدی شویله کہ روحی قدرت و معرفت ایله مملو اولوب کافہ
مخلوقات عالمہ ریاست و سلطنت ایلمکہ قادر ایدی و الحاصل انسان
صفات جسمانیہ نسبتله دکل فقط صفات روحنیہ جهیتله اللہه مشابہ
خلق اولمشدر *

انسان حال اصلیه سی اوزره باقی قالدیغی امر معلوم اولوب هر کسک
ضمیری شاهد کافی اولدیغی کبی طوائف سالفه ننت تواریحی و معاصر مز اولان
اقوامک احوال و اطواری بو بابدہ برر برهان وافی در و انسانک شمیدیکی
حالی حقنده کلام اللہیده بروجه آتیہ بیان بیورلمشدر مثلا سفر تکوینک
۸ باب ۲۱ آیتنده محرر در کہ * رب دیدیکه ادم قلبنک فکری اوغلانلقندن
یرامزدر * و ۱۴۳ مز مورک ۲ ایتنده مطور در کہ * قولک اوزرینه حکم ایله
کلمه زبرا هیچ بر دیری سنک حضور کده متبرر اوله مز * و برنجی یوحنا ۱ بابنک
۱۸ آیتنده * اکر بزده کنه یوقدر دیسک کندولریمزی الدادیرایز و حق
بزده بولمز دیو مر قومدر * و رومالورک ۳ بابنک ۱۰ الی ۱۲ و ۱۷ و ۱۸ و ۲۳
آیتنده مذکور در کہ * هیچ عادل یوقدر بر بیله یوقدر هیچ بر اکیلیان
یوق هیچ اللہی طلب ایدن کمسه یوقدر هپسی از دیلر جیعا فائده سزا ولدیلر
ایولک ایدن کمسه یوقدر بریسی بیله یوق و سلامتک طریقنی بیلدیلر
اللہک قورقوسی کوزلری اوکنده دکلدزیرا جمله سی کنه ایلدیلر و اللہک
عزتندن محروم قالدیلر * ایمدی کندو قلبنی طانیوب انک خواهش
و تشویقاتنی بیلان مقرارللو در کہ انسانک احوالی بالاده مذکور اولدیغی
کبی اولوب بر درجه کنه و ناپاککک قلبنه مستولی و درونی هوا وهوس

نفسانیدن مملو اولمشدر که انک افکار و اراده سی حینی صباوتندنبرو کنولیکه
 مائل اولوب معرض تلفده بولمشدر و اکر بورساله یی مطالعه ایلیان دخی
 انصاف کوزیله کندو قلبنه توجه ایدر ایسه کندو قلبنی ذکر ایلدیکمز وجهله
 بولورق صدق مدعامزی تسلیم ایده جک و كذلك هر بر ملتک احوال
 و کیفیاتی کلام اللهم صدقته شهادت ایلدیکنی اکلایه جقدر زیرا هر یرده
 و هر طائفه بیننده اللهم دور و مهجور اولانلر و فسق و قجور ارتکاب ایدنلر
 بولنور * الله تعالینک انسانی شمدیکی مبتلا اولدیغی خالده یرتاماش
 اولدیغنی مقدا اثبات ایلدیکمز کی بو بد بختلق و یرامتلق ادمه و انسان
 نسلنه نردن کلدیکی دخی تفتیش و تدقیق ایده لم *

کتب مقدسه بیاننه کوره کناه و انک منتج اولدیغی شیلر شیطانک
 عداوت و حیلہ سندن ادم و عالمه عائد اولمشدر زیرا ادم شول درجه
 شیطانہ الداندی که کندو خالقنک اوامرنی ترک ایدوب و قلبنی سوی
 حقدن چویروب کندوسنی سرچشمه سعادت و مسرتدن محروم ایلدی
 و ادمک نوجهله کناهه دوجار اولدیغی توراتک ابتدارننده مفصلا مسطور در
 شویله که سفر تکونیک اوچجی بابنده یازلمشدر که * رب اللهم جمله
 یابدیغی حیواناتدن بیلان زیاده فتان ایکن عورته (یعنی حوایه) دیدیکه
 کرجک الله سزه دیدی می که هیچ جنتک جمیع اغاچارندن میمه سز
 عورت دخی بیلانه دیدی که بز جنت اغاچارنک یمشندن یرز اما جنتک
 اورته سنده اولان اغاچک یمشندن میزز الله دیدیکه اندن میمک و آکا طوقنایک
 که اولیه سز بیلان دخی عورته دیدیکه اصلی یوقدر اولمز سز و لکن الله
 بیلور که همان سز اندن یدیکمز کونده کوزلر یکز اچله و سز اللهم کی
 اولوب خیری و شری بیلور اولور سکز پس اغاچک یمشنی بمکه ابو و کوزلره

صفالو وعقل بولق ایچون ارزولیه جق اغاج اولدیغنی عورت کورروب
انک میویه سندن الدی و یدی و هم قوجه و یردی اول دخی یدی اول
زمان ایکیسنک کوزلری اچیلوب چبلاق ایدوکلرینی بیلدیلر وانجیر ییپراقلرینی
بربریه دیکوپ کندولرینه قوشانه جق فوتلر یاپدیلر اندن کوندز ریجی
اسر ایکن جنتده کزن رب اللهک اوزینی ایستدیلر و ادم و عورتی رب اللهک
حضورندن جنتک اغاجلری اراسنده صاقلندیلر و رب الله ادمی چاغروب
اکا قنده سن دیدی اول دخی جواب و یردیکه جنتده سنک اوازکی
ایشتدم و قورقم زینا چبلاغم انک ایچون صقلندم الله اکا دیدیکه
سکا کیم دیو و یردیکه چبلاق سن بللوکه اول سکا میه سن دیو امر اتدیکم
اغاجدن یمش سن ادم دخی دیدیکه بکا یولداشلغه و یردیکک عورت اول
اغاجدن و یردی و یدم رب الله دخی عورته دیدیکه نه در بو سنک ایتدیکک
عورت دخی دیدیکه ییلان بنی ازردی و یدم و رب الله اول ییلانه
دیدیکه چونکه بونی ایتمش سن جمله بهیمه دن و جمله صحرا حیوانندن
ملعون سن قارنک اوزرنده یورویه سن و جمله عمرکک ایامنده طپراق ییه
سن و سنکله اول عورتک اراسنده هم سنک زریتنکک و انک زریتنک اراسنده
عداوت براغیم او سنک باشکی ازه و سن دخی انک طویوغنی ازه سن
و عورته دیدیکه سنک حملکک اغریلرینی زیاده چوغالدایم اولادلری
درد ایله طوغوراسن و اشتیاقک قوجکدن حاصل اوله هم اوزریکه مسلط اولور
و ادمه دخی دیدی که عورتکک سوزینی دکله دیکک ایچون و بن سکا اندن
مییه سن دیو امر ایدوب دیدیکم اغاجک یمشدن یدیکک ایچون سنک
سبیکله یر ملعون اولسون جمله عمرکک ایامنده زحمتله اندن ییه سن
و سکا خار و خاشاک تنبیت ایلسون و صحرانک اوتنی ییه سن النکک تربله

اتمک بیه سن تا طیراغه دونجیه دک که سن اندن التذک زیرا طیراقتن
 و طیراغه دونه جکسن و ادم کند و عورتی حوا دیواد قودی زیرا جمله دیرلرک
 اناسی او در و رب الله ادمه و هم عورتنه دری طونلری انلره کیدیردی
 و رب الله دیدیکه اشته ادم خیر و شری بیلمکله بزدن بری کبی اولدی
 شمدی اولیه که النی اوزادوب حیات شجرندن اله و ییوب الی الابد
 یاشایه پس رب الله انی جنت عدنن طشره اول طیراغی سورمکه
 کوندریکه اندن الغش ایدی و ادمی قودی و اول جنت عدنک شرق
 طرفندن کرویلر دونن یالک قلم ایله حیات شجرنیک یولنی بکلمک ایچون
 قودی * وینه متی ۱۳ بابنک ۳۶ الی ۳۹ آیتنده بو خصوصه محرر درکه *
 عیسانک شاگردلری یاننه کلوب بزّه ترلانک دلیجه لرینک تمشیلنی بیان
 ایله دیدیلر اول دخی جواب و پروب انلره دیدیکه ایوتخمی اکن کمسنه
 ادم اوغلی در و وترلا دنیا در و ایوتخم ملکوتک اوغللر بدر و دلیجه لر شریرک
 اوغللر بدر انلری اکن دشمن شیطان در و خرمن زمانی دنیانک اخری در
 و اورا قجیلر ملائکه در * و رومالولرک ۵ باب ۱۲ آیتنده مرقومدرکه * نیجه
 که بر ادمک سببیه کناه دنیایه و لناهک سببیه اولم کیردی و بو جهتله
 اولوم جمله ادملره کچدی انک ایچونکه جمله سی کناه ایلدیلر * و یوحنا
 ۸ بابنک ۴۴ آیتنده مذکور درکه * سز بابا کز شیطاندن سکز و بابا کزک
 شهوات نفسانیه سنی اجرا ایتمک استرسکز او اولدن ادم اولدورجی ایدی
 و حقه ثابت دکل ایدی زیرا انک ایچنده حق یوقدر قچان یلان سویلر ایه
 کندیدن سویلر زیرا یلانچی و یلانک باباسیدر * و برنجی بطروسک
 ۵ بابنک ۸ آیتنده مسطور درکه * ایق و او یانق اولک زیرا خصمکز اولان
 شیطان کومر دیجی ارسلان کبی طولاشوب کبی یوداجغنی ارپور *

واکبر بر کمسنه فی چون الله شرک ظهورینه و شیطانک اغوا ایله ادم
 و نوع بشر اوزرینه مسلط اولمسنه مانع اولدیغی مثلوانی یومنا هذه القای
 مفسدت و اجرای اشرار و ملعنت ایلمسنی متحمل اولمشدر دیو سوال
 ایدرایسه بو بحث طریق الحیات نام رساله مزده بر تفصیل بیان اولمش
 اولغله مطلب مذکور حقننده بوراده بعض افادات مختصره ایله اکتفا
 اولنور شویله که حق تعالی کندو حکمتنه نظراً بو سری بز قولرینه بیان
 ایتمدیکی اجلدن عقل انسانی انک درکنده قاصرو سوال مذکوره جواب
 شافیسی اعطاسنده عاجز ایسده مطیع و مؤمن قوله کوره حکیم علی
 الاطلاق کندو امورنده سهو و نسیانندن بری اولدیغنی و هر تقدیر کندوسی
 فاعل مطلق ایسده ینه حکمت بالغهسنه مبنی فاعل مختار اولان مخلوقاتک
 فعلنه مانع اولدیغنی ییلمک کفایت ایدر *

و بوندن قطع نظر حق تعالینک اراده علیهسی هیچ بر انسانک شیطان
 و کناهاک تحت تسلطنده قالمیوب کناهدن عاری و ناپاکلکدن
 بری اولورق ادمک عصیانندن مقدم اولان روحانی حالت واصل و سعادت
 ابدیه نائل اولمسنه تعلق ایلدیکی کلام اللهیسنده مصرحاً بیان بیورمش
 اولدیغندن طالب حقیقت اولان قول بوراسنی فکر و مطالعه ایدرک اطمینان
 قلب حاصل ایدرککنده شبهه یوقدر مثلاً سفر لاوینک ۱۱ بابنک ۴۴
 آیتنده مسطوردر که * اللهمزرب بنم ینس کندولریکزنی تقدیس
 ایلیک و مقدس اولک زیرا بن مقدس ایم * ومتی ۵ بابنک ۴۸ آیتنده
 محرردر که * نیجه که سماواتده اولان باباکزکامل ایسه سز دخی
 کامل اولک * و ایکنجی قورنطوسولورک ۶ باب ۱۶ آیتنده مذکوردر که *
 سز حی اللهمک معبدی سکزنته کم الله دیمشدر ارالرنده ساکن اولیم

و کریم و انلره الله اولهیم و انلر دخی بکا قول اوله لر * و برنجی بطروس ۲ بابنک
 ۱ آیتنده مرقوم در که * سز مختار بر نسل و شاهانه بر اماملق و مقدس
 برامت و خواص بر قوم سکر که سزی قرانلقدن کند و معجزنا اولان نورینه
 دعوت ایدنک مدحتی بیان ایده سز * و برنجی یوحنا ۳ بابنک ۲ آیتنده
 مذکور در که * ای سوکلر بزحالا اللهک اوغلری ایز ونه اوله جغمز
 هنوز اشکار دکدر فقط بیلورز که او ظهور ایتدیکی زمان اکا بکره جکر
 زیرا بزانی همان اولدیغی کبی کوره جکر * بو صورتده انجیل و کتب عهد عتیق
 هراحتہ بیان ایدر لر که بشر الله کبی پاک و مقدس و کامل اوللو در
 ایمدی انجیل و تورات دیباجده بیان ایلدی کمز شروط خمسهدن شرط ثالثی
 دخی تکیل ایدر لر یعنی شرط مذکورده بناه بر کتاب الهام الهی
 اولدیغی تقدیر ده کتاب مذبورک تعلیماتی حق تعالینک قدسیتی
 حکایت و انسانی تقدس و طهارت باطنیه هدایت ایتلو در و کتب
 مقدسه اشو شرطه دخی مطابق اولدیغندن از هر جهت کلام الله اولدقاری
 ثابت و همدۀ سائر ملترک کتب دینیه لرندن افضل و ممتاز بولندقاری
 معلوم اولور چونکه ملل سائرۀ خلقت بشرک اشو مقصد اصلیسندن بیخبر
 اولغله انسانک پاککنی غسل و طهارت کبی اعمال ظاهری قبیلندن
 عد ایدرک تقدس باطنیدن محروم قالمشدر لکن بوکونه پاکک
 و طهارت ادملره خوش و مقبول کورینور ایسه ده قدوس و کامل و علام
 القلوب اولان تعالی و تقدس حضرتلرینک حضورنده هیچ بر اهمیتی
 اولدیغی واضحدن در *

و خلقت انسانک مقصد اصلیه سی حاصل اولتی ایچون حق جل و علا
 و امر و احکامی انبیای عظام و رسل کرام واسطه لرله انلره تبلیغ بیورمشدر

نتهكيم سفر خروج ۲۰ بابك ۱۱ الى ۱۷ آياتنده مسطور در كه * الله جمله
 بوسوزلری سوبلوب ديديكه اللهك رب بنم كه سنی مصر ديارندن قوللق
 اوندن اخراج ايلدم بنم حضورمده سنك غير اللهلك اولسون كندوشكه
 يونلمش بت و يوقاروده كوكده و اشاغيده يرده يا یرك التنده صوده اولان
 نسنلك صورتی هیچ یایمیهسن انلره سجده ایتمیهسن و انلره عبادت
 ایلمیهسن زیرا بن اللهك رب غيور الله ایم كه بابالرك كنهی ایچون
 اوغللك و بكا عداوت ایدنلك تا اوچنجی و دورنجی عصرهك حقلرندن
 كلور ایم و بنی سونلك و امرمی صاقلیانلك بیكربنه احسان ایدر ایم اللهك
 ربك. اسمی اولور اولمازیره اغزیکه المیهسن زیرا رب اول كمهیی كه انك
 اسمی اولور اولمازیره اغزینه الورتبریه ایتمز حاطر كده اولسون كه سبت كونی
 مقدس طوتهسن التي كون ایش ایشلوب جمله مصلحتکی ایدهسن اما یدنجی
 كون اللهك ره سبت در هیچ برایش ایشلمیهسن نه سن نه اوغلك
 نه قزك نه كولك نه خلائقك نه طوارك نه قپوكده اولان غریبك زیرا رب
 یری و كوكی و دكزی هم جمله ایچلرنده اولانی التي كونده یرآدی
 و یدنجی كونده راحت اولدی بو خصوصده رب سبت كونی بركتلدی
 هم انی تقدیس ایلدی باباگه و اناگه رعایت ایله كه كونلك اللهك رب
 سكا و یردیكی یرك اوزرنده تطویل اولنه ادم اولدرمیهسن زنا ایتمیهسن
 اوغورلیماسن قوكشویك. اوزرینه یلان شهادتلك ایتمیهسن قوكشویك اوینه
 طمع ایتمیهسن قوكشویك عورتنه و قولنه و جاریدهسنه و اوگوزینه واشكنه
 و قوكشویك بر نسنهسنه طمع ایتمیهسن * ومتی ۵ بابك ۲۱ الى ۲۸ آیتلرنده
 مسحك قولى اولهرق محرر در كه * ایشتدیكز كه متقدمینه دینلشدر قتل
 ایتمه و هر كم قتل ایدر ایسه دینونته مستحق اوله اما بن سزه دیرمه هر كیم

كندو قرداشنه سببسنز انجنور ایسه دینوته مستحق اوله و هرکیم
 قرداشنه راقه دیدهک اولور ایسه محفله مستحق اوله و هرکم آکا دلی
 دیر ایسه جهنم اتشنه مستحق اوله ایمدی اکر سن مذبح اوزرینه قربانکی
 تقریب ایدرسن و اوراده خاطریکه کلورسه که سنک علیهکه قرداشکک
 بر نسنه سی وار اوراده قربانکی مذبح اوکه براق و واروب اول قرداشکله
 بارش اندنصره کل قربانکی تقریب ایله تر خصمکله سن یرلده ایکن امتزاج
 ایله بر زمانده خصم سنی قاضی یه و یرمیه و قاضی سنی عسسه و یرمیوب
 زندانه القا اولیده سن حقا بن سکا دیرم که تا صوک منقری ادا ایتمیجه
 اورادن هیچ بر طریق ایله حقیقه مزسن ایستدیکنز که متقدمینه دینلشدر که
 زنا ایتیده سن اما بن سزه دیرمه هرکم عورته شهوت ایله باقرسه هنوز قلبنده
 انک ایله زنا ایتشدر و اکر صاغ کوزک سکا معثرت اولسه انی چقاروب
 سندن رفع ایت زیرا بر عضویک ضایع اولسی بتون جسدک جهنمه القا
 اولدن سکا اولی در و اکر صاغ الک معثرت اولسه انی کسوب سندن رفع
 ایت زیرا بر عضوک ضایع اولسی بتون جسدک جهنمه القا اولدن سکا اولی
 در و منقولدر که هرکیم کندو زوجه سنی بوشارسه اکا بر طلاق نامه
 و یرسون اما بن سزه دیرمه هرکیم عورتنی زانیلک سبی یوق ایکن بوشارسه
 انی زانیه ایدرو هرکیم بوشامشی تزویج ایدر ایسه ارتکاب زنا ایدر و دخی
 ایستدیکنز که متقدمینه دینلشدر یلان یره اند ایجه اما اند ایچدیکنک
 شیء ربه ادا ایله اما بن سزه دیرمه بالکیه اند ایچمک نده سما ایله
 زیرا اللهم تخفی در نده یر ایله زیرا ایاغنک بصامغی در نده اورشلم ایله
 زیرا عظیم ملک شهری در و دخی باشکله اند ایجه زیرا سن صاچکک
 بر قلنی آق یا قره ایتمه قدر دکلسن اما سوزیکز اود اود یوق یوق

اولسون زیرا بولردن زیاده اولان شیردن در ایشتدیکز که منقولدر کوز ایچون کوز و دیش ایچون دیش اما بن سزه دیرمه شیره مقاومت ایتمیک لکن هرکیم سنک صاغ یکاغکه اورور ایسه اکا او برینی دخی دوندر و برکمه سنکله چکشمک استیوب قفتانکی المق استرسه اکا قبودیکی دخی و پر و هرکیم سنی بر میل یوله اقریه طوترسه ایکی میل انکله کیت سندن دیلهینه و پر و سندن استقراض ایدنه دریغ ایله ایشتدیکز که منقول در قوکشوکی سوه سن و دشمنکه بغض ایده سن اما بن سزه دیرم که دشمنلریکزی سول سزه بد دعا ایدنله خیر دعا ایلیک سزه بغض ایدنله ایولک ایلیک و سزه اذیت ایدنله ایچون یلوارک تا که کوکلرده اولان باباکزک اوغللری اوله سز زیرا او کندو کونشنی یرامزلرو ایولر اوزرینه طلوع ایتدیرر و عادلر و ظالملر اوزرینه یغمور یاغدیرر زیرا اکر سزی سوللری سورسکز سزه نه اجر اولور کمر کجیلر دخی بونی ایقزلرمی و اکر یالکز قونداش لریکزه سلام و بریرسکز نه افضل نسنه ایدرسکز کمر کجیلر دخی بویله ایقزلرمی ایمدی نیجه که سماوات ده اولان باباکز کامل ایسه سز دخی کامل اولک * و ایضا معی ۶ بابنک ۱ الی ۲۱ و ۳۱ آیتندن الی بابک نهایتنه قدر بویله محرر در که صاقنک صدقه کزی ادملر اوکنده و یرمیک که انلره کورینه سز یوخسه سماوات ده اولان باباکزک قاتنده اجر یکز اولزانک ایچون صدقه و بریدیکک زمان اوککده بوروچالمه نیجه که ادملردن مدح اولغق ایچون مرابیلر جماعت لرده و سواقلرده ایدرلر حقا سزه دیرم که ارتق جزالرینی بولمشلر در اما صدقه و بریدیکک زمان صول الک صاغ الیکک ایتدیکنی بیلمسون تا که صدقه کزلوده اوله و کزلوده کورن باباک سنی آشکاره مکافات ایلیه و دعا ایتدییکک زمان مرابیلر کی اوله زیرا انلر ادملره کورنمک ایچون جماعت لرده و سواقلرک

كوشه لرنده طوروب دعا ایتمی سورلر حقا سزه دیرم که ارتق جزالرینی
 بولشدر اماسن دعا ایتدیكك زمان کندو او طه که کیر و قپوکی
 قپا و کزلوده اولان بابا که دعا ایله و کزلوده کورن بابا ک سنی آشکاره
 مکافات ایلیه و دعا ایتدیكك زمان زندیقلر کی بیهوده سوز چوغالمک
 زیرا انلر ظن ایدرلر که چوق سویلدکری ایچون مستجاب اوله جقلر در
 ایمدی انلره بکزه میه سکز زیرا بابا کز سز اندن استمزدن اول حاجت لری کزی
 بیلور ایمدی سز بو منوال اوزره دعا ایلیه سکز ای کوکرده اولان بابا مز اسمک
 مقدس اولسون ملکوتک کلسون مرادک کوکرده نیجه ایسه یرده دخی بویله
 اولسون هر کونکی اتمکزی حزه بو کون ویر و بزه صوچلریمزی باغشله نیجه
 که یزدخی بزه صوچلو اولنلری باغشلرز و بزى اغوايه ادخال ایتمه الا
 بزى شریردن قورتار چون ملکوت و قدرت ابدأ سنکدر آمین زیرا اگر سز
 ادملره صوچلرینی باغشلر سکز سماوی بابا کز دخی سزی باغشلیه اما اکر سز
 ادملره صوچلرینی باغشلامز سکز بابا کز دخی سزه باغشلامیه و اورج
 طوتدیغک زمان مرایلر کی چهره لری کزی محزون کوسترمیک زیر ادملره
 کورنمک ایچون سیمالرینی عبوس طوتارلر حقه سزه دیرم که ارتق جزالرینی
 بولشدر در اما سن اوروج طوتدیغک زمان باشکی تدهین ایت و یوز یکی
 یایقه تا که ادملره اورج کورنیه سن اما کزلوده اولان بابا که
 و کزلوده اولان بابا ک سنی آشکاره مکافات ایلیه کندکز ایچون یرده خرینه لر
 صقلامیک که اوراده کوه و پاس یرو اورایی خرسزلر قازوب استراق ایدرلر اما
 کندیکز ایچون خرینه لر کوکرده صقلایک که اوراده نه کوه نه پاس یرو اورایی خرسزلر
 قازوب استراق ایتملرز زیرا خرینه کز نرده ایسه قلبکزدخی اوراده اوله جقدر
 ایمدی نه ییه جکز نه ایجه جکز نه تلبس ایده جکزدیو قساوت چکمیک

چون بونسنه‌لی بت پرستلر طلب ایدرلر زیرا سماوی باباگز بیلور که بو
 جمله نسنه‌لسزه لازم در اما ابتدا اللهم ملکوتی و انک عدالتی طلب
 ایدک و جمله بونسنه‌لسزه ضم اولنه ایمی یارنکی کون ایچون قساوت
 چکمیک زیرا یارنکی کون کندو نسنه‌لی ایچون قساوت چکه جکدر و
 هر کونه کندی دردی کافیدر * و رومالور ۱۲ بابنک ابتدا سندن ختامنه دک
 بویله محرر در که * ای قرندشله اللهم رحمتی ایچون سزه یلوارورم که
 جسدر بیکزی الله زنده و مقدس و مقبول قربان ایچون عرض ایلیه سزه
 سزه عبادت عقلیه کز بودر و بو دنیا به مشابه اولمک انجق عقلکزه تجدیدی
 ایله شکلکزی تبدیل ایلیم که خیرلو و مقبول و کامل مرادی نه ایدوکنی
 تجربه ایده سزه زیرا بکا و بریلان عنایته بناء اراکرده اولان هر ذاته دیرم که
 فکر ایتمک لایق اولدیغندن زیاده کندوسی ایچون فکر ایتمیه انجق عدالت
 اوزره اللهم هر کسه توضع ایتدیکی ایمانک مقدارینه کوره فکر ایلیه
 زیرا نیچه که بر جسده متعدد اعضامز وار و جمله اعضامزک عملی بر دکل در بو
 طرز بز چوق ایکن مسیحه بر جسده ایزو هر بریمز بریمزک اعضاسی ایزچون
 بزه و بریلان عنایته کوره درلو درلو هبلریمز وار اگر پیغمبرک ایسه ایمانک
 مقدارینه کوره پیغمبرک ایده لم اگر خدمت ایسه خدمتمزه چالشلم و اگر
 معلم ایسه تعلیمه چالشسون اکر نصیحت ایدن ایسه نصیحت چالشسون
 توضع ایدن ساده لک ایله ریاست ایدن جهد ایله مرحمت ایدن شن یوز
 ایله ایلسون محبت نفاقسز اولسون شرتدن اکره ایدوب خیره تشبث ایدک
 قرنداش محبتیه بربریکزی سومکه مائل اولوب بربریکزه اکرام ایتمکده
 تقدم ایلیم جهده متکاسل اولیوب روحده جوشان وره عباده اولک امیدده
 فرحناک مصیبتده صابر دعاده مداوم اولک قدیسرک حاجتترینه معین و

مسافر قوندرمغه مقید اولک سزی اطراد ایدنلره خیر دعا ایلیک خیر دعا ایلیک
 ولعنت او قوماک سونانلر ایله سونک و اغلیانلر ایله اغلیک بربریکز ایله
 برکوکلو اولوب یوجه نسنه لره سعی و اقدام ایتمیک الا الحق کولکلوره اویوب
 کندولریکزی عقلو صایمک کیمسه کملک ایچون کملک ایلیک جمله ادملرک
 حضورنده حسناته مقید اولک ممکن اولور ایسه قادر اولدیغکز قدر جمله ادملر
 ایله صلاح اوزره کچینک ای محبتلور کندولریکزه انتقام الماک اما غضبه
 یروبرک مسطور اولدیغی اوزره رب دیر که انتقام بتم در بن جزا ویرهیم
 ایمدی اگر دوشمنک اج ایسه آکا یدر و اگر صوسز ایسه آکا ایچور زیرا بونی
 ایتمکله انک باشنه قورلریغارسن کملکدن مغلوب اوله الا ایولک ایله کملک
 اوزرینه غالب اول * وینه رساله مزبوره نک ۱۴ بابنک ۱ و ۲ و ۵ الی ۸
 آیاتنده مسطور در که * هر جان عالی سلطنتلره اتقیاد ایلسون زیرا اللهدن
 اولیان بر سلطنت یوقدر و موجود اولان سلطنتلر اللهدن تعین اولمشلر در
 ایمدی سلطنته مقاومت ایدن اللهک تعین ایتدیکنه مقاومت ایدر و مقاومت
 ایدنلر کندیلرینه عقوبت چکه لر انک ایچون اتقیاد ایتمک لازم در یالکز
 غضبدن اوتوری دکل اما ضمیر ایچون دخی زیرا بو سبیدن دخی خراجی
 ادا ایدرسکز زیرا انلر اللهک خدمتکارلری اولغله دائما بو خدمته مقید الورلر
 ایمدی هرکسه بورجکزی ادا ایلیک کیمه خراج واجب ایسه خراج کیمه
 کمرک ایسه کمرک کیمه قورقو ایسه قورقو کیمه اکرام ایسه اکرام کیمه
 برنسنه بورجلو اولماک انحق بربریکزی سوه سز زیرا غیرنی سون شریعتی
 اتمام ایلمشدر * و برنجی قورنطوسولورک ۱۳ بابنک ۱ الی ۱۰ آیاتنه قدر بوبله
 مرقوم در که * اکرچه بن انسانلرک و ملکلرک دلری ایله سویلرسم و
 محبتم یوق ایسه مظنطن باقر یا خود چکران صنتورکی اولدم واکر

پیغمبر لکم اولسه و جمله سرلری و جمله علی اکلاسم و جمله ایمان اولسه
 شوبله که طاغلری نقل ایلمس و محبتم یوق ایسه هیچ برشی دکلم و آکر
 فقیرلری طعام ایتمک ایچون جمله مالی خرج ایتمس و آکر جسدیمی
 یانمغه تسلیم ایلمس و محبتم یوغیسه او بکا هیچ بر فائده ایتمز محبت تا ثنی ایدر
 و لطیف در محبت حسد چکمز محبت او کمز تکبر لمز ادب سزک ایتمز
 کندو نسنلری بی ارامز غضبه کلمز کملک فکر ایتمز عدالت سزکدن مسرور
 اولمز الا حقدن مسرور اولور هر شیه صبر ایدر هر شیه اعتقاد ایدر هر
 شی امید ایدر هر شیه تحمل ایدر محبت هیچ زوال بولماز اما پیغمبر لکر
 منسوخ اوله لر و دللر فراغت ایده لر و علم منسوخ اوله زیرا بز جزئی ییلورز
 و بز جزئی پیغمبر لک ایدر ز اما کمال کلدیکی زمان اول جزئی اولان
 نسنه ابطال اولنه * و افسوسلره بانک ۱ الی ۲۱ آیاتنده محرر در که *
 سوکو اوغلر کبی اللهک مقتدی لری اولک و محبتده سلوک ایلیک نیجه که
 مسیح دخی بزنی سودی و قربان و ذبیحه و خوش رایجه دیو بزم ایچون
 کندوسنی اللهه تسلیم ایلدی و لکن قدیسله لایق اولدیغی اوزره اراکزه
 زنا و هر ناپاکلک یا خود طمع کارغاک ادی بیله سولنمسون و ندهده فحشیات
 ندهده لغویات یا خود سخریات که بو نسنه لر سزاوار دکلر انجق انلرک یرینه
 شکر لر عرض ایلیک زیر ییلور سکز که هیچ بز زنا کار یا خود ناپاک کمسنه
 و یا خود بت پرست دیتلان طمع کار مسیحک و اللهک ملکوتنه وارث
 اولمز کمسنه سزی باطل سوزلر ایله اضلال ایتمسون زیرا بونسنه لر ایچون
 عصیان اوغللری اوزرینه اللهک غضبی کلور ایمدی انلره شریک اولماک زیرا
 کچن زمانده قراکتق ایدیکز اما شمعی ریده نور سکز نور اوغللری کبی
 سلوک ایدک زیرا روحک میوه سی هر ایولکده و عدالتده و حقیقتده در

وره مقبول اولان نه ايدوکنی اثبات ایلورسکزو قراکنغک میه سز عملرندۀ
 شریک اولماک بالعکس انلره ملامت ایلک زیرا انلرک کیزلوجه ایشلدیکری
 نسنه لری سوپلمک بیله عیب در لکن جمله ملامت اولنان نسنه لر نور
 واسطه سیله ظاهر اولور زیرا هر ظاهر ایدن نسنه نور در انک ایچون دیر که
 سن که اوپورسن اویان و اولوردن قالتی و مسیح سکا نور ویره جکدر
 ایمدی باقک که تقید ایله سلوک ایده سز عقل سز لری کبی دکل الا عقل اولور
 کبی واقعی ضایع ایتمککه باقک زیرا بو کونلر یمان در انک ایچون
 غافل اولماک اما ربک مرادی نه ایدوکنی فهم و ادراک ایلیمک و شراب
 یله سرخوش اولماک چونکه انده شقاوت وارد ر انجق روح ایله مملو اولماک
 کندو کندو کزۀ مزور لری و تسبیح لری و روحانی ترتیللر او قویوب قلب کزده
 دخی ره ترتیل ایدوب مزور لری او قویک دائما هر شیئی ایچون ربم عیسی
 مسیحک نامنه اوله رق اللهه و بابایه شکر ایدک و اللهک قور قوسنده اوله رق
 بربریکزه مطیع اولک * و قولوسیلورلر ۳ بابنک جمله سنده و ۴ بابنک برنجی
 آیتنده مرقوم در که * اگر سز لری مسیح ایله اقامت اولندیکز ایسه اللهک
 صاغنده مسیحک یوقاروده اوتوردیغی یرک نسنه لرینی طلب ایلک یوقاروده
 کی نسنه لره علاقه ایدوب یرده اولان نسنه لره مقید اولماک زیرا سز لری
 فوت اولمش سکز و حیاتکز مسیح ایله اللهده کیزلتمشدر حیاتمز اولان
 مسیح ظهور ایدنجه سز لری دخی انک ایله برابر عزتده ظاهر اولورسکز
 ایمدی یراوزرنده اولان اعضا کزی یعنی زنایی و ناپاک لکی و اشوری اولان
 هوسی و شهوت فاسدی و بت پرستلک اولان طمع کارلغی کسر ایدک
 چونکه بونلرک سببی ایله اطاعت سز لری اوغلاری اوزرینه اللهک غضبی کلور
 و سز لری دخی مقدا انلرک اراسنده یاشار ایکن انده مشی ایدبور ایدیکز

اما شمدی سز لر بو نسنه لرك جمله سنی دخی دفع ایلک یعنی غضبی و غیظی
 و شری و کفری و اغز فحشیا تکزی بر بریکزه یلان سویلیک چونکه عملار
 ایله برابر اسکی انسانی دفع ایتمش سکز و یکی انسانی تلبس ایتدی کرکه
 انی یاره دانك صورتنه کوره معرفت تقریبی ایله یگلمشدر چون انده نه
 یونانی وار نه یهودی نه ختان نه غلفه نه بربری نه اسکیتس نه قول نه
 ازاد انجق مسیح هر شیدرو هر شیده در ایمدی الهک مختار لری اولان
 قدیس لر و سوکولر دیو مرحمت بغر لری نی و مروت و تواضعی و حلم و صبری
 تلبس ایلک و اکبر بر کمسنه نك بر کمهسه علیه نه دعواسی وار ایسه
 بر بریکزه تحمل ایدک و بر بریکزه عفو ایلک یعنی مسیح سزه باغشلا دیغی کبی
 سز لر دخی همان او یله ایلک و بو نسنه لرك جمله سندن زیاده شیرازه بند
 کمال اولان محبتی تلبس ایلک و قلب لری کزده الهک سلامتی ضابلق
 ایلسن که آکا دخی سز لر مشترکا دعوت اولندی کز و شاکر اولک
 مسیح کلامی سزده هر حکمتله فیض اوزره ساکن اولسون و قلب لری کزده
 لطف ایله ربه ترنم ایلیه رک مزمو رلر و تسبیح لر و روحانی ترتیبا لر ایله
 بر بریکزه تعلیم و نصیحت ایدیکز و کرک قولا و کرک فعلا هر نه ایدرسکز
 هر شیئی رب عیسی نك نامنه اوله رق ایدوب انك واسطه سیله الهه و
 بابایه شکر ایلک ای قاری لر رجه لایق بولندیغی وجهله کندو قوجه لر یکزه
 رام اولک ای قوجه لر قریلری کزی سوی کز و انلره سرتکک ایتیمک ای
 چوجوق لر والدین کزه هر شیده اطاعت ایدک زیرا بو ربه مقبول در ای بابا لر
 چوجوق لر یکزی غضبه تحریک ایلک که فتوره کرتار اولیه لر ای خدمتکار لر
 لحمه کوره اغار یکز اولانلره هر شیده اطاعت ایدک ناسی راضی ایتک
 فیدنده بولنانلر کبی کوز او کمه ده خدمتکارلق ایدر ایکن دکل و لکن

اللهدن خوف ایدرک قلب ساده لکی ایله اولسون و هر نه ایشلر ایسه کز
انسان ایچون در دیو دکل و لکن رب ایچون در دیو جاندن و کوکلدن
ایشلیک و بلک که ربدن میراث اجرنی اخذ ایده جکسکز زیرا رب
میجه خدمت ایدرسکز و لکن غدر ایدن ایتدیکی غدره مقابل اخذ
ایده و کمسنه نک کشیلیکنه باقمق یوقدر ای اغالر سزک دخی
کوکده براغاکز وار اولدیغنی بلدیکز جهتله خدمتکار لریکزه حق
و مساوی اولانی و یریکز *

بعض محمدیلرک انجیلده امر و نهی یوقدر دیو ادعا ایلدکری ایچون
اشوایاتی ذکر و ایراد ایلدک بونلردن ظاهر و آشکار اوله جنی و جهله
انجیلک هپ احکامی حق تعالینک اوصاف جلیله سنه کمال درجه
مطابق و کافه تنبیهاتی قلب پاککنه و حسن سلوکه منسوب و موافق
اولوب سائر مذاهبک احکامی کبی محض اعمال و عبادات ظاهر یه دن
عبارت دکلدر در خفی اولیه که بو مثالو احکام قدوس اولان اللهک حضورنده
مقبول اوله میوب قلب انسانینک پاککنه دخی فائده لو دکلدر در ایهدی
انجیلک احکامی باطنی اولوب قلب پاککنه مخصوص و حسن سلوکه
مدار اولدیغنی جهتله مذاهب سائره نک احکامدن افضل و انلردن ممتاز
اولدیغنی ظاهر و معلوم اولغله از هر جهت احکام انسانی اولیوب احکام الله
اولدیغنی امر مثبت در *

و اشو احکامک جمله سی متی ۲۲ بابتک ۳۷ و ۳۹ آیاتنده محرر اولان
حکمک ضمننده مندرج در لر و آیات مذکوره بونلر در * رب الله کی بتون قلبکدن
و بتون جانکدن و بتون فکرکدن سوئه سن و قوکشوی کندک بی سوئه سن *
یعنی حب الله شول درجه ضمیرکده مضمرا اوللو در که سنک روحک

و عقلک و جسدک هپ قوتلری و عمرک هر ساعت و هر دقیقه سی اللہک تحصیل رضاسنه صرف اوله و نصل که کند و فائده و خیرینکی طلب ایدرسن اوله جه جان و دلدن قوکشوک و هر کسک حتی دشمنلریک خیرینی طلب ایقلوسن تا که مسیجک متی ۷ بابنک ۲۱ آیتندہ محرر اولان کلامنه کوره عمل ایتمش اوله سن که بیورر * هر نه استرسکز که ادملر سزه ایدله لر سز دخی انلره بویله ایلیک زیرا شریعت و پیغمبرلر بودر * اشته انسانی محبت ایله اللہ ملحق و کندو قوکشوسنه متحد ایدوب قلب پاککنه و سعادت ابدیه نائل ایتدیران و اللہی قلبا سومکه و قوکشویه محبت ایتمکه ارشاد ایدن کلام اللہک احکامی شول شریعت در که حق تعالی هر بر انسانک ضمیرنده مقرر ایلمشدر فقط کتابده محرر اولان شریعت ایله قلبک شریعتی میاننده فرق بودر که قلبک شریعتی کتابده محرر اولان شریعت کبی واضح و آشکار دکل در بناء علیه عهد عتیق جدیدک شرایع مسطوره لرندن بیخبر اولنلر دخی شریعت سز دکلر در زیرا دیباجه ده ذکر اولندیغی کبی کافه نوع بشرک لوح ضمیرلرنده محو اولسز صورتده حق تعالی بر شریعت مخصوصه ثبت و حک بیورمشدر شویله که انسان از چوق اندن خبردار اولدیغی حالده تحت شریعت ده اولمش اولور و بو تقدیرجه بت پرستلرک قلبنده دخی بر شریعت مقرر اولدیغندن حق تعالی آکا کوره انلری مسؤل طوته جقدر و انلر ایسه قلبلرنده مندرج اولان شریعتی حفظ ایدمه مدکلری سبیدن اللہک حضورنده کندولرینک مقصر و کناهکار اولدولرینی اکلابوب بر قورتاریجی یه محتاج اولدولرینی فهم ایده بیولور *

بالاده ایراد اولنان ایات بیناته نظراً نوع بشره تحصیل اولتمش

اولان پاكلك و مرتبهء عاليه نك تحصيلي ايجون احكام اللهيه نك اجراسنده
 هيچ بروجله قصور اولناماسي لازم در زيرا انجيلده يعقوب رسولك رساله سنك
 ۲ بابك ۱ آيتنده محرر در كه * هر كيم بتون شريعتي حفظ ايدوبده بر
 مادهء صوح ايدر ايسه هپسنده صوجلو اولور * و غلاطيه لولر ۳ بابك ۱۰
 آيتنده مسطور در كه * تقدر كمنه لر شريعتك عملارنده اولسه لر لعنت
 التنده در لر چونكه يازلمشدر كه شريعتك كتابنده يازيلان جمله نسنه لر
 اجرا ايتمه كه مواظبت ايتيان هر بر كمسه ملعون در * ايمدي معلوم
 اولدي كه شريعتك بعضيسنه رعايت ايتمه ايله بر انسان الله مقبول
 اوله ميوب بلكه اللهك رضاسي تحصيل ايتمه استيان ذات انك كافه
 اوامرو احكامني بلا قصور و تقصان اجرا ايلسي لازم در يوخسه اللهك
 كلامنه كوره شريعتك اك كوچك بر تبينهه مخالفت ايتمش اولسه
 بيله ينه صوجلو و ملعون در يعنى اللهك خشم و غضبه مستحق در لكن
 اللهك احكامني كاملا اجرا ايدوب هيچ بر وقتده بر كونه اطاعت سزلكده
 بولنماش وارمي در و دائما الله جان و دلدن و بتون قوت و قدرتي ايله
 محبت ايدوب ابنای جنسنك هر بريني كندوسي كبي سون بر ذات
 بولنورمي و يا خود اويله بر كمسنه وارمي در كه هپ عمرينك ايامنده
 بر فعل شنيع يا بر عمل قبيحي مرتكب اولماش اوله و الله نا خوش
 بر كلام اغزندن چقماش و هيچ بر وقت قلبنده بر ارزوي ذميجه و
 حركت منهيه ظهور ايتماش اوله ايمدي بويله اولديغي صورته بن وسن
 حتى كافه ابنای بشر مقصرو كناهكار اولديغمزي ييلوب حضور باريده
 يا رب الارباب و قدوس و عادل اولان الله سنك مطلوبك اولان پاكلك

و مقدسك حالتی بزده یوقدر و عاصیره وعد ایلدیكك عذاب و عقابه جمله مز
 مستحقز دیو اقرار و اعتراف ایتلمو دكل می ایز *

واللهك كناهكارلره وعد ایلدیكى مواخذة حقنדה كلام اللهه
 بویله بیورلشدر كه متی ۱۲ بابنك ۳۶ آیتنده * ادمرك سویلدكری هر
 باطل سوز ایچون حکم کوننده جواب ویرسه لركك * و قولوسیولر ۳ بابنك
 ۲۵ آیتنده مرقوم در كه * غدر ایدن ایتدیكى غدره مقابل اخذ ایده
 و كمسه كشیلكنه با قمع یوقدر * (یعنی اللهك عندنده بر كمسه نك
 دنیاچه اولان قدر و مرتبه سنه رعایت اولمز) و رومالولر برنجی بابنك ۱۸
 آیتنده مسطور در كه * آدمرك هر دین سزلكی و ظلمی علیهنده اللهك
 غضبی كوكدن كشف اولمشدر كه انلر حقی ظلمتده طوتارلر * وینه
 رساله مزبوره نك ۲ بابنك ۸ و ۹ آیاتنده مذکور در كه * (الله) حقه
 مطیع اولیوب عدالت سزلكه اطاعت ایدن چكیشیچیلره غیظ و غضب ایدر
 و هر كملك ایدن آدمك جاننه مسیبت و ثقلت اوله اوله یهودیه ودخی
 یهودی اولیانه * و ایكنجی تسالونیکیلولر برنجی بابنك ۹ آیتنده مقرر در
 كه * بونلر (یعنی الهی بیلمز و انجیله اطاعت ایتمز اولانلر) ربك
 یوزندن و قدرتنك جلالندن ابدی هلاك ایله عذاب اولنه جقلر در *
 و قیامت كوننده نصلكه متی ۲۵ بابنك ۴۱ آیتنده بیورلشدر یاره مزلره
 خطاب اوله جقدر كه * ای ملعونلر بندن دفع اولوب شیطانه وانك ملكرینه
 حاضرلمش اولان ابدی اتشه وارك * ایمدی اللهدن مهجور اولوب انك
 احكامنی تجاوز ایتدیكمز ایچون مستحق اولدیغمز جزا بو در زیره بزم كبی
 كناهكارلرك پاك و قدوس اولان اللهه تقریمز نصل ممكن اولور و عاصی
 و كناهكار اولنلر عادل و منزله اولان الله عندنده نوجهله مقبول اولورلر و هر

تقدر اللهك محبت و رحمتي نامحدود ايسه تقدس و عدالتی دخی بی نهایته
 در بنا علیه یارامز و یارامزلق اصلا آکا مقبول اولمز و قدوس اولان الله
 تعالی حضرتلری بهمه حال کناهه ضد اولدیغندن عدالتی و کناه و خطادن
 نفرت ایلدیکنی اصحاب معاصی بی تعذیب و مواخذة ايله اظهار و بیان
 ایلمسی اقتضا ایدر فلهاذا الله کندو مراحم نا معدودینه نظراً بلا سوال
 و مواخذة کناهلری باغشلامسی تصورنده بولمق فکر فاسد و خیال باطل در
 زیرا عادل و حکیم اولان اللهدن کندو عدالت و تقدسنه مغایر بر فعل
 ظهوره کلمسی غیر ممکن در و اگر الله کندو شریعتنه مخالفت ایدنلری مظهر
 مواخذة ایدوب غضب ایتمز ايسه کندو عهدنده ثابت اولیوب عدالتنه
 تقص ترتب ایتمش اولور ایدی * همده الله تعالینک کندو محبتنه نظراً
 کناهکارلری بلا مواخذة و سوال بر اقامسی لازم کلور زیرا انسان اللهک
 مواخذة ایتمیه جکنی بیلدیکنی حالده حسن حاللری ایچون حق تعالینک
 وضع و مقرر ایلدیکی تنبیها و شرایعه رعایت ایتمیوب کونبکون کناه
 و عصیانه دوشه رک زیاده سیله بدبخت اوله جقلری درکار در و كذلك اکر
 بر شریعتنه مخالفت ایدنلره بر کونه جزا اولمز ايسه اول شریعتندن بر
 فائده حاصل اولیه جکی آشکار در و اکر عاصیلر دخی عابدلر کبی
 عند الله مقبول اولسه لر ایدی ایو و قنا اراسنده فرق و امتیاز قالور می
 ایدی خلاصه دلائل مذکوره یه و کتب مقدسه نک سالف الذکر آیاتنه
 نظراً الله عظیم الشان مجرم اولانلری مستحق اولدقلری وجهله مظهر عذاب
 و عقاب ایده جکی واضح و آشکار در ایمدی یا کندو کناه و تجاوزلریمزک
 جزالرینی چکوب هلاکت ابدیه یه دوجار اولماز و یا خود کناهلریمزک
 جزالریندن خلاص اولق ایچون بر چاره بولماز لازم کلور *

بو مقامده سوال وارد اولور که عجباً بر انسان کندوسنی کناهلری
 عقوباتندن خلاص ایده بیلور می و یا خود عادل و قدوس اولان اللهک
 حضورنده مقبوله کچوب کندو کناهلرینک عفوفینی تحصیل ایتمک ایچون
 برچاره و کفاره ذنوب بوله بیلور می مخفی اولیه که کناهلرینک
 کفارتبی موجب اوله جق بر ثواب یا خود بر عمل تحصیلی انسان ایچون
 غیر ممکن در زیرا انسانک شمدیکی حالنده کتب مقدسه ده بیان بیوریلان
 احکام الهی بی کاملاً اجرا ایلمسی محال در انسان کناهلرندن پشیمان
 اولوب توبه ایتدکن صکره تکرار کناه و معصیته دوشمامسی دخی ممکن
 دکل در زیرا کلام الهی به نظراً یالکر کوتوب عملار دکل بلکه کلمات
 قییمه و کوتوب خواهش و استکر دخی کناه صایلور عجباً بر کمسه
 وار می در که انک قلبنده اصلاً کوتوب استکر و فنا افکار بولنیه ایمدی
 کندوسنه واجب اولان اموری هنوز اجرا ایتماش اولان کمسنه
 نصل و اجباتندن زیاده کندوسنه کفاره کناه اوله جق بر ثواب تحصیل
 ایده بیلور و بالفرض بر کمسنه مدت عمرنده اللهک احکامنی تجاوز ایتماش
 اولسه بیله ینه کندوسنه واجب اولدیغندن زیاده بر شی ایتماش
 و بنا برین کندو خالقنک حضورنده بر ثواب پیدا ایلماش اولدقن ماعدا
 لوقا ۷ بابنک ۱۰ آیتده محرر اولان مسیحک امری موجبجه اللهک حضورنده
 اعتراف ایتملو در که * بز فائده سز خدمتکارلر ایز زیرا ایتمکه بزه واجب
 اولانی ایتدک * (یعنی کندومزه فرض و واجب اولدیغندن زیاده بر شی
 ایتمک) القصه انسانک و اجباتندن زیاده بر عمل ایده میه جکی امر ثابت در
 زیرا اللهک کلامنه نظراً انسان صوک نفسنه قدر روحنک و تننک بتون
 قوتلری ایله الله عبودیت ایلمسی فرض عین در فلهدا انسان و اجباتندن

فضله کند و کناهلرینه کفاره و فديه اولمق ایچون برعمل ثواب تحصیلنه وقت و قدرتی مساعده اوله مز و اکر بر کمسنه غرور ایله اللهک واجب ایلدیکندن زیاده عبادت و اطاعت ایلدم دیر ایسه بو ادعانک بطلانی آشکار و انسانک کند و اعمالی عند الله کفاره ذنوب اوله جغنده بر وجهله یقین حاصل ایده میوب دائما اشتیاهدن خالی اوله میه جعی در کار در و الحاصل انسان کناهلرینک عقوباتندن خلاص اولمق ایچون کند و رای تدیری ایله اختیار ایلدیکی طریق اصلا کندوسنی سر منزل نجاته ایرشدیره مز و كذلك توبه و انابه کناهک عفونیه سبب اولور تصوری خلال باطل در چونکه توبه دخی وجباتدن اولغله کناهک فديه سی اوله میه جعی مثلوا انجیلده اللهک یالکز توبه ایله عصیانک جزاسندن و از کچمیه جکی دخی واضحتا بیان بیورلمشدر خلاصه بر انسان کندوسنی کناهلرینک عقوباتندن خلاص ایده بیلسی اصلا ممکن دکل در ایمدی بزنی کناهلریمزک مجازات و عقوباتندن کورتاروب کفاره ذنوبمز اولغله بر متجیمز اولدیغی حالده دائما اللهدن مهجور و انک خشم و غضبیه مستحق اولوب عاقبت هلاک ابدییه گرفتار اولمامز لازم کلور *

مخفی اولیه که عادل و مقدس اولان اللهک حضورنده کناهکارلرک مقبول اولمیری ایچون کفاره ذنوب اولغله لایق و مقتدر اولان قورتاریجی نوع بشردن اولماملیدر زیرا کافه بشر کناهکار اولغله هیچ برینک شفیع اولغله لیاقتی یوقدر و کناهکار کناهکاری خلاص ایده مز نته کیم ۴۹ مز مورک ۷ و ۸ آیاتنده مستفاد اولور که * کسه قردادشی خلاص ایده مز و انک کناهی ایچون الله کفاره ادا ایلیه مز * فقط قورتاریجی و شفیع المزنین اولان ذات معصوم و پاک و کامل اولدقدن بشقه انسانک ما فوقنده اولسی لازم در

ایمدی بو صفاتده و بو مرتبهده اولوب کناهارلرک عفو ایچون الله کفاره و فدیة عرض ایتمکه مقتدر اولان قورتاریجی انجیلده تبشیر اولنوب بودخی عیسی المسیح درکه کندو عظمت و اکملیت و زجات و موتی سبیلده عادل و قدوس اولان اللهک حضورنده کافه عاصیره شفیع اولوب انلری رضای حقه مظهر و نجاته واصل ایلدی و آکا ایمان ایدنلر سعادت دائمییه و جلال ابدییه مالک اوله جقلر در اول حی و قیوم و رحیم اولان تکرری تعالییه حمد بی غایه و ثنای بی نهایت اولسون که کندو کمال مرحمت و محبتندن ناشی مسیح واسطه سبیلده بویله بر خلاص و نجاتی بز مجرم و عاصی قوللرینه احسان بیورمشدر آمین *

فصل ثالث

مسیح واسطه سبیلده حصوله کلمش اولان نجات بیاننده در

نجات مذکوره کیفیتنی بعون الله تعالی انجیلده بیان اولدیغی کبی بوراده شرح ایده جکر ایمدی ای بو رساله مزی مطالعه ایدن عزیز اللهک حکمت و محبت و تقدس و عدالتنی نهایت درجهده بیان ایدن اشبو امر عظیمک بعض مطالب عقلدن خارج اولسندن طولالی متعجب اوله زیرا الله تعالی کافه اعمالنده و ذات پاکنده انسانه نسبتله مستور بر الله اولدیغندن ذات ذوالجلالی و افعال عالییه سی حقنده کندوسنک بزه بیلدیردیکی معلوماتدن زیاده بر شیه تحصیل وقوف ایده میه جکمز درکار در و انک معرفت و حکمتی انسانک معرفت و حکمتندن اعلا و افضل اولدیغی کبی انک امور و افعالی دخی انسانک افعال و حرکاتنک ما فوتنده در بو صورته

اگر کتب مقدسه بزم عقل و ادراک مزک ایره مدیکی بر مطلب بولنور ایسه
 بو کیفیت کتب مذکور کلام انسانی اولدیغنی افاده ایتمیوب انحق حق
 تعالینک عقول بشردن خارج اولان عملی اولدیغنه دلالت ایدر * و حق
 تعالی کمال مرحمت و محبتی لازمه سنجه کافه کناهکارلر ایچون عیسی المسیح
 واسطه سیله احسان ایلدیکی نجات کیفیتنی کتب مقدسه شو وجهله بیان
 بیورمشدر نته کیم یوحنا ۳ بابنک ۱۶ آیتنده * الله دنیای شویله سودی که کندی
 یکانه اوغلی ویردی تا که هر اکا ایمان ایدن هلاک اولیه الا ابدی حیاته مالک
 اوله * و برنجی یوحنا ۴ بابنک ۹ آیتنده * اللهک بزه اولان محبتی بو وجهله
 ظاهر اولمشدر که الله کندو یکانه اوغلی دنیایه کوندردی که انک وسیله سیله بز
 بر حیات اوله لم * و لوقانک ۱۹ بابنک ۱۰ آیتنده * ابن آدم (یعنی
 مسیح) ضایع اولانی ارامغه و خلاص ایتمکه کلدی * و برنجی طیمو تائوسک
 برنجی باب ۱۵ آیتنده * بو بر قول صادق و هر وجهله سزای قبول در که
 مسیح عیسی کناهکارلری خلاص ایتمک ایچون دنییه کلمشدر * و برنجی
 یوحنانک ۲ بابنک ۲ آیتنده * کناهاریمزه یالکز بزم کیلره دکل مکر
 بتون دنیانک کناهلرینه دخی کفارت او در (یعنی مسیح در) * و ایکنجی
 قورنطوسولور ۵ بابنک ۱۹ و ۲۱ آیتنده * الله مسیحه اولوب و دنیای کندویه
 بارشدیروب انلره تجاوزلرینی صایمدی و بارشدیرمنک سوزینی بزه تسلیم
 ایتدی کناهی بلیانی بزم ایچون کناه ایتدی تا که بز انکله اللهک
 عدالتی اوله یز * و برنجی بطروس ۲ بابنک ۲۴ آیتنده * او (یعنی مسیح)
 کندوسی اغاج اوزرنده بزم کناهلریمزی کندی جسندنه چکدی که
 بز کناهه کوره فوت اولغله صلاح ایچون دیریله یز و انک بره لری
 واسطه سیله سز صاغلدیکز * و افسوسولور برنجی بابنک ۴ آیتنده * الله

دنیانك تأسیسندن اول بزى انده (یعنی مسیحده) اختیار ایلدی تا که
کندی حضورنده بز محبتده قدیس و عیب سز اوله یز * دیو محرر و
مسطور در *

اشبو نجاتی حق تعالی کندی رحمت و محبتندن ناشی ازلدن مقرر
بیور مغله ایام سالفده دهخی انبیای کرام و ساطعی ایله اول خلاص
ایدیچینک قنغی طائفه و نسلندن و نه زمانده و نوجهله کلهجکی و نه
مرتبهده اولوب نجات مذکورده بی نه طریق ایله حصوله کتوره جکئی اخبار
و بیان ایلشدر شویله که مسیحک عصر سعادتنندن اقدم انک کلهجکی
حقنده اولان مواعیددن خبردار اولانلر بوندن طولالی مسرور و منتظر نجات
بولشدر ایدی * و بو قورتاریجی حقنده طرف اللهیدن ابو البشره بویله وعد
و اخبار بیورلشدر که او یعنی وعد اولمش مسیح اویله بر ذات عالی جناب
اوله که ییلانک یعنی شیطانک باشنی ازه یعنی شیطانی مغلوب ایدوب
انسانی عاقبت کناه و انک تحت تسلطندن خلاص ایده جکدر نته کیم سفر
تکونینک ۳ باب ۱۰ و ۱۵ آیاتنده محرر در که * رب الله اول ییلانه
دیدى که سنکه اول عورتک اراسنده هم سنک ذریتکک و انک ذریتکک
اراسنده عداوت براغایم او سنک با شکى ازه سن دخى انک طویوغنى
ازه سن * و کذلک الله تعالی بو نجات و بریحی حقنده ابراهیمه وعد ایدوب
بیوردی که سنک نسلکدن بر اولو ذات ظهور ایدوب انکه کانه طوئف
عالم قورتیلوب مبلرکنه جکدر نته کیم سفر تکونینک ۲۲ باب ۱۸ آیتنده
مرقوم در که * یرک جمله امتلری سنک نسلکه برکتلندر چونکه امرمه
اطاعت ایلدک * و ابراهیمک شول ذریقی که یرک امتلری انک واسطه سیله
مبارک اوله جقلا ایدی مسیحدن عبارت اولدیغی انجیلدن یعنی غلاطیه لولر

۳ بابنک ۱۶ آیتند معلوم اولنور * وینه بو شفیع و قورتاریجی خصوصند
حق تعالی موسی‌یه بویه خبر ویرمشدر که او بر الو یغمبر اوله جقدر
و بنی اسرائیل دن ظهور ایدوب اللہک احکام و طریقی خلقه تعلیم ایده جکدر
نته کیم تورات مثنی نك ۱۸ بابنک ۱۸ و ۱۹ آیتلرنده مسطور در که * انلره
قرنداشلرینک اراسنده سنک کبی بر ییغمبری قالدیرایم و سوزلریمی
انلره سویلیه و اوله که هر کیم بئم آدم ایله سویلیه جکی سوزلریمی
دکلمیه جک اولور ایسه بن اندن طلب ایده جکم (یعنی انی مسؤل طوته جخم) *
وینه الله تعالی حضرت داؤده بیان ایلمش ایدی که مذکور قورتاریجی
انک نسلندن او اوب الی الابد سلطنت ایده جکدر نصل که سفر ملوک
ثانی نك ۷ بابنک ۱۲ و ۱۳ آیاتنده داؤده خطابا بیورمشدر که * کونلرک
(یعنی عمرک) تمام اولدقدن صکره بابالرکه یاتدیغک زمان سندن صکره
باغرکدن چقان نشلکی اقامت ایدوب مملکتی محکم ایده جکم بئم اسمه
خانه یاپاجق اول درو بن انک مملکتنک تختی ایدا محکم ایده جکم *
وینه بو خصوصده ارمیا ۲۳ بابنک ۵ و ۶ آیاتنده محرر در که * اشته کونلر
کلیور رب دیدی که داؤده بر عادل فلیس قالدیرایم ملک اولوب سلطنت
ایده سعادتلو اولوب یرده حکم و عدالت ایلیه انک ایامنده یهودا قورتیله
و اسرائیل امینلک ایله ساکن اوله و انک ادی بو در که انکه چاغریله
رب عدالتمز * و بو خلاص ایدیجی حقنده اشعیا نبی ملهم اولوب کندو
کتابنک ۹ بابنک ۵ و ۷ آیاتلرنده ترقیم ایلمشدر که * بزه براوغلانجق
طوغدی براوغل بزه ویرلدی و سلطنت انک اموزنده در انک ادی عجیب
ناصر جبار الله رب الابدیه و سلام سلطانیدر داؤدک تختی و انک ملکی
اوزرنده سلام و سلطنت ازدیادی نهایت سز اوله انی حکم و عدالت ایله

شمديدن تا ابد الابداهدك ثابت مقرر ايتك ايچون رب العساكر غيرق
 بوني ايدة جكدر * وينه بو مخلصك زمان ظهوري حقنده تورانده سفر تكوينك
 ۴۹ بابك ۱۰ آيتنده يعقوب بيان ايلشدر كه * يهودان سلطنت قضبي
 ايرلزنه شريعت صاحبي اياقارينك التندن تا شيلوه (يعني مسيح) كلنجيهدك
 كه اكا امتلر جمع اوله جقدر * وينه بو خصوصه حق تعالى دانيال
 كتابك ۹ باب ۲۴ الى ۲۷ آيتلرنده دانيالك واسطه سيله بوبله بيان
 ايلشدر كه * قومك اوزرينه و مقدس شهريكك (يعني قدس شريفك)
 اوزريره يقمش هفته معين اولدى عصيانى بتورمك و كناهى اتمام ايتك
 و يرامزغه كفارت ايتك و ابدى عدالتى كتورمك و رؤيا و نبوتى تكميل
 ايتك و قديسلرك قدوسنى (يعني عيسى المسيحى) مسيح ايتك ايچون
 ايمدى بيلهسن و اكليهنسن كه دوندورلك (يعني بابل اسيرلكنندن) و
 اورشليم تعمير اولمق ايچون سوز چقاليدن تا مسيح هاديه يدى هفته
 و التمش ايكي هفته دخى وار و وقتلك طارلغنده چارشو و حصار تكرر
 ياپله و التمش ايكي هفته دن صكره مسيح منقطع اوله اما كندوسى ايچون
 دكل و شهرى و مقدسى كلهجك سرعسكرك قومى خراب ايدة جكدر
 و انك صوكى طوفانله اوله جقدر و تاجنكك آخربندهدك مقدر خرابلكلر اوله جقدر
 و بر هفته ده نيچله ايله عهدى مقرر ايدة جكدر و هفته نك ياريسنده ذبيحى
 و قربانى ابطال ايدة جكدر و مكروهاتك قنادلرى ايله خراب ايدة جكدر
 تا مقدر انقراضه دك خراب اولمش اوزرينه خراب دوكله جكدر * و مسيحك
 مكان ولادق حقنده ميخا ۵ بابك ۲ آيتنده مسطور دز كه * سن اى
 بيت لحم افراثا يهودا بيكلرنده (يعني قصبه لرنده) كوچك ايسه كده اسراييله
 سلطان اوله جق سندن بكا چقه كه انك خروجلدى قديمدن ازل كونلردن

برودر * وانك بر باكره دن تولد ايده جكي حقنדה اشعيا كندو كتابنك
 ۷ باب ۱۴ آيتنده واضحاً بيان ايتشدركه * رب كندوسى سزه بر آيت
 ويره جكدر اشته بر قز اوغلان قز حامله اولوب بر اوغل طوغوره جقدر وانك
 ادينه (الله بزم ايله در معناسنه اولان) عمانوئيل چاغره جقدر در * و بو
 قورتاريجينك تعاليماتي و الچق كوكلوكي و زجات و موتي و نوع انساني
 خلاص ايتمك ايچون كندو اوزرينه الديغي كفاره حقنדה انبيا كندو كتابلرنده
 اخبارات ويره درج ايلشدر در اول جمله بيري انك تعليمي حقنדה اشعيا
 ۴۲ بابنك الی ۴ آيتنده مسطور در * اشته بتم قولم كه اني الدن طوتارم
 و مختارم در كه جانم اندن راضي در روح مي اوزرينه صالدم كه طائفنه لره
 حكم چقاره نه چاغره نه اوزيني قالدوروب سواقده اشدره مرخوض قامشي
 قريمه تهن فتلي سوندريميه حق اوزره حكم ايده جكي يرده قوينجيه دك
 اوشنوب اوصاميه انك شريعتنه اطه لر منتظر اوله * و ينه مسيح وانك
 تعليمي حقنדה بيغمبر مذكور كندو كتابنك ۲۱ بابنك ۱ الی ۳ آيتلرنده تحرير
 ايلشدر كه * رب الهك روجي اوزرمده در زيرا رب بني مسيح ايتدي
 حلیم لره مزده و بركه قلب منكسر لري صاعلمغه اسير لره ازاداق اخبار
 ايتمكه محبوس لره زنداني اچمغه بني كوندردی كه مغفرت يلني و اللهمك
 انتقام كوني ندا ايده يم و جمله ياس چكنلرينه تسلي ويره يم صيهونك ياس
 چكنلرينه ديو ويره يم كه انلره كل يرينه عزت و ياس يرينه سرور ياغي
 و صقلش روح يرينه مدح قفتاني و بربيله جكدر و انلره عدالت اغاچلري
 ربك كندی تعزیزی ايچون غراسی دينله * و مسيحك چكدیکی زجات و موتي
 خصوصنده ينه اشعيانك ۵۲ باب ۱۳ و ۱۴ و ۱۵ آيتلرنده محرر در كه * اشته بتم
 قولم بر خوردار اولور رفيع و اعلا اولوب بك بوجه اوله نيجه كه نيجه سي سكا

تعجب ایتدیلر ایسه بویله دخی انک بگری هر کشیدن ارتق و چهره سی بنی
آدمدن زیاده بوزلمش ایدی بویله دخی نیجه امتلره سر به که ملکر انک
ایچون اغزینی قیالرزیرا انلره حکایت اولمامشی کوره لر وایشیدلماشی اکلہ سلر
کک * وینه پیغمبر مذکورک ۵۳ بانک ۱ الی ۱۰ آیاتنده محرر درکه *
بزم خبریمزه کیم اناندی و ربک بازوسی کیمه کشف اولمشدر اوکنده
فدان کبی و چوراق یردن کک کبی جقدی نه شکلی وار نه شهو قی و بز
انی کوردیکمزده کوستریشی یوق ایدی که اکا رغبت ایدیه یزخور و آدملر
اراسنده متروک اوجاع و امراض صاحبی و بزدن یوزینی صقلار آدم کبی
و حقیر شویله که اکا اعتبار ایتمک کرجکدن بزم مرضلیمزی اوکتوردی
واغزیرلیمزی طاشیدی اما بزانی بلایه اوغرامش و اللهدن اورلمش در
درمند صاندق او ایسه بزم ایچون یاره لندی و کناهلریمز ایچون زبونلندی
سلامتک تعزیمی انک اوزرنده و انک بره سی بزه درمان ایدی بزهمزقیون
کبی یاگلدق هرکس کندویولنه صایدی و رب جمله مزک کناهلرینی اکا
اوغراندی مظلوم اولوب ازالندکجه اغزینی اچمادی قناریه قوزو کبی
کتوریلوب و قرقییلر اوکنده دل سزقیون کبی اولوب اغزینی اچمادی
ثقلتندن و محکمہ قالدیرلدی انک عصرینی کیم سویلیه بیلورزیرا دیرلرک
یرندن کسلدی قومک عصیانی ایچون یاره اکا اولدی خلق انک مزارنی یراملر
ایله قومش ایدی اما اولده زنکین ایله ایدی زیرا ظلم ایتمیوب اغزنده
هیله یوق ایدی رب انی زبونلتمغه مراد ایتدی اکا درد یردی اما اوکندوی
قربان ایلدکدن ضکره نسلی کوروب کونلر اوزاده و ربک رضاسی الندہ
میسر اوله * و دخی ۲۲ زمورک ۸ و ۹ و ۱۸ آیاتنده بیان اولمشدر که *
جمله بنی کورنلرینی استهنزا ایدرلر دوداعنی اوزادرلر و باشی صالالیوب

دیرلر که ربه توکل ایتدی که انی فورتاره انی قورتارسون چونکه اندن حظ
ایدرویکلر بنی^۳ چویردیلر شریلرک جمیعتی بنی احاطه ایلدی اللریبی و
ایاقریبی دلمشر کندولرینه اثوابی اولاشدیردیلر و قفتانم اوزرینه قرعه
اتدیلر * و مسیحک قیامی و اللهک صاغ طرفنده اوتوره خنی یعنی عروج
ایدوب جلالنه واصل اوله جغی و انک الوهیتی حقنده کتب مقدسه ده بر
چوق اخبار وار در از جمله ۱۶ مزموک ۱۰ آیتنده مسطور در که * جانمی
مزارده براقیمه جقسن و قدیسکی چورکلکی کورمکه قومیه جقسن *
وینه ۱۱۰ مزموک ایلک آیتنده مسطور در که * رب بئم ربه دیدی که
بئم صاغنده اوتور تا بن دشمنلریکی ایاقریبکه بصامق قوینجیه دک * وینه
ایکجی مزموک ۷ آیتنده مسیح حقنده مذکور در که * رب بکا دیدی که
سن اوغلم سن بن سنی بو کون تولید ایلدم * وینه ۴۵ مزموک ۶ و ۷
آیتنده مسیحه خطابا بیان بیورلمشدر که * سنک کرسک یا الله ابد الابد در
مملکتک عصاسی عدلک عصاسی در عدالتی سوزسن و ظلمه بغض ایدرسن
انک ایچون یا الله سنک اللهک سنی شریکلرکدن ارتق بهبخت یاغی ایله
مسیح ایلدی * و ذکر یا ۲ بابنک ۱۰ آیه سنده محرر در که * ایرلا و فرح
ایله ای صیون قزی زیرا اشته بن کلور ایم و اور تا کده ساکن اولایم رب
دیدی * و دانیال ۷ بابنک ۱۳ و ۱۴ آیتنده محرر در که * کیچه رؤیالرنده
کوردم اشته کولرک بولوظلرنده آدم اوغلی کبی کلدی و تا کونلرک
اسکینه (یعنی قدیم اولانه) یتشدی و انی انک حضورینه یقلاشدیردیلر اول
اکا سلطنت و عزت و مملکت و یردی که جمله قوملر و امتلر و لسانلر اکا
خدمت ایلیله سلطنتی ابدی سلطنت در که هیچ قالدیرلیه و مملکتی
بوزلیه *

و اللهمك پیغمبر واسطی ایله عهد عتیقه مسیح حقنده بیان
بیوردیغی اوزره اول قورتاریجی یعنی مسیح ظهور ایدوب بو دخی خلقت
دنیادن ۴۰۰۴ سنه صکرة یعنی هجرتدن التی یوز یکرمی ایکی سنه اول
وقوع بولمشدر و بو وجهله بابل اسیرلکندن هر کونی بریل اعتباریله یقش
هفته یعنی دورت یوز طقسان سنه صکرة مسیحک دنیايه کله جکی حقنده دانیال
پیغمبرک سالف الذکر اخباری حصوله کلمشد و همده یعقوبک مسیح
کلدیکی زمان امر حکومت بنی اسرائیلدن زائل اولسه کرکدر دیو و پردیکی
خبر یرینی بولمشدر زیرا میلاد مبارک لرنندن بر قاج سنه اقدم یهود طائفه سی
روما دولتک تحت حمایه سنده بولندقلری حالده مسیحک ولادق ایامنده
طائفه مرقومه تعداد اولنهرق دولت مزبوره نک زیر حکومتنه کیردیله نته کیم
لوقانک ۲ باب ۱ الی ۴ آیتنده تفصیلا بیان بیورلمشدر و یوحنا ۱۹ بابنک
۱۵ آیتنده معلوم اولدیغی کبی مسیحک حین صلبنده یهودیلر اقرار ایدوب
دیدیلر که قیصردن ماعدا بزم پادشاهمز یوقدر و اول زماندن بو انه کلنجه
سلطنت یهودیلردن زائل اولمشدر و قرق سنه مسیحدن صکرة دانیالک
بش یوزسنه اقدم اخبار ایلدیکی کبی روما عسکرلری قدس شریف اوزرینه
هجوم ایدوب شهری و یهودیلرک معبدینی و مذبح لرینی هدم و تخریب
ایلدیلر شویله که اول تاریخدن برو یهودیلرک قربان آیینلری بالکلیه متروک
قالوب مملکتلری ویران و کندولری دخی بو انه قدر عالمک اطراف
و اکنافنده سفیل و پریشان اولدیله * و میلاد شریفدن یدی یوزسنه اقدم
اشعیانک خبر و پردیکی اوزره مسیح بر باکره قزدن تولید ایلمشدر نته کیم
لوقا برنجی بابنک ۲۶ الی ۴۵ آیتلرنده مکرر در که * التنجی ایده
ملک جبرائیل الله طرفندن جلیک ناصرت نام شهرینه کوندورلدی بر

باکره‌یه که آل داؤددن یوسف نام ادمه نامزد ایدی و اول باکره‌نک ادی
 مریم ایدی و ملک اوینه کیروب دیدی که سلام سکا ای مظهر التفات
 اولش باکره رب سنکله در عورتلر اراسنده مبارک سن اوایسه انی کوردکده
 انک سوزندن مضطرب اولوب و کندی کندیه بو نصل سلام در دیر
 ایدی ملک دخی قورقمه ای مریم زیرا اللهم حسن نظرنده سن دیدی
 و اشته سن رحمکده حامله اولوب بر اوغل تولید ایده جکسن انک ادینی
 عیسی قویه سن و او بیوک اوله و اکا متعال اوغلی دینله و رب الله اکا
 باباسی داؤدک تختی ویره و او ال یعقوب اوزرینه ابداً سلطنت سوره
 و انک مملکتنه انتقضا اولیه مریم دخی ملکه دیدی که بو نصل اوله
 ییلور چون بن هیچ براری بیلامش ایم ملک دخی جواب و پروب اکا
 دیدی که روح القدس اوزیکه ورود ایدوب متعالک قوقی سنی تظلیل
 ایده بونک ایچون دخی سندن متولد اوله جق ذاته اللهم اوغلی دینیه
 زیرا اللهم قاتنده بر محال نسنه یوقدر * و متا برنجی بابنک ۱۸ الی ۲۵
 آیتنده مسطور در که * عیسی المسیحک میلادی بو منوال اوزره اولدی
 انک والده مریم یوسفه نامزد اولدقدن صکرة بولشملرندن اول روح القدسدن
 حامله بولندی و زوجی یوسف صالح بر آدم اولغله انی رسوای عالم ایتمک
 استمیوب انی کیزلوجه بوشامق نیتنده ایدی و بونی تفکر ایدر ایکن اشته
 ربک ملکی اکا دوشنده کورینوب دیدی که ای داؤد اوغلی یوسف حلیلهک
 مریمی المغه قورقمه زیرا انک دروتنده مولد اولان روح القدس دندر و بر
 اوغل تولید ایده جکدر که انک ادینی عیسی قویه سن زیرا او قومی کناهلرندن
 خلاص ایده جکدر و بوجهله انک ایچون وقوعه کلدی که ربک پیغمبر اغزیه
 سولیدیکی اتمام اولنه چون دیدی که اشته بتول حامله اولوب بر اوغل

تولید ایدہ جکدر کہ انک ادینہ عمانوئیل دیدلر اول کہ ترجمہ اولنوب اللہ بزم ایلہ دیمک در یوسف دخی اویقودن اویاندقده ربک ملکی آکا بیوردیغی کبی ایلیموب حلیله سنی الدی لکن نخستزاده سنی تولید ایدنجیه دکین آنکله جماع ایلیموب وانک ادینی عیسی تسمیه ایتدی * و حق تعالینک عهد عتیقده وعد بیوردیغی کبی حضرت عیسی مز حیث الجسم داودک نسلندن ظہور ایتدی نتہ کم رومالورلک برنجی بابنک ۴ آیتندہ و متی نک برنجی باب برنجی آیتندہ مفصلا مسطور در وینہ میخای نینک حق طرفندن ملہم اولہرق خبر و بردیکسی اوزرہ عیسی المسیح بیت اللحم نام قریبہ متولد اولدی نصل کہ لوقانک ۲ باب ۴ الی ۱۸ آیتندہ مذکور در کہ * یوسف دخی جلیلدن ناصرت شہرندن یہودا ولایتندہ واقع بیت اللحم دیدکری داؤدک شہرینہ عزیمت ایتدی زیرا مرقوم دودمان ال داؤددن ایدی حاملہ اولان کندو نامزدلی عورقی مریم ایلہ برابر جزیہ ویرمک اوزرہ واقع اولدی کہ انلر اورادہ ایکن حملنی وضع ایتمسنک کونلری تمام اولمش ایدی و ایلک طوغمش اوغلی دنیایہ کتوردکدہ انی قوندا قلیوب یملکہ یاتوردی زیرا خانده انلرہ یر یوق ایدی و اول ولایتدہ چوانلر وار ایدی کہ اورالردہ اقامت ایدوب کیچدہ سوریلرینی بکلرلر ایدی و اشته ربک برملکی اوزرلرینہ کلوب ربک جلالی انلرک چودہ سندہ اشراق ایلدی و پک قورقوچکدیلر و ملک انلرہ دیدی کہ قورقماک زیرا اشته بن سزہ بتون قومہ اولہ جق عظیم سروری مژدہ ایدیورم زیرا سزہ بوکون داؤدک شہرندہ خلاص طوغمش در کہ مسیح رب دروسزہ نشان بو اولسون معصومی قوندا قلمش یملکدہ یاتار بولورسکز و فی الحال ملک ایلہ برابر ازدحام عساکر سماویہ حاضر بولنوب اللہ حمد ایدہ رک دیدیلر کہ اللہ اک

یوجه‌لده مجد و یرده سلامت و آدم‌لر بین‌لرنده حسن رضا اولسون و واقع اولدی که ملکر انلردن سمایه کتدکدن صکره اول چوبانلر بربرینه دیدیلر که شهدی بیت لحمدک کیده‌لم و اشبو واقع اولش نسنه‌یی کوره‌لم که رب انی بزه ییلدیردی و عجله ایله کلوب مریمی و یوسفی و یملکده یاتان معصومی بولدیلر و بونی کوردکدن صکره اول معصومک حقنده انلره سویلینان تقریری اطرافه شایع ایلدیلر* و حضرت عیسی نکه سن مبارک‌لری اوتوزه رسیده اولدقدن صکره وعظ و تعلیمه باشلیوب اندن معجزات کثیره صادر اولدی شویله که خسته‌لره شفا و یروب شیاطینی اخراج ایده‌رک نیچه اعمی و طوبال و دل‌سیز و صاغرله و جزاملره عافیت و یرمش و امواقی دخی احیا ایلشدن ننه کیم متی ۱۱ بابنک ۴ و ۵ و ۶ آیاتلرنده مسطور در که قچنکه یحیی عیسانک عهد عتیقه‌ده وعد اولمش قورتاریجی اولوب اولمادیغنی تحقیق ایتملی ایچون تلامیذندن ایکیسی اکا ارسال ایلدکده انلره جواب و یروب دیدی که * وارک یحیی‌یه ایشتدیگیزی و کوردیکیزی نقل ایلیک کورلر کوررلر کوتورملر یوررلر جزاملر پاک اولورلر صاغرلر اشیدرلر اولورلر دیریلرلر و فقیرلره انجیل وعظ اولنور و نه موتلو اکا که بنده معشرت چکمی * وینه یوحنا ۵ بابنک ۴۶ آیتنده محرر اولدیغی کبی مسیح کندو معجزاتنه و اجرا ایلدیگی خوارق عاداته اشارت ایدوب بیوریلر که * ایتدیکم اعماللر بنم ایچون شهادت ایدرلر که بابا بنی ارسال ایلدی * وینه یوحنا ۳ بابنک ۶ آیتنده مسطور اولدیغی کبی یهود و جوهلرندن بری طریق نجاتی ارامق ایچون حضرت عیسی‌یه کلدیکنده اقرار ایدوب دیدی که * یا ربی بزبیلورز که سن اللهدن کلمش بر معلم سن زیر اهیج برکیمسه

الله انكله بيله اولدقجه بو سنك ايتديكك معجزاتي ايتمه قادر دكل در *
 مسيح بو شان عظمتله برابر فقر و حقارتله بو دار فانيده وقت كچورب متي
 ۸ بابنك ۲۰ آيتنده * دلكورك اينلري و هواده كي قوشرك يووالري وار
 اما آدم اوغلك باشني قويه جق يري يوقدر * ديو فقر حالي ايما بيورمشدر
 و مدت عمرنده دنيانك عزت و شوكتنه راغب اولديغي دخي انجيلده بيان
 قلمشدر نته كيم يوحنانك ۶ باب ۱۵ آيتنده مسطور در كه * عيسي
 انلك يعني يهوديلرك كله جكني و اني ملك ايتك ايچون زورايه الاجقيريني
 ييلوب ينه كندي يالكز بر طاغه كندي * وينه يوحنا ۴ باب ۴۴ آيتنده
 محرر در كه * عيسي انلره ديدى كه بغم طعام بني كوندرة نك اراده سني
 اجرا ايتك و انك علمني اتمام ايتكدر * و مسيخك شول درجه حسن سلوكي
 مسلم و نامعقول اتدن مبرا ايدى كه كندي مخاصم لرينه خطابا * كيم بغم
 اوزريمه بر كناه اثبات ايدة ييلور * ديو بيومشدر و اشبو كلمات يوحنانك
 ۸ باب ۴۶ آيتنده مرقوم در خلاصه ييغمبرلرك مسيح و انك وقت ظهور و
 مكان ولادت و تعالبي حقنده اولان اخبار و نبوتلري كاملا حصوله كلمشدر *
 و مسيخك زمان انتقالى ياقلشده كنديسنه واقع اوله جق زجات و مصائبى
 لوقانك ۱۸ باب ۴۱ الى ۴۴ آيه لرنده محرر اولديغي كبي كندو حواري لرينه
 خبر و يروب ديمشدر كه * اشته بز اورشليمه غریمت ايدة رز و ابن آدم
 حقنده ييغمبرلرك باجمله يازدقلى اتمام اولنه جقدر زيرا بت پرستلره تسليم
 اولنوب استهزا اولنه و سوكيلوب اوزرينه تو كوريله و انلر اني قمجى ايله
 ضرب ايتدكن صكره قتل ايدة لر و اوچنجى كونده قيام ايدة * وهب بو
 زحمتلري مسيح محضى و فور محبته نظراً متحمل اولوب كندي اوزرينه
 قبول ايلمشدر * نته كيم يوحنانك ۱۰ باب ۱۳ و ۱۵ و ۱۸ آياتنده مسيح

بيورمشدر که * بن ابو چوانم و بنمکيلری بيلورم بنمکيلر دخی بنی بيلورلر
 بابا بنی بيلديکی کبی بن دخی بابایی بيلورم هم قیونلر ایچون جانمی فدا
 ایدهرم کسه انی بدن الماز بن کندیمدن انی تسلیم ایدهرم انی تسلیم
 ایتکه قدرتم وارو انی ینه المغه قدرتم وارو وصیتی بابامدن الدم * اجمدی
 مسیح بز کناهکارلره اولان وفور محبتنه بناءً و بزى کناه و جهنمدن
 قورتارمق ایچون یهودیلر کندوسنی طوتوب یوزینه شمار و وجود مبارک
 قمچی ایله ضرب ایدرک صلب ایملک اوزره بت پرستلرک حاکمی بیلاطوسه
 تسلیم ایملرینه مانع اولدی و بو وجهله پیغمبرلرک سابقا انک مظهر اولدیغی
 سیاستلری حقنده ایلدکری نوتلر جمله یرینی بولدی مثلاً متی ۲۷ بابنک
 ۱۲ آیتنده محرر درکه * باش اماملردن و شیخلردن تعزیر اولنور ایکن
 هیچ بر جواب ویرمدی بناءً علی هذا اشعیانک سابقا ذکر اولنان نوتنک
 حصوله کلدیکی تبین ایدر زیرا پیغمبر مرقوم مسیح حقنده دیمش ایدی که
 قناریه قوزو کبی کتوریلوب و قرقییلر اوکنده دلسز قیون کبی اولوب
 اغزینی اجمدی * و متی نک ۲۷ بابنده مفصلاً محرر درکه عیسی یی مصلوب
 ایلدکرنده اللرینی و ایاقرینی دلوب و اثوابی بکجیلر کندی ارالرنده پابلشوب
 و قفتانی اوزرینه قرعه اتوب اکاشتم ایدرک تمسخر و استهزا ایدرلر ایدی
 شویله که داؤدک چوق سنه لرحه اقدم ۲۲ مزمورنده مسیحه واقع اوله جق
 سیاستلری حقنده بیان ایلدیکی نسنه لرک کافه سی یرینی بولدی * و زمان
 قدیمده مجرم لری قتل و اعدام ایتدکدن صکره سائر ناس مقابرندن خارج
 اوله رق مجرم لره مخصوص محله دفن ایتمک یهودیلرک عاداتندن بولمغله
 مسیحی صلیبدن ایندر دکن صکره مجرم لر مزارلغنه دفن ایتمک استدیلر
 ایسه ده عاقبت حرمت و اعزاز ایله بر مجل مخصوصه دفن قلندی نته کیم

متينك ۲۷ باب ۵۷ الى ۶۰ ايتلرنده مسطور در كه * اخشام اولدقده
 راماده طوغمه يوسف نام برزنگين آدم كلدى اول دخى عيسانك شاكردى
 ايدى مرقوم پيلاطوسه واروب عيسانك جسدينى استدى اول زمان پيلاطوس
 امر ايتدى كه جسد اكا تسليم اولنه يوسف دخى جسدى الوب بر پاك
 كتان بزه ساردى و افى كندينك قياده كسدكي مزارينه وضع ايلدى
 و مزارك قپوسنه بر بيوك طاش يوارلدقن صكره كتدى * و بونكله
 اشعيازك ۵۴ باب ۹ آيتنده انك مزارينى يراملر ايله قومش ايديلر اما
 اولمه زنگين ايله ايدى ديو ايلديكى نبوت حصول پذير اولدى * و ينه
 كندو حواريارينه خبر ويرديكى وجهله وفاتندن اوچكون صكره قيام ايدوب
 قبردن قالقدى نته كيم متى ۲۸ بابنك ۱ الى ۶ آيتلرنده مسطور در كه *
 سبتك صوكنده هفته نك اولكى كوفى اغرر ايكن مریم المجدليه و ديكر مریم
 مزارى كورمكه كلديلر واشته بر شدتلو زلزله اولدى زيرا ربك ملكى
 سمانن نزول ايدوب كلدى و طاشى قپودن يوارليوب اوزرنده اوتوردى
 و جهرة سى يلدرم كى و لباسى قار كى بياض ايدى و انك قورقوسندن
 بكچيلر دترشوب اولوره بكرز اولديلر و ملك عورتلره جواب ويروب سز قورقماك
 زيرا بيلورم كه مصلوب عيسايى اراسكز ديدى او بوراده دكل در زيرا ديديكى
 كى قيام ايلدى كلك ربك ياتديغى يري كورك * و بو وقعلر داؤدك
 ۱۲ مزمورنده مسيحه منسوب اولدق بىم جامى مزارده براقمه جقسن و
 قديسكى چوركلكى كورمكه قوميه جقسن ديو ايتديكى نبوتى اكمال ايلشدر *
 و مسيح قيام ايتدكدن صكره قرق كون ده اير اوزرنده كندوسنه ايمان ايدن
 يهوديلره و با خصوص حواريارينه كورينوب پيغمبرلر كندو حقتده
 سويلدكلى كلاملى و انلر يزلو يرنجه واقع اولدقلىنى و كندو زجات

و موت و قيامندن مراد نه اولديغنى انلره بيان و تعليم ايلدى و ايام مزبورك ختامنده اورشليمه قريب بر طاعدن حواريلر حضورنده سمايه صعود ايلدى و اشبو وقوعاتك اخبارى متينك ۲۸ باب ۱۸ الى ۲۰ آيتلرنده مسطور در شويله كه مسيح حواريلرينه خطاب ايدرك * بكا سماده و زمينده جمله قوت و يرلدى ديدى ايمدى وارك جمله قوملى تعليم ايدوب انلرى بابانك و اوغلك و روح القدسك نامنه اوله تعميد ايديكز و بنم سزه وصيت اتديكم جمله نسنه لر رعایت ايتكى انلره اوكردك و اشته بن دائما تا دنيانك اخرينه دكين سزك ايله ايم * و مرقسك ۱۶ باب ۱۹ آيتنده مسطور در كه * ايمدى رب (يعنى عيسى المسيح) انلره بويله سويلدكدن صكره سمايه رفع اولنوب اللهم صاعنده اوتوردى * اشته ۱۱۰ زمورده و دانيالك يدى بانبده مسيحك اللهم صاغ طرفنده اوتوردى و ير ايله كوكه حكم ايلديكى حقنده مسطور اولان نبوتلر حصول بولشدر *

و حق تعالينك بوجه سنه لر مقدم كه جك قورتاريچى يى و انك نجات و ايامى ظهورينى بيلديرمك ايجون. ييغمبرلر واسطه سييله كتب عهد عتيقده بيان بيوردى مواعيد و علاماتك كافه سى مسيحه ظهور ايتمش اولديغندن عهد عتيقده وعد و اشارت اولمش قورتاريچى و شفيع فى الحقيقه عيسى المسيح اولديغى يقينا ثابت و آشكار اولشدر * مخفى اوليه كه عهد عتيقده مسيحا حقنده مسطور اولان مواعيد و نبوتلر حصوله كملرى كتب مزبوره نك من طرف الله اولدقرينه دليل شافى و كافى در زيرا الله تعاليدن ماعدا فردا من الافراد قبل الوقوع مسيحك نه زمان كه جكنى و مكان ولادتنى ونه مرتبه ده اولديغى و چكه جكى زحمتلى و موتندن صكره قيام و سمايه صعودينى و سائر احوال و كيفياتنى تفصيلا بيان ايلمكه مقتدر دكل در و بر

انسان اللهدن ملهم اولدقجه وقوعات مستقبله دن خبردار اوله ميه جغی امر
 بدیهی اولدیغندن کتب عهد عتیقه مندرج اولان اخبار و مطالبک
 مجرد الهام الهی ایله تحریر و تسطیر اولندقلرینه شبهه یوقدر *
 مسیح قدری ابنای بشردن اعلا و کافه انبیان ارفع و افضل اوله رق
 مرتبه الوهیتده بولندیغی بالاده ذکر اولنان عهد عتیق آیاتندن معلوم و
 آشکار ایسه ده بو مطلب انجیلده ده زیاده مصرح اولدیغندن مسیحک شان
 عالی و مرتبه الوهیتی حقنده وارد اولان بعض آیات شریفه یی تعلیم مذکورک
 برقات ده توضیحی غرضله بوراده ذکر و اتیان ایده جکر * پوشیده اولیه که
 انسانک مسیح واسطه سیله حصوله کلمش اولان نجاتی بالاده اثبات اولندیغی
 وجهله بلا الوهیت ممکن اولیوب و مسیحک الوهیتنه کلام الله برهان شافی
 و شاهد کافی اولغله بلا تردد بونک تسلیم و قبولی اقتضا ایده جکی درکار در
 و مسیحک ابنیت و الوهیتی مثبت انجیل ایتلری بونلر در متینک * باب
 ۱۷ آیتنده مسطور در که * کوکلردن بر آواز کلوب دیدی که بو در
 بنم سوکو اوغلم بن اندن راضی ایم * وینه متینک ۱۷ باب ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵
 آیاتلرنده مطلب مزبور خصوصنده محرر در که * عیسی بطروس و یعقوب
 و قرداشی یوحنا ییله الوب انلری بشقه بر یوکسک طاغ اوزرینه کنوردی
 و انک صورتی انلرک حضورلرنده تبدیل اولنوب یوزی کونش کبی اشراق
 ایتدی و لباسلری نور کبی بیاض اولدی و اشته انلره موسی و ایلیا
 کورندیلر انکله سنویشور ایکن اشته بر نورلو بلوط انلری تظلیل ایتدی
 و اشته بلوطدن بر آواز کلوب بو در بنم سوکو اوغلم بن اندن پک راضی
 ایم انی دکلیک دیدی * و مسیح کندی دخی ابنیت و الوهیتی واضحاً
 بیان بیورمشدر نته کیم یوحنا ۹ بابنک ۳۵ الی ۳۷ آیاتلرنده مسطور در که *

عیسی اکا (یعنی شفا و پریدیکی اجمایه) دیدی که سن اللهک اوغله ایمان
ایدر میسن اول دخی جواب و پروب دیدیکی یا رب کیمدر او که اکا
ایمان ایده یم و عیسی اکا دیدی که هم انی کوردک و هم سنکله سولشان
اودر * و متا ۱۶ بابنک ۱۵ الی ۱۸ آیاتنده محرر در که * عیسی حواریله سز
بنم کیم ایدو که نه دیرسکز دیدی سمعون بطروس جواب و پروب سن حی
اولان اللهک اوغلی مسیح سن دیدی و عیسی جواب و پروب دیدی که
نه موتلو سکا ای یونا اوغلی سمعون زیرا بونی سکا لحم و دم دکل الا
کوکرده اولان بابام کشف ایلدی * و ینه یوحنا ۸ بابنک ۲۳ آیاتنده
مذکور در که * عیسی یهودیلره بیورمشدر که سز اشاغیدن سکز بن
یوقارودن ایم سز بودنیادن سکز بن بودنیادن دکل ایم * و کذلک باب مذکورک
۵۸ آیاتنده محرر در که * عیسی انلره (یعنی یهودیلره) دیدی که حقا
حقا سزه دیریم که ابراهیم طوغمزدن اول بن موجود ایم * و ینه مسیح
یوحناک ۱۶ باب ۲۸ آیاتنده مسطور اولدیغی اوزره بیورمشدر که * بن
بابادن نشأت ایدوب دنیایه کدم ینه دنیایی براغوب بابایه کیده رم *
و ینه یوحنا ۱۷ باب ۵ آیاتنده عیسانک قولی اوله رق مسطور در که *
شمدی سن یا بابا دنیا اولمزدن اول یانکده متعزز اولدیغم عزت ایله بنی
عزت ایله کندی یانکده بنی متعزز ایله * و ینه یوحنا ۱۴ بابنک ۹ آیاتنده
محرر در که * مسیح بیوردی کیم که بنی کوردی ایسه بابایی کوردی *
و ینه کتاب مذکورک ۱۰ باب ۴۰ آیاتنده مسیح بیورمشدر که بن و بابام
بر ایز * ینه ۱۷ بابنک ۲۱ آیاتنده بیورمشدر که * سن یا بابا بنده سن و بن
سنده ایم * و ینه ۵ بابنک ۲۶ آیاتنده دیمشدر که * نصل که بابانک
حیاتی کندوسنده وار ایسه بویله دخی اوغله و پردی که کندیده حیات اوله *
و یوحنا وحیی برنجی بابنک ۱۱ آیاتنده و ۲۲ بابنک ۱۴ آیاتنده محرر در که *

بن الف و یا یعنی اول و آخر ایم * وینه یوحنا نك ۵ باب ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۱ و ۲۲ و ۴۲ آیاتنده مسیح یهودیلره ییورمشدر که * بابام بو اندك عمل ایدر بن دخی عمل ایدرم بو خصوصدن یهودیلر انی اعدام ایتمکده دخی زیاده چالشورلر ایدی یالکز سبت کوننی بوزدیغی ایچون دکل اما الله بابام در دیو کندوی الله ایله برابر طوندیغی ایچون ایمدی عیسی جواب و یروب انلره دیدی که حقا حقا سزه دیرم که اوغل کندیلکندن بر شئی ایشلمکه قادر دکل در مکر که بابانك ایشلدیکنی کورمش اوله زیرا او هر نه ایشلر ایسه اوغل دخی بونلری اول وجهله ایشلر (یعنی بابانك قدرقی نه درجه ده ایسه اوغلک دخی قدرقی اول درجه در) و پدر نصل که امواقی قالدیروب دیری ایدر ایسه بویله اوغل دخی ایستدیکنی دیری ایدر زیرا بابا کمسنه یه حکم ایتمز اما جمله حکمی اوغله ویرمشدر تا که هپسی اوغله احترام ایدر نصل که بابایه احترام ایدر لر اوغله احترام ایتمیان انی کوندرن بابایه دخی احترام ایتمز *

و انجیلده مسیحه اوغل دینلمش ایسه ده عادتا ولد مولوده دینلدیکی کبی اولیوب انجق انجیلده تفصیل اولندیغی اوزره معنا ویرملک کرکدر و قولوسیلورک برنجی بابنك ۱۵ الی ۱۷ آیاتنده مذکور در که او (یعنی مسیح) کورنمز اولان اللهک صورقی و جمیع مخلوقاتک ایلک طوغمشی در زیرا کوکده ویده اوله رق کورینور کورنمز بالجمله نسنه لر کرک تختلر و کرک سلطنتلر کرک ریاستلر و کرک حکومتلر اولسون انك واسطه سیله یرادلدی یعنی بالجمله نسنه لر انك واسطه سیله و آنک ایچون یرادلشدر در و او دخی بالجمله شیلردن اول کائن ایدوب جمیع کائنات انك واسطه سیله قائم در * و عبرانیلرک برنجی باب ۲ و ۴ آیتلرنده مسطور در که * بالجمله اشیا به وارث تعین ایلیه رک

واسطه سیله دخی دنیاری یراتمش اولدیغی اوغلی توسطیله بو صوک کونلرده
 بزله دخی سوبلشدر که جلالنک شعشعه سی و ذاتنک صورت مخصوصه سی
 اولوب جمیع موجوداتی دخی کندوقدرتنک کلامی ایله تثبیت ایتمکله کندی
 ذاتی واسطه سیله بزم کناهلریمیزی تطهیر ایتدکن صکره ذو الجلال متعالک
 صاغ یاننده اوتورمشدر * وینه یوحنا برنجی بابنک برنجی آیتندن ۱۴ آیتنه دک
 و ۱۴ آیتنده محرر در که * ابتداده کلام وار ایدی و کلام اللهک عندنده
 ایدی و الله کلام ایدی بو ابتداده اللهک عندنده ایدی هر شیئی اندن
 یرادلدی و هیچ بر یرادلش شیئی انسر یرادلدی انده حیات وار ایدی
 و حیات ادمیانک نوری ایدی و اول کلام لحم اولدی و عنایت و حقیقت
 ایله مشحون ارامزده مکان طوتدی و بزانتک جلالنی بابانک یالکز بر اوغلک
 جلالنی کوردک * و امثال سلیمان ۸ بابنک ۱۲ آیتندن الی آخیرنه دکین
 دخی مطلب مزبوره یه دائر در *

و عیسی المسیح صفات الهیه ایله متصف اولدیغندن ماعدا انجیلده
 الله لفظی ایله دخی ملقب اولمشدر نته کیم رومالولر ۹ بابنک ۵ آیتنده
 مرقوم در که * بایالرانلرک در و مسیح لحمه کوره انلردن (یعنی بنی اسرائیلدن)
 در اول (یعنی مسیح) که جمله نک اوزرینه ابداً متبارک الله در آمین *
 و برنجی یوحنا ۵ بابنک ۲۰ آیتنده مسطور در که * ییلورز که اللهک اوغلی
 کلوب بزه عقل و یردی که حق اولانی بز بیله یز و بز اول حق اولانده
 یعنی اوغلی عیسی مسیحده ایز حق الله و ابدی حیات بو در * و برنجی
 طیموثاؤسک ۴ باب ۱۶ آیتنده محرر در که * جمله نک اعترافی اوزره تقوینک
 سری بیوکدر الله لحمده ظاهر اولدی روحده تعدیل اولندی ملکوره
 کورندی طائفه لره و عطا اولندی دنیاده اکا ایمان کتورلدی عزته رفع

اولندی * و عبرانیل برنجی بابنک ۱۸ آیتند مذکور در که * زورده اوغله
 (یعنی مسیح) دیر که سنک کرسک یا الله ابدی و ازلی در سنک ملکوتکک
 عصاسی بر عدل عصاسی در * و دخی طوما حواری مسیحک مصلوب
 اولندیغندن صکره انک قیامنی قبال ایقیوب کندو کوزم ایله انی کور
 میجھ امواتدن قیام ایتدیکنه اینامیه جغم دیدیکی ایچون یوحنا ۲۰ بابنک
 ۲۷ ۲۸ ۲۹ آیاتلرنده مرقوم اولندیغنی کبی مسیح اکا کورینوب بیوردیکه *
 پرماغکی بورایه صون و اللریمه باق و الکی صونوب یاممه صوق و ایمانسز
 اوله اما ایمانلو اول و طوما جواب و یروب اکا دیدیکه یا ربم و اللهم عیسی
 اکا دیدی که ای طوما بنی کوردیکک ایچون ایمان ایتدک نه موتلو انلره
 که کورمدیلر و اعتقاد ایتدیلر * اشته انجیلک اشبو آیاتندن واضح
 و آشکار در که مسیح ابن الله و الله لفظی تعظیم ایچون اطلاق اولنمیوب
 الا فی الحقیقه الوهیتنه مبنی بو اسم شریف ایله مسما اولوب الله ایله
 متحد و الله در *

اللهک و حدانیتیه برابر مسیح نصل الوهیت نسبت اولنه بیلور دیو
 سوال وارد اولور ایسه جوابی بو در که انجیلک دلائلنه نظراً مسیحک
 الوهیتی اللهک و حدانیتنه محل و مغایر اوله میوب حقیقتده الله فرد و واحد
 در فقط اشبو مطلبک فهم و ادراکنده انسان عاجز در زیرا مع
 وحدانیت مسیحک الوهیتی اسرار الهیه دن اولمغله علی یالکز الله
 مخصوص در و انسان عقلی اللهک اسرارنی و کنه ذات پاکنی احاطه
 ایدمدیکندن بوبابده حدود تعینینه و یا خود کلام الهیده مندرج اولان
 موادی بکنمیوب کندو عقل قصیرنه تطبیقه نوجهله جسارت ایده بیلور
 بو مثللو خیالات باطله نک کفر محض اولدیغنه شبهه یوقدر ایمی انسانک

عقلی مسیحک الوهیتی درک ایتمکده عاجز و قاصر اولدیغندن ناشی
اکر بر کمسنه انک ابنیت و الوهیتنک انکارینه ذاهب اولور ایسه ذکر
اولنان کفر و غروده مبتلا اوله جعی بدیهی در بزم کبی ضعیف و عاجز
قولر بو مثللو خفایای الهیه حقنده نه دیه بیلور عجا بو خصوصه الله ایله
معارضه ایدوب انک کلامی ابطال ایتمکه اقتدارمز وارمیدر حاشا ثم
حاشا بزم اصلا بویله شیرله جسارت ایده میه جکمز امر جلی در و اکر
بر کمسنه کمال غرورندن ناشی بویله بر ادعای باطله قالشه جق
اولور ایسه اولا اللهم ذات نامتناهیسنی کما هوه حقه درک و فهم
ایلمکه مقتدر اولسی لازم کور زیرا علی بو درجهیه واصل اولینجه
ذات الله حقنده کندو عقلنه تطبیقا بر بحثه شروع ایدر ایسه انجق حاقتنه
دلالت ایده جکی درکار در خلاصه بو مقوله اسرارک فهم و ادعانی قوه*
انسانیه دن خارج اولغله همان بو باده اختیار سکوت ایله کلام اللهم
حکمنی از دل و جان قبول و تسلیم اولغسنی لازمه دن در*

مخفی اولیه که ذات ذوالجلالده مخلوقاتده بولغیان بعض صفات
مخصوصه نك موجود اولسی ممکن و بلکه لازم در بناء علیه هر تقدیر انسان
انلری تعقل ایده مز ايسه ده ینه حق تعالی کندو ذات پاکنک بو مثللو
اسرارینی کلامنده ذکر و بیان ایلوب و کناهاکارلرک خلاصی ایچون یکانه
اوغلنی دنیایه ارسال بیورمسی اهل ایمانک تسلیم و توکنه مدار کفایت در
و مؤمن اولان کمسنه اللهم بو عنایت عظمای کندوسنه نوجهله احسان
بیوردیغی کما حقه اکلایه مز ايسه ده ینه بو عطیه واسطه سیله دولت ابدیه
و سعادت سرمدیه نائل اوله جعی ملاحظه سیله شاد و مسرور اولور القصد
بو مطالبک اثباتی صمئنده کلام الهیدن ماعدا آخر دلیلر کتورمک ممکن

اولیوب فقط لزومی دخی یوقدر زیرا اللهك كلامی از هر جهت برهان قاطع اولوب دلائل عقلیه دن زیاده معتمد و معتبر در و طالب حقیقت اولان اهل اسلام انجیل و توراتك كلام الله اولدیغنه معتقد اولدقلری تقدیره كتب مقدسه نك منحرف و منسوخ اولماش اولدقلری حقنده انفا ایراد ایتدیكمز دلائلی دقت ایله ملاحظه ایدر لر ایسه بو بابه شك و شبهه ده قائمیه جقلری درکار در بو صورته كتب مزبوره ده موجود بولنان کافه مطالبی كرك عقلارینه مطابق کورنسون كرك کورنسون اللهدن بیلوب قبول ایلملری اقتضا ایدر عجا اللهك عقل بشر احاطه ایده میه جکی بر ماده بی قبول ایتمك ایچون قولرینه امر و تنبیه بیورمسی غیر ممکنیدر حتی امور دنیویده ییله چوق كره ادملریلمدكلی بر شیئی قبول ایدوب بعده انی درك ایتدكلی دائما مشهودمز اولان حالاتدن در ایمدی نه موتلو اول كمنسلره كه هر تقدیر اللهك بعض احكامنی كندولرینه مشكل کورینور ایسه ده ینه اللهك كلامنه اعتقاد برله مسیحك مرتبه عالیه سنه قلبا ایمان ایده لر زیرا بو وسیله ایله نجات بولوب عالم بالاده سعادت دائمیه ده و معرفت اللهك کمال درجه سنه نائل اولور لر *

و ابتداده اللهك عندنده اولوب انك و اسطه سیله اللهك كندوسنی ازلدن پیغمبرلره بیان بیوردیغی و انكله کافه موجوداتی خلق ایلدیکی كلمه یعنی ابن لفظی ایله بیان اولنان ذات الهینك مخصوصیتی و یاخود اقوم ثانسی مجسم اولوب بشریتی کویا لباس کی کینهرك وقت معینده ادملر ارسنده ساكن اولدی تهکیم یوحنا نك برنجی باب ۱۴ آیتده محرر در که * اول كلام لحم اولدی و عنایت و حقیقت ایله مشحون ارامزه مکان طوتدی و بز انك جلانی بابانك یالكز بر اوغلك

جلالی کوردک * و فیلیورک ۲ باب ۶ الی ۱۱ آیاتندہ مرقوم در کہ *
 او (یعنی مسیح) اللہک صورتندہ ایکن اللہ ایله سیان اولغی غضب
 عد ایتمدی لکن کندیسنی هیچ مشابه سنہ قویوب خدمتکار شکله
 کیرهک انسان مثالنه قونلدی و صورتندہ انسان کبی بولندیغندن اظهار
 تواضع ایلیوب تا اولومه یعنی صلیب اولومندک اطاعت ایلدی انک ایچون
 اللہ انی زیاده رفعتلو ایلیوب اکا براد و بردیکه هر اده اوستدر تا کہ عیسانک
 ادینه کرک کوکده کیلر و کرک یرده کیلر و کرک یر التندہ کیلرک اولسون
 هر دیز چوکہ و پدر اللہک مجدی ایچون هر لسان اقرار ایلیه کہ عیسی
 مسیح ریدر * و جسمہ کوره عیسی المسیح کناهدن ماعدا طبقی یزم کبی
 هر بر صفت انسانیه کندوسندہ موجود ایدی شوپله کہ یر ایچر اوپور و اوپانور
 و مکدر و مسرور اولور ایدی انجق کناهدہ بزه مشابه دکل ایدی تنه کیم
 برنجی بطروسک ۲ باب ۲۲ آیتندہ مذکور در کہ * او (یعنی مسیح) هیچ
 بر کناه ایشلمدی و اغزنده بر مکر بولمادی * و عبرانیلر ۷ بابنک ۲۶ آیتندہ
 مرقوم در کہ او قدوس و صوجسز و عیبسز و کناهارلردن ایری و کولکردن
 یوکسک در * وینه انجیلده محرر در کہ بابا اوغلی ارسال ایلدی و مسیح
 ادم اوغلیله ملقب اولمشدر همدہ مسطور در کہ مسیح زحمتلر چکوب صلب
 اولنوب وفات ایلدکدن صکره قیام ایلدی و کندوسی اقرار ایلمشدر کہ
 ابا بندن بیوکدر و بن کندو استدی کیمی عملہ کتورمک ایچون دکل الا بنی
 کوندرنک مراد بنی اجرا ایتمک ایچون کلمشم و مسیح نوع انسانک شفیع
 و قورتاریجی سی ایکن اللہ دعا و مناجات ایلمسی و سائر بو مقوله افعالی
 بشریتنک اقتضاسی ایدی فقط الوهیتنه کوره کندوسی قاضی للماجات
 یدی * واکر بر کمسنه الوهیت ایله بشریتنک ترکیبی نصل ممکن اوله

ن قاطع
 اولان
 تقدیرده
 نقا ایراد
 شہدہ
 مطالبی
 یوب قبول
 بر مادی
 حتی امور
 بعدہ انی
 موتلو اول
 ل کورینور
 قلبا ایمان
 دائمیہ
 کندوسی
 یلدیکی
 و یاخود
 رک وقت
 نجی باب
 قیقت ایله
 بر اوغلتک

بیلور دیو سوال ایدر ایسه بن دخی اندن سوال ایدر مکه انسانده روح ایله تنک ترکیبی نصل ممکن اولور و اشبو سوالک جوابی بودر که حکیم علی الاطلاق هر نه بی که حکمت بالقه سیله اراده بیورر ایسه اجراسنه قادر درو اللهک افعال و احکامنه بحث ایراد ایلمک محض غرور و حماقتنددر خلاصه مطلب مذکورک کلام اللهده بیان و ایضاح بیورلش اولسی تحصیل یقین ایتمک ایچون کفایت ایدر *

و همده انجیلده بیان اولندیغی اوزره الوهیت ایله بشریت علاقسی مسیحه اوله بر وجهله در که نه انسانیت الوهیته مبدل و نه ده الوهیت انسانیت ایله مخلوط اولشدر بو بر علاقه مخصوصه در که محضا اسرار الهیهه مبنی اولدیغندن لایدرک قیلندن اولوب انجق اللهک کلامندن معلوم اولور و کلام الهیدن بودخی اکلاشیلور که مسیحه بشریت ایله الوهیتک علاقهسی محضا حق جل و علانک اراده علیه سنک فعله کلمسی ایچون صورت پریز اولشدر یعنی تا که بو وسیله ایله کافه بشر ابدی هلاکدن قورتلوب الله تقرب ایتمکله سعادت جاودانی به مالک اوله لر همده مسیح صورت بشرده ایکن هر کس اکا تقلید ایلمک اوزره کندو حسن سلوک و اخلاق حمیده سیله ادماره بر نمونه کامل اولدی بناغ علیه حق تعالی کندو محبت و حکمتی اقتضاسیجه نوع بشرک خلاصی ایچون اراده بیوردیغنی فعله کتوردیککی حالده کیم متجاسر اولوب دیه بیلور که بو فعل الله لایق دکل در و یا خود بونی ایتملو ایدی حالبو که حق سبحانه و تعالی اشبو خلاص تدبیری ایله کندو عدالت و مرحمتی ادملره کمال درجدهه بیان بیورمشدر * لکن اگر بر کیمسه الله تعالی هر بر شیئه قادر ایکن انساناری بر اخر صورتله کناه و جهنمدن خلاص ایدر مزمی ایدی

دیوسوال ایدر ایسه جواب بودر که اللهم حکمت و معرفتہ حدود تعین ایتمک هیچ بر فردک اقتدارنده دکل در مادام که حق تعالی انسانلرک خلاصی ایچون بو طریق تعین بیورمشدر اراده علیه سنک اجزاسی ایچون بو طریق احسن طرق و وسائل اوله جفی درکار در الحاصل کناهارلرک خلاصنی تحصیل ایتمکه و کندوزحات و موتی وسیله سیله انلر ایچون نجات دائمی مهیا قلمغه یالکز مسیح قادر ایدی *

ایمدی بوفصلک بقیه سنده مسیحک کندوزحات و موتی وسیله سیله انسانلر ایچون تحصیل ایلدیکی نجاتدن حصوله کلان فوائد و ثمرات حقنده انجیلده وارد اولان آیات بینانی ذکر و ایراد ایده جکر شویله که انجیلک بیاننه نظراً اشبو نجاتک اول ثمره سی بودر که الله تعالی مسیحک خاطر ایچون کافه مؤمنینک یعنی مسیحه از دل و جان ایمان ایدنلرک کناه و عصیانلرینی عفو ایدوب مستحق اولدقلری عقوبات و مجازاتدن انلری خلاص ایلر نته کیم رومالوره ۵ بابنک ۱۸ و ۱۹ آیتلرنده محرر در که * نیچه برکشینک تجاوزی ایله جمیع ادملره دینونت ایچون حکم کلدی ایسه بویله دخی برکشینک (یعنی مسیحک) عدالتی ایله مفت جمله ادملره حیاتک تعدیلی ایچون هبه کلمشدر زیراً نیچه که بر ادمک اطاعتسزلکی ایله چوق ادملر کناهار اولدی ایسه بویله دخی برکمه سنک (یعنی مسیحک) اطاعتی ایله چوق ادملر تعدیل اولنه * و برنجی یوحنا برنجی بابنک ۷ آیتنده مسطور در که * عیسی المسیحک قانی بزی هر کناهدن پاک ایدر * و عبرانلرک ۱۰ و ۱۱ آیتنده مرقوم در که * مسیح مقدس اولانلری یالکز بر قربان عرضی ایله ابداً کماله واصل ایلدی * و افسوسلورلر برنجی بابنک ۶ و ۷ آیتلرنده مذکور در که * (الله) کندو سوکوسنده بزی مقبول ایلدیکی

عنایتی عزتینک حمدی ایچون که عنایتنک غناسنه کوره کندی قاننک سببیله
 خلاصه یعنی کناهنرک مغفرتنه نائل اولدق * ایمدی آیات مذکوره نك
 مضامیننه نظراً الله تعالی صدق ایله ایمان ایدنلری مسیح واسطه سببیله
 مغفرتنه نائل ایدوب انلردن راضی اوله رق کندو توفیقینی رفیق ایدر *
 ودخی عیسی المسیحک حاصل ایلدیکی نجاتنک دیکر بر ثمره سی بودر که
 ایمان ایدنلر انک واسطه سببیله منور و مصفی و مقدس اولورلر یعنی حق تعالی
 عیسی المسیحک خاطر ایچون کندو توفیق و نور هدایتی انلره احسان
 ایدوب حال باطنلرینی فهم ایتنک و معرفته الله واقف اوله بلمک ایچون
 درونلرینی منور ایلر و قلبلرینی حب الهی ایله مملو ایدرک احکام
 اللهک محافظتنه و قلب پاکلکی و معرفت حقیقینک اکمالنه مقدر
 اولنجیه قدر کسب قوت ایدرلر نته کیم ایکنجی قورنطوسلورلرک ۱۰ باب
 ۶ آیتنده محرر در که * قرانلقده ضیا ویرمکی نوره امر ایتمش اولان الله
 قلبلریمزه ضیا ویردی که عیسی المسیحک یوزندن اللهک عزتی معرفتنک
 نورنی نشر ایده * و قولوسیلورلرک ۲ بابنک ۳ آیتنده مرقوم در که * انده
 (یعنی مسیحده) حکمت و علمک جمیع کنوزی کیزلمشدر * و برنجی
 قورنطوسلوار برنجی بابنک ۴ و ۵ ایتلرنده مسطور در که * بن دئماسزدن
 اوتوری عیسی المسیح واسطه سببیله سزه مساعده اولنان اللهک عنایتی ایچون
 اللهم شکر ایدرم که انک واسطه سببیله هر شیده هر سوزده و هر علمده
 زنکین اولدیکز * و رومالوره ۵ بابنک ۵ آیتنده مذکور در که * بزه
 ویریلان روح القدس سببیله قلبلریمزه اللهک محبتی افشان اولدی *
 و فیلیپولر ۴ بابنک ۱۳ آیتنده پولس حوارینک قولی اوله رق مرقوم در که *
 بکا تقویت ویرن مسیح واسطه سببیله هر شیئه قادر ایم * و تیتوسک ۲ باب

۱۴ آیتندہ محرر در کہ * مسیح بزى هر نوع معصیتدن تخلص ایدوب
ایو عملرہ هوسلو و کندوسنه خاص بر قوم مطهر حاصل ایلیه دیو کندینی بزم
ایچون ویرمشدر * و کذلک رومالولر ۸ بابنک ۵ آیتی و عبرانیلرک ۹ باب
۱۴ آیتی و تیتوسک ۲ باب ۱۱ و ۱۲ آیاتلری و افسوسلولرک برنجی باب ۱۶
الی ۱۹ آیاتی و یوحانک ۸ باب ۳۱ و ۳۲ آیاتی دخی مطلب مزبورہ یه
مبیدرلر * و عیسی المسیحک انسانلره مهیا ایلدیکی خلاصک ثمراتدن
بری دخی بو در کہ مسیح ایمان ایدنلری کافه شیطانک تحت تسلطندن
اولمک خوفندن ازاد قلوب حیات جاودانی و جلال ابدینک مژده سنی
انلره بیان ایدرک شردن خلاص ایدوب بخت ابدیده مالک ایلمشدر نته کیم
عبرانیلرک ۲ باب ۱۴ و ۱۵ آیاتندہ مرقوم در کہ * چونکہ اوغلر لحم
و قانہ حصه دار بولندقلرندن اول دخی بعینه انلره حصه دار اولدی کہ
موت واسطه سیله موتک قدرتنه مالک اولانی یعنی شیطانی لغو ایلوب موت
خوفیله مدت العمر اسیرلکه مسخر اولانلرک جله سنی تخلص ایلیه *
و ایکنجی طیوساؤسک برنجی باب ۱۰ آیتندہ محرر در کہ * حالا موتی
ابطال ایدوب و انجیل واسطه سیله حیات و لایموتلکی میدانہ چقارمش
اولان خلاص مز عیسی مسیحک ظهوری واسطه سیله آشکار اولدی * و برنجی
بطروسک برنجی باب ۳ و ۴ آیاتندہ مسطور در کہ * رمز عیسی المسیحک
اللہی و پدری مبارک اولسونکہ نک فراوان بولنان مرحمتی اقتضاسنجه
عیسی المسیحک امواتدن قیامی وسیله سیله بزى زنده امیده مجدداً تولید
ایلدی فنادن و تنجیسدن و زوالدن خالی اولوب سز لر ایچون کوکلر ده محفوظ
بولنان بر میراثه * و رومالولر ۸ بابنک ۱۷ آیتندہ مذکور در کہ *
اکر اوغلر ایسک دخی وارثلریز الھک وارثلری و مسیحک هم وارثلری

ایز تا که اگر انکه متالم اولورسق انکه دخی متمجد اولایز * ایمدنی
 مسیحک کناهارلره مهیا ایلدیکی نجات اول درجه سعادت بخش بر امر مهم
 در که انسانری لوٹ کناهدن پاک و مطهر ایدوب حق تعالینک باب
 توفیق و رضاسنی یوزلرینه مفتوح ایدرک انلری منور و مقدس ایلمکله
 با الاخره حیات ابدیه و سعادت سرمدیه نائل قیلر بو صورتده انجیلیک
 تعلیماتی دیاجده ذکر اولنان انسان روحنک تمنا و تقاضاسنی کاملاً دفع
 و تسکین ایدر زیرا عیسی المسیح حق تعالینک عندنده بزم حکمت و عدالت
 و تقدسمز صایلوب باعث نجاتمز اولشدر نتهکیم برنجی قورنطوسولور برنجی
 بانبک ۳۰ آیت بو مطلبه شاهد در و روحک اشبورزو و تقاضاسنی تسکین
 ایلدیکی جهته انجیلک الله کلامی اولدیغی ثابت و آشکار اولنور *

و عیسی المسیح واسطه سیله حصوله کلان نجات اللهک اسرار و
 خفایاسندن بر امر اولوب درک کیفیتنده عقل انسانی عاجز و قاصر در زیرا
 اللهک عند عدالتنده مسیحک موتی کناهارلرک عصیاننه نوجهله کفاره
 و فدیله اوله بلسی بزجه مهمات امورندن در فقط بو خصوصده دخی اللهک
 کلامی دلیل کافی و شافی اوله جنی درکار در و بالاده ذکر اولدیغی کبی
 عیسی المسیح کافه ناسک شفیع و قورتاریجسی اوله رق بزم یولزده کندو
 اوزرینه قبول ایلدیکی زحمت و صلیب اولمی سببیه کندویه ایمان ایدنلرک
 جمله کناهلریغی عفو ایدوب نجات ابدی و سرور جاودانی به نائل ایلدیکی
 کلام اللهده مصرحاً بیان قلمشدر * و اشبو نجات تعلیمی خصوصی انجیلده
 بوندن زیاده توضیح بیورلماسی دخی حکمتدن خالی دکل در چونکه
 مذکور نجات شوبله بر محک در که انسان انکه اللهک توفیقنه ایرمک ایچون
 لازم اولان معرفت نفس ایله معرفت الله واصل اولوب اولدیغنی فهم

ایدة بیلور شویله که بر کمسنه نك مسیحك تحصیل ایلدیکی نجاتک مژده سنی
 ایشیدوبده انی انکار ایلمسی کندو احوال قلبیه سنی بلیوب کناهلر ایچون
 نادم و پشیمان اولدیغنه دلالت ایدر و بو مقوله کمسنه بولندیغی حال
 تهلکه دن و کناه سببیه قلبنه دخول ایدوب قریب زمانده انی هلاک
 ابدی یه کوتوره جک اولان مرض روح دن غافل اولدق بونک معالجه سی
 قیدینه دوشمیوب مسیحك نجاتی انک کوزینه بی فائده کورینور لکن کندی
 احوال قلبیه سنه واقف اولوبده اللهک حضورنده کناهک نه درجه مکروه
 و منفور اولدیغنی و کناه سببیه هلاکت ابدیه یه کرفتار اوله جغنی و هیچ
 بر طریق ایله کندیوی کناهلرینک مجازاتندن قورتاره میه جغنی اکلیمان
 کمسنه یه مسیح معرفتیه حصوله کلمش اولان نجاتک مژده سی هر برشیدن
 طاتلو و قیمتلو اولوب ثقلت بار کناهدن مجروح اولان قلبنه بر مرهم شافی
 و کافی در ایمدی بو حاله ایرمامش اولانلره نجات تعلیمی عبث و بی فائده
 کورنمی جای تعجب دکل در زیرا هوا و هوسه تابع اولوب لذات
 نفسانیه و افکار دنیوییه مستغرق اولانلرک امور ربانیه و مواد روحانیه بی
 عقول ناقصه لری ایله فهم ایملری غیر ممکن در نیچه که برنجی قورنطوسولر
 ۲ بابنک ۱۴ آیتنده مرقوم در که * حیوانی (یعنی جسمانی) آدم اللهک
 روحنک نسنه لرینی تعقل ایده مززیرا اکا کوره دلیلک در و انلری بیله مززیرا
 روح ایله تمیز اولنورلر * وینه رساله مذکوره نك برنجی باب ۱۸ الی ۲۵
 آیاتنده مسطور در که * خاچک سوزی (یعنی مسیحك صلیب اولومی ایله
 حصوله کلان نجاتنک تعلیمی) هلاک اولانلره دلیلک در اما بزه که مخلص
 ایز اللهک قدرتیدر زیرا یازلمشدر که بن حکیملرک حکمتنی افنا و فهیملرک
 فهمنی ابطال ایده ایم حکیم نروده در کاتب نروده در بودنیانک مباحثی نروده

در الله بو دنیانك حكمتی دلیلکه دوندرمدی می زیرا آندن صکره اللهك
 حکمتنده دنیا الهی حکمت وسیله سیله بیلمدی الله بکندی که وعظك دلیلکی
 ایله ایمان ایدناری خلاص ایلیه زیرا یهودیلر علامت استرلر و یونانیلر حکمت
 ارارلر اما بز خاچانمش مسیحی وعظ ایدر ریز که یهودیلره معشرت و
 یونانیلره دلیلک در اما دعوت اولنان هم یهودیلره هم یونانیلره مسیحی اللهك
 قدرتنی و اللهك حکمتنی وعظ ایدر ریز زیرا اللهك دلیلکی آدملردن زیاده
 حکیم در و اللهك ضعیفلنی آدملردن زیاده قدرتلور در * و آفتاب عالم تابك
 نور و شعاعی جمله شامل اولدیغی حالده یراسه قوشنك مقتضای طبیعتی
 اوزره آندن تنفر ایلمسی شمسك قصورینه نسبت اولنه ییلور می و بو مقوله
 بر حقیر حیوانك انکار ایله آفتابك ضیا و شعشعه سنه بر نقصان ترتب ایدر می
 خیر اشته بویله جه بر مغرور و قلبی کور اولان کمسنده نجات مسیحك
 بی فائده و نامعقول کورنمسی باعث تعجب اوله مز فقط مسیحك تعلیم نجاتی
 نور ایمان ایله منور اولان کمسنده کوره منشأ معرفت حقیقه و باعث
 سعادت سرمدیه اوله جغنه شبهه یوقدر * و بونلردن صرف نظر اللهك
 عدالت و قدسیتی سائر افعال و امور نندن زیاده مسیحك نجاتی وسیله سیله
 ظاهر و بدیدار اولمشدر یعنی الله تعالی محضاً مسیحك زجات و موتی سببیه
 معاصی بشری عفو بیورمسندن کناهاک نه درجده عند الهیسنده مکروه
 و منفور اولدیغی و کناهاکارلرک بر شفیع و قور تاریجی یه واصل اولدقجه
 الطاف الهیه سزاوار اوله میه جقلری ابنای بشره معلوم اولوب تقدس و
 عدالت الهیه بر وجه اوضح ظاهر و ثابت اولور و كذلك اللهك محبت
 و رحمتی دخی مسیحك نجاتی وسیله سیله نهایت درجده بیان و ایضاح
 بیورلمشدر چونکه حق تعالی نوع بشرک کناه و هلاکت ابدیده قالمیرنی

استدیکندن کند و کمال مرحمتندن ناشی شعشعه جلال و صورت ذاتی
 اولان یکانه اوغلنی احسان ایلدی که هر آکا اینانان هلاک اولیه مکر حیات
 ابدیه نائل اوله بوندن انک محبت و مرحمتی دخی فوق الغایه واضح و
 آشکار اولمشدر بو صورتده مسیحک نجاتی اللہک عدالت و محبتنی و عصیانک
 نظر الہیده غایت قبیح و مکروه اولدیغنی کرکی کبی بیلدیروب انسانی
 حب الہی به تشویق و احکامنہ انقیاد و اطاعتہ ترغیب ایدرک طریق
 ایمانده ثابت قدم ایلر *

خفی اولیه که حق جل و علا حکمت بالغاسندن ناشی کافه
 مخلوقاتده بعض شیلرک ممت و اضمحلالی آخر بر شیئک حیات و رفاه
 حالنه باعث اولسنی مقرر بیورمشدر تنه کیم عناصرک تحلیلی جادات و
 نباتات و حیواناتک باعث ترکیب و بقاسی در و نباتاتک اضمحلالی
 بعض حیواناتک حیاته باعث اولدیغنی مثللو بعض حیوانلرک مماتی دخی
 بعضلرینک تعیشنه بادیدر و کذالک نباتاتک تحلیلی و بعض حیواناتک
 موتی بدن انسانینک سبب بقا و تقویتیدر و اکثریاً آدملر اراسنده و اع
 اولدیغنی کبی بعض کمسنلرک افعال حسنه سی آخرلرینک حقنده خیرلو
 و سبب رفاه حال اولور ایلدی حق تعالی قاعده مذکورہ بی موجوداتده مقرر
 بیوردیغنی تقدیرده مسیحک اعمال خیر و موتی انسانلرک باعث نجات و
 سبب سعادت حاللری اولسی محل تعجب دکل در و برده انسان اللہک
 موجودات حقنده تعیین بیوردیغنی قواعد و قوانینک جمله سنی درک و فهم
 ایدہ مدیکلی مثللو نجات مسیحک کیفیتی دخی لایقیلہ اکلایه مدیغنی صورتده
 متعجب اولاملو در * و اکثر بر کمسنه غرورندن ناشی یالکز عقلنک درک

ایده یلیدیکی شیء اینانوب درک ایده مدیکنی انکار ایدر ایسه اول کمسنه
 الهی و کندوی و پک چوق موجوداتی دخی انکار ایقلو در زیرا الهی
 و کندوی و بیکرجه اشیای کرکی کبی درک و فهم ایملک عقل بشرینک
 مافوقنده در و کرک سماده و کرک ارضده بولنان کافه موجوداتک ذات و قوای
 باطنیه لری اثار ظاهریه ایله تبین ایلدیکی مثللو کلام اللهک آیات باهراتی
 دلالتیه مسیحک موتی انسان حقنده سبب نجات و باعث حیات اولدیغی
 ظاهر و آشکار اولور * و نجاتک کیفیت باطنیه سی عقل ایله درک اولنده مز
 ایسه ده ایمان ایدن کمسنه مسیحک تحصیل ایلدیکی نجاتک برکت و حسن
 تاثیرینی قلبنده حس ایده جکی درکار در زیرا نجات مذکوره حکیم
 علی الاطلاق اولان حق سبحانه و تعالینک انسانک کناه مرضندن شفا
 بولسی ایچون تخصیصی بر علاج اولغله انک حکمت بالغه سنه اعتماد ایدرک
 بو علاجی استعمال ایدنلر امراض باطنیه لرندن شفا بولوب سعادت حقیقیه یه
 نائل اولور لر و برطیبیک علاجی ایله مریضک شفایاب المسی اول علاجک
 ایولکنه دلیل اولدیغی کبی مسیحه ایمانی اولان کمسنه دخی مسیحک
 نجاتی سببندن کناه مرضندن شفا بولسیله انجیلده بیان اولنان روحانی
 علاجک حسن تاثیرینی و حکیم حقیقینک ترتبی اولدیغنی جزم و یقین ایدر
 بناءً علیه نجات مذکور مسیحک حقیقتنه و انجیلک کلام الله اولدیغنه بر
 دلیل واضح در *

فصل رابع

نجاتك بركات و ثمراتي فيضه انسانك نوجهله نائل اوله بيله جكي
بياننده در

اشوفصلده مسيحت ثمره نجاتي نوجهله كندو قلبمзде حس ايدة
بيله جكمزي وانك واسطه سيله نصل حيات ابدى به واللهم انسانلر ايجون
حاضر لديغي نعم عظم ايه مظهر اوله جغمزي كلام الله دلالتيله بيان و اثبات
ايدة جكر *

انجيلك مضمونه نظراً مسيح نجاتك مستلزم اولديغي كافه نعمدن
مستفيض اولق مجرد مسيحه ايمان كتورمك ايله حاصل اولورنته كيم
رسوللر اعمالنك ۱۶ باب ۳۱ آيتنده مسطور در كه * انلر (يعنى يولس
وسيلاس) دخي ديدى لر كه رب عيسى مسيحه ايمان ايت هم سن و
هم او خلقك خلاص بوله سز * و برنجي يوحنا نك ۳ باب ۲۳ آيتنده محرر
در كه * انك (يعنى اللهك) امرى بو در كه اوغلى عيسى المسيح
ادينه ايمان ايدة يز * و مرقسك ۱۶ باب ۱۶ آيتنده مذكور در كه * مسيحه
ايمان ايدوب تعميد اولنان خلاص اوله اما ايمان ايتميان مدان اوله *
ايمان يالكز كلام الله يعنى تورات و انجيلي حق بيلوب تعليماتنه واقف
اولق اوليوب بلكه اول كلامي اعتقاد تام ايله مطالعه ايدوب و حق
تعالينك حضورنده نه درجده كناهكار اولديغمزي بيله رك قلبا افعال
كريبه مزدن نادم و پشيمان اوله رق عيسى المسيح يكانه شفيح و قورتاريجي
و كافه عالمك باعث نجاتي اولديغنه يقيناً اعتقاد ايتلويز تا كه حق تعالى

مسيحك خاطرې ايچون چله كناهلر يزي عفو ايدوب بزي سعادت
 ابديه نائل ايله و دائما كناهدن اجتناب ايدوب اللهې هر بر شيدن
 زياده سومكه سعي ايتلو يز انجيل موجبجه ايمان صحيح و اعتقاد كامل
 بودر * لكن انسان ايمان مذكوري كندى قوتيله تحصيل ايدمه ميوب
 بو باده حق تعالينك عون و عنايته محتاج در نته كيم انجيلده يوحنا
 ۶ بابنك ۱۹ آيتنده محرر در كه * عيسى جواب و پروب انلره (يعنى انى
 دكليان جاعته) ديدى كه اللهك ايشى بودر كه انك كو ندر ديكنه (يعنى
 مسيحه) ايمان ايدمه سكر * و برنجى قورنطوسلور ۱۲ بابنك ۳ آيتنده مرقوم
 در كه * هيج كيمسه عيسى رب در ديمكه قادر دكل در مكر روح القدس
 ايله * يعنى روح القدس بر كمسنه اعات ايتد كجه قبا عيسايه ايمان
 ايدمه ز وينه يوحنا ۱۶ بابنك ۱۲ الى ۱۴ آيتلرنده حوار يونه خطاباً مسيح
 بيور مشدر كه * سزه دخى سويليه جكم چوق شيلر وار اما سز شمدي انلرى
 حامل اولمغه قادر دكل سكر لكن اول حق روحى كلكيكي زمان اوسزى
 هر حقه ايرشاد ايله زيرا او كنديدن سويليه جكدر اما هر نه ايشيدر ايسه
 انى سويليه و سزه بلكه جك نسنه لردن خير ويره و بنى تعزير ايله زيرا بنمكندن
 الو سزه بيلديره جكدر * بو صورتده الله تعالى كندو محبت و فوره سنه
 نظراً بز كناهار لر ايچون يالكر خلاص حاضر لميوب الا اول خلاصه مظهر اولمق
 ايچون دخى روح القدسك اعانه سنى وعد بيور مشدر شويده كه بر كمسنه
 مسيحك خير ينى و نجاتك مژده سنى ايشيديكي حالده اكر كندوسى
 ممانعت ايتمز ايسه روح القدس ايمان مذكوري انك قلبنده پيدا ايدر بناءً
 عليه مسيحك نجاتى بر آدمه تقدر لازم ايسه اولقدر روح القدسك اعانتنه
 دخى محتاج در *

و اشبو اعانت ایدیجی و قلب بشرده ایمان حصولنه سبب اولان
 روح القدس کیم در ونه مرتبهده در دیوسوال اولنور ایسه جوابی بودر
 که انجیلک شهادتنه یعنی رسوللر اعمالنک ۲ بانه مراجعت اولنه انک کیم
 اولدیغی اکلشیلور کذلک متینک ۲۸ باب ۱۹ آیتنده مذکور اولدیغی
 کبی مسیح انک مرتبهه عالیهسنی و اب و ابن ایله متحد اولدیغنی بیان
 ضمننده بیورمشدر که * وارک جمله قوملره تعلیم ایدوب انلری بابانک
 و اغلک و روح القدسک نامنه اولهرق تعمید ایدیکز * اشبو آیتک مآلی
 مسیحه ایمان ایدنلره اب و ابن و روح القدسک نامنه اولهرق و افتز اولملری
 ایچون بر حکم مطلق در یعنی اب و ابنه اعتقاد و اطاعت ایلدکلی کبی
 روح القدسه دخی اولهجه اعتقاد و اطاعت ایدوب انک دخی الوهیتنه
 قائل اوللور در لربو خصصده بطروس حواری رسوللر اعمالنک ۵ باب ۳ و ۴
 آیتلرنده محرر اولدیغی کبی حانیا نام کمسنهیه دیمشدر که * یا حانیا
 نیچون شیطان قلبکی طولدردی که روح القدسه یلان سوبلیوب ترلانک
 بهاسندن بر مقداربی یقودک قالدیغی زمان سکا قالمزی ایدی و صاندقدن
 صکره سنک الکده دکلمی ایدی نیچون سن بونی قلبکه قوزک آدملره
 دکل اما الله یلان سوبلدک * ایدی بو ایتده روح القسه واضحاً الله
 دینلمشدر و برنجی قورنطوسولور ۳ بابنک ۱۶ آیتنده محرر در که * ییلزمیسکز
 که اللهک معبدی سکز و اللهک روحی درونکرده ساکن در * اللهک
 روحی یعنی روح القدس ایمان ایدنلرک قلبنده ساکن اولدیغی جهتدن
 انلرک قلبنه اللهک معبدی دینلمسنه نظراً قلبلرنده ساکن اولان روح القدس
 الوهیت مرتبهسنده اولدیغی واضح و آشکار اولور وینه رساله مزبورنه
 ۲ بابنک ۱۰ و ۱۱ آیتلرنده روح القدسه اشاره اولهرق محرر در که *

الله انلری (یعنی روحانی عطایاسنی) کندوروحی ایله بزه اعلان ایلدی
 زیرا روح هر شیئی الهک درین نسنه لرینی (یعنی اسرار و خفایاسنی)
 بیله تفتیش ایدر زیرا انسانلرک کیمی انسانک نسنه لرینی بیلور انسانک
 ایچنده اولان روحندن غیری بویله دخی الهک نسنه لرینی الهک روحندن
 غیری کسمه بیلمز* و ایکنجی قورنطوسلولر ۱۳ بابنک ۱۳ آیتده * رب
 عیسی المسیحک عنایتی و الهک محبتی و روح القدسک شرکتی جمله کز ایله
 بیله اولسون * دیو مذکور در شویله که بو ایتده دخی روح القدس اب
 و ابن کبی منبع فضل و نعمت اولوب اب و ابن ایله بر و مساوی طوتلمشدر
 خلاصه انجیلده ابن کبی روح القدسه دخی الوهیت رتبه سی منسوب اولوب
 الله دینلمشدر *

بو صورته الله تعالی کندو کلامنده ذات پاکنی بزم کبی
 رحمت و نجات و استعانته محتاج اولان ادنی و کناهکار قوللرینه مقدس
 و محبوب بابا اسمیله بیان بیوروب اکرچه کندو تقدسنه مبنی کناهدن
 و کناهکار اولان کمنه لردن نفرت ایدر ایسه ده ینه کندو محبت و عنایت
 موفوره سنه نظراً آدملرک خلاصنی ازلدن تعین و مقرر بیورمشدر و الله
 کندوسنی قورتاریجی اوغل اسمیله دخی بیان و بروقت معینده بشریت
 قبولنی اراده و فرمان بیوروب کناهکارلر ایچون زحمت و اولم سببی ایله
 خلاص حاضرلمشدر و همده کندوسنی اعانت ایدیجی و آدملره انجیلک
 مزایای جلیله سنی ییلدیروب قلبلرینی نور ایمان ایله تنویر و مسیحک جلال
 و عظمتنی توصیف و تعبیر ایدن و حب الهی و سعادت دائمی یه واصل
 ایلان روح القدس نامیله بیان ایلمشدر و اشبو توضیح ذات الهی یه مسیحیلر
 اتانیم ثلاثه و یا خود تثلیث فی الوحده تعبیر ایدرلر و ذات پاک اللهمینک

اشوسری انجیل شریفدن بویله استنباط اولنور که اب و ابن و روح القدس بر ذات واحد اولوب اوچ دکل یالکز بر الله در و وحدانیتہ محل اوله میه حق صورته اب و ابن و روح القدس بیننده بر امتیاز حقیقی وار در واکر وحدانیت ایله اقایمک امتیازی فصل ممکن اوله بیلور دیو سوال اولنور ایسه جواب مز بودر که الله تعالی کندو کلامنده ذات لایدرکنی بو وجهله بیان بیوردیغی تقدیره بزم کبی عاجز قولر الله تعالینک حکمت و قدرته بحث ایراد ایده مایز و هر نه یی که او بزه امر و تسیه ایلمش ایسه بالاعتقاد اجراسنی فریضه ذمیت بیلوب سبب و حکمتی صورغه صلاحیت مز بودر * ایمدی حق تعالی کندو کلامنده ذات پاکی و اقایم ثلاثه نیکدیگیرنه اولان علاقہسی حقنده بالاده ذکر و ایراد اولناندن زیاده بر شیی بیان بیورمدیغی حالده مذکور اسرار الهیه یی شرح و تفسیرده انسانک جسارت ایده میه جکی درکار در فقط انجیلک بیاننه نظراً بونی دیه بیلورز که اوغلك کون و وارلغی ابدہ و روح القدس کون و وارلغی هم ابدہ و هم اوغلكه مدغم و مستور در نته کیم مسیح یوحنا نکه ه بابنک ۱۶ آیتنده بو مطلبه اشارت اولورق بیان بیورمشدر که * فصل که بابانک حیاتی کنديسنده واریسه بویله دخی اوغله ویردی که کنديده حیات اوله وینه یوحنا نکه برنجی بابنک برنجی آیتنده اوغله کلمه الله دینلوب بویله محرر در که * ابتداده کلام و ارایدی و کلام اللهم عندنده ایدی و الله کلام ایدی * و اشبو آیتدن معلوم اولور که اوغلك ذاتی بابانک ذاتنده مستجن و مستور در و بابا ایله اوغلك علاقہ ازلیهسی کلام ایله فکرک و فکر ایله روحک علاقہسنه مشابه در یعنی فصل کلام فکرة و فکر انسانک روحنده مخفی اولوب روح ایله متحد ایکن ینه اندن ظهور ایدر ایسه اویله جه

بابا اوغل ایله متحد ایسه ده ینه مثالده ذکر اولدیغی کبی بر امتیاز مخصوص
 ایله من الازل اندن ظهور ایدوب متولد اولمشدر و كذلك نصل انسانک
 روحی کندوسنی فکر و کلمه ده تصویر و تشکیل ایدوب کندوسنی بو وجهله
 اظهار و بیان ایدر ایسه او یله جه لایدرك و مطلق اولان الله تعالی کندوسنی
 اوغله یعنی کلمه ازلیه سنده تصویر و تعبیر و انک وسیله سیله ما سوای
 خلق و تعمیر ایدوب کندوسنی محدود اولان مخلوقه بیان و اظهار ایدرك
 بشرک حس و عقلنه قریب و قرین ایلشدر و بوکا بناءً انجیلده یعنی عبرانیلر
 برنجی بابنک ۳ آیتنده و قولوسیلولر برنجی بابنک ۱۵ آیتنده و ۲ بابنک ۱
 آیتنده مسیح اللهک شعشعه جلال و ذاتنک صورت مخصوصه سی و غیر مرئی
 اولان اللهک صورتی اولغله الاهیتک جمیع کمالی انده ساکن اولوب کافه
 مخلوقاتنک ایلک طوغمش یعنی ذات مطلقدن ازلدن ظهور ایلشدر دیو محرر
 در و متا ۱۱ بابنک ۱۷ آیتنده مسیح کندو حقنده بیورمشدر که اوغلی بابادن
 غیر کیسه بیلمز بابایی دخی کیسه بیلمز الا اوغل و اول کیسه که اوغل
 اکا کشف ایتمکی استیه وینه یوحنانک ۱۴ بابنک ۶ آیتنده بیورمشدر که *
 بابایه کمسه کلمز الا بتم واسطهم ایله * وینه بوکا مبنی اوله رق برنجی
 یوحنا ۲ بابنک ۱۳ آیتنده مسطور در که * هرکیم اوغلی انکار ایدر ایسه
 انده بابا دخی یوقدر اما اوغلی اقرار ایدن بابایه دخی مالک در * و بعضلر
 اب و ابن هربری ایروجه بر اللهدر زعم باطلنه دوشمسونلر دیو مسیح بابا
 ایله اولان اتحادنی بیان و تفسیر ضمننده یوحنا ۱۰ بابنک ۳۰ آیتنده و ۱۴
 بابنک ۱ و ۱۰ آیتنده و ۵ بابنک ۲۳ آیتنده بیورمشدر که بن و بابا بر ایز
 کیمکه بنی کوردی ایسه بابای کوردی بن باباده ایم و بابا بنده در وجهله
 ادملر اوغله احترام ایده لر نصل بابایه احترام ایدر لر * اشبو آیاتنک مفادینه

نظراً محبوب و مستور اولان ذاتك كاشفی اوغل در اوغل پدر ایله متحد
 و قدرت و کمال و حکمت و جلالت پدر و روح القدس ایله مساوی اوله رق
 الهی واحد در که اكا ابدأ مجد و جلال اولسون آمین *
 مخفی اولیه که انسانك عقل قصیری ذات پاك الهینك ماهیتن درك
 ایده مززیرا بو عالم سفیده اكا مثل و مانند بر شی * بولمز فقط تثلیث و
 یا خود کثرت فی الودتک مثالی موجوداتده نوعا بیان اولمشدر و انسان
 دخی او مقوله تماثلدن بریسی در شویله که بر انسان قابل تکلیف اولان
 روح و روح ایله جسمك ما بیننده اولوب نفس ناطقه تعبیر اولنان جان
 و هیولایی ظاهری اولان تندن یعنی اوج مواددن مرکب ایسده ینه
 فی الحقیقه شخص واحد در و بونك کبی امثال آتش و نور و سائر شیلرده
 دخی مشاهده اولنور و کچه تشبیهات مذکوره ذات الهینك شرح و بیانده
 کافی دکل ایسده بر مدق و عارف کمنسه اشیای مذکوره بی ملاحظه
 ایلدیکی صورتده تثلیث فی الودتک امکانی تصور ایده بیلور و تثلیث
 فی الودتده نوره بر نوع تمثیل بولنه بیلور شویله که کتب مقدسه ده دخی
 الله نوره تشبیه اولمشدر ننه کم انجیلده برنجی یوحناک برنجی بابنک ه
 آیتنده * الله نور در و انده هیچ ظلمت یوقدر * دیو مسطور در و کذلک
 ۱۰۴ مزمورک ۲ آیتنده مرقوم در که * (الله) نورلر ایله لباس ایله اورتو
 نور کبی اورتنور کوکلری پرده لر کبی بسط ایدر * خلاصه نور و آتش
 اشیانک انظف و اخلصی دیمک اولغله تأثیراتی کافه اجسامه جاری اولوب
 اجرای حیات مجازی به دخی تأثیری اولدیغندن حق جل و علانک تقدسنه
 و هر برده حاضر و مؤثر اولسینه تشبیه اولنه بیلور شویله که حرارت و نورک
 تأثیراتی جمله اشیایی شامل ایکن اصل ماهیتی عقل انسانیدن خارج

ایسده ینه بولردن صادر و منتشر اولان شعاعلر دلاتیله انسان انک وجودینی بیلکه مقتدر اولور و نور ایله اندن منتشر اولان شعاعلر بیننده بر فرق وار ایسده مع مافیه ایکسی دخی شیئی واحد در شویله که شعاع نور و آتشد و آتش و یا خود حرارت شعاعده مخفی و مستور در و هر نقدر شعاع و یا خود ضیا آتشد متعلق اولوب اندن ظهور ایدر ایسده وقت و زمانه نسبتله یینلرنده تقدم و تاخر یوقدر شویله که آتش ضیادن اول و ضیا آتشدن صکره ظاهر اوله مزیرا آتش هیچ بر انده ضیاسز اوله میوب دائما انک ایله معاً موجود در و برده ضیادن ماعدا آتش و نوره بر قوه حرارت دخی موجود بولنوب ضیا ایله معا مؤثر ایسده ینه ذات آتش ایله متحد در و اشبو آتش و ضیا و حرارتک بیننده اولان علاقه مجازی اب و ابن و روح القدسده اولان علاقه حقیقه بر نوع مثال عد اولنه ییلور مثلا نور و آتش کندوسنی ضیا و شعاع واسطه سیله بیان ایدوب مؤثر اولدیغی کبی پدر یعنی الله دخی کندوسنی ابنده یعنی مسیحه بیان ایدوب فاعل اولور و نصل که بر کمسنه ضیاده اولان قوت حرارت و تأثیر واسطه سیله ضیایی حس ایدر ایسه اوله جه اهل ایمان منور ایدیغی و حیاته واصل قلیغی روح القدسک واسطه سیله اوغلی و اوغلك واسطه سیله بابایی طانیه ییلور لر * نهایت ذکر ایلدی کمز تشبیهات تثلیث ذات الهی بی نوعاً تصور مزه قرین ایدر ایسده بو مقوله تمثیل ایله انسان ذات لایدركك خقایا و اسرارینی کما ینبغی درک و فهم ایدمیه جکی درکار در بناء علیه بو بابده انسانه اختیار سکوت مناسب اوله جغندن بز دخی سکوتی در پیش ایله کافه اشیایی درک ایدوب کندو لایدرك اولان و جمله ذراتی نظر قدرتی ایله کوروب کندو غیر مرئی بولنان و علی کل شیئی قدیر اولوب هیچ بر

قدرتك تحتنده اوليان الله تعالى به ايمان و عبادت ايدہ ريز و مادام كه
 او بز كناهكارلره رحم ايدوب بزى خلاص ايتك و سعادت دائميده
 ايرديرمك ايچون ذات بي زوالنى كندو كلامنده عادل و رحيم و نجات
 و بريجي پدر و شيطان و كناهك تحت تسلطندن خلاص ايديجي
 اوغل و مقدس و كامل ايديجي روح القدس اسميله بيان ايتمش ايسه بز
 دخي ممنونيت و تذلل ايله اول فرد و قديم و عادل و رحيم اولان حق تعالى به
 عبادت و اطاعت ايدوب اشوسرى عظيمى درك ايدہ مز ايسكده ينه اعتقاد
 تام ايله قبول ايتلو ايز زيرا الله كندوسنى بو وجهله بيان بيورمسندن انك
 كمال محبتنى اكلايوب اول محبتك طائلو ثمره لرندن كسب تلرز
 ايدہ رك دنيا و آخرتده سعيد و بختيار اولور ايز و وجهه مذكور اوزره ايمان
 و اعتقاد ايدر ايسك نجاتمزي تحصيل و الله تقرب ايتكله دنياده بزه
 مستور اولان نسنه لرى عقباده عياناً كوره جكر *

اما هر نقدر بر كمنسه كندو عقلى ايله ذات روح القدسك كيفيتنى
 درك ايدہ مز ايسده ينه ايمان ايدن كمنسه حواريلر و انجيله ايمان
 كتورن بيكگرجه آدملىر كى كندو قلبنده روح القدسك تحصيل ايمان
 حقنده اعانت و امداد ايديجي اولديغنى درك و اذعان ايدہ ييلور و روح
 القدسك نوجهله آدملىرى ايمانه واصل ايدہ جكى حقنده يوحنا ۱۶ بابنك
 ۸ الى ۱۱ آياتنده مسيح بيورمشدر كه * او (يعنى روح القدس) كلديكى
 زمان دنيايى كناه ايچون و عدالت ايچون و حكم ايچون الزام ايليه
 و كناه ايچون زيرا بكا اينانمزلر عدالت ايچون زيرا بن بابامه كيدهرم و سز
 بى ارتق كورميه جك سكر حكم ايچون زيرا بو دنيا نك سلطانى مدان
 اولشدر * بو صورتده روح القدس انجيلى دقت ايله استماع و يا خود

قرائت ایدن کسمتک حال باطنی سنی کندوسنه بلدیروب اللهک حضورنده
 حددن اشوری کناهک اولدیغی حقنده انی الزام ایدر و قدوس و عادل
 اولان اللهک یالکز مسیح واسطه سیله کناهکارلی عفو ایتدیکنی دخی اکا
 دیوروب مسیح ایمان ایتمیجه الله مقبول اولیوب کندو کناهلرینک
 مجازاتنی چکه جکنی اکا تفهیم ایدر و بونلردن ماعدا روح القدس انسانک
 عیسی المسیح ایمان ایتدیگی ایچون ضاللتده اولدق لرینی دخی اکلا تدیروب
 ایمان سزلق و کناهکارلقدن نادم و پشیمان ایدوب مسیحک نجاتنه نائل و
 احکام اللهک اجراسنه تشویق ایدر و بویله جه روح القدس هر کسک احوال
 قلبیه سنی کندوسنه بلدیروب کناهک عند الله منفور اولدیغی کوستردکن
 صکره حقه واصل اولمغه جاهد ایتدیرر نصل که انجیلده یعنی رسوللر
 اعمالنک ۲ بابنک ۳۷ آیتنده مسطور در که * بونی (یعنی عیسی المسیحک)
 مژده سنی ایشدک لرنده انلرک قلبی منکسر اولدی و بطروسه و سائر رسوللره
 دیدیلر که ای قزنداش آدملر (نجات بولتی ایچون) نه یا پالم * و لوقا
 ۱۸ بابنک ۱۳ آیتنده مذکور در که * کمرگی ایراقدن طوروب کوزلرینی
 بیله کوکه قالدیرمق استهمدی اما کوکسنه اوروب یا الله بن
 کناهکاره مرحمت ایله دیدی * بناءً علیه حق تعالینک درکاه عزتنده
 مقبول اولان توبه انسان کندو قصورلرینی بیله رک قلبا نادم و پشیمان
 اولوب عیسی المسیحدن ماعدا فرداً من الافراد کناهکاری عقوبات و
 مجازاتندن خلاص ایتکه قادر دکل در دیو کندو قلبنده مقر و معترف
 اولسندن عبارت در *

و روح القدسک تأثیری ایله حصوله کلان توبه مذکوره انسانی
 ایمانه هدایت ایدوب مسیح وسیله سیله اولان نجاتده موجود بولنان بالجمله

برکات و سعادتدن حصه دار ايدر ته کيم یوحنا ۳ بابنک ۱۴ و ۱۵ ايتلرنده
محرر در که * نيچه موسى بریده ييلانی قالدیردی ايسه ابن آدم دخی
بویله قالدیرلق کرکدر تا که هر آکا ایمان ایدن هلاک اولیه الا
ابدی حیاته مالک اوله * و رومالر ۳ بابنک ۲۲ الی ۲۴ آیاتنده مرقوم
در که * اللهک عدالتی عیسی المسیحه اولان ایمان ایله جمله یه و جمله ایمان
ایدنلرک اوزرینه در زیرا فرق یوقدر زیرا جمله سی کناه ایلدیلر و اللهک
عزتندن محروم قالدیلر و انک عنایتندن عیسی المسیحه اولان فدیله ایله
مجاناً تعدیل اولنورلر * اجمدی بو آیتله بناءً ایمان مذکوره مالک اولان
کمسنه کندو کناهلرینک عفونیه نائل و الله عندنده بری الذمه
و مقبول اولوب اللهک احکامنی کاملاً اجزا ایتمش کبی هداولنهرق
بختیاری حقیقی و جلال سرمدی یه مظهر اولور و کندو کناهلری ایچون
مقدم قلبنده اولوب کندوسنه طاع کبی انر کورینان خوف و اضطراب
مندفع اولهرق ظلمت درونی نور الهیه مبدل اوله جعی و اللهدن وحشت
ایدجک یرده حب الله قلبنده تمکن ایدوب اللهک مسیح سبیلله اکا محبوب
پدر مقامنه کچه جکی درکار در و اوللری ارتکابنه مألوف اولدیغی کناهلری
ترک ایدوب انلرک کندوسنه دشمن جان اولدیغنی ییله رک احکام الهیه نک
ایفاسنه جهد و غیرت ایدر و بو مقوله کمسنلر حددن زیاده مسرور
و شادمان اولوب نجات مسیحک ثمراتی حقنده انجیلده بیان اولنان کافه
اخباراتک حق و کرچک اولدیغنی تیقن ایدرلر ته کیم رومالوره بابنک ۱ و ۲
آیتلرنده بوکا اشاره اولنهرق محرر در که * ایمانده تعدیل اولنمغله اللهک
قائنده سلام مز و ار رب مز عیسی المسیحک واسطه سیله که انک واسطه سیله
ایمان ایله بو عنایتنه که انده طور و رایز دخول مز میسر اولدی و اللهک

جلالک امیدى ايله فخرنوررز * و ينه رساله مذکوره نك ۱۴ بابتك ۱۷
 آيتنده مسطور در كه * اللهك ملكوتى اكل و شرب دكل در اما عدالت
 و سلامت و روح القدس ايله فرح دز * و ينه بو خصوصه ذكر اولنان
 رساله نك ۸ بابتك ۱۵ الى ۱۸ آيتنده محرر در كه * سز تكرر قورقمق
 ايجون قوللق روحنى الماديكر اما تبنى روحنى الديكر كه انكله ابا يعنى بابا
 چاغريز اول روح كندوسى بنم روح مز ايله شهادت ايدر كه بز اللهك
 اوغللى ايز و اكر اوغللر ايسك دخى وارثلرئز اللهك وارثلرى و مسيحك هم
 وارثلرى ايز تا كه اكر انكله متالم اولورسق انكله دخى متمجد اوله
 ايز زيرا قياس ايدرم كه شمديكى زمانك الملى بزه ظاهر اوله جق مجده
 معادل دكللر در * بو صورتده روح القدسك اهل ايمان قلبنده حصوله
 كتورديكى تبدل و تغير الله طرفنه اولان توجه و رجوع ديمك در كه انسان
 انكله كناهدين نفرت ايدوب الله تقرب بولمغله قلبا انك احكامنه تابع
 اولور و اشبور رجوع مسيحك امرنه نظراً اللهك ملكوته كيرومك و حيات
 ابدى يه نائل اولمق ايجون لازم اولان تبدل درون و تولد جديدن عبارت
 در نتهكيم يوحنا ۳ بابتك ۱۳ آيتنده مسطور در كه * (عيسى نيقوديموس نام
 كمنسنيه ديدى كه) بر كيمسه يكيدين طوغغاز ايسه اللهك ملكوتنى
 كوره مز *

و اشبو يكي طوغشى يعنى كناهدين دونمكله الله رجعت ايتكى بر
 كمنسنيه كندوسى فى نفسه فعله كتوره مديكندن بو دخى مسيحه ايمان
 كتورمك كى يالكز روح القدس وسيله سيلاه انسانده عمله كتورديكى
 ايش در نتهكيم يرميانك ۳۱ بابتك ۱۸ آيتنده مذكور در كه * يا الله بنى
 دوندر و دونيم زيرا رب اللهم سن سن * و يوحنا ۶ بابتك ۴۵ آيتنده مسيحك

قولی اوله رق مسطور در که * کیمسه بکا کلمکه قادر دکل در مکر بنی کوندرن
 بابا انی چکه و بن انی قیامت کونده اقامت ایده جکم * و افسوسلور ۲
 بابنک ۸ و ۹ آیتلرنده مسطور در که * عنایتدن اوله رق سزرا ایمان وسیله سیله
 خلاص اولورسکز و بو کندیکزدن دکل اللهک هبسی بر عمللرایله دکل
 تا که کیمسه تقاخر ایقیه *

لکن حق تعالی بالاده مذکور اولان توجه و ایمانه هر کسک واصل
 اولسنی اراده بیورمشدر نته کیم برنجی طیوتواؤس ۲ بابنک ۴ آیتنده محرر
 در که * الله جهله آدملرک خلاصنی و معرفت حقه واصل اوللرینی استر *
 و ایکنجی بطروس ۳ بابنک ۱ آیتنده مسطور در که * وعدی خصوصنده
 رب نکاسل ایقزاما بزه متانی در چون هیچ بریمزک هلاکنی استمیوب
 جهلنک توبه یه کلدیکنی استر * و حزقیال ۳۳ بابنک ۱۱ آیتنده محرر در که *
 انره دی که حیاتم حقیچون رب الله دیدی بن فاسقک اولومنی استم
 الافاسق کندو یولندن رجوع ایتدیکمی و یاشادینغنی ایستم دونک یرامز
 یوللریکزدن دونک ای بیت اسرائیل نیچون اوله جکسکز * ایمدی کتب
 مقدسه نک اشبو آیاتنه نظراً هیچ بر کمسنه نجاتدن خارج و مستثنی اولمیوب
 قلبا عیسی المسیحک تدارک ایلدیکی نجاتی طلب ایدنلر اکا واصل اوله جنی
 بی اشتباه در فقط کندو کناهلرینی بیلمیوب مغرورلق ایله بو نجات بزه لازم
 دکل در دیو خیالات باطله یه ذاهب اوله رق اللهدن استدعای نجات و
 ایمان ایتمه درک روح القدسک تاثیراتنه مانع اولنلر یعنی فاعل مختار ایکن
 روح القدسک تاثیراتی قبول ایتمیانلر نجات مسیحدن محروم و مهجور قالورلر
 ولوقا ۱۱ بابنک ۱ و ۱۰ آیتلرنده مرقوم اولدیغنی اوزره مسیح تنبیه بیوروب
 دیمشدر که * بن سزه دیرمکه دیله یلک و سزه یریله ارایک و بولورسکز

دق باب ایدک و سزه اچله زیرا دیله یان الور و اریان بولور ودق باب ایدنه اچلور * و یوحنا ۱۶ بابنک ۲۳ آیتنده مذکور اولدیغی کبی مسیح حواریونه بیورمشدر که * حقا حقا سزه دیرم که هر نه که بابادن بئم اسم ایله دیله یه جک اولور ایسه کزانی سزه مساعده ایده * و رسوللر اعمالنک ۷ بابنک ۵۱ آیتنده خطابا محرر در که * دائمه روح القدسه مخالفت ایدر سکز بابالریکر ایتدیکی کبی سز دخی ایدر سکز * و یوحنا ۵ بابنک ۴۰ آیتنده مسیح یهودیلره بیورمشدر که * سز بکا کلمک استمز سکز که حیاته مالک اوله سکز *

و بالاده ذکر اولندیغی وجهله قلبک بوتبدل و توجهی انسانی جهالت و غفلتده بر اقمز چونکه مسیحه اولان ایمان سائر اعتقادات کبی قوت سز و بی تاثیر اولیوب زنده و مقوی و انسانی ایو عملره تحریک ایدیجی بر ایمان اولغله مسیحه اینانان کمسنه اللهک توفیقی و روح القدسک یاردم و تشویقی ایله شیطان و کناه و کوتواستکر و نفسانی ارزولره غالب کلوب انی ایو عملره و حسن سلوکه سعی ایدر زیرا اللهک مسیح واسطه سیله اکا حددن زیاده محب و رحیم ایدوکنی و اشبو ایمان سببیله نه درجدهده محظوظ و مسرور اولدیغنی درک و فهم ایتمشدر بناءً علیه بویله کمسنه هر درلو حرکات غیر لایقه و افعال قبیحه یی ترک ایدوب اللهک احکامنی کاملاً اجرا ایلمکه لیل و نهار سعی و غیرت ایدر نته کیم بعون الله تعالی فصل ایتده ذکر ایلسک کر کدر *

فصل خامس

عیسیٰ المسیحہ ایمان ایدن کمنسنه نك نوجهله حرکت و سلوك
ایلمسی بیاننده در

ایمدی غیسی المسیحہ ایمان ایتمک جهتیه روح القدسدن یکی
طوغمش یعنی حقیقتہ مسیحی اولان کمنسنه نك الله حقنده و کندوسی
حقنده و ابنای جنسی حقنده اولان واجباتنک نوجهله ایفا اولمسی اقتضا
ایده جکنی ذکر و بیان ایلیه جکر تا کیم مسیحک حاصل ایلدیکی نجاتک نتائج
و ثمرات جلیله سی ده ا زیادہ واضح و معلوم اولہ *

سابقا انجیل احکامی بیان صرہ سندہ ذکر اولندیغی وجهله اللہک کانه
احکامی حب اللہده موجود یعنی شریعتک ابتدا و انتہاسی اللہی سومک
اولدیغندن حقیقتہ مسیحی اولان کمنسنه قلبا و فعلا حب الہی بی
التزام ایدر نتہ کیم رومالورہ بابنک ۵ آیتندہ محور در کہ * بزہ و پریلان
روح القدسک سبیلہ قلبریمزہ اللہک محبتی دوکلدی * و حقیقی مسیحی
اللہک کندوسی نہ درجده سودیکی یلیدیکی صورتده او دخی الہی هر
برشیدن زیادہ سوب ارتق دنیانک لذات و شهوات و جیفه سنہ راغب
و طالب اولزنتہ کیم برنجی یوحنا ۴ بابنک ۱۹ آیتندہ مسطور در کہ * اول
امرده انک (یعنی اللہک) بزى سودیکی ایچون بز دخی انی سوریز * و ینہ
رسالہ مذکورہ نك ۲ بابنک ۱۵ الی ۱۷ آیتلرنده محرر در کہ * دنیایی و
دنیا د اولان نسنه لری سومیک اکر بر کمنسنه دنیایی سورسہ بابانک
محبتی اندہ دکل در زیر ا دنیا د اولان جله سی یعنی لحمک شهوتی و کوزلرک

شهووق و عمرک غرور بی بابادن اولیوب انجق دنیادن در و دنیا ایله دنیانک
شهووق کچر اما اللهک اراده سنی اجرا ایدن الی الابد قائم اولور * و مسیحی
کمسنه قلبنده ثابت اولان اشبو محبته نظراً قلبا اللهه عبادت و اطاعت
ایدرك بر اوغل پدرینه مطیع اولدیغی مثللو اللهی تعظیم و تعجید ایدوب
انک توجه و ملاحظه لری دائماً الله طرفنه اولور نته کیم داؤد ۶۳ مزمورنک
۶ آیتنده دیمش در که * دوشکده سنی ذکر ایتدیگمه کیجه بکچیلرنده
سنک حقهده دوشونورایم * و مسیحی اولان کمسنه اغوايه و شیطانک
امتحاننه دوشدیکنده تورانده سفر تکوینک ۳۹ بانبک ۱ آیتنده محرر اولدیغی
اوزره یوسف کبی بن بو عظیم قباحتی نیجه ایدهیم که اللهه کنهاک
اولیم * دیر و مسیحی حقیقینک هر بر ایده جکی ایش انسان ایچون
اولیوب الا یالکز اللهک زضاسی ایچون ایدر نته کیم فلوسیولورک ۳ بانبک ۲۳
آیتنده مذکور در که * هر نه ایشلر ایسه کز انسان ایچون در دیو دکل ولکن
رب ایچون در دیو جانندن و کولکدن ایشلیک * و همده مسیحی حقیقی
بو محبتک تقویتی ایله دائم الاوقات اللهدن آکا احسان اولنان نعم روحانیه
و جسمانییه شکر و حمد ایدر و انک اشبو شکر و قناعتی یالکز قوللا دکل
بلکه فعلا دخی اجرا ایدر نته کیم ۳۴ مزمورک برنجی آیتنده محرر در که *
هر وقت ربه تبارک سویلیهیم جدی دائماً اغزمده اولور * و برنجی
تسالونیکیلورله ۵ بانبک ۱۸ آیتنده مسطور در که * هر خصوصده شکر ایلک
زیرا اللهک عیسی المسیح وسیله سیله سزک حقکرده اراده سی بو در * و
قولوسیولور ۳ بانبک ۱۷ آیتنده مذکور در که * کز قوللا کز فعلا هر نه
ایدر ایسه کز هر شیئی رب عیسانک نامنه اوله ایدوب انک واسطه سیله اللهه
و بابایه شکر ایلک * و حقیقتهده مسیحی اولانک بشقه بر صفتی دخی بو در که

هر بر امرورنده صقندی و اضطرابی حالنده اصلا خلقه و یا خود دولت
 و عقلنه اغترار و استناد ایتیوب یالکز الله تقویض امور ایلر و اموال
 و املاکنک زیاده لکنی استمیوب معاشی حقنده دخی تشویش و اندیشه یه
 دوچار اولیه رک مجرد کفاف نفسی قدر کند و کسب حلالنه برکت احسان
 بیورمسی حق تعالیدن نیاز ایدر و سماوی اولان پدر عیسی المسیح
 واسطه سیله باب خزائن روحانیه یی یوزینه مفتوح ایلش اولدیغندن لازم
 کلان نعم جسمانیه دن دخی محروم براقیه جنی حقنده مطمئن القلب
 اولورننه کیم ۲۸ مزمورک ۷ آیتنده مسطور در که * رب قوتم و قلقام در
 قلم اکا اعتقاد ایتدی و امداد بولدم انک ایچون قلم ابتهاج ایتدی و
 تسبیح ایله اکا شکوایدده جکم * و برنجی طیموتاؤس ۶ بابنک ۶ الی ۱۱
 آیاتنده مسطور در که * قناعت ایله اولان تقوی بیوک کار در زیرا بز
 دنیا یه بر شیئی کتورم دک و بللو در که بریشی طشره کتورمیه جکز
 ایمی ییه جکمزو اورتنه وار ایکن بوئلره قناعت ایده لم لکن زنکین اولق
 استیانلر ادملری هلاکه و فقدانه غرق ایدن امتحان و دسیسه یه و نیچه
 سفیه و ضررلو شهوتلره دوچار اولورلر زیرا اچه بی سومک جمله خباتک اصلی
 در که اکا بعضلری طمع ایتمکله ایمانندن ازوب کندولرینی چوق الممر
 ایله مجروح ایتدیلر اما سن ای اللهک آدمی بونسنه لردن قاچوب خلاصه
 و تقوی به و ایمانه و محبت و صبره و جمله تابع اول * و برنجی بطروس
 ۵ بابنک ۷ آیتنده مذکور در که * جمله قساوتکزی انک (یعنی اللهک)
 اوزرینه براغک زیرا اوسزی قایر یور * و متی ۶ بابنک ۹ آیتندن الی بابک
 نهایتنه دکین دخی مطلب مزبوره توضیح و بیان بیورلمشدر * و مسیحی
 حقیقی اللهک هر بر امر و مشیتنه راضی اوله رق رفاه و راحت شاکرو

اضطراب و زحمته صابر اولور و سماوی اولان پدرینک کندوسنی او حالده
 بر اقمسندہ مرادی دنیادن بعید و کندوسنه قریب ایدوب جلال اخروی به
 زیاده مستعد ایملک اولدیغنی بیله رک او مقوله حاللرندن متالم اولدقدن
 بشقه مسرور و محظوظ اولور و سفر ملوک الاولک ۲ بابنک ۱۸ آیتندہ محرر
 اولدیغنی کبی حقیقی مسیحی * رب در کوزلرینه ابو کورندیکنی
 ایتسون * دیر و نته کیم ۳۷ مزمورک ۵ آیتندہ مسطور در که * ربه یولگی
 اصمرله و اکا توکل ایله و او ایده جکدر * و عبرانیلر ۱۲ بابنک ۵ و ۶ آیتلرنده
 مذکور در که * ای اوغلم ربک تادینی استثقال ایتمه و انک طرفندن
 ازارلندقجه تعجیز اولنمه زیرا رب سودیکنی تادیب ایدر و هر قبول ایلدیکی
 اوغلی ضرب ایلر * و ایکنجی قورنطوسلولر ۴ بابنک ۱۷ و ۱۸ آیتلرنده ذکر
 اولمشدر که * بزم یالکز بر زمان جغز سورده جک اولان خفیف مصیبت مز
 بزم ایچون عزتک حدن زیاده افضل و ابدی بر وزنی تدارک ایدر وقتا که
 بز کورینان نسنهله باقمیوب فقط کورنیمیان نسنهله باقارز زیرا کورینان
 نسنهله انجق بر وقت ایچون اما کورنیمیان نسنهله ابدیدرلر * و رومالور
 ۵ بابنک ۳ و ۴ و ۵ آیتلرنده مذکور در که * مصیبتلرده دخی فخرلنوررز
 چون بیلورز که مصیبت صبری کتورر و صبر تجربه یی و تجربه دخی
 امید و امید اوتان دیرمز زیرا بزه و یریلان روح القدس سببیله قلبلر مزده
 اللهک محبتی افشان اولدی * و مسیحی حقیقی اولانک دعا و عباداتی صدق
 و صفا ایله اولوب عباداتدن بر درجه کسب محظوظیت ایدر که بر آن
 حضور حقندن فراغت ایتکی استمیدرک دائما قلب خاشع و لسانی ذاکر
 اوله رق کمال سربسیت ایله درد درونی اللهنه عرض و تقدیم ایدر و صبینک
 کندو پدرینه اعتمادی اولدیغنی کبی او دخی مربی حقیقیسی اولان الله

اعتقاد و اعتقاد ایدوب هر بر امور و خصوصه آکا مراجعت و مناجات ایدر و بونک اجرایی ایچون بر چوچنگ کندو پدینه عرض احتیاجنده از بر صره سیله الفاظ مخصوصه و اقوال مرتبه سوپلک معتادی اولدیغی مثللو عالم الغیبک حضور ربانی سنده دخی مراسم مخصوصه و الفاظ معینه نك لزومی اولیوب حضور قلبی اولدیغندن هر نه وقت و حالده اولور ایسه اولسون احتیاجنه کوره دعا و نیاز ایدر و پدر سماویسی اولان اللهدن اجابته منتظر اولور و قلبی مجدد و منور اولانک افکار روحانیه و اذکار ربانیه دن بر آن مفارقت ایتمسی ممکن اولیوب هر وقت تسبیح و تهلیل ایله اشتغال ایدر فقط دائماً اذکاری لساناً و جهراً اولق شرط اولیوب لسان قلب ایله دخی جائز اولدیغی و اللهک واقف القلوب ایدوکی معلومی اولغله هر بر امور و افعالنده معبود حقیقی اولان الله تعالینک تعجید و تسبیحنه کونک لساناً و کونک قلباً قیام و اقدام ایدر و اللهک اجابت ایده جکنی محققا بیلکله کافه امورنی اللهک اراده علیه سنه تفویض و تسلیم ایدرک مطمئن القلب اولور نه کیم بو مطالب انجیلده تصریح و بیان بیورمشدر و فیلیپولر ۴ بابنک ۶ آیتنده محرر در که * هیچ بر نسنه ایچون تقید ایتمک انحق هر بر خصوصه تمیلریکز دعا و نیاز و تشکر ایله الله افاده اولنه * و برنجی تسالینکیولر ۵ بابنک ۱۷ آیتنده مسطور در که * لاینقطع دعا ایدک * و برنجی یوحنا ۵ بابنک ۱۴ آیتنده مذکور در که * اگر انک (یعنی اللهک) اراده سی اوزره برشیی طلب ایدر ایسک بزنی دکر * و انجیل یوحنا نک ۱۶ بابنک ۲۳ آیتنده رب مز مسیح بیورمشدر که * حقا حقا سزه دیرم که هر نه که بابادن بنم اسم ایله دیله یه جک اولور سکزانی سزه مساعده ایده * و یعقوبک برنجی بابنک ۵ و ۶ و ۷ آیاتی و لوقانک ۱۸

بابنک برنجی آیتندن الی ۱۸ آیتنه دکین و متی ۶ بابنک ۵ الی ۱۵ آیاتلری دخی مطلب مزبوروی تصدیق ایدرلر* واشبودعای باطنیدن ماعدا مسیحیلرک ظاهرده دخی بر محل مخصوصده و یا خود کلیسالرده اجرای نماز جماعت ایلدکلی وقتده متفقاً هر بر طائفه مسیحیه معتادی اوزره دعا و مناجات ایچون کلمات مخصوصه ایله ایفای عبادت ایدرلر و نماز جماعتده کلام الله قرائت ایدوب موعظه و نصایح دخی اجرا ایلرلر فقط کافه مسیحیلر احد کونی کلیسالرده عبادت ایدرلر ایسه جمله سی بر ساعت معینه ده تجمع ایلملری و یا خود بر رسم مخصوص اوزره عبادت و نماز قلملری اقتضا ایتمز چونکه انجیلده عبادت ظاهره نیک صورت اجراسی حقنده بر حکم وارد اولیوب انجق الله کزه بالصدق و الروح عبادت ایلک دیو امر اولمشدر*

و حقیقه مسیحیه ایمان ایدن کمسنه نیک صفات مرغوبه سندن بریسی اخواننه یعنی ابنای جنسنه خیر خواه اولوب کندوسنه استدیگی کبی انلرک دخی خیر و صلاحلرینی استمک در نته کیم متانک ۲۲ بابنک ۳۹ آیتنده حضرت مسیحک امری در که * قوکشوکی کندک کبی سوه سن * وینه متانک ۷ باب ۱۴ آیتنده بیورمشدر که * هر نه استرسکر که آدملرسزه ایده لر سر دخی انلره بویله ایلک * ایمی حقیقته مسیحی اولان کمسنه بو احکامه بناء خلقدن کندو حقنده متوقع اولدیغنی کندوسی دخی خلقک حقنده اجرا ایدوب هر کسی و با خصوص کندوسی کبی طالب حقیقت اولوب قلبا عیسی المسیح ایمان ایتمکله دین قرنداشی اولانلری سور نته کیم متا ۲۳ بابنک ۱۸ آیتنده مسطور در که * مِعْلَکَز بر یعنی مسیح در و سز هپکز فرنداشلرسکر * وینه یوحنا ۱۳ بابنک ۳۴ و ۳۵ آیتنده

مسیح بیورمشدر که * بن سزه بر یگی وصیت وپررم که بربریکزی سوه سز
 بن سزی سودیکم کبی سز دخی بربریکزی سوه سز جمله ناس بوندن
 پیله لر که شز بنم شاگردلرم سکز اکر بربریکزه مجتکز اولور ایسه *
 و یالکز دین قزنداشرینی دکل کافه نوع بشری وحتی دوشمنلریبی دخی
 سورنته کیم برنجی تسالنیکیلورک ۳ بابنک ۱۲ آیتنده مذکور در که *
 بربریکز حقنده و جمله حقنده دخی رب مجتکز ارتروب چوغالده * و
 ایکنجی بطروس برنجی بابنک ۵ الی ۱۷ آیاتی بوکا مبنی اولوب متی ۵
 بابنک ۴۴ آیتنده دخی مسطور اولدیغی اوزره مسیح امر بیورمشدر که *
 دشمنلریکزی سویک سزه بد دعا ایدنلره خیر دعا ایلیک سزه بغض ایدنلره
 ایولک ایلیک و سزه اذیت ایدنلرایچون یالوارک * و حقیقی مسیحنک هر
 کسی اضرار ایدوب خصومت ایله دن امتناع ایتمسی شویله طورسون
 هر کسه خیرخواه اوله رق روحانی و کرب جسمانی سلامت و سعادت
 حاللرینه سعی و غیرت ایدر نته کیم برنجی قورنطوسولور ۱۰ بابنک ۲۴ آیتنده
 مسطور در که * هیچ کیمسه کندوسنک فائده سنی ارامسون اما هرکس
 غیرینک فائده سنی اراسون * و همده مسیحی حقیقی اولان کمنسه قولنده
 صادق و معاملاتنده آمین و سائر محاسن اخلاق و ادابی جامع اولیلدر
 نته کیم افسوسولور ۴ بابنک ۲۵ آیتنده محرر در که * یلانی ترک ایدوب
 هرکس کندو قوکشوسی ایله حقی سولسون زیرا بربریمزک اعضاری
 ایز * و متی ۵ بابنک ۳۷ آیتنده محرر در که * سوزیکز اود اود یوق
 یوق اولسون زیرا بونلردن زیاده اولان شیردن در * و یعقوب ۴ بابنک
 ۱۲ آیتنده دخی بوکا مبنی در و کذلک ایمان کامل صاحبی اولان کمنسه نزاع
 و نفاقه مائل اولیوب صلح و صلاحه و حسن الفت و محبته طالب و راغب در

نتهکیم رومالولر ۱۲ بابنک ۱۸ آیتنده مرقوم در که * ممکن اولور ایسه قادر
 اولدیغکز قدر جمله ادملر ایله صلاح اوزره کچینک * ومتی ۵ بابنک ۹ و ۳۹
 الی ۴۱ آیاتی دخی مطلب مذکوری مشعر در * و مسیحی حقیقی رحیم
 القلب وسیم الرای اولوب دردلولره تسلیت و فقرايه اعانیت ایدر نتهکیم
 رومالولر ۱۲ بابنک ۱۵ آیتنده محرر در که * سونانلر ایله سوننک و اغلیانلر
 ایله اغلیانک * و عبرانیلر ۱۳ بابنک ۱۶ آیتنده مذکور در که * ایولک
 ایتمک و تبلیغ ایتمکی اونوتماک زیرا بونک کبی قربانلردن الله راضی در *
 و دخی مسیحی حقیقی اولان کمسنه صابر و حلیم و الحق کوکلو اوله رق
 خلقدن کندوسنه برکتولک و یا بر حقسزلق ظهور ایده جک اولور ایسه
 عداوت و غضب ایتمیوب هر بر شیئی عفو و الله حواله ایدر نتهکیم
 متی ۱۱ بابنک ۲۹ آیتنده محرر اولدیغی اوزره مسیح بیور مشدر که *
 بویندورغمی اوزیکزه الک و بندن اوکرنک زیر ابن حلیم و الحق کوکلوایم
 و جانلریکزه راحت بوله سز * و فیلیپولر ۶ بابنک ۱۳ آیتنده مسطور در که *
 هیچ بر شیئی منازعه و یا خود غرور ایچون یا پلسون انحق تواضعدن ناشی
 بربریگری کندیگرزدن افضل عد ایلیک * و افسوسلولر ۴ بابنک ۳۲ آیتنده
 مذکور در که * بربریگری مروتلو و مرحمتلو اولوک و مسیحک خاطر
 ایچون اللهک سزی عفو ایلدیکی مثلوسز دخی بربریگری عفو ایلیک *
 و او فقط کندوسنه دکل الا هرکسه حتی دشمنلرینه دخی خیر دعا ایدر
 نتهکیم افسوسلولر ۶ بابنک ۱۸ آیتنده مرقوم در که * هر دعا و نیاز دائم
 الاوقات روحده دعا ایدوب و بونک ایچون کمال مواظیت ایله اویانق
 اوله رق جمله قدیسلر ایچون دعا ایلیک * و برنجی طیמותاؤسک ۶ بابنک
 ۱ و ۲ آیتلرنده مذکور در که * جمله دن اول جمیع ادملر ایچون

فیازلرودعالر و شفاعت لر و شکر لر ایفا قلنه یعنی ملکر ایله منصبده اولان
 بالجمله کمسنه لر ایچون که هر تقوی و استقامت اوزره راحت و حضور
 ایله معمر اولالم * ومتی نك ۵ بابنك ۴۴ و ۴۵ آیتلرنده مسیح کلامی
 اوله رق مسطور در که * دشمنلری کزی سوک سزه بد دعا ایدنلره خیر دعا
 ایلیک سزه بغض ایدنلره ایولک ایلیک و سزه ازیت ایدنلر ایچون یالوارک
 تا که کولکرده اولان بابا کزک اوغلاری اوله سز * و یعقوبک ۵ بابنك
 ۱۶ آیتنده مذکور در که * صالح بر ادمک نافذ کرمیتلو دعاسی چوق
 ایشه یرار *

و حقیقه مسیچی اولان کمسنه وجودینک قدر و قیمتنی دخی بیلوب
 مجرد اللهه عبادت و تعظیم ایتمک ایچون خلق اولندیغنی اکلایه رق
 کندو تن و جاننی لهو و لعب و شهوات نفسانییه اتباع ایله اتلاف
 ایتمیوب بو مقوله اعمال مذمومه دن اجتناب و تزکیه نفسه اهتمام ایدر
 و اکرچه برنجی طیوتناؤسک ۴ بابنك ۴ و ۵ آیتلرنده * اللهک هر بر مخلوق
 ایو در و هیچ بریسی رد اولنه جق دکل در زیرا اللهک کلامی ایله تقدیس
 اولنور * بیوردیغنه نظراً اکل و شرب ایچون هر بریشی حلال ایسه ده
 اسراف و کثرتی حرامم در بناءً علیه مسیچی حقیقی تلذذات و تنعمات
 دنیویه انه ماک اوزره اولیوب اقوال و افعال ناشایسته دن دخی احتراز
 و عند الله مقبول اولان اختیار ایدر ته کیم برنجی قورنطوسلور ۶ بابنك
 ۲۰ آیتنده مسطور در که * سز بر قیمت ایله اشترا اولندیکز ایمی دی اللهک
 اولان جسدیکز و روحکز ایله اللهی تعجید ایلیک * ولوقانک ۲۱ بابنك
 ۳۴ آیتنده مسیح بیورمشدر که * صاقنک که قلبلریکز ارفاشدن و
 سرخوشلقدن و بو دنیانک شغللرندن اغرلنیه * و افسوسلره بابنك ۱۸ آیتنده

محرر در که * شراب ایله سرخوش اولماک چونکه انده شقاوت واردر
 انجق روح ایله مملو اولک * و برنجی بطروسک برنجی بابنک ۲۲ آیتنده
 محرر در که * حقه اطاعت ایتمکله جانلریکزی تطهیر ایدک * و برنجی
 تسالونیکیلور ۱۵ بابنک ۴ و ۵ آیتنده یازلمشدر که * هر بریکز کندو قالیینه
 قدسیت و عزت اوزره متصرف اوله ییلسون و الهی بیلیمان طائفه لر کبی
 هوای شهواتی اوزره قوللامیه * و متی ۱۶ بابنک ۲۴ آیتنده محرر در که *
 عیسی کندو شاگردلرینه دیدی که اکر بر کمسه آردمدن کلک استرسه
 کندوبی انکار ایدرک خاجنی الوب بکا متابعت ایلسون * و کذلک رومالور
 ۶ بابنک ۱۱ آیتندن نهایتنه قدر مطلب مزبوری شامل در * و مسیحی
 حقیقی سلامت روح صحت بدنن افضل اولدیغنی یقینا بلدیکندن کندو
 سلامت حقیقه سنی تحصیل ایتمکله جد و جهد ایدرک کندو حقنده تعلق
 ایدن مشیت ربانیه معلومی اولدیغنی حالده ینه بونجات بخش اولان
 علمک مزایاسنه کمالیه کسب و قوف ایلمه سنه سعی و اقدام ایدر متی نک
 ۱۶ بابنک ۲۶ آیتنده مرقوم در که * بر آدم نه فائده جلب ایدر اکر
 بتون دنیایی قزانوب کندو جاننی ضایع ایدرسه یا خود آدم کندو جانی
 ایچون نه بدل ویره ییلور * و فیلیپولور ۳ بابنک ۸ آیتنده پولسک قولی اوله رق
 محرر در که * ربم عیسی المسیحی بلمک فضیلتندن ناشی جمله شیرلی محضا
 ضرر عد ایدرم که انک ایچون جمله نسنه لری ضایع ایلدم و تک مسیحی
 کسب ایدهیم دیوانلری یوق یرینه صایارم * وینه افسوسلور برنجی
 بابنک ۱۷ و ۱۸ آیتلرنده مسطور در که * ربم عیسی المسیحک الهی
 اولان عزت باباسی انی بلمک واسطه سیله سنزه حکمت و الهام روحنی
 احسان ایلیه تا که عقلک کوزلری تنویر اولنوب انک دعوتنک

امیدی قدیسلرده اولان میرائی عزتک غناسی نه ایدوکنی فهم ایده‌سز *
 ودخی مسیحی حقیقی کندوهر برایش و صنعتنده امین و مقدم اولوب
 بوندن دخی مقصودی کسب شهرت و دولت اولیوب محضا کفاف نفس
 ایده‌جک قدر شیئی تحصیلی اوله‌رق کافه حرکات و معاملاتق انجک اللهمک
 احکامنه مطابق اوللودر ته‌کیم برنجی تسالونیکیولر ۴ بانبک ۱۱ و ۱۲ آیاتنده
 مذکور در که * سزه اصمارلش اولدیغمز وجهله راحت طوروب
 کندی ایشلریکزی کندیکز کورمکه و کندی اللریکز ایله ایش ایشلمکه
 جهد ایده‌سز تا که خارجه بولنانلر حقنده استقامت اوزره سلوک
 ایدوب هیچ بر اکسیکیکز اولیه * وینه ایکنجی تسالونیکیولر ۳ بانبک
 ۱۰ آیتنده محرر در که * اکبر بر کسه ایش ایشلمز ایسه یمک دخی
 یمسون * و قولوسیلولر ۳ بانبک ۲۳ و ۲۴ آیتلرنده مسطور در که * هر نه
 ایسلر ایسه‌کز انسان ایچون در دیو دکل و لکن رب ایچون در دیو جانندن
 و کوکلدن ایشلیک و بیلک که ریدن میراث اجرنی اخذ ایده‌جک سکز
 زیرا رب مسیحه خدمت ایدرسکز * و الحاصل مسیحی حقیقی اولان کمسنه
 کندو تطهیر قلب و تحصیل کمال روحانی ایلمکه سعی و غیرت ایدوت
 دائماً اللهم مقبول اولان امورک و علی العموم مقید و مستحسن کوریلان
 شیلرک اجراسنه طالب اوله‌رق اللهمک و مسیحک محبتی بودرجه قلبنده
 ثابت اولور که تهدید و قتل ایله دخی اللهدن ایرلر ته‌کیم رومالولر ۸ بانبک
 ۳۵ و ۳۷ آیتلرنده مذکور در که * مسیحک مجتندن بزنی کیم ایره بیلور
 مصیبت می یوخسه مضایغه می یوخسه اضهاد می یوخسه اجلق می یا خود
 چیلقلق می یا خود مخاطره می یا خود فلج می اما جمله بو نسنه‌لرده بزنی سونک
 وسیله‌سیله زیاده‌سیله غالب ایز * و مسیحی حقیقی الهی سوب حب

اخوان حقنده واقع اولان حکم الهیہی اجرا ایله انی ظلمتدن کندو نور
 نادره سنه دعوت ایدن اللہک صفاقی انده تھویدا اولور و بو مطلب برنجی
 بطروسک ۲ بابنک ۹ آیتنده و ایکنجی قورنطوسولور ۳ بابنک ۱۸ آیتنده
 تفصیل اولمشدر * و مسیحی حقیقی اللہه متوصل اولوب انک رای و اراده سی
 اللہک اراده سنه توافق برله و با واسطه عیسی المسیح اللہه اولان اشبو
 علاقہ سندن ناشی حدن اشوری ممنون و مسرور اولغله بو عالم سفلیده
 عالم علوی صفا سندن متلذذ اولور و بو صورتده ابوالبشرک ارتکاب کناه
 سببیله غائب ایلمش اولدیغی سعادتدن زیاده بر سعادت حالی ایمانی ایله
 تحصیل ایدوب برکات سماویه و غائب لیدلمش اولان نعم فردوسیہ قلبنه
 نزول ایتمش کبی اولور خلاصه مسیحی ایمانک شو قوت و تاثیر و واردر که
 صاحبی مراتب مذکوریه واصل ایدوب هر تقدیر کندولکنندن اللہک
 احکامنی ایفایه قدرتی اولدیغنی بیلور ایسه ده ینه ایمانی برکاتی ایله فیلیپولره
 اولان مکتوبک ۴ بابنک ۱۳ آیتنده محرر اولدیغی کبی دیه بیلور که *
 بکا تقویت ویرن مسیح واسطه سیله هر شیئه قادر ایم * و اکرچه مسیحی
 حقیقی حالت مذکوریه ایریشمش ایسه ده ینه کاملیت درجه سنه واصل
 اولما مشدر زیرا بو دنیاده ایکن کناه و شیطانک امتحانی قارشوسنده در فقط
 اللہه توکلی اولدیغندن شیطانه مغلوب اولمز و هر تقدیر جسمانی زحمتلر
 و المله درچار اولوب فانی و کناهدن تباہ اولمش عالمده و شیطانک تحت
 تسلطنه کیرمش اولان کمسنه لر اراسنده بولندیغنی کورر ایسه ده مع
 مافیه دائما بو حال اوزره قالمیوب اللہک اراده ایلدیکی وقتده بو خراب
 بی ثبات اولان دنیادن کوچوب و بونجه ثقلت و مشقتدن خلاص اوله رق
 کمالی بختیاری و سعادتق شامل اولان وطن حقیقی سنه کیده جکنی

یقیناً بیلور و بوکا بناءً بودار فانیدن رحلتہ تأسف ایتمیوب ممنونا اکا
منتظر اولور نتهکیم فیلیپولر برنجی بابنک ۲۳ آیتندہ بیورلمشدر که *
ایکیسنک اراسنده مضایغم وار چون انتقال ایدوب مسیح ایله بولمغه ارزوم
وار که جوق زیاده اولا در اما حمده قالمق سزک حقکزه دخی زیاده
لازم در * وعیسی المسیح کندوسنه ایمان ایدنلری یوم آخرتده جدید
و جلالو جسد ایله قبردن قالدیروب عمر ابدیه نائل ایده جکدر نتهکیم
فیلیپولر ۳ بابنک ۲۱ آیتندہ مسطور در که * او (یعنی مسیح) دخی جمیع
موجوداتی کندوسنه مسخر قلغه واسطه اقتداری بولنان عمل اقتضاسنجه
بزم حقیر جسدبیزی غیری بر شکله قویه جقدر که کندی عزیز جسدینه مشابه
اوله * و برنجی قورنطوسولور * ۱۵ بابنک ۴۲ الی ۴۴ آیاتنه دکین مذکور
در که * اولولرک قیامتی بویله در جسد فسادہ اکیلور و فسادسزلقده
اقامت اولنور حرمتسزلکده اکیلور عزتده اقامت اولنو ضعیفلکده
اکیلور قوتده اقامت اولنور حیوانی جسد اکیلور روحانی جسد اقامت
اولنور حیوانی جسد وار و روحانی جسد وار * و بومطلبی زیاده فهم ایتمک
ایچون باب مذکوری تماماً قرائت و یوحنا ناک ۶ بابنک ۴۰ آیتنه دخی
مراجعت اولملودرو یوم قیامتک صاحب دیوان و حاکمی عیسی المسیح
اولدیغی دخی بی اشتباه در نتهکیم یوحنا ناک ۵ بابنک ۲۲ آیتندہ مسیح
بیورمشدر که * بابا کمسده حکم ایتمز اما جمله حکمی اوغله بیورمشدر *
و عالم آخرتده اهل ایمان اولانلر هر درلور نقص و قصور دن عاری و بری
اولوب سعادت و جلالتده کمال درجه سنه ایررلر و حق تعالی بی لایقوله
طانیوب جلالنی رؤیت ایدهرک دائماً عیسی المسیح قرینده قاله جقدر در
نتهکیم برنجی قورنطوسولور ۱۳ بابنک ۱۲ آیتی و متی ۵ بابنک ۸ آیتی

و یوحنا و حینک و یا خود مکاشفاتک ۲۲ بابتک ۳ و ۴ آیاتلری مطالب
 مذکورہ بی شامل در ودخی برنجی قورنطوسلولر ۲ بابتک ۱ آیتندہ محرر در
 کہ * اول نسنہلری کوز کورمامشدر و قولاق ایشتمامشدر و انسانک
 قلبینہ کیرمامشدر اول نسنہلری کہ اللہ کندوی سونلرہ حاضرلشدر *
 خلاصہ مؤمنلر تصور و بیاندن خارج بر سعادت و جلالہ مظهر اولوب دائما
 وصال حق ایله مشرف اوله جقلر در واشبو سعادت لذات جسمانیہ قبیلندن
 اولیوب انجق قرب و تعبد الہی نعمت لرندن عبارت در * ایمدی بر کمسنہ
 مسیحک نجاتی حقندہ سالف الذکر مطالبی ملاحظہ ایدر ایسہ حق تعالینک
 محبت و حکمت بی انتہاسی حقندہ متخیر اولوب رومالولر ۱۱ بابتک
 ۳۳ الی ۳۶ آیاتندہ بیان ییورلدیغی اوزرہ دیدہ جکدر کہ * اللہک حکم لرینی
 اقتحاص ایتمک وانک طریق لرینی تفتیش ایتمک نہ ممکن در زیرا ربک
 ضمیرینی کیم بلدی یا خود انک مستشاری کیم اولدی یا خود اکا اول کیم
 ویردی کہ اکا عوض اولنہ زیرا جملہ شیئر اندن و انک وسیلہ سیلہ و اکا
 درلر و اکا ابدہ مجد اولسون آمین *

اما محمدیلر بعض مسیحیلردہ بو کیفیاتک تقیضی کورد کلرندہ
 شو حال لرینی انجیلک نقض و قصورینہ حمل ایتمہ ملو درلر چونکہ مسیحیلک
 ادعا سنده اولدقلری حالده بتون بتونہ انجیلہ مغایر حرکات ارتکاب ایدنلر
 وار در مثلاً بعض فرقہ مسیحدن ماعدا اولیہ و مقدسلری کندولرینہ شفیع
 اتخاذ ایدوب انلرک تصاورینی کلیسالرینہ وضع و انلرہ سجده ایدرلر فقط بو
 مقولہ افعال قبیحہ تمامیلہ انجیلک احکامنہ مغایر اولدیغی آشکار در ننه کیم
 انجیلدہ برنجی طیموتاؤسک ۲ باب ۵ آیتندہ محرر در کہ * بر اللہ وار
 و اللہ ایله انسان اراسندہ بر میانجی وار کہ انسان اولان مسیح عسی

در * وعیسی المسیح یوحنا نك ۱۴ باب ۶ آیتندہ بیورر كه * یول و حق و حیات بنم بابایه كمسه كلمز الا بنم واسطهم ایله * و كذلك سفر خروجك ۲۰ باب ۲ الى ۵ آیتندہ مسطور بولنان حكمه نظراً اشكال و تصاویره سجده ایتمك نهی مطلق در فقط بو مقوله خلاف شیر انجیل و توراتی دقت ایله او قومامقدن و یا خود انلك تعلیمات و نصایحنه رعایت ایتمامكدن نشأت ایدر هر نصل ایسه بو مثللو كمسنه لر ظاهراً مسیحی ایسه لرده حقیقتده دكلدر در زیر انجیلك احكامنه انقیاد ایتمدكلى جهتله بو مقوله كمسنه لر معنی نك ۱۳ بابنك ۲۴ الى ۴۳ آیاتلرینه دكین تفصیل اولندیغی كبی بغدادك اراسنده بتمش اولان دلوجهلره مشابه درلر كه ظاهرده بغدای اولوب حقیقتده بغدای دكلدر یعنی کلیسای مسیح مزرعه سنده بو مثللو كمسنه لر دلوجهلره یكزرلر و حق تعالی حكمت بالغه سنه نظراً انلری اوراق زمانه یعنی قیامته قدر بغدای ایله براغوب فقط حصار وقتى كلكده انلری بغدای دن یعنی فرقه ناجیه دن ایروب انظفا پذیر اولنر آتسه القا یعنی جزای ابدیه مظهر ایدر و او برلرینی احیا ایدوب الابد جلال و سعادت حال ایله ممتاز و مشرف ایلر *

التنجی فصل

انجیل و توراتك كلام الله اولدیغی حقنده بعض دلائل بیاننده در

فصل اولده سبقت ایدن تحقیق و بیان مزه كوره انجیلك كلام الله اولدیغی محمدیلره واضح و معلوم اولمش ایسه ده اشبو فصلده اول بابده بر وجه اختصار بعض دلائل ایرادنه مبادرت اولنور *

دلیل اول بالاده ذکر ایلدیکمز وجهله انجیل روح انسانینک تقاضاسنی
 یعنی حقیقتدن اگا و حضور باریده بی کناه و تقدس قلبه نائل اولوق
 ارزوسنی تسکین و تکمیل ایلدیکمندن انک من طرف الله اولسی واضح
 و معلوم اولور شویله که اول انجیل اللهک نوع بشره تعلق ایدن ایراده
 و مشیتی انسانه بیلدیروب خلقتنک مقصدینی و احوال قلبیه سنی و تحصیل
 تقدسک لزومی بیان ایتمک ایله آنی معرفت حقه واصل ایدر نته کیم بو
 بابک برنجی و ایکنجی و اوچنجی و دورنجی فصل لرنده مفصلاً تحریر اولمشدر ثانیاً
 بو بابنک اوچنجی فصلنده ذکر اولدیغی کبی انجیل نجات تعلیمی
 ایله مؤمن کمسنه بی مغفرتنه واصل و قید مجازاتدن ازاد ایدوب انی
 درگاه احدیته مقبول ایدر ثالثاً بو بابک دورنجی و بشنجی فصل لرنده بیان
 اولندیغی کبی انسان انجیل تعلیماته اعتقاد ایتمکله صفای قلب و تقدس
 درونی یه نائل اولور زیرا مسیحه ایمان ایتمک و سیله سیله قلبی لوث کناهدن
 ظاهر اولوب روح القدسک فیض و اعانه سیله کناهدن اجتناب ایدر و الله
 اولان محبتی انا فانا از دیاد بولهرق و انک احکام شریفنی اجرابه مقتدر
 اولهرق صفای قلبی یوماً فیوماً متزاید اولور رابعاً ینه بو بابک دورنجی
 بشنجی فصل لرنده محرر اولدیغی اوزره اهل ایمان عیسی المسیح واسطه سیله
 حق تعالی یه کسب تعلق ایدرک استفاضه انوار عنایتیله انی کندوب بدر
 سماویسی بلدیکی تقدیرده حددن زیاده مسرور و شادمان اولوب قیامت
 کوننده شرف قرب الهی ایله مشرف و سعادت ابدیه یه نائل اولوجنی
 اگا واضح و آشکار در بو صورتده واصل حقیقت اولهرق و تحصیل مغفرت
 ایدرک پاک و مقدس اولوب نجات ابدی یه نائل اولمقدن عبارت اولان
 انسانک تقاضای روحی انجیل تعلیماتی ایله مکمل و میسر اولور و دیباجه ده

ذکر و تفصیل اولندیغی اوزره روح انسانینک تقاضاسی رافع اولوق بر کلامک
 الله طرفندن اولسنه دلیل قویدر * سائر ادیان کتابلرینک هیچ بریس روح
 انسانینک تمنی و تقاضاسنی اصلا تسکین ایدمزلر زیرا اللهم آدم حقنده
 اولان اراده علیه سنه دائر مشتمل اولدقلری اخبار لر غیر صحیح و ناقص اولغله
 انسانک اللهم مقبول اولوب صفای قلبه و کناهک مغفرتنه نائل اولسی ایچون
 بر طریق مستحسن اراده ایده میه جک لردن انلر واسطه سیله نجات ابدیه و
 سعادت سرمدی یه واصل اولیه جغی ظاهر در و مذکور کتابلر دائماً خلاف
 و بی اصل اخبار و روایات ثقلی و بت پرستلک تعلیماتی بیان ایدرک زیارات
 و نزورات و قربانلر ایله تقاضایی روحی محبوب ایدوب انسانک جراحت
 درونی مرهم مجازی ایله اصلاحه جهد بی فائده ایلر لر انجیل ایسه بالاده
 بیان اولندیغی اوزره اللهم قلب بشرده ثبت ایلدیکی تقاضای کاملاً اسکات
 ایدر فلهدا انجیل شریف تعلیماتی الهام حقیقی حقنده دیباجده ذکر
 سبقت ایدن شروطک شرط اولنه مطابق اولوب روح انسانی تقاضاسنک
 استکمالی مجرد کلام الله اولدیغنه دلیل کافی در *

دلیل ثانی بو بابک دوررنجی و بشنجی فصلالرنده بسط و بیان
 اولندیغی اوزره اهل ایمانده حصوله کلان تبدل قلب و تهذیب اخلاق
 دخی انجیلک کلام الله اولدیغنه بر دلیل در لکن تبدل مذکور انسانک مجرد
 حرکات و عادات مذمومه دن اجتناب و تبری ایدوب اوصاف ممدوحه
 ظاهر یه ایله بین الناس معروف اولسندن عبارت دکل در بو کونه تبدله
 اعانت الهیه نک لزومی اولیوب انسان کندولکنندن اکتساب ایده ییلور
 بلکه بوراده مقصود مز اولان تبدل حقیقی انسانک ظاهر و باطنی تبدل
 و تجدید ایدرک اولاً قلبی تطهیر و بعده اخلاق حمیده و اطوار پسندیده

ایله معروف و موصوف ایلر و اشبو تبدلک بو قدر تاثیرات مهمه و حسنه سنه
 نظراً بونک انسان قوت و معرفتیه حصوله کلور شیئی اولیوب محصا قادر علی
 الاطلاق عنایتی و احصانی اوله جعی ظاهر در و بو مثللو تبدلی حصوله
 کتورن کتابک کلام الله اولدیغی امر باهر در *

خفی اولیه که سائر ادیان کتابلری تابعینلرینی بو مثللو تبدله
 دلالت ایقیوب محضا بر طاقم اصلاحات ظاهریده سوق ایده رک انلرک
 اکثر عادات و عباداتلرینک تزکیه نفس و تهذیب اخلاقه هیچ تعلق
 و نسبتی یوقدر بناً علیه ادیان مذکوره نک تعلیماتی قلب انسانی بی
 تطهیر و اصلاح ایلمکه بر تاثیر اولدیغی تابعینلرینک احوال حاضره لرندن
 ظاهر اولوب بو دخی کتب دینیه لرینک من طرف الله اولدیغنه شاهد
 عادل در *

دلیل ثالث کتب مقدسه نک من عند الله اولدیغنه انلرده صفات
 اللهم بیان اولمشیدر نته کیم کتب عهد عتیق و جدیدن ایراد اولنان
 آیات بینات ایله اثبات اولمشدر و کتب مقدسه ده صفای درون و تقدس
 قلب و تحصیل نجاته مدار اولوب صفات اخلاقیه تعبیر اولنان صفات بر
 تفصیل ذکر و بیان و صفات ذات ایسه مجرد تحصیل معرفت الله ایچون
 لازم اوله جق قدر ایضاح اولنوب بونک ماوراسنده اولان خفایای الهیه کتم
 و نهان قلمشدر و انسانک خلاصه مدار اوله رق کتب مقدسه ده حق
 تعالی اشبو صفات آتیه ایله متصف اولمشدر یعنی الله واحد و قدیم و لایتغیر
 و قادر و حکیم و خالق الاسموات و الارض و حافظ جمیع مخلوقات و قاسم
 الارزاق و عالم و عادل و قدوس و رؤف و صالحلره اجر و مکافات و فاسقلره
 مجازات ایدیجی و عیسی المسیح سببیه غفور و رحیم و منعم و کریم در

بو صفاته نظراً کناه و ناپاکک عند الله اصلاً مقبول اوله میوب انک صفات
مذکوره سنک کتب مقدسه ده بیان بیورلمسندن مراد الهی دخی محضا
نوع انسانک ظاهر و باطنی لوٹ معاصی دن پاک و منزّه اوله رق کناهدن
تغفر و اللهه تقرب ایتمکله بختیاری حقیقی و جلال دئیمه واصل
اولسی در*

و توار یخدن معلومز اولدیغی وجهله حکما و فضلائی متقدمیندن هیچ
برسی کندو عقلیله حق تعالی بی صفات مذکوره ایله توصیفه مقتدر
اوله میوب بر منوال محرر انجق تورات و انجیلده ذکر و تعداد فلدش و بو
دخی کتب مذکوره نک من طرف الله اولدیغنه بر دلیل واضح بولمشدن
و اکر بر کمسنه سائر ادیانک کتابلرینی مطالعه ایدجک اولور ایسه صفات
الهییه کتب مقدسه ده مذکور اولدیغی کبی اول کتابلرده بیان اولدیغی
معلومی اولور و اکر بالفرض کتب مقدسه ده بیان اولدیغنه مطابق بعض
صفات انلرده بولنسه بیله یا اللهک مخلوقات وسیله سیله تبیین ایدن صفاتندن
در و یا خود کتب مقدسه دن مأخوذ در*

دلیل رابع انجیلک کلام الله اولدیغی انک معانی جلیله و محتوی
اولدیغی نصاب و احکام روحانیه سندن معلوم اولور شویله که اکر بر
کمسنه بو بابک فصل ثانی سنده احکام الهیه و فصل خامس ده مسیحی
حقیقی اخلاق و اطوارنه دائر ذکر و بیان ایلدیکمز آیاتی مدققانه مطالعه
ایدوب مزایاسنه واقف اولور ایسه تاثیرات معنویه سندن متعجب اولورق
بو مقوله کلماتک پاک و مقدس اولان اللهه لایق و جسدان و قلب انسانیک
تعمیرینه و روحنک تطهرینه غایت مناسب و شایان اولدیغی تیقن ایدر
و اشبو احکامک انسان احکامی اولیوب اللهک احکام و کلامی بولندیغی

اقرار واعتراف ایلر و احکام و نصایح انجیلیه نك اڪثریسی نور الهی
 ایله قلب منور اولیان كسانك عقلنه مغایر کورندیکندن انسانك کندو
 عقلیه بو مثللو معانی و احکامی تصور و تنظیم ایلمیه جکی درکار در
 احکام مذکورہ نك بعضری بونلر در انسان کندو دشمنلرینی سومك *
 كملك ایدنلرک قارشولغنه كملك ایتمیوب بالعکس ایولك ایلمك * ظالم
 و شریر ایله مقاومت ایلمامك * آخرک زوجه سنه شهوت كوزیله نظر
 ایتمامك * غضبتمق عند الهیده فعل قتل کبی عد اولتمق * هر بر فنا نیت
 و کوتی ارزوی کناه بلمك * و انسان هر کونه اقوال غیر لایقه سندن
 نزد الهیده مسؤل اولدیغندن بونلردن اجتناب ایلمك * و اکر انسان
 اللهك کانه اوامر و احکامی اجرا ایتمش اولسه بیله ینه بر فائده سز قولم
 و بر اجزم یوقدر زیرا یالکز اوزریمه فرض اولان شیرلی ادا ایلدم دیو
 اقرار ایلمك * و انجیلده بونلر کبی دهانچه نیچه احکام بلیغینی متضمن
 تعلیمات و نصایح وار در که عقل انسانینك مافوقنده اولوب اختراع و بیانی
 نوع بشرک ایشی دکل در و اکر بر کمنسه انجیلی ادیان سائرہ کتابلرینه
 تطبیق ایده جک اولور ایسه انجیلک حاوی اولدیغی معانی جلیله و روحانیه سی
 انلرک هیچ برنده موجود بولمادیغی معلوم و آشکار اولور سائر ادیان کتابلرینك
 احکام و تعلیماتی یالکز اداب ظاهریده منسوب اوله رق قلب پاککنه اصلا
 مدار اوله مدیغندن صفای قلب و کمال روحانی تحصیل یالکز انجیله
 مخصوص در و انجیلک تعلیمات و احکامی سائر ادیان کتابلرینك احکام
 و تعلیماتی ایله مقابله اولندقدہ انجیلک کلام الله اولدیغی تین ایده جکی
 مثللو سائر ادیان کتابلرینك ساخته و جعلی اولدقلری دخی معلوم
 اولور *

دلیل خامس کتب مقدسه نك كلام الله اولديغي کتب مذکوره ده
مندرج اولان نبوتلر یعنی قبل الوقوع اخبارات ایله دخی ثابت اولور وعهد
عتیقه مسیح حقنه وارد اولوب بو بابنک فصل ثالثنه ذکر و بیان و
وقوع بولدقربی اثبات و اتیان ایلدیکمز وافر نبوتلردن ماعدا کتاب
مذکوره ده بی اسرائیلک احوال مستقبه لری و ولایات قریبه و بعیده یه
متفرق اوله جقلمی و انلرک جمله طوائف اراسنده خور و ذلیل بولنه جقلمی
و بعض مشهور بت پرست طائفه لرک تنزل و ترقی لری و اورشلیم یعنی
بیت المقدس و بابل و نینوی و دیگر شهرلرک خراب و ویران اوله جقلمی
و وقوعندن ایکوز سنه اقدم خبر ویرلدیکی اوزره اسکندر و مینک شام و ایران
ولایتلرینی تسخیر ایلیه جکی و دهها بو مثللو نیچه نیچه اخبارات قبل الوقوع
توراتده مسطور و موجود در و کتب توار یخدن استنبات اولندیغی و جهله
ککک بو ذکر ایلدیکمز نبوتلر و ککک دین مسیحینک انتشاری و حواریونک
و ابتداکی مسیحیلرک دوچار اولدقلمی زحمت و صعوبات و کاذب پیغمبرلرک
ظهوری و انلرک تعلیمات باطله لری و آخر الزمانده واقع اوله جق ایمان سزقلر
حقنه اولان اخباراتک کافه سی وقوع بولشدر و اکر بر کمسنه اخبارات
مذکوره یی مطالعه ایتمک مراد ایدر ایسه انجیل و توراتک اتی الذکر آیاتنه
مراجعت ایلیه لوقا ۲۱ بابنک ۲۴ و سفر اللاوین ۲۶ بابنک ۳۱ الی ۳۳
آیاتنه و دانیال ۷ و ۸ و ۱۱ و ۱۲ بابلرینک جمله سی و ارمیا ۴۶ الی ۴۹
بابلرینک کافه سی و سفر اعدادک ۲۴ باب ۱۵ آیتندن الی باب مذکورک
نهایتنه و لوقا ۱۹ بابنک ۱۴ الی ۴۴ آیتلرینه و ارمیانک ۵۰ بابی تماماً
و ناحوم ۳ بابنک اولندن آخرینه قدر و ایضا دانیال ۸ بابنک ۵ الی ۸ و ۲۰
الی ۲۲ آیتلرینه و اشعیا ۱۳ الی ۲۳ بابلرینک جمله سی و متی ۱۳ بابنک ۳۱

الی ۳۳ آیاتہ وینہ متی ۲۴ بابنک ۱۴ آیتنہ و یوحنا ۱۰ بابنک ۱۶ آیتنہ و فیلیپولر ۲ بابنک ۱۰ و ۱۱ آیاتنہ وینہ متینک ۱۰ باب ۱۶ الی ۲۲ آیاتنہ وینہ متی ۲۴ بابنک ۲۴ آیتنہ و برنجی طیموٹاؤس ۴ بابنک برنجی الی ۳ آیاتی وینہ ایکنجی طیموٹاؤس ۳ بابنک برنجی الی ۷ آیاتی * و حق تعالیدن غیرسی اخبارات قبل الوقوعہ قادر اولہ میہ جفی امور واضحہ دن اولغلہ اول وجہلہ اخبارات قبل الوقعی حاوی اولان کتابک بہمہ حال کلام اللہ اولسندہ شک و اشتباہ قالہ مز *

دلیل سادس عیسی المسیح و حواریونک انجیلدہ مندرج اولان معجزات باہرہ و کرامات مشہورہ و کثیرہ لری دخی کتب عہد عتیق و جدیدک کلام اللہ اولدیغی اثبات ایدرانجق اهل اسلام عیسی المسیحک معجزاتی قبول و اقرا ایلدک لرینہ و فصل ثالثہ دخی اختصاراً بیان اولندیغنہ بناؤ بو محلدہ تکرارندن صرف نظر اولنوب یالکمز حواریونک معجزاتی باب ایتدہ ذکر و ایراد اولنہ جق در *

دلیل سابع انجیلک کلام اللہ اولدیغنہ مسیحک صلب اولنوب وفات ایلدیکندن صکرہ اوچنجی کون قیام ایدوب بعدہ سمایہ صعود ایلہسی دلیل واضح و برهان قاطع درزیرا اکرم مسیح حق و صادق اولمسه ایدی البتدہ اللہ انی قیام و عروج ایلہ مشرق ایتمز ایدی *

دلیل ثامن انجیل شریفک کلام اللہ اولدیغی دین مسیحک اشہار و انتشہاریلہ دخی ثابت اولور شویلہ کہ انجیلک تعلیماتی اللہ دن منور اولمیان عقلہ مغایر و نامقبول و لوٹ نفسانیدن تطہیر اولنماش قلبہ ناموافق و نامعقول کورندیکنندن بشقہ دین مسیحینک ارالرنده منتشر اولان مللک مذهب و عاداتنہ کمال درجہ مخالف اولدیغی و انجیلی وعظ و تعلیم

ایدنلر ایسه علم و درایتله معروف اولیان بر طاقم فقرا و دون پایه ذوات اولوب انجیلی قبول ایدنلر دخی مخالفندن هزار کونه ظلم و تعدی کوره رک مالری یغما و کندلوری قتل ایله تهدید اولندقلری حالده ینه پک چوق کمنسلر انجیلک تعلیماتی قبوله مسارعت ایلدیلر شوبله که از وقتک ظرفنده نیچه ممالک مشهورده یعنی شام و مصر و اناطولیده و یونان و ایتالیا و دها سائر بعض محلهده دین مسیحی بر درجه کسب و شهرت ایلدی که ولایت مذکوره اهالی سی کندو ابا و اجدادلرینک دین و این قدیمه لرینی ترک برله انجیلی قبول ایدوب بو وجهله کیده رک دین مسیحی عبده اصنام ادیانته غلبه و تفرق ایلدی و دین مسیحینک اشوغلبه سی حیل و تداییر ایله و یا خود سیف و اجبار ایله اولیوب محض انجیلک مواظ مصالحانه سیله حصوله کلمشدر ایمدی اکر الله تعالی مستعین انجیل قلبونی نور هدایتیله منور قلبیوب و انجیلک وعظ و تعلیماتنه علامات و معجزات ایله تقویت و برمامش اولسیدی دین عیسوینک سائر ادیان اوزرینه غلبه سی ممکن اوله میه جنی امر بدیهی دراشته حق جل و علانک دین مسیحی حقنده اول وجهله واقع اولان مساعدات باهره سی دخی انجیلک کلام الله اولدیغنه دلیل لایح در زیرا الله تعالی بر مذهب باطله بو وجهله یاردم و مساعده ایتیمه جکی واضحده دن در*

خلاصه شمديه قدر کتب مقدسه تعلیماتی حقنده بیان ایلدی کمز مطالبدن معلوم اولدیغی اوزره کتب مقدسه الهام حقیقینک علاماتی اوله رق دیبا جهده ذکر ایتدی کمز شروطی جامع اولدیغنه و انلرده مندرج اولان نبوتلره و اخبارات و تعلیمات و معجزاته و دین مسیحینک انتشارنه نظراً انجیلک کلام الله اولدیغی وضوح تام ایله ثابت و آشکار اولدی *

ایمدی ای بوسالهی مطالعه ایلیان عزیزم اکر کند و احوال باطنیه کی بیلهرک
 کناهدن توبه ایدوب نجاته طالب ایسک پی شبهه انجیل تعلیماتی سکا
 خوش و شیرین کلور زیرا انجیل طریق نجاته هدایت ایلدکدن بشقه راه
 نجاته کتمک و بختیاری و ابدی به نائل اولمق ایچون انسانه قوت و قدرت دخی
 ویرر انجق سن انجیلک احکام و تعلیماتی و عیسی المسیحک مژده نجاتی دخول
 ایلمک ایچون فتح باب قلب ایدوب برکات و فیوضات روح القدسدن
 مستفید اولرق مسیحه ایمان ایتمکلی اللهدن نیاز و استدعا ایده سن یوخسه
 انجیلک احکام و تعلیماتنه مخالفت ایدرک عیسی المسیح و ساطیله کناهارلر
 ایچون حصوله کلان نجاتی رد ایده جک اولور ایسک غیری بر طریق ایله
 عفو و نجات بولیه جقسن زیرا اللهک کلامنه کوره شفیع المذنبین یالکز
 مسیح در و اگا ایمان ایتمدیکنک ایچون یوم جزاده حاکم مطلق اولان مسیحک
 حضورنده مسول اولنه جقسن نه کیم یوحنا ۱۴ بابنک ۶ آیتنده مسیح
 بیورمشدرکه * یول و حق و حیات بن ایم بابایه کمسه کلمز الا بنم واسطهم
 ایله * و رسوللر اعمالی ۴ بابنک ۱۲ آیتنده مرقوم درکه * (مسیحدن ماعدا)
 هیچ غیری کمسه ده خلاص یوقدر زیرا زیر سماده آدمیره ویرلش بر غیری
 اسم یوقدرکه انکله خلاص بولمق کرک ایز * وینه یوحنانک ۳ باب ۳۶
 آیتنده مسطور درکه * اوغله (یعنی مسیحه) ایمان ایدن ابدی حیاته مالک
 در و اوغله ایمان ایتمیان حیاتی کورمز انجق اللهک غضبی اوزرنده قالور *
 و ایکنجی تسالونیکیلور برنجی بابنک ۶ الی ۶ آیتنده مقرر درکه * الله
 کوره عدالت درکه سزلی رنجیده ایدنلره بالمقابله رنجش ویره و سزله
 یعنی رنجیده اولنلره دخی رب عیسی کندو قدرتلو ملکللری ایله برابر کوکدن
 منکشف اولدیغی زمان بزم ایله برابر راحت ویره الهی بیلیانلردن و ربمز

عیسی المسیح انجیلنه اطاعت ایتمیانلردن علولو آتش ایله انتقام الدیغنده که بونلر ربك یوزندن و قدرتنک جلالندن ابدی هلاک ایله عذاب اولنه جقلر در * حق تعالیدن بزم استدعامز بودر که بو رسالهدی قرائت ایدنلر بویله ایمان سزلق وانک موجب اولدیغی عذاب و عقابدن خلاص اولوب باعث نجات اولان ایمانی تحصیل ایده لر *

یدنجی فصل

دین مسیحینک ابتدای ظهورنده نوجهله مشهور و منتشر اولدیغی
بیاننده در

شمدیه قدر ایکنجی بابده انجیلک متضمن اولدیغی تعلیمات جلیله بیان اولمش اولغله بعونه تعالی بو فصلده انجیلک اقطار عالمده نوجهله انتشار بولدیغی و انجیلک ایلك مبشرلی اولان حواریون حضراتنک اوصاف و احوال لرینی بر تفصیل تحریر ایده جکز و اگرچه بو مطالبک بوراده ذکر و بیانی صدمزدن خارج ایهده مسلمینک حواریون حقدده معلومات تامه لری اولدیغنه بناء بونلرک کیفیات و صورت حال لرینی مبین بو فصلک اشوبابه علاوه سی مناسب کورندی *

مسیح تعلیم دین و اظهار معجزاته باشلدقده عوام ناسدن کندوسنه تبعیت ایدن اون ایکی کسه دی کافه اعمال و اقوالنه شاهد اولق و سه ایله صعودندن صکره دنیانک هر طرفنه کیدوب کندوسنک ظهوری مژده سنی هر کسه تبشیر ایلك اوزره انتخاب ایتمش اولغله اشته بو اون ایکی ذات مسیحک شاگردلری و یا خود حواریون تسمیه اولمشلر در

و مسیح دائماً بونلری معیتندہ بولندیروب بوندن دخی اصل مقصدی کندو
تعلیماتی اوکرنوب و معجزات و اعمالی کوروب بعدہ طوائف عالم اراسندہ
کندوسی حقندہ ادای شہادت ایملرندن عبارت ایدی بناءً علیہ مسیح
صعودندن اول انلرک کندوسندن هر کوروب ایشدکلرینی واروب خلقہ
بیان و تعلیماتی تبلیغ و تلقین ایملک اوزرہ انلری مأمور ایلدی نته کیم
یوحنا نک ۱۵ بابنک ۲۷ آیتندہ محرر در کہ * سز (حواریلر) دخی
شہادت ایدہ سز زیراسز ابتدادن بملہ برابر سکز * و قیامندن صکرہ
شاگردلری حضورندہ سمایہ عروج ایلدیکی وقتدہ بوامری تکرار ایلہ متینک
۲۸ بابنک ۱۸ و ۲۰ آیاتندہ و مرقسک ۱۶ بابنک ۱۵ و ۱۶ آیتلرنده مسطور
اولدیغی اوزرہ انلرہ شو و جہلہ وصیت ایتمشدر کہ * بکا سما و زمیندہ
جہلہ قدرت ویرلدی ایمدی وارک و جہلہ قوملری تعلیم ایدوب انلری بابانک
واوغلک و روح القدسک نامنہ اولہرق تعمید ایدیکز و بئم سزہ وصیت
ایتدیکم جہلہ نسنہلرہ رعایت ایتمکی انلرہ اوکردک و اشته بن دائماً
تا دنیانک آخرینہ دکین سزگہ ایم * و حواریونک اوامر مزبورہ انفاذ
واجراسنہ متقدر اوللرایچون مسیح اغانت ایدیجی و تسلی ویریحی اولان
روح القدسک انلرک اوزرینہ نزولنی وعد بیوروب روح القدس کلوب سزی
حقہ ارشاد ایتمکلہ بئم سزہ سویلیدیکم کلاملری خاطر یکرہ کتوروب
انلری زیادہ سیلہ سزہ توضیح و بیان ایدرک واقع اولہجق نسنہلری دخی
وقوعندن اول بیلمکک و اظہار معجزات ایلمکک مقتدر ایدہ جکدر بیورمشدر
ننه کیم یوحنا ۱۶ بابنک ۷ و ۱۳ و ۱۴ آیاتلرنده مسیح حواریونہ خطاب
ایدوب * بن سزہ حتی سویلرم سزہ فائده لودر کہ کیدہ ہم زیرا اکربن
کتمز ایسم تسلیجی سزہ کلمیہ جکدر اما اکر کیدرسم بن انی سزہ

کوندرهیم اول حق روحی کلدیکی زمان او سزی هر حقه ارشاد ایلیه زیبا
 او کندیدن سویلیه جکدر اما هر نه ایشیدرسه انی سویلیه و سزه کله جک
 نسنه لردن خبر ویره او بنی تعزیز ایلیه زیبا بتمکندن الوب سزه
 بیلدیره جکدر * ومتی ۱۰ بابنک ۲۰ آیتنده شاکردلره خطابا بیورمشدر که *
 سویلیانرسز دکلسکز اما باباکزک روحی در که سزده سویلر * ینه
 باب مذکورک ۸ آیتنده عیسی المسیح شاکردلرینه اظهار معجزه قدرتی
 ویروب دیمش در که خسته لری صاغلدک و جزاملری پاک ایدک اولوری
 دیرلدک شیطانلری طرد ایدک مفت الدیکز مفت ویرک * خلاصه مسیحک
 عروجندن اول حواریونه وعد بیوردیغی روح القدسک واسطه سیله بوئلر
 مرتبه رسالته واصل و اظهار معجزه یه قادر اولوب بنا برین اللهک رسوللری
 اولدقلری واضح و آشکار در * مسیحک عروجندن صکره لوقا ۲۴ بابنک
 ۴۹ آیتنده و رسوللر اعمالی برنجی بابنک ۴ آیتنده وارد اولان امر موجبجه
 حواریون اورشلیم یعنی بیت المقدس شهرنده موعود روح القدسک نزولنه
 منتظر ایکن قیامدن الی کون و صعوددن اون کون صکره عبادت
 ایچون بریرده اجتماع ایلدکلری حالده روح القدس بر صورت عجیبه ده
 انلرک اوزرینه نازل اولدی نته کیم رسوللر اعمالی ۲ بابنک برنجی الی ۴ آیتنه
 قدر محرر در که * عید خمسین کونی کلدکده جمله یکجه تله بریره
 جمع اولدیلر و ناکهان شدتله اسن روزکارک وزیردیسی کبی کوکدن
 برصدا کلوب بتون اوتوردقلری اوی طولدردی و انلره شق اولمش آتش
 لسانلری کبی ظاهر اولوب انلرک هر بریسنک اوزرینه قوندیلر و جمله سی
 روح القدس ایله مملو اولوب غریب لسانلر ایله سویلمکه باشلدیلر چونکه
 روح القدس انلره نطقی ویرر ایدی * و باب مذکورک بقیه سی دخی

بو مطلبی شامل در و مسیحک وعد بیوردیغی اوزره حواریون اندن صکره
 خسته لره شفا ویرمک و کوتورملری یورتمک و اولوره حیات ویرمک کچی
 پک چوق معجزه لر اظهار ایلدیلر شویله که بطروسک مسیح نامنه اوله رق
 برکتورمه شفا ویردیکی رسوللر اعمالنک ۳ باب برنجی الی ۱۱ آیاتنده
 تفصیلا محرر در وینه حواری مرقومک مدت مدیده دن برو مریض اولان
 اینیاس نام کمنسده صحت ویردیکی و وفات ایتمش بر طول عورقی
 دیرلندیکی رسوللر اعمالنک ۹ باب ۳۱ الی ۴۳ آیاتنده مسطور در و کذلک
 بطروسک چوق خسته لره شفا ویردیکی و خلقک کندو مریضلرینی بطروس
 کچر ایکن کولکده سی اوزر لرینه دوشوب شفایاب اولسونلر دیو سواقلرک
 اورتاسنده یاتوردق لری کتاب مذکورک ۵ باب ۱۲ الی ۱۶ آیاتنده مسطور
 در و پولسک انادن طوغمه بر طوبالی صاغلندیغی رسوللر اعمالنک ۱۴ باب
 ۸ الی ۱۰ آیاتنده مذکور در وینه رسول مرقومک بر اطه ده اللرینی اوزر لرینه
 وضع ایدرک چوق مریضه شفا بخش اولدیغی کتاب مزبورک ۲۸ باب
 ۸ و ۹ آیتلرنده محرر در وینه کتاب مذکورک ۱۹ باب ۱۱ و ۱۲ آیاتنده
 مرقوم در که * الله پولسک اللریله عجیب معجزه لر ایدر ایدی شویله که
 جسدندن مقررملر و فته لر کتورمکه خسته لکر انلردن رفع اولورلر ایدی
 و بد روحلر انلردن چقارلر ایدی * وینه رسول مرقومک طرّواس شهرنده
 بر میتی احیا ایلدیکی کتاب مزبورک ۲۰ باب ۹ و ۱۰ آیتلرنده مسطور
 در و روح القدس جمله حواریونه مساوات اوزره ویرملکه سائر حواریوندن
 دخی بومقوله معجزات صادر اولشدر شویله که رسوللر اعمالنک ۶ بابنک
 ۴۳ آیتنده و ۵ بابنک ۱۲ آیتنده رسوللردن چوق معجزات و علامات و
 خوارق عادات ظهور ایلدیکی محرر در * و حواریلر بر درجه فیض روح

القدسہ نائل اولشر ایدی کہ دیگر ایمان ایدنلر اوزرینه اللرینه وضع ایلدکلرنده انلر دخی روح القدس فیضنه مظهر اولوب معجزات و کرامات اظهارنه مقتدر اولورلر ایدی نته کیم رسوللر اعمالک ۸ بابنک ۱۷ آیتنده مسطور در که * (پولس و یوحنا) اللربی اوزرلرینه (یعنی ایمان ایدنلرک اوزرینه) قویدیلر انلر دخی روح القدس الدیلر * و کتاب مذکورک ۱۹ بابنک ۶ آیتنده محرر در که * پولس دخی (ایمان ایدنلر) اوزرلرینه اللربی قویدقدده روح القدس اوزرلرینه کلدی و دیلر ایله سویلوب پیغمبرک ایدرلر ایدی * و الحاصل آیات مسطورده دن حواریونک اصحاب معجزه و رسالت مرتبه سنده اولدقلمی محققاً ثابت و ظاهر اولمشدر *

و كذلك مسیحک تعلیماتی تبشیر ایلدکلرنده روح القدس حواریونه اعانه و یاردم ایدرک انلره شو وجهله تاثیر ایدر ایدی که محض روح القدسک الهام ایلدیکنی سویلر و یازرلر ایدی نته کیم کندولری دخی بونی اقرار و بیان ایلشدر در مثلاً برنجی قورنطوسولور ۲ بابنک ۱۲ و ۱۳ آیاتنده محرر در که * بزایسه دنیا روحنی دکل اما اللهدن اولان روحی الدق تا که اللهدن بزه احسان نسنه لری بیله یز و انلری حکمت انسانیه دن تعلیم اولنان سوزلریله دکل الاروح القدس تعلیم اولان سوزلریله سویلر ایز * و رومالور ۱۵ بابنک ۱۸ آیتنده پولس حوارینک قولی اوله رق مسطور در که * مسیح بنم وسیله م ایله ایشلمدیکی بر نسنه یی سویلمکه جسارت ایقام که طائفنه لری سوز ایله و عمل ایله اطاعته چکه م * و ینه برنجی تسالونیکیلور ۲ بابنک ۱۳ آیتنده پولس دیمش در که انک ایچون دخی بز الله شکر ایتمکدن فراغت ایقز ایز که بز دن اشتدیکنر اللهک کلامنی سز قبول ایتمدیکنر زمان انی انسان سوزی دیو دکل اما حقیقته اولدیغی اوزره و سز مءنلرده مؤثرانه دخی عمل

ایتمکده اولدینغی اوزره اللهک سوزی دیو قبول ایتدیکیز * ایمدی حواریون
تعلیم و وعظ ایتدکلرنده کندو افکارلرینی بیان ایتمیوب انجق مسیحک
کلامارینی بیان ایلدکلری جهته انلرک تعلیمات و کلماتلری محضا
مسیحک تعلیمات و کلماتی کبی اعتبار اولنق لازم در بناء علیه یازدقلری
کتاب یعنی الان یدمزده بولنان انجیل مسیحک قولی و اللهک کلامی
اولق اوزره اعتقاد ایتلویزنته کیم مسیح لوقا ۱۰۰ بابنک ۱۶ آیتنده بیورمشدرکه *
سزی (یعنی حواریونی) دکلیان بنی دکلر و سزی تحقیر ایدن بنی تحقیر ایدر و بنی
تحقیر ایدن بنی کوندرفی تحقیر ایدر * فلهاذا برنجی قورنطوسلورلر برنجی بابنک
برنجی آیتنده و غلاطیه لورک برنجی بابنک برنجی آیتنده و برنجی بطروس
برنجی بابنک برنجی آیتده و یعقوب رساله سنک برنجی بابنک برنجی آیتنده
حواریون کندولرینی اللهک و مسیحک رسولری تسمیه ایلمشلردر * ایمدی مزبور
آیات مآلنه و کندولرندن ظهوره کلان بونجه معجزات و کراماته نظراً اللهک
رسولری و کلامنک مبشرلی اولدقلری و درجه لری سائر پیغمبرلردن ارفع
بولندینغی ثابت اولمشدر و حواریون حضراتنده تجلی ایدن مواهب روح القدس
انبیای بنی اسرائیلک هیچ برینه نصیب اولمامشدر زیرا هر تقدیر انلر دخی
فیض روح القدسه مظهر اولمشلر ایسه ده آخزلرینی موهبه روح القدسدن
فیض یاب ایتمکه قادر دکلر ایدی و حواریونک حسن اعماللرندن و اظهار
ایتدکلری معجزاتدن اللهک فضل و قدرتی بر درجه ظاهر اولدی که از وقت
ظرفنده یهود و بت پرستلردن بیکلرجه کمسنه لر انلرک وعظ و بشارتلرینی
ایشتمکه ظلمت کناهدن نور هدایتنه و پرستش صمندن عبادت صمده واصل
اولوب واحد اولان الله ایمان کتوردیلر و حق تعالی بو مثالو بر امر عظیمی
حواریوندن ما عدا هیچ بر پیغمبر واسطه سیله اجرا ایلمامشدر *

و مسیحیلرک علمای سالفه سندن ماعدا علمای یهود دخی تلوت نام
 کتابده و بت پرست رؤساسندن سلسوس و یولیان و پلینیوس و تاطستیتوس
 عیسی المسیح و حواریونک معجزات اظهار ایلدکرینی و دین مسیحک انتشار
 اولنهرق خاص و عام بیننده قبول اولندیغنی کندو کتابلرنده اعتراف
 ایلمشلر در و قرانده دخی حواریون اللهک رسوللری تسمیه اولمشدر نته کیم
 سورة الصفده وارد اولمشدر که * * قال عیسی ابن مریم للحواریین من
 انصاری الی الله قال الحواریون نحن انصار الله * * یعنی عیسی ابن مریم
 حواریونه دیدی که اللهک امورنده بکا یاردم ایدنجی کیم در حواریون
 دیدیلر که بز اللهک یاردمجیلری ایز * وینه سورة * یس ده مسطور در که *
 و اضرب لهم مثلا اصحاب القرية اذ جاءها المرسلون اذ ارسلنا اليهم اثنين
 فكذبوهما فعززنا بثالث فقالوا انا اليكم مرسلون قالوا ما انتم الا بشر مثلنا
 و ما انزل الرحمن من شیئی ان انتم الا تکذبون قالوربنا يعلم انا اليکم
 لمرسلون ایضا و جاء من اقصى المدينة رجل یسعی قال یا قوم اتبعوا المرسلین
 و ایضا وهم مهتدون * یعنی رسوللرک کلدکری قریه اهالی سنک مثالی ایراد
 ایله قچان انلره ایکی کشی ارسال ایلدک انلر او ایکی بی تکذیب
 ایتدیلر و بز اوچنجی ایله انلری معزز ایلدک و انلر تحقیق بز سزه رسوللرز
 دیدکلرنده سزده انجق بزم کبی بشرسکر و الله سزه برشی نازل ایلماش
 و سز محضا کاذب سکر دیدیلر انلر دیدیلر که ربمز ییلور که بز تحقیق سزک
 ایچون رسوللر ایز و شهرک محل بعیدندن برکشی سکر درک کلوب یا قوم
 رسوللره متابعت ایلک که انلر مهتدیلر در دیدی * مفسرین قرانندن قاضی
 بیضاوی و مفسر تبیان و سائر لری اشبواتده مذکور مرسلونن مراد مسیحک
 حواریونی اولوب کتدکری شهر دخی انطاکیه شهریدر دیرلر که اوراده

انلردن معجزات ظهور ایلدی حتی احيای اموات دخی ایلشدر در وديرلر که انلرک بری یوحنا او بری پولس اولوب اوچنجسی شمعون بطروس در وقرانک افاده لری تماميله وقوع حاله مطابق دکل ایسه ده حواریونه رسول الله دینلدیکی مصرح دربناء علیه قرانی حق بیلانلره کوره حواریونی مرتبه رسالته اعتقاد ایللمری ایجاب ایدر * خلاصه حواریون وانلرک رسالتی حقته بسط و بیان ایلدی کمز دلائلدن اللهک رسوللری اولدقلری ثابت و آشکار در *

اشته بروجه محرر حواریونک رسالتلری اثبات اولندقدن صکره انلرک وعظ و دعوتيله انجیلک انتشاری بیاننه مبادرت قنور شویله که انلرک مسیحک احکام و تعلیماتی تبلیغدن مرادلری کسب نام و شهرت و یا خود جز منفعت اولدیغی شویله طورسون ایمانه کلنلری اصلا جهاد ایله دین مسیحی نشر ایلمکه مامور ایتیبوب دائما هر درلو ظلم و حقارته تحمل ایله انجیلک تبشیری ایچون پک چوق محنت و مشقتلره دوچار اولقلغی اختیار ایدرلر ایدی و اکثر حواریون دین اوغرنده شربت شهادتی نوش ایدوب ایمان ایدنلر دخی مسیحک خاطر ایچون محن و مصائبه متحمل اولسونلر دیو تاکیدا تنبیه ایدرلر ایدی * و حواریون انجیلی تعلیم ایلدکلرنده عوام ناس سهولته استفاده مرام ایلسونلر دیو فصاحت و بلاغت طریقنه کتمیبوب هر کسک اکلایه جغی تعبیقاتی استعمال ایدرلر ایدی نتهکیم پولس حواری برنجی قورنطوسولر ۲ بابنک برنجی و ۲ آیتلرنده بیان ایلشدر که * بن ای قرداشلر سزه کلدیکم زمان اللهک شهادتی سزه اخبار ایتک ایچون سوز و یا خود حکمت فضیلتی ایله کلمدم زیرا نیت ایتدم که اراکزده عیسی المسیحدن یعنی خاچلنمش اولاندن غیری برشیئی بیلمیهیم * و مطالعه ایدنلره اللهک فضل و قدرتی زیاده سیله ظاهر اولمرق حب الهی قیلرنده ثابت

اولق اوزره حواریون روح القدسک الهامیله انجیلی دخی بر اچق عبارة ایله یازمشلردر واللہک کلامی یالکز خواصه دکل بلکه عوامه دخی لازم اولدیغندن بویله جه اولسی موافق عقل و حکمت در * همدۀ انجیلک احکام و تعلیماتی کیمسدی شهوات نفسانیه و تمتعات دنیویه وعدۀ سنه امیدوار ایتمیوب و حواریون دخی بو مثالو مقاصد ایله تعلیم دین ایلیوب حتی مسیحه ایمان ایدنلره کافه لذات نفسانیه و اعمال شیطانیه بی ترک و مال و منالترینی مسیح یولنه فدا ایدرک شهادتی دخی اختیار ایلملرینی امر و تنبیه ایدرلر ایدی و بونلردن قطع نظر حواریون یالکز جاهل و وحشی طوائف اراسنده دکل بلکه اهالیسی علم و معرفت و فصل و کیاستله معروف اولان ممالک و مدانیده انجیلی وعظ و ناسی طریق حقه دعوت ایدرلر ایدی ایمدی انجیل تعلیمات و احکامی انسانلرک رایلرینه مغایر و اول عصرک مذاهب و عاداتنه کلیا مخالف اولوب حواریونک دخی علم و معرفتسزوبی سروپا ادملر اولدقلمی حالده دین مسیحک هر طرفه منتشر اوله بیله جکی و بوغجه خلقتک ایمانه کله جکلمی عقلدن خارج کورینور ایدی ایسده حواریون متوکلا علی الله اورشلیم شهرنده خصم قویلمی اولان یهودیلر اراسنده انجیلی وعظ و خلقی طریق حقه دعوت ایدوب حتی ابتدایکی واعظلرنده اوچ بیک قدر یهودی در حال دین مسیحی قبول ایتدیلر و بعده دخی مواعظ و نصایحلرینک کمال تاثیرندن ناشی مسیحک صلبنه رضا و یرن معاندین یهوددن وافر کمنسهر مسیحه ایمان ایلدیلر و یهودیه ولایتنده مسیحی جماعتی کونبکون تکثر ایدوب ابتدا مسیحه ایمان ایدنلرک چونغی طائفه یهوددن ایدی و اندن صکره حواریون مسیحک امر و تنبیهی اوزره سائر طائفه لره دخی انجیلی تبشیر ایتمک ایچون ولایات قریبه و بعیده یه کیدوب هر یرده وعظ

ایدرك بت پرسترك خواص و عوامندن بیکرجه ادملر خلوص قلب ایله دین مسیحی قبول ایلدیلر شویله که حوارین ایامنده تام و مصر و اناطولی و یونان و ایتالیا ولایتلری شهر و قصبه لرنده آیین عیسوی تقرر ایدوب حوار بوندن صکره دخی واعظ و معلملرک سعی و همترلی ایله احکام انجیلیه کتدکجه زیاده کسب و شهرت ایدوب دنیانک هر طرفنه منتشر اولغله اول عصرک ایمپراطوری اولان روما قیصری عاقبت دین مسیحی آیین اصنامی ابطال ایده جکی اندیشه سنه دوشهرک مسیحیلر حقنده ظلم و تعدی یه باشلیوب مملکتنده بولنانلرینک اموال و اشیالری ضبط ایله کیمیمی قتل اولنور و کیمیمی یرتجی جانورلر اوکنه اتیلور و کیمیمی حیاً آتسه یاقیلور ایدی شویله که بیکرجه مسیحیان بو کونه اشکنجه ایله مقتول اولوب درجه شهادته واصل اولدیلر و مسیحیلر بو مثالو مصیبت و فلاکنره یالکزبر وقت و یا خود بر پادشاهک زمانده دوجار اولیوب اوچوز سنه متمادی شو اشکنجه و بلایه کمال تسلیم و رضا ایله صبر و تحمل ایتمشلر ایدی و بو مدت ظرفنده هر تقدربت پرستلر دین مسیحینک هدم و ابطالنه زیاده سعی و غیرت ایتمشلر ایهده مسیحیلر فتح ناقابل اولان قلاع کبی ثبات و متانت کوستر مشلر و بو وجهله متی ۱۶ بابنک ۱۸ آیتنده مسیحک وارد اولان * جهنمک قبولی (یعنی شیطانک قوت و قدرتی) اکا (یعنی مسیحک جماعتنه) غالب اولیهلر * کلام شریفی حصوله کلدی و هر تقدربت مسیحیلر اول وجهله انواع ظلم و تعدی یه دوجار اولورلر ایدی او حالده ینه بت پرستلر کونبکون دها زیاده دین مسیحی قبول ایدرلر ایدی و نهایت عددرلی تزاید ایلمش ایهده هیچ بر وقتده حکمدارلری اولان ظالم بت پرستلر عصیان ایلمک نیتنده بیله بولمزلر ایدی حالوکه قوت و قدرته بت پرستلر دن دون اولیوب

بعض شهر و قصبه لده مسیحک عددی بت پرستردن زیاده اولمغله خصم اوزرینه عصیانه اقتدارلی اولدیغی حالده ینه بو ظلم و ستمله تحمل ایلملرله دین مسیحی سائرادیان اوزرینه تفوق بولدی و اول عسره قیصر روم اولان قسطنطین مسیحه ایمان ایتمکله پک چوق بت خانهلر کلیسایه مبدل اولوب بو وجهله بازار بت پرستی کاسد و دین مسیحی اعتبار بوله رق ادیان سائره اوزرینه غالب اولدی * ایمدی بویله بر امر عظیمک صورت پذیر اولسی انسان قدرتیله اولور شیئی اولیوب انجق اللهک عناتیله ممکن اوله بیله جکندن دین مسیحک بر منوال محرر منتشر و مستقر اولسی انجیلک کلام الله اولدیغنه و حواریونک دخی اللهک رسوللی اولدقرینه بر دلیل واضح درزیرا اگر انلر اللهک رسوللی اولیوب تعلیماتلری دخی اللهک کلامی و امری اولسه ایدی البتده الله تعالی بو امری انلرک وسیله سیله حصوله کورمز ایدی * باب اتیده دین اسلامک بر آخر طریق ایله منتشر و مستقر اولدیغی تحریر و بیان ایده جکز *

قسطنطین ایامندن صکره دین مسیحی زیاده سیله کسب نام و شهرت ایتمش ایسه ده قسطنطین کندوسی مسیحی اولمغله بت پرستردن چوق کمسنلر پادشاهک خاطزینه رعایت و یا خود کندو منافع دینویه لرینی وقایه ایچرن صورتاً دین مسیحی قبول ایتمش لر ایدی و مسیحیلر دخی بالاده ذکر اولنان فلاکت و مشقتلردن خلاص اولوب حضور و راحت مألوف اولدقرلی جهتله ایمان و محبتلرینه ضعف کلرک انجق مراسم ظاهره دینییه اجراییله اکتفا ایدوب رفته رفته انجیل احکامندن غافل اوله رق اره لرنده نفاق و منازعه لر ظهور ایلدی و اکثریا بعض آیات انجیلیه نک تفسیری و عادات رسمیه حقنده بعث و منازعه لر قیام ایدوب سابقا بنیلرنده اولان

اتفاق و محبت تفرقه و خصومتہ مبدل اولدی لکن مع مافیہ اصول دیندہ
 متفق اولوب کافہ مسیحی دینلان اہمک کتابی یدمزده بولنان انجیل
 شریف اولوب مسیحک الوہیتی و شفیع المذنبین اولسی حقندہ متحد الکلم
 بولنورلرایدی و متعصینک سؤظنی بعض موادده اختلافہ باعث اولمش
 ایسده ینہ هر عرصده حقیقی مسیحیلرانجیل احکامنک تمامیلہ اجراسنہ
 اعتنا ایدرلرایدی و حتی محمدک زماندہ دخی شام و عربستاندہ اولان
 مسیحیلر بو حال اوزرہ بولنورلرایدی *

باب ثالث

محمد رسول الله و قرآنک کلام الله اولوب اولدیغی حقندہ
 بعض ملحوظات بیانندہ در

اشبو باب بش فصلہ منقسم اولوب فصل اولدہ محمدک خبر رسالتی کتب
 عهد عتیق و جدیدہ مسطور در دیو محمدیلرک در پیش ایلدکری ادعاناک
 صحیح اولوب اولدیغی و فصل ثانیدہ قرآنک عبارتی انک کلام الله اولدیغنه
 دلیل اولوب اولهمیه جغی و فصل ثالثدہ قرآنک نہ مقوله موادی محتوی
 اولدیغی و فصل رابعده محمدک سیر و اوصافی و فصل خامسدہ دین اسلامک
 نوجهله شایع و منتشر اولدیغی تحقیق و بیان قلنہ جقدر *

میلاد عیسان التیوز اون سنہ صکرہ دین مسیح اطرف و اکناف
 عالمده شایع و منتشر اولمش ایکن اقطار حجازیدہ کائن مکہ شهرندہ
 محمد اسمندہ بر کمسنه ظهور ایدوب واحد و حق اولان اللهک رسولیم

و خلقی هدایت ایتمک ایچون الله بکا قران نازل ایلدی دیوناسی کندوسنه اتباعه دعوت ایلدی ایمدی دقتله ملاحظه اولملی در که عجباً محمد کندو ادعاسنی دلائل کافه ایله اثبات ایلمشی در زیرا امر نبوت دعوی مجرد ایله اولیوب الا اثبات و حجت لازم کلور تواریخ اشنایان عندنده خفی اولدیغنی کبی دنیا ده پک چوق کاذب انبیا ظهور ایدوب دعوی رسالت ایلمشدر بونک ایچون بر ذاتی پیغمبر دیو قبول ایتمزدن اول نبوتک شروط و خواصی انده موجود اولوب اولدیغنی تحقیق و تدقیق ایلمک لازم در اکر دعواسنی اثبات ایدر ادله و براهین کوستره ییلور ایسه اولحالده دعواسنی قبول ایدرک کندوسنک رسول الله و کتابنک کلام الله اولدیغنه ایمان و اعتقاد ایتملوز ایمدی تعصب و عنادی بر طرفه قویه، ق حق و انصاف اوزره محمدک ادعای رسالتنی و قرانک کلام الله اولوب اولدیغنی تفتیش و تدقیق ایدهلم * ادعای رسالت ایلیان کمسنه نک کتوردیکی کتاب دبا جهده مسطور شروط خمسسه یه مطابق اوله جقندن بشقه کندوسنک من طرف الله مرسل اولدیغنه اعتقاد ایلمک ایچون کندوسنده شروط ایه دخی موجود بولمسی لازم در اولا اللهک کلاملری بری برینه تقیض و ضد اوله میه جقلری جهته پیغمبرک ادعاسنده بولنان بر ذاتک اقوال و تعلیماتی و یدنده اولان کتابی مطالب اصلیه ده انبیای سالفه نک کتب و اقوالنه توافق اولسی ثانیاً معجزه اظهارنه و اخبار قبل الوقوعه قادر اولسی ثالثاً اقوال و افعالی شان نبوته لایق اوله رق اللهک عظمت و جلالنک تزایدنه و احکامنک اجراسنه جهد و غیرت ایتمسی رابعاً جبرک ایمان و محبت و اطاعت حقیقیه یه مانع اولدیغنی آشکار ایکن دبی جبراً خلقه قبول ایتمدیومیب انحق و عظم و نصیحت و محبانه دعوت ایلمسی ایمدی رسالت

ادعاسنده اولان کمنه نك اوصاف و اخلاق و تعليماتى شروط مذکوره يه
مطابق کورنديكى تقديرده انك رسول الله و صاحب كتاب الهامى
اولديغنده اشتباه قالمز *

فصل اول

محمدك خبر رسالتى كتب عهد و جديده اولوب اولمديغى
بياننده در

علمای محمدیه نك اقواله نظراً محمدك صدق رسالتى دليلالرينك بريسى
مسيح انك حقنده انجيلده خبر ويرمش اولسى در تهكيم سورة الصفده
محرر در كه * مبشراً برسول ياتى من بعدى اسمه احمد * يعنى (عيسى
المسيح بنى اسرائيله) ديدى كه بن مژده ايديجيم شول بندن صكره كلان
رسوله كه اسى احمد در * مسيچدن صكره اكر صاحب كتاب بر يغمبر
مبعوث اوله جق اولسه ايدى البتده انجيلده بو بابده بر اشارت بولملو
ايدى تاكه اول يغمبر كاذب يغمبرلردن تميز ايده حالبو كه انجيلده
مسيح بندن صكره كاذب يغمبرلر ظهور ايدده جكدر صاقنوب انلره ايمان و
اعتقاد ايليكز ديوتنيه بيور مشدر تهكيم متى ۲۴ بابنك ۲۴ الى ۲۶ آيتنده
وينه متى ۷ بابنك ۱۵ آيتنده تفصيلا مسطور در مطالعه ايدنلرك معلومى
اولديغى اوزره انجيلك كرك لسان اصليسى اولان يونانيجه سنده و كرك سائر
السنده اولان ترجمه لرنده محمد و احمد لفظلرى و يا خود محمدك رسالتنه دائر
حرف واحد بولميوب بناء عليه قرانك مذکور ادعاسى خلاف و عاطل در *
و بو خبر انجيلده بولمديغى حالده محمدنه سند ايله بو ادعايه قيام ايلدى ديو

سوال اولنور ایسه جواب بو در که محمد کندوسی امی اولوب تورات وانجیلک السنه اصلیه لری اولان عبرانی و یونانی لسانلرندن بیخبر اولدیغندن شاید کمره نصارادن بری مداهنه صورتیله سنک حقه کده عیسی شهادت ایدوب احد اسمنده بر رسول کله جکنی انجیلده یازمشدر دیمش اولمغله اودخی حقیقت حالدن بیخبر اولدیغندن انک سوزینه اعتماد ایدرک مسیح بنم حقه ده شهادت ایلشدر دیو بین الاعراب بو خبری صدق نبوتنه دلیل اتخاذ ایلشدر و بو ادعانک شیوعندن صکره ارباب و قوف انجیلده محمده دائر خبر یوقدر دیو اعتراضه باشملریله محمد و اصحابی بوکا واقف اولدقده کتب مقدسه نک تحریفی ادعا ایدوب نصارا کتابلرینی تبدیل و تحریف ایلش اولدقرلرندن محمدک خبرینی اندن حذف ایلشدر دیو جواب ویرمشدر در * محمدک اسمی و خبر رسالتی تورات و انجیلده بولمدیغی درکار اولدیغی حالده علمای اهل اسلام انجیل و توراتدن بر قاج ایاتی محمدک رسالتنه استشهاد ایلدکری جهتله اول ایاتدن بعضیسنک بوراده ذکر و ایرادیه بونلر محمدک رسالت خبرینی متضمن اولوب اولدیغی تحقیق و تفحص ایده جکز *

علمای محمدیه ادعاسنه کوره عهد عتیقه ده محمدک رسالتنه دلالت ایدر ایاتدن تورات مننا ۱۸ بانبک ۱۵ و ۱۸ آیتلری در که * اللهم رب سکا ایچکدن قرانداش لرکدن بنم کبی بر یغمبر قالدیره جقدرانی دکلیه سزانلره قرنداشرینک اراسندن سنک کبی بر یغمبری قالدیره یم و سوزلریمی اغزینه قوبه یم و اکا هر امر ایده جکلریمی انلره سویلیه * ایمدی علمای محمدیه قرنداشرینک اراسندن تعبیرینی بعض طوائف عرب اسماعیل ابن ابراهیمک نسلندن اولمغله اعرابه نسبت ایدرک اشبوآیت ضمننده

وعد اولنان نیدن مراد محمد در دیرلر لکن آیت مزبوره جزئی دقتله
 مطالعه اولندیغی حالدۀ انک اصلا محمدۀ منسوب اولدیغی معلوم اولور
 چونکہ حضرت موسانک بنی اسرائیلہ خطابا اللہ سنک ایچکدن بریغمبر
 مبعوث ایده جکدر دیدیکی حالدۀ قرداشلرکدن تعبیری دخی بنی اسرائیلہ
 راجع بولنه جنی ظاهر و بدیدار در محمدیلر سهوا و یا خود عمدا ایچکدن
 لفظندن قطع نظر ایدرلر فقط لفظ مذکور آیتده بولنماش اولسه ایدی
 بیله ینه مطلبزینہ مفید اولمز ایدی زیرا اولا قرداشک و قرداشلرک تعبیری
 توراتک پک چوق محذدۀ واقع اولوب دائما بنی اسرائیلہ منسوب درنته کیم
 تورات مشا ۱۵ بابنک ۷ آیتدۀ محرر در کہ * اکریانکدۀ قپولریکک
 بریسندۀ اللہک رب سکا ویردیکی ولایتدۀ قرداشلرکدن بر کسمه فقیر
 اولور ایسه قلبکی پکدوب فقیر قرداشک الکی قیامیه سن * وینه
 ۱۷ بابنک ۱۵ آیتدۀ مرقوم در کہ * اللہک ربک اختیار ایلدیکی ملککی
 اوزریکۀ نصب ایلیه سن قرداشلرک اراسندن اوزریکۀ ملک نصب ایلیه
 سن قرداشک اولیان (یعنی بنی اسرائیلدن اولیان) بر غریب ادمی
 اوزریکۀ نصب ایتمیه سن * وینه ۲۴ بابنک ۱۴ آیتدۀ مسطور در کہ *
 فقیر و محتاج اولان ارغادۀ قرداشلرکدن یا ولایتکدۀ و قپولرکدۀ غریبلرکدن
 اولسون غدر ایتمیه سن * ایمدی بو آیاتدۀ مذکور اولان قرداشک و
قرداشلرکدن الفاظنک اسباط بنی اسرائیلہ نسبتی مصرح اولدیغی حالدۀ
 بالادۀ مذکور آیاتدۀ واقع قرداشلرکدن لفظی دخی بنی اسرائیلہ راجع
 اوله رق مراد اولان معناسی دخی پیغمبر موعود محضا قوم اسرائیلدن
 ظهور ایلسه کرک در دیمک اولور * تایا ابراهیم ذریتندن اولتی اوزرہ بنی
 اسرائیلہ وعد اولنوب بتون دنیا انکله مبارکنه جکی پیغمبرک اسحق

و یعقوب نسلندن مبعوث اوله جنی توراتده مصرح درنته کیم سفر تکوین ۲۱ بابنک ۱۰ الی ۱۲ آیاتنده محرر در که * ساره ابراهیمه دیدی که بو جاریه بی (یعنی هاجری) و اوغلی (یعنی اسماعیلی) قوه زیرا بو جاریه نك اوغلی اوغلم اسحق ایله وارث اوله مزبو سوز ابراهیمه اوغلی خاطر ایچون پك كوچنه کلدی و الله ابراهیمه دیدی که اوغلان ایچون و جاریه ایچون خاطرک ریجیده اولسون ساره سکا هر نه دیرسه سوزینه امثال ایله زیرا اسحقدن سکا نسل آکلا جقدر (یعنی سکا وعد ایلدیکم ذات اسماعیل نسلندن دکل اسحاق صلبندن اوله جقدر) وینه کتاب مزبورک ۱۷ بابنک ۱۹ الی ۲۱ آیاتیده مذکور در که * الله اکا (یعنی ابراهیمه) دیدی که بی عورتک ساره سکا بر اوغل طوغره جقدر و ادینی اسحق قویه سن و انکه عهدی و اندن صکره انک نسلی ایله ابدی عهد ایچون ثابت ایدرم و اسماعیل ایچون دخی سی استجابت ایلدم اشته انی برکتله یمیم و انی بیوده یمیم و غایت ایله چوغلدام و اون ایکی بیکر تولید ایلیه و انی عظیم امتک صاحبی ایده یمیم اماکله موسمه ساره سکا طوغره جق اسحق ایله بر عهد قوره جقم * یعنی پیغمبر موعود اسماعیلک اولادندن دکل فقط اسحق اولادندن اولسه کرکدر وینه ۲۶ بابنک ۳ و ۴ آیتلرنده حق تعالی اسحق ابن ابراهیم ایله تجدید عهد ایدوب بیورر که * بو یرده ساکن اول و سنکه اولورم و سنی برکتلیه جکم زیرا بو جمله ولایتلی سکا و ذریتکه ویررم هم باباک ابراهیمه یمین ایتدیکم یمینی ثابت ایده جکم و سنک ذریتکی کوکک یلدزلی قدرچوق ایدوب ذریتکه بو جمله ولایتلی ویره یمیم هم یرک جمیع امتلی سنک نسلک ایله برکتله لر * وکذلک سفر مذکورک ۲۸ بابنک ۱۰ الی ۱۵ آیاتنده الله تعالی بو وعدی یعقوب ابن اسحقه دخی اعلان و بیان ایلشدر * و انجیلده

غلاطیه لولر ۳ بابنک ۱۶ آیتندہ مسطور در کہ * وعدہ لر ابراہیمہ و انک نسلنہ سویلندی کتابدہ چوقلر ایچون سویلر کبی نسللرہ دینلیوب الحق مفرد ایچون سویلر کبی' و سنک نسلگہ دینلشدر کہ بودخی مسیح در ثالثا مسیح کندوسی یوحنا ۵ بابنک ۴۶ آیتندہ یہودیلرہ خطاباً بیورمشدر کہ * اکر سز موسی یہ ایمان ایتسیدیکز بکا دخی ایمان ایدردیکز زیرا او بزم حقمده یازمشدر * ایمدی مسیح کندوسی حقمده موسی نک خبر ویردیکنی لساناً اقرار یلدیکنی صورتده محمدیلرک دعواسی اباطیلدن اولدیغنه هیچ شبهه یوقدر * * و محمدیان توراندن محمدک خبر رسالتی اولتی اوزرہ پیش نهاد ایلدکری آیاتک بریسی دخی ۴۵ زبورک ۳ و ۴ آیاتی در کہ * ای جبار بود اوزرینه قیلجکی قوشان کہ عزتک و شهرتک اودر شهرتکده برخوردار اولوب رکوب ایله حق حکم و عدالت ایچون و صاع الک سکا هیبتلو نسنه لر اوکرده * محمد کندو دعواسی ضرب سیف ایله اثبات ایلدیکندن ناشی آیات مزبورہ آکا منسوب در دیرلر لکن ایتک مانی حقیله فہم ایدہ مدیکلرندن ادعالری بی اساس در زیرا اوچنجی آیتدہ ای جبار قیلجکی قوشان خطابیلہ مخاطب اولان کمنسہ یہ ۶ و ۷ آیاتندہ اللہ دینلشدر و روایت مذکورہ نک مسیح حقمده اولدیغی انجیلدہ عبرانیلر برنجی بابنک ۸ و ۹ آیاتندہ واضحاً تبین ایدر خفی اولیہ کہ کتب مقدسہ عهد عتیقده ایکی وجہلہ مسیح حقمده اخبار وارد اولمشدر وجہ اول تواضع و فقرینہ و وجہ ثانی مرتبہ الوہیتنہ دلالت ایدر و بعض مواقعدہ وجہین مذکورین مختلطاً وارد اولمشدر سالف الذکر مزبورہ وجہ ثانی یہ اشارت اولمشدر یعنی مسیحک قادر و حاکم اولدیغنی بیان و انک حاکم زمین و آسمان اولوب شمدی غیر مرئی بر وجہلہ عالمہ سلطنت ایلدیکنی

اخبار ايدر نته کيم مسيح کندوسی متی ۲۸ بابنک ۱۸ آیتنده بیورمشدر که *
 بکا سماده و زمينده جمله قدرت ویرلدی * و دفعه ۴^م ثانیهده یعنی آخر
 الزمانده تکرار زمينه نزول ایلدیکی هنگامده وجه مرئی اوزره سلطنت
 ایدوب روز محشرک صاحب دیوانی اولسه کرکدر نته کیم یوحنا ۵ بابنک
 ۲۲ آیتنده بیورمشدر که * بابا کیمسه یه حکم ایتمز اما جمله حکمی اوغله
 ویرمشدر * و ایکنجی تسالونیکیلولر برنجی بابنک ۷ و ۸ آیتانده محرر در
 که * سزله یعنی رنجیده اولنانلره دخی رب عیسی کندو قدرتلو ملکلریله
 برابرکوکدن منکشف اولدیغی زمان بزم ایله برابر راحت ویره اللهی
 ییلیانلردن و رمز عیسی المسیحک انجیلنه اطاعت ایتمیانلردن علولو آتش ایله
 انتقام الدیغنده * و مسیحک روز آخرده انتقام و انصاف ایچون تکرار
 سمادن نزولی حقنده یوحنا ۱۹ بابنک ۱۱ الی ۱۶ آیتانده مسطور در که *
 آسمانی کشاد اولمش کوردم و اشته براق ات اوزرنده راکب اولانه
 آمین و صادق دیرلر ایدی و استقامت اوزره حکومت ایدوب جنک
 ایدر انک کوزلری آتش علوی کبی اولوب باشنده چوق تاجلر وار ایدی
 و بریازیلوادی وار ایدی که انی کندوسندن غیری کسه بیلز ایدی و قان
 ایله بویامش برقفتان کیمش اولوب اسمنه اللهم کلامی تسمیه اولنور
 و سماده اولان اوردولر بیاض و پاک و اینجه قماش کیلو واق اتلر اوزرنده
 اولرق کیدیلورلر ایدی و طائفهلری اورمق ایچون اغزندن برکسکین قیلیم
 چیقوب انلره تیمور عصا ایله حکومت ایده جکدر و هرشیه قادر اولان اللهم
 حدت و غضبی شرابنک باصقیسنی کندوسی چینیه جکدر و ققتاننده و بودنده
 محرر بر اسمی وارد یعنی ملکلر ملکم و ربلر ربی * * و كذلك محمدیلرک
 اثبات مدعالرینه مصروف ایلدکلری آیاتک بریسی دخی اشعیا نبی ۴۲ بابنک

برنجی الی ۴ آیاتی در * اشته بنم قولم که انی الندن طوتارم مختارم در که
 جاتم اندن راضی در و روحی اوزرینه صالحم که طائفه لره حکم چقاره نه
 چاغره نه اوازی قالدیروب سواقده اشتدیره مرضوض قامشی قرمیه و توتن
 فیتلی سویوندرمیه حق اوزره حکم کتوره حکمی یرده قونجیه دک اوشنوب
 اوصانیه انک شریعتینه اطلر منتظر اوله لر * اشو آیاتک محمده هیچ برمناسبتی
 اولدیغی اظهر من الشمس در زیرا اوصاف مذکوره نک محمده بولمدیغی
 معلوممز در او کندو عساکرینک امیری اولغله اکا اطاعت و بیعت
 ایقیانلرک قتیله حیاتلرینی روزکار سیف ایله اطفا ایدوب اکثریا جهاد
 و غزا ایله مشغول ایدی و بو آیاتک مسیحه منسوب و راجع اولدیغی متی
 ۱۲ بانبک ۱۵ الی ۲۰ آیاتندن یقیناً معلوم اولور و آیات مذکوره مسیحک
 کمال حلم و مزحتنی متضمن اولدقدن بشقه دین مسیحک تمام
 روی زمینده منتشر اوله جغنی بیان ایدر و هر کسک معلومی اولدیغی اوزره
 دین مسیح کونبکون عالمک هر طرفنده زیاده انتشار بولوب اخبارات
 مذکوره تحقق ایتمکده در شویله که شمعی مسیحیلر محمدیلرک ایکی
 مقابلندن زیاده دلر و اشو عصر مزده اکثر جزائر و ممالک بعیده ده دین
 مسیحی تقرر ایدوب اشتهار بولمقده در * * و بعضری اشعیا ۴۲ بانبک
 ۱۱ آیتنی دخی محمده اشارت ایلشدر و آیت مذکوره بودر که * بریه
 و انده اولان شهرلر اوازی قالدیرسونلر و قیدار ساکن اولدیغی کویلر
 و قیاده متمکنلر ایرلاسونلر و طاغلرک باشندن حیقرسونلر * ایمدی اشو
 آیاتده مذکور قیدار لفظی عرب طائفه سی دیمک اولغله بوندن مراد محمد
 در دیرلر حالبو که قیدار لفظی محمد یا خود غیر ی بر پیغمبره راجع اولیوب
 مطلق طائفه عرب معناسنه در و اشعیا پیغمبر سائف الذکر بانبک ۴

الی ۱۲ آیاتند دین عیسوینک بتون دنیاہ انتشارنی خبر ویرک ۱۱ آیتندہ بیان ایلشدرکہ قیدار ساکنلری یعنی عربلر دخی عاقبت مسیحه ایمان ایدوب انک اسمیلہ ترنم ایدہ جکلر درنتہ کیم بو خصوصدہ پیغمبر مرسوم کتابنک ۶۰ بابنک ۶ و ۷ آیتلرنده دخی محرر در کہ * دوه لک چوقلغی ومدیان وعیفا (یعنی اعراب) نجیلری سنی (یعنی مسیحک کلیسانی) قبلایالرسادن جملہ ساکنلری کلوب التون وکونلک کتوروب ربک تسبیحاتنی اخبار ایدہ لر جملہ قیدار سوریلری سنک یانکہ جمع اولوب نبیوت قوجلری سکا خدمت ایدہ لر رضا ایله بنم مذبحمه چقارلر و بنم عزتمک بیتنی تعزیر ایدہ ایم * ایدمی بو آیاتدن دخی معلوم اولور کہ قیدار لفظندن مراد محمد دکل در انجق اشبو آیتندہ ذکر اولنان سائر طوائف کبی قیدار طائفه سی دخی مسیحه ایمان انسه کرک دیمکدر مخفی اولیه که مدیان وعیفا ابراهیمک اولادی اولوب ایکنجی زوجه سی قطوره دن تولد ایتمشلر ایدی لکن نبیوت وقیدار اسماعیل اوغلاری ایدیلر نته کیم سفر تکوننک ۲۵ بابنک ۲ و ۳ و ۴ و ۱۳ آیتلرنده معلوم و آشکار در * * و كذلك محمدہ منسوب در دیو کوستردکلری ایاتنک بریده اشعیا ۲۱ بابنک ۷ آیتی در و آیت دخی بو در * بر عربہ بر چفت آتلور اشک مرکبلری و دوه مرکبلری کوردی * عربی ترجمہ سندہ مرکبلر صیغہ مفرد ایله ترجمہ اولنوب بو عبارتله کہ * فاصبر مرکب فارسین احدهما راکب جار و الاخر راکب جل * مسیح بر کرة حارة بنمش اولدیغندن راکب چاردن مراد مسیح در و محمد اکثریا دوه یه بندیکندن راکب جل محمد در دیرلر فقط علمای محمدیه نک آیت مذکورہ یی بو یله تفسیر ایلملری کتب مقدسه مضمونندن بیخبر اولدقلرندن در زیرا اگر باب مزبوری بر جزئی دقتله مطالعه ایتسه لر

ایدی معنای صحیحی فهم و ادعان ایله بو مثللو سهو و خطایه دوشمزلر ایدی چونکه سیاق و سباقه نظراً آیت مزبوره نه مسیحه و نه محمدیه منسوب اولوب فقط بابل شهرینک محاصره و فتحنه اشارت در شویله که اشعیا نبی باب مذکورک برنجی الی ۱۰ آیاتنده عیلام و مادای یعنی فارس عساکرینک هجومی ایله بابل شهرینک ویران اوله جغی وقوعدن ایکیوز سنه اول الهام طریقله کشف ایدرک اعلام ایدر نته کیم ایکنجی آیتده محرر در که * ای عیلام (یعنی اهل فارس) چق و ای مادای محاصره ایله * و آیتده مسطور در که دوشدی بابل دوشدی و جمله اللهم لیرینک بتلری قریلوب یره چالندی * کتب مقدسه و تواریخ سالفه بی مطالعه ایدنلر عندنده مخفی اولمدیغی اوزره ایام قدیمده ایرانک جهت جنوبیسنده واقع شوسترو شیراز ولایتلرینه عیلام دینلوب طرف شمالیسی یعنی همدان و انزلیجان ولایتلری مادای و یا خود مدیان تسمیه اولنور ایدی بناءً علیه پیغمبر مرقومک رؤیاسنده کورینان اول اتلولر اول حمارة و دوهیه راکب اولانلر فارس عساکرینک بابل اوزرینه هجومنه اشارت در نته کیم ایران پادشاهی قورش یعنی کیخسرو عساکری ایله ولایت مزبوره اوزرینه هجوم ایدرک شهر مذکوری فتح ایلدی و الحاصل توراتده محمدیه دائر بر کونه خبر و اثر بولنمدیغی بی اشتباهه در *

علمای اسلام تورات آیاتندن ماعدا انجیلک بر قاج آیاتی محمدیه نسبت ایدرلر از جمله یوحنا ۱۴ بابنک ۱۶ و ۱۷ و ۲۶ آیاتی در که مسیح انلرک ضمنتده حواریله بیورمشدر که * بن بابایه یلوارورم و اوسزه بر غیره تسلیمی ویره که دائماً سزگله دوره حق روحنی که انی دنیا قبول ایده مززیرا انی کورمز و انی بیلنر اما سزانی بیلورسکز زیرا یانکزده دورر و درونکزده

اوله جقدر اما تسلیجی یعنی روح القدس که انی بابا بنم آدم ایله کونده جکدر
 او سزه هر شیئی او کرده و جمله سزه سویلدیکم نسنه لری خاطر یکره
 کتوره * ایمدی محمدیلرک بو آیاتی محمده نسبت ایدوب مسیح
 حواریونه وعد ایلدیکی یاردمجی و تسلیجی معناسده اولان پاراقلیت
 لفظندن مراد محمد و یا احم در دیملری محضا آیت مزبوره مالی کرکی کبی
 اکلاماش اولدقلرندن نشأت ایتمش اولدیغی امر آشکار در زیرا یوحنا
 ۱۴ بابنک ۲۶ آیتنده پاراقلیت لفظی روح القدس معناسده وارد اولشدر
 و انک حقنده حواریونه هر شیئی او کرده جک و مسیح جمله سویلدکرینی
 خاطر لرینه کتوره جک در دیو محرر در و ۱۶ آیتنده مسیح او دائما حواریون
 ایله برابر اولسه کدکدر و ۱۷ آیتنده دنیا انی کورمز دیو بیورمشدر لکن
 محمدی هر کس کوردیکدن بشقه حواریوندن بشیوز سنه صکره دن
 ظهور ایلدیکی صورته نصل مسیح کلاملرینی حواریون خاطرینه کتوروب
 دائما انلر ایله اوله بیلور ایدی و حواریونه وعد اولنان یاردمجی و تسلیجی
 و روح القدس معنالرنده اولان پاراقلیت لفظندن مراد محمد اولدیغی
 بوندن دخی معلوم اولور که رسولل اعمالنک برنجی باب ۴ و ۵ آیتلرنده
 مسیح شاگردلرینه بیوردیکه اورشلیمدن کیتمه لر اما بابانک بندن
 ایشتدیککز وعدینه (یعنی روح القدس نزلونه) منتظر اوله لر زیرا یحی
 صوایله تعمید ایتدی اما سز از کونلردن صکره روح القدس (یعنی پاراقلیت)
 ایله تعمید اولنه سکز * ولوقا صوک بابنک ۴۹ آیتنده دخی بوکا اشارت
 اولنمشدر محمدیلرک ادعالری وجهله اکر وعد اولنان پاراقلیت محمد
 اولسه ایدی اول یاردمجی سزه کلینجیه دک اورشلیمدن کتمک دیو مسیح
 واقع اولان تنیهنه کوره تا محمد ظهور ایدغیه دک یعنی التیوزسنه

حواریونک حیاتده اولوب اورشلیمده قالملی ایجاب ایدر ایدی ایمدی
 بو مقوله تعریضاتک بیهوده وبی مثال اولدیغی آشکار و بدیهی ایکن آیات
 مذکوره بی محمده نسبت ایلمک عقله دخی مغایر در و روح القدس مسیحک
 وعدی اوزره بر از وقت صکره یعنی صعودک اونجی کوننده حواریون
 اوزرینه نزول ایلدی تنه کیم رسولل اعمالنک ایکنجی بانبده مفصلا بیان
 اولمشدر و روح القدس حواریونه نازل اولوب انلره رسالت ایله قدرت
 اعجاز و پردکدن صکره حواریون اورشلیمدن چقوب انجیلی بتون عالمه وعظ
 و تعلیم ایلدیلر تنه کیم بو رساله مزک باب ثانیسنده ذکر سی سبقت ایلمشدر * *
 وینه اهل اسلامدن بعضلری روح القدس انبیای سلفه ویرلمکله اولدن
 دنیاده موجود اولوب برده مسیحیلرک اعتقادنجه او قدیم و غیر مخلوق اوله رق
 اکا مکان و زمان تعینی جائز اوله میه جنغندن مسیحک وعد ایلدیکی
 پاراقلیت روح القدس اوله مز چونکه پاراقلیت حقنده مسیح بن کتدکدن
 صکره اوکله جک در دیمشدر بو صورتده پاراقلیت بشقه و روح القدس بشقه
 اولوب روح القدسدن مراد حواریونه نزول ایدن وحی روحی و پاراقلیتدن
 مراد محمد در دیرلر لکن انلرک اشبو اعتراضلری دخی باطل و عاقل در
 زیرا اوله مسیح آیات مذکوره ده پاراقلیت و روح القدس و حق روحی
 لفظلرینی بر معناده استعمال ایدوب حواریونه اول پاراقلیت یعنی روح
 القدس سزکله اولوب سزی تعلیم ایده جک در و اوسزه کلمینجه اورشلیمدن
 ایرلیک دیو امر و تنبیه بیورمشدر پس بوندن واضح در که پاراقلیت
 و روح القدس بر معناده کلمکله یاردمجی و تسلیجی انک صغاتی درلر چونکه
 روحانی طریق ایله مؤمنینه یاردمجی و متسلی در تانیا روح القدس قدیم
 اولوب حواریونه نزول ایقزدن اول انبیای سلفه نازل اولدیغنه شبهه یوقدر

لکن حواریونه اولان اشبو نزولی بر نزول خاص اولوب شویله که روح
 القدس هیچ بر وقته حواریونه نازل اولدیغی صورتله اسلاف پیغمبرانه
 نازل اولماش ایدی و اشته بوندن دخی حواریونک انیادن افضل اولدقلری
 ثابت در نته کیم بو رساله مزک ایکنجی باب یدنجی فصلنده بسط و بیان
 اولنمشدر و یوحنا ۱۵ بابنک ۲۶ آیتنده روح القدسک وردی ایچون تعیین
 اولنان زمان روح القدسک وجه مخصوص ایله نازل اوله جغندن عبارت
 اولغله روح القدسک اولدن موجود اولدیغنه و یا خود زمان و مکانه مقید
 اولدیغنه دلالت ایتمه جکی ظاهر و آشکار در * * و بعضیلری دخی
 مرقسک برنجی باب ۱۷ آیتنده مسیح محمدک کله جکی بیان ایلمشدر
 دیرلر چونکه آیت مذکوره ده محرر در که * بنم اردمه بندن دخی
 قوللو کمسنه کلور که بن اکیلوب پاپوچارینک تصه سنی جوزمکه لایق
 دکلم * لکن محمدیلر بو آیتک تفسیر و بیاننده غلط ایلدیلر زیرا اولاً
 بو آیت مسیحک قولی اولیوب یحیی پیغمبرک کلامی در نته کیم ماقبلنده اولان
 آیاتدن معلوم و ثابت اولور و ثانیاً یحیی بونی محمدک حقنده دکل انجق
 مسیحک حقنده سویلشدر نته کیم یوحنا برنجی بابنک ۲۹ و ۳۰ آیتنده
 مسطور در که * ایرتسی کونی یحیی کندویه کلان عیسایی کوروب دیدی که
 اشته اللهمک قوزیسی که دنیانک کناهنی رفع ایدر بو در اول کمسنه بن
 انک ایچون دیدم که عقبجه بر آدم کلور که بندن اول اولنمشدر زیرا
 بندن اول ایدی * و اکر دینلور ایسه که مسیح یحیانک وقتنده موجود
 اولدیغی تقدیرده یحیی نصل انک حقنده بندن صکره کله جک در دبه بیلور
 ایدی جواب بو در که یحیی بونی مسیحک تعلیمه باشلیه جنی حقنده دیدی

زیرا کندو تبلیغ رسانندن فارغ اولدقدن صکره مسیح تعلیم و اظهار معجزاته باشلدی *

محمدیلر اشبو ادعالرینک اثباتی ایچون بوراده ذکر ایلدیکمز آیاتدن ماعدا بعض کلاملردخی محمدک خبر رسالتی اولوق اوزره کندو کتابلرنده ثبت ایلشلر ایسهده انلرک بعضیسی کتب مقدسهده موجود اولیوب بولنانلر دخی یا مسیحه راجع در و یا خود معنای اصلی سی محمدیلرک تاویل و تفسیر ایلدکری کبی دکل در شویله که اگر بر کمسنه اول ایاتک سیاق و سباقنه دقت ایدرک تورات و انجیلی مطالعه ایدر ایسه صدق مدعامزی فهم ایده جکدر مجرد تطویل کلامه باعث اولسون دیو بو مقوله ایراد ایلدکری براهین واهیه لرینک بوراده رد و جرحندن صرف نظر ایدوب انجق تورات و انجیلده محمده نسبت ایلدکری آیاتک باشلیجه لرینی ذکر ایدرک معنائی حقیقیه لرینک توضیح و بیانیه اکتفا ایلدک خلاصه محمدک خبر رسالتی حقنده عهد عتیق و جدیده اصلا بر اثر و نشان بولمدیغی ثابت اولوب محمدیلرک بو بابده بطلان ادعالری واضح و آشکار اولمشدر *

فصل ثانی

قرانک عبارتی انک کلام الله اولدیغنه دلیل اولوب اولیه جعی
بیاننده در

محمدک صدق رسالتی و قرانک کلام الله اولدیغنی اثبات ایچون علمای محمدیه نك ایراد ایلدکری دلائلک بری قرانک عبارتی در چونکه سورة البقره وارد اولمشدر که * * * وان کنتم فی ریب مما نزلنا علی عبدنا

فاتوا بسورة من مثله و ادعو شهداءكم من دون الله ان كنتم صادقين * *
 یعنی عبدمنز محمد نازل ایلدیکمز نسنه حقنده شبهده ایسه کز انک کبی
 بر سورة کتورک و اکر صادق سکر اللهدن بشقه شاهد لریکزی دعوت
 ایلیک * مسلمین بو آیتک مضموننه اعتمادا و قرانک عبارت و فصاحتی
 معجزه عد ایدوب بوکا بر درجه تمسک ایلمشدر که کویا قرانک عبارتی
 موسی و عیسانک معجزاتندن افضل و اعلا و انک من طرف الله و محمدک
 رسول الله اولدیغنه بر حجت اقوا در لکن تعصب و عنادی بر طرفنه قویهرق
 بو خصوصده دقتله تفکر ایدن کمسنه قرانک عبارت جهتیه حق و من طرف
 الله اولدیغنی در حال درک و فهم ایده بیلور *

اولاً اکر بالفرض قرانک عبارت و فصاحتی انک کلام الله اولدیغنه
 دلیل اولدیغی قبول و تسلیم اولنسه بیله ینه بر دلیل ناقص در چونکه بو
 دلیلک صحیح اولوب اولدیغی یالکز لسان عربی کاملاً ییلان علمانک معلومی
 اولوب سائر لری انحق انلره تقلیداً بونی تصدیق ایتمش اولور لری لکن نوع
 انسان سهو و خطادن خالی اولمیه جغی جهتله لسان عربیه اشنا اولمیانلر
 شاید علمای عرب بو خصوصده سهو ایلمشدر در دیدرک دائماً شبهه و ترددن
 خلاص اولیوب برده بو ادعای ایدن علما قرانه تابع اولدقرلندن مظهر
 حرمت و تعظیم اولدقرلی اجلدن شاید کندو منافع دنیویه لری ایچون
 بو بابه اتفاق ایلمشدر در فکرینه ذاهب اوله بیلورلر ته کیم بت پرست علماسی
 دخی جهالتلرینه و یا خود خلقی کندولرینه جلب ایلمک نیتنه مبی ازمئه
 قدیمه دن برو جمله سی متفق اولهرق کندو ساخته کتابلرینک من طرف الله
 اولدیغی ادعاسنده بولمشدر در حالبو که انلرک علماسی اسلام علماسندن
 پک چوق زیاده اولدیغی ارباب وقوف عندنده معلوم و مسلم در ایمدی

قبیحة جدا منها ان الناس قادرون على مثل هذا القران فصاحة و نظما
و بلاغة و هو الذى بلغ فى القول بخلق القران * يعنى مزدار به اصحاب
عیسی ابن صیح اتدی که انک کینه سی ابی موسی و لغبی مزدار ایدی و
راهب معتزله تسمیه اولنور ایدی زیرا او زهد ایدوب کندو و اصحابندن
مسائل قبیحه سببیه ایرلدی از جمله ناس بو قرانک مثلنی فصاحت و نظم
و بلاغتده قادرلردر دیر ایدی و بو کمسه کلامده مبالغه ایدوب بو قران
مخلوق در دیدی * و شرح الموافف مصنفی مزدار حقنده احسن منه
تعبیرله عرب قراندن افصح کتاب تصنیف ایده ییلورلر ادعاسنده ایدی
دیمش در وینه شهر ستانی کندو کتابنده مزدار حقنده بویه یازمشدر
که * * ابطاله اعجاز القران من جهة الفصاحة و البلاغة * * یعنى او قرانک
فصاحت و بلاغتی جهتیه اعجاز اولدیغنی ابطال ایدی * و نظام دیمشدر
که * * من حيث الاخبار عن الامور الماضية و الآتية و من جهة
صرف الدواعی عن المعارضة و منع العرب عن الاهتمام به جبرا و تعجیزا
اذا لو خلاهم لكانوا قادرین على ان یاتوا بسورة من مثله بلاغة و فصاحة
و نظما * یعنى کچمش و کلهجک امورک اخباری حیثیتندن و معارضه
دعاویسنک کرو براقلمسی جهتندن الله عربی جبر و یا خود تعجیز ایله انک
اهتمامندن منع ایلدی اگر انلری براقسیدی بر سورة قران کبی بلاغت
و فصاحت و نظمه کتورمکه قادر ایدیلر * ایمدی متشرعین بونلرک قولنی
قبول ایتمیوب کفر سائرلر ایسهده ینه ذکر ایلدی کمز تعریضاتندن قرانک
فصاحت جهتیه اعجاز اولسی حقنده علمای اسلامک دخی متفق اولدقلری
تیین ایدر *

ثالثا اگر بالفرض قران عرب لساننده بیمثل اولدیغی اجلدن کلام

الله اولسی لازم کلور ایسه اولخالده سائر السنهده بیمثل بولنان کتابک دخی کلام الله اولسی اقتضا ایدر و بویله اولدیغی تقدیرده ایام سلفده لاطین و یونان و اشبو عصرمزده موجود بولنان انکلیز و نمچه و غیرى لسانلرده تألیف اولنوب فصاحت و بلاغته بی نظیر اولان کافه کتیب کلام الله اولملری ایجاب ایدر و حتی هندولرک سانکریت لساننده اولوب فصاحت جهتیه بیمثل عد اولنان وید نام کتب دینیهلری اگرچه بت پرستک تعلیم ایدر ایسهده ینه کلام الله اولدیغنه اعتقاد ایملک لازم کلور و اگر علمای اسلام قران کافه السنهده بولنان کتیدن افصح در دیرلر ایسه بو ادعای ایتمزدن اول عبرانی و یونانی و لاطینی و نمچوی و انکلیز و فرنسهوی و هندی و چینی و سائر السنه مشهوره به کرکی کبی واقف اولمیدرلر فالال قرانک کافه لسانلرده بولنان کتیدن افصح و افضل اولسی ادعاسنه قیام ایده مزلر *

رابعا ناحق و ناسزا و کفر آمیز معنالرک نهایت درجدهده عبارات فصیحه ایله تحریر و بیان اولنمی ممکناتدن اولوب حتی عبده اصنام و سائر طوائفدن چوق کمسنه لر بو مقوله عبارات بلیغیه فریفته اوله رق حقیقتدن محروم قالمشدر ایمدی محمدیلرک ادعالرینه کوره بویله معناسی قبیح و الفاظی فصیح اولان کتابلرک دخی حاشا کلام الله اولملری ایجاب ایدر خلاصه قرانک فصاحت و عبارتی کرک بیمثل اولسون کرک اولسون کلام الله اولدیغنه و محمدک صدق رسالته دلیل اوله میه جغی بی اشتباه در *

فصل ثالث

قرانك نه مقوله موادی حاوی اولدیغی بیاننده در

قرانك عبارتی انك كلام الله اولدیغنه بر دلیل اوله مدیغی معلوم اولدیغندن بوندن فراغته محتوی اولدیغی معانی اثبات حقیقتی ایچون دلیل اولوب اوله میه جغنی تفحص و تحقیق ایده جکر * قرانده الله تعالینك واحد و قدیم و علیم و حکیم و رحیم و رؤف و غفور و کریم اولدیغی صفاتی تعداد اولنهرق روح انسانینك بقاسی و اجسادی قیامتی و عادل و ظالم لرك یوم قیامتده مظهر مکافات و مجازات اوله جقلرك خبر ویرلشدر و برده بت پرستك ایتمامك و شرك ایلمامك و اللهك اسم شریفی حرمتسزلک ایله لسانه کتورمامك و سرقت و زنا و قتل نفس ارتکاب ایلمامك و یلان سوبللامك و الهی سومك و اخوان و اقربایه احسان ایدوب فقرا و مساکینه مرحمت ایلمك کبی احکامی حاوی در فقط محمد اشو حق و کرجك اولان تعلیمات و احکامی کتب مقدسه دن اخذ و نقل ایلدیکی کتب مذکوره یه واقف اولانلر عندنده امر معلوم در و هر تقدیر محمد کندوسی تورات و انجیلی اوقوماش ایسه ده انك ایامنده عربستان ده پک چوق یهودی و مسیحی موجود اولوب حتی سیرت الرسل و سائر کتابلرده مروی اولدیغی اوزره خدیجه نك عمی ذاده سی اولان ورقه ابتدا یهودی اولوب صکره مسیحی اولمش ایدی و محمدك دعوی نبوت ایلمسندن بر از وقت مقدمه وفات ایلدی و شام ولایتنك کافه سی دخی مسیحی ایدیلر و همده محمه ادعای نبوتدن اول عمی ابوطالب ایله و بعده یالکر کندوسی ارعونك

دفعه تجارت طریقہ ولایت مذکورہ یہ کیدرک دائما یہود و نصارا ایله اختلاط ایلدیکندن بوئانده کتابلرندن و اصول دینیہ لرندن سوال ایدوب انلرک درجه معلوماتلری قدر بعض شیره واقف اولمش ایدی و ادعای نبوت ایلدیکی وقت حفظنده قالمش و مناسب کورمش اولدیغی موادی قرانه داخل ایلدی فقط مسیحک ابن الله و مرتبه الوهیتده اولدیغی و قلب انسانینک تحصیل ثوابه مقتدر اولمیه حق درجده فاسد بولندیغی و مسیحک شفیع المذنبین اولوب کناهکارلرک محضا انک واسطه سیله خلاص بولجقربی و انجیلک دیکر بو مقوله بعض تعلیماتی کندورای و تدبیرینه موافق بولدیغندن ناشی قرانده ذکر ایلامشدر و بولردن ماعدا یہودیلر و مسیحیلر تورانده و انجیلده مسطور بعض قصی صحتی اوزره محمدہ نقل و حکایه ایلدکلرندن و یا خود صحیح نقل ایلمشدر ایسده محمد انلری ایوجه ضبط و حفظ ایده مدیکندن بو مقوله شیلرده قرانک روایاتی کتب مقدسه یه مطابق دکلردر و برده اول زمانده یہودیلر و مسیحیلر بیتنده شایع و متواتر اولوب تورات و انجیلده بولمیان بعض اخبار و روایات غیر صحیحہ دخی قرانده مندرج بولمشدر *

قرانده غالباً سهوه مبنی اوله رق خلاف واقع محرر بولنان روایاتک بعضی بولردر مثلا سورہ بقره نک اوائلنده اللهم فرشته لر یله خلقت آدم حقنده وقوع بولان مکالمه سی و حق تعالینک آدمه سجده ایلملری ایچون ملائکه یه امرایتدیکی و ابلیسک بوندن ابا و امتناع ایلدیکی حقنده محرر بولنان روایات تورات مضموننه مخالف در و شیطانک خلقت آدمدن اول عاصی اولدیغی تورات و انجیلده مستبان در و کذلک سورہ عنکبوتک اوائلنده * * و لقد ارسلنا نوحا الی قومه فلبث فیهم الف سنة الاخمسین

عاما فاخذهم الطوفان وهم ظالمون * * ايتي منطوقه نوح طقوز يوز الى
 ياشنده ايكن طوفان ظهور ايتمشدر ديو خبر ويرلمشدر حالبو كه سفر
 تكوين ۷ بابنك ۱۱ آيتنده محرر در كه طوفان ظهورنده نوح التي يوز
 ياشنده ایدی و سفر مذکورك ۹ بابنك ۲۸ آيتنده بيان اولنور كه نوح
 طوفانندن صكرة اوچ يوز الى سنه ياشادی و قرانك بياننه كورة نوحك
 اولادلرندن بری كمي به بنميوب طوفانده غرق و هلاك اولمشدر نته كيم سورة
 مذكوره و ارد در كه * * و نادى نوح ابنه و كان فى معزل يا بنى
 اركب معنا و لا تكن مع الكافرين * * يعنى نوح بر كوشه به چكلمش
 اولان اوغله ندا ايدوب اى اغلم بزمه بين و كافرلر ايله برابر اوله دیدى * فقط
 توراتده سفر تكوينك ۷ و ۸ و ۹ بابلرنده نوحك هپ اوغللرينك بدرلری
 ايله سفینه به راكب اولوب طوفانندن خلاص اولدقاری صراحتا مسطور در و
 سورة يوسفده محرر بولنان * * و لقد همت به وهم بها * * تعبيرندن
 مستفاد اولديغی اوزره كويا مالكي زوجه سی يوسف و يوسف اكا
 مخالطه قصدينى ايتدی لكن سفر تكوينك ۳۹ بابنده واضحا بيان اولمشدر
 كه يوسف اول عورتك تكليفندن ابا ايدوب اصلا بر نيت فاسده و
 بولمهدى و كذلك سورة قصصك اوائلنده موسى حقنده محرر در كه * *
 فالتقطه آل فرعون * يعنى انى آل فرعون الدى وينه سورة مذكوره و
 مسطور در كه * قالت امرأة فرعون قرّة عين لي ولك لا تقتلوه عسى ان
 ينفعنا او نتخذة ولداً وهم لا يشعرون * * يعنى فرعونك زوجه سی فرعونه
 دیدى كه بوبتم و سنك ايچون قرّة عين در انى قتل ايله شايد بزه
 فائده سی اولورو يا خود انى كندومزه اوغل اتخا ايدرز و حالبو كه انلر
 بيلديم لر * فقط سفر خروجك ۲ بابنده مصرحا بيان اولمشدر كه فرعونك

قزی موسیٰ بی الوب کندوسنه اوغل ایلدی وینه سورہٴ مریمک اوائلنده
 مسیحک تولدی حقنده مسطور در که * * فانتبذت به مکانه قضیا
 فاجاها المخاض الی جذع النخلة * * یعنی مریم اوزاق بر مکانه چکلدی
 وخرما اغاجی التنده وضع حل ایلدی * و تفسیر تیانده آیت مزبوره
 بو طریق ایله ترجمه اولمشدر که ولادت وجعی انی بر نخله جذعنه الجا
 ایتدی که اول بر نخلهء یابسه ایدی که رأس و خضرتی کتمش ایدی و
 قیش ایامی ایدی اکا التجاسی وجع ولادتندن اکا استناد ایچون ایدی زیرا
 که ذایلهسی یوغیدی * لکن انجیلده لوقا ۲ بابنده تفصیلا بیان اولمشدر
 که * مسیح بیت اللحم شهرنده بر اخور دروننده متولد اولدی و
 بیت اللحم ایسه یهودا ولایتنده مریمک اجدادی شهری ایدی * مواضع
 مذکوره و سائر بعض یرلرده محمد تورات و انجیل روایاتی خلافنده بولمش
 ایسده بالاده ذکر و بیان ایلدی کمز اوزره اشبو اختلافاته سبب یا محمد
 مسموعاتی ایوجه حفظ ایده مدیکندن و یا خود یهود و نصارانک اکا
 صحیحنی بیان ایلدکلرندن نشأت ایتمش اوللو در یوخسه محمدک بو
 روایاتی صحتی اوزرینه بیان ایلامسنه بر باعث یوغیدی *

و الحاصل قرانک کتب عهد عتیق و جدیدک تعلیمات و احکامندن
 و محمدک ایامنده مسیحیلر و یهودیلر ییننده متواتر اولان روایاتندن و مجوسیلر
 و عربلرک ایین و عاداتندن انتخاب و تالیف اولمش بر کتاب اولدیغی
 عارفان عندنده بی اشتباه در اشته اول وجهله محمد یهود و نصارا و اعراب
 مذهب و اینلرندن بر آخر مذهب اختراعنی تصمیم ایدوب بولردن عقلنه
 مطابق و مقصدینه موافق بولدیغنی جمع ایدرک قرانده نقل و ضبط ایلمشدر
 شویله که قرانده محرر اولان صفات الله و قیامت و روز حشر تعریفاتی

و قتل و زنا و سرقت و كذب و سائر بو مقوله منهياتى و الله اطاعت و عبادت و قوكشويه محبت و فقرايه رحم و شفقت اولمسنى و سائر بو مثللو اوامر و احكامى تورات و انجيلدن اخذ ايلديكى كتب مقدسه يه واقف اولانلره اظهر من الشمس در و كذلك كتب مقدسه مندرج بعض قصص دخى قرانده نقل اولمشدر مثلا سورة هورك اوخرنده مسطور لوط قصهسى سفر تكوينك ۱۹ بانبده مفصلا محرر در و سورة اعرافك واسطنده واقع موسى و فرعون قصهسى سفر خروجك ۳ الى ۱۴ بابلرنده صره سيله مسطور در و سورة يوسفه وارد يوسف وقوعاتى سفر تكوينك ۳۷ و ۳۹ الى ۴۷ بابلرنده بر تفصيل بيان اولمشدر و سورة مريمك اوائلنده مسطور مريم قصهسى لوقا انجيلنك برنجى بابندن مأخوذ اولديغنه شبهه يوقدر خلاصه بو مقوله عهد عتيق و جديددن مأخوذ قصص قرانده بك چوق بولنور اما اكثريسى از چوق تحريف و تبديل ايله تحرير اولمش و بو اختلافك دخى نندن ايجاب ايلديكى بالاده بيان قلمشدر * و كذلك محمد يهوديلرك بعض احاديث و رواياتنى قرانده نقل و ايراد ايلشدر مثلا سورة بقره و سورة اعرافك اوائلنده محرر اولان آدمك خلقتنى و فرشتهلرك سجدهسى و شيطانك مظهر لعنت اولديغى و آدمك جنتدن اخراجى و كذلك سورة انبيا و سورة التمله مسطور اولديغى اوزره ابراهيمك كندو پدريك پتلىنى قردىغى و بونك ايجون اتشه القا اولديغى و طاغلو و قوشلرك داود ايله تسبيح ايلدكرى و روزكار و ديو و طائفه جنك سليمانه مطيع اولوب تحت تسلطنده بولندقلرى و سورة يسك اوخرنده محرر اولديغى اوزره جنتك كيفيتنى و سوال قبر و اعراف و جهنمك بدى طبقه يه منقسم اولهسى و ال و اياق و سائر اعضانك يوم قيامته انسانك كناهلرينه سهادت ايقلىرى و غسل و طهارت ايجابنده

صوبولمدیغی محلده تیمم اولنمسی و اوروج و نماز اوقاتی بیان ایچون خیط
 ابیض و خیط اسودک امتیازی حقنده اولان جمله اقاویلك احادبت یهوددن
 مأخوذ اولدیغی امر معلوم در و توراتک خلاقی اوله رق بو مقوله روایات
 غیر معتبره حالا یهودیلر بیننده موجود بولنوب اکثریسی طالموت و کمرآ
 و سائر یهود کتابلرنده محرر درلر * و کذلک سوره ال عمرانک اوائلنده
 و سوره مریمده محرر اولدیغی وجهله مسیحیک بشکده تکلمی و صباوتنده
 اظهار معجزه ایلدیکی و سوره کهفده مسطور اصحاب کهف و الریمک
 وقوعاتی خبرلری محمد زماننده اولان مسیحیلرک احادیثی اولوب حالاً
 صباوت مسیح مناقبی دینلان کتاب غیر معتبرهده مسطور در و کهف
 حکایه سی افرائیم نام مصنفک کتابنده مندرج در فقط اشبور روایات کتب
 مقدسه یه مطابق اولدقلری جهتیله درجه اعتباردن ساقط درلر * و قرانده
 ذکر اولنان میزان و صراط کیفیتی دخی قدیم مجوسیلرک اعتقاد اتندن
 اولوب طائفه مذکوره نك اصول دینیله رینی متضمن حید نام کتابده مسطور
 در و کعبه نك طوائفی و حج ادابی اعرابک عادت قدیمه سندن اولوب
 تواریخ اشنایان عنندنه مخفی اولدیغی وجهله کعبه طوائف اعرابک مشهور
 عبادت خانهلری اولغله محمددن اول اعراب بت پرستک عاداتی اوزره
 انک زیارتنه کیدوب طواف ایدرلر ایدی و محمد اعرابک جلب قلوب و
 تطیب خاطرلری ایچون اشبو حج ایینی بر از تبدیل ایله ایفا ایلمشدر
 محمدک یهود و نصارا و ملل سائرهدن اخذ و قرانه ادخال ایلدیکی مواددن
 دها زیاده ذکر اولنمسی ممکن ایسه ده تطویل کلامی موجب اولماقی
 اوزره بو قدرجه ایله اکتفا اولندی * و الحاصل قرانک مشتمل اولدیغی
 حق و کرچک تعلیمات و احکامک جمله سی تورات و انجیلدن

مأخوذ اولديغندن قرانك حقيتنه بونلرك دليل اوله ميه جقلىرى
دركاردر *

وهر تقدر قرانده كتب مقدسه دن مأخوذ بعض حق احكام و
تعليمات بولنور ايسه ده ينه انجيلك باشليجه تعليماتنه مخالف اوله رق خيلى
شى موجود اولوب بو محله بعضيسنك ذكرينه مبادرت قيلنور اوله انجيلده
مصرحاً مسيخ الوهيتى بيان اولنوب قرانده ايسه مسيخ الوهيتى رد اوله رق
بر پيغمبر پايه سنه تنزىل اولمشدر * ثانياً انجيلده انجى مسيخ موتى
سبيله كناهارلر خلاص بولورلر ديو مسطور در فقط قران مسيخ موتى
حقنده انسانى شهبه ده براغوب بربرده مسيخ وفات ايتديكنى و ديكر
محله ايتديكنى تذكر و مسيخ زجات و موتك كفاره ذنوب اولديغنى
انكار ايدر * ثالثاً انجيلده بيان اولمشدر كه خلق ايله خالقل بيننده شفيع
واسطه يالكز مسيح اولغله اكا ايمان ايدنلر الله مقبول اولوب نجات
بولورلر لكن مفسرين قران قولنه كوره شفيع المذنبين محمد در و الله انك
شفاعتيله كناهارلرى عفو ايدوب اكا ايمان ايدنلرى جتنه نائل ايدر *
رابعاً خداى واحد متعال كندوسنى انجيلده اب و ابن و روح القدس
تعبيريله بيان بيورمشدر لكن قران اشو تثليثى رد ايدوب انى شر كه حمل
ايدر * خامساً مسيح انجيلده بيان اولنديغى اوزره عهد عتيق و جديد باطل
و منسوخ اوليوب و اوله ميه جقدر وير ايله كوك زائل اولور اما بنم كلام
زائل اولمز ديو بيورمشدر فقط مسلمان قرانك تنزولى ايله تورات و انجيل
منسوخ اولدى ديرلر * سادساً رومالورلك ۳ باب ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ باب ۵
ايتلرنده و افسوسلورلك ۲ باب ۸ و ۹ ايتلرنده مسطور اولديغى وجهله آدملر
كندو عمللرى ايله نجات بوله ميوب انجى رب عيسى المسيح ايمان ايتك

سبيله خلاص و مغفرتہ نائل اولورلر فقط قرآنجه انسان اعمال حسنه و ثواب
 واسطه سبيله نجات بولور * سابعاً مسیح متی ۵ بابنک ۴۵ آیتنده کندویه
 ایمان ایدنلره بیورمشدر که * دشمنلریکزی سوک و سزه بدعا ایدنلره
 خیر دعا ایلیک سزه بعض ایدنلره ایولک ایلیک و سزه اذیت ایدنلر ایچون
 یالوارک * لکن محمد کندوامتنه اخر ملتربله جهاد ایلمکی و قرانی رد
 ایدنلری قتل و اعدام ایتمکی امر و تنبیه ایلمشدر * سامناً لوقانک ۲۰ بابنک
 ۳۴ الی ۳۶ آیتلرنده محرر اولدیغی اوزره مسیح بیورمشدر که جنتده نه
 عورت الورلر نه ده عورت قوجهیه و پریلور زیرا ملکلا ایله برابر درلر و
 رومالور ۱۴ بابنک ۱۷ آیتنده محرر در که * اللهک ملکوتی (یعنی جنتی)
 اکل و شرب دکل در انجق عدالت و سلامت و روح القدس ایله فرح
 در * فقط محمد بوکا خلافا قرانده بیان ایلمشدر که جنتده اکل و شرب
 و حوریلر اولسه کک در خلاصه قرانده دها بونلردن ماعدا انجیله مغایر
 سائر مواد مندرج ایسه ده تطویل کلام اولماق اوزره بو قدرله اکتفا
 اولندی * و الحاصل قرانک تعلیمات و مطالباتی انجیلک تعلیمات و مطالباتنه
 اکثراً مخالف اولدیغی حالده قران بو بابنک ابتدا سنده حق پیغمبرک
 تشخیصی ایچون ذکر ایلدیکمز شروطی حاوی اوله مز و بورساله نک باب
 اول و ثانی سنده اثبات اولدیغی وجهله کتب عهد عتیق و جدید الهام
 حقیقی اولوب نسخ و تحریفدن دخی بری اولدقلری و اللهک کلامی بری
 برینه منافی و مغایر اوله میه جنی جهتله قرانک کتب مقدسه مذکوره
 ایله اولان اختلافی انک کلام الله اولدیغنه دلیل وافی در زیرا انجیلک
 خلافنی تعلیم ایدن ککوکن نزول ایقش بر ملک ییله اولسه ینه اکا اعتقاد
 اولمویوب انک کلامی الله اسناد قلمسون دیو انجیلده مکرراً امر تنبیه

وارد در ته کیم غلاطیه لولر برنجی باب ۸ و ۹ آیتندہ محرر در کہ * اگر بز
(یعنی حواریون) و یا خود کوکدن بر ملک بزم سزہ تبشیر ایلدیکمز انجیلدن
بشقه بر نسنه تبشیر ایدر ایسه ملعون اولسون مقدماً دیدیکمز کبی شمدی
دخی بن ینه دیرم که اگر سزک اخذ ایتدیککزدن بشقه بر کسه سزہ بر
انجیل تبشیر ایدر ایسه ملعون اولسون * بو صورتده قرانک ردی خصوصنده
بوندن زیاده اثبات و دلیل کتورمک لازم دکل در بر منوال محرر قرانک
یالکز کتب مقدسه ایله اولان اختلافی انک من طرف الله اولدیغنه
بر دلیل قطعی ایسهده طالب حقیقت اولانلرک اطمانی ایچون اول باده
دیگر بعض دلائل دخی سرد و ایرادنه ابتدار ایده جکر *

اولاً مقتضیات روح انسانی قران ایله میسر اولمز و دباجهده بیان
اولدیغی اوزره حق تعالینک قلوب بشرده ثبت بیوردیغی تقاضای روحانیه
الهام حقیقی واسطه سیله اسکات قلمسی لازم در و روح انسانینک اشبو
تقاضای دخی اللہک صفات و مشیتنه مطلع اوله رق حق تعالی حضورنده
بری الذمه اولوب تقدس قلب و سعادت دائمیه تحصیل ایلمکدن عبارت
اولدیغی و بر کتاب اشبو تقاضای روحی رفع و تسکینی ایلیه مدیکی صورتده
انک کلام الله اوله میه جعی امر مبرهن در فقط قران مضامیننه کسب اطلاع
اولدیغی حالده انک روح انسان تقاضاسنی تسکین ایلمکه قدرتی اولدیغی
معلوم و آشکار اولور و هر تقدیر اللہک صفاتی و انسانک حال و کیفیتی و
جوب عبادتی حقنده کتب عهد عتیق و جدیددن مأخوذ اوله رق قرانده
بعض مطالب بونور ایسهده ینه انجیلده اولدیغی کبی مفصل و مکمل
صورتله بیان اولفامشدر واللہ کسب تقرب و تقدس قلب تحصیلنه
منوط اولدیغی قرانده وضوح تام ایله بیان اولمقددن بشقه اتیده ذکر

اولنه جنی وجهله بعض آیاتی دخی اللہک عدالتنه و انسانک تقدس قلبنه
 مغایر و منافی در و همدہ انسانک کناھدن و انک عقوباتندن خلاص
 اولسنہ و قدوس اولان اللہک حضورندہ پاک و عادل بولنسنہ مدار اولہجق
 قراندہ بر طریق ارائہ اولنما مشدر چونکہ محمد کناھلرک مغفرتی ایچون
 انجیلده بیان بیوریلان و سائلی رد ایدوب قراندہ بر طاقم و سائل بیان
 ایلمشدر کہ انلر ایله تحصیل مغفرت و نجات ایلمک اصلاً ممکن دکل در
 مثلاً قرانک بیانہ نظراً تحصیل مغفرتله مقبول درکاه عزت اولمق توبہ و اعمال
 حسنه و محمدک رسالتیلہ شفاعتنہ ایمان ایلمکہ منوط در لکن بو اعتقادک
 بطلانی ظاهر در زیرا بو رسالہنک باب ثانی فصل ثانی سندہ بیان و اثبات
 ایلدیکمز وجهله اللہ یالکز توبہ ایله انسانک کناھلرینی عفو ایتمیوب انجق
 انجیلده مصرح اولدیغی اوزرہ بونکله برابر قلبا مسیحہ ایمان یلمک لازم در و
 مسیحہ ایمان ایتمیانلر هلاکت ابدیہ دوجار اولورلر نته کیم بو مطالب انجیلده
 مرقس برنجی بابنک ۱۵ آیتندہ و رسوللر اعمالنک ۲ بابنک ۳۸ آیتندہ و ۲۰
 بابنک ۲۱ آیتندہ و مرقس ۱۲ بابنک ۱۵ و ۱۶ آیتندہ و یوحنا ۳ بابنک
 ۳۶ آیتندہ مسطور در و كذلك انسان اعمال حسنه ایله کندوسنی کناہ
 عقوباتندن خلاص ایلمکہ قادر اولہ میہ جنی بو رسالہنک ایکنجی باب ایکنجی
 و اوچنجی فصلندہ مفصلاً بیان اولمشدر و کتب مقدسه آیاتیلہ کافہ بشر
 حق تعالی حضورندہ کناھکار اولوب بوکا کفارہ اولہجق بر عمل خیر و فعل
 مستحسنہ یہ مقتدر اولہ میہ جقلری ثابت و آشکار در و انجیلک کلامنه نظراً
 یالکز مسیح واسطہ سیلہ حق تعالی کناھکارلرہ مرحمت ایدوب مسیحہ
 قلبا ایمان ایدرک انی منجی و شفیع بیلان کمنسندنک کناھلرینی عفو و
 مغفرتله نجات و حیات ابدیہ نائل ایدر لکن مسیحہ ایمان ایتمیوب انی

وسيله نجات بيليان كمسنه اصلاً كناهلرينك مغفرتنه نائل اوله ميوب معاقب
اوله رق ابدًا فيض نجات و سعادتن محروم قالور *

و محمد شفيع اولدنين اولديغي دخى انجيل مفادنه مغاير در زيرا
مسيح دن ماعدا هيچ بر كمسنه نك شفيع اولدنين اوله ميه جنى انجيلده
مصرحا بيان اولمشدر نته كيم مسيح يوحنا نك ١٤ بابنك ٦ آيتنده ييور مشدر
كه * يول و حق و حيات بن ايم بابا به كمسه كلمز الا بنم واسطهم
ايله * و ينه رسولل اعمالى ٤ بابنك ١٢ آيتنده محرر در كه * هيچ غيرى
كى مسوده (يعنى مسيحن ماعدا سنده) خلاص يوقدر زيرا زير سهاده آدم لره
ويرلش بر غيرى اسم يوقدر كه انكه خلاص بولتق كرك ايز * و ينه برنجى
طيوتواؤسك ٢ بابنك ٥ و ٦ آيتنده مذكور در كه * بر الله وارد در و الله ايله
انسان اراسنده بر ميانجى وار كه انسان اولان مسيح عيسى در و اول دخى
كندينى معين وقتده اشهاد اولتق اوزره جهله نك يولنه فديده ويردى * بو آياتك
مضاميندن معلوم و آشكار اولور كه كرك عالم سفليده و كرك عالم
علويده مسيحن ماعدا شفيع اولدنين يوقدر * و محمد كندوسى نوع
بشردن اولمغله سهو و نسيان و كناهدن برى اوله ميه جغندن او دخى بر آخر
شفيعه محتاج اولديغي حالده آخر لرينه شفيع و سبب نجات اوله ميه جنى
بى اشتباه در و بر شفيع و قورتاريچينك معصوم و مرتبه كمالده اولسى
لازم ايدوكى بورساله نك ايكنجى باب ايكنجى و اوچنجى فصلارنده بيان
اولمشدر مخفى اوليه كه بر نينك سهو و كناهى رسالته محل اوليوب فقط
شفيع المذنين اولسنه مانع در *

محمدك كناهكار اولديغي قران دن دخى تبين ايدر نته كيم سورة مءمنده
مسطور در كه * * فاصبر ان وعد الله حق و استغفر لذينك و سبح

محمد ربك بالعشى والابكار * * * یعنی صبر ایله زبیرا الهک وعدی حق در
 وکندو کناهلرک ایچون استغفار ایله و صباح و اخشام ربکه حد
 ایله * و سوره قتالده مذکور درکه * * * فاعلم انه لا اله الا الله و اسغفر
 لذینک و للمؤمنین و المؤمنات * * * یعنی تحقیق اکله که واحد اولان
 اللهم غیرى الله یوقدر و سنک و مؤمنین و مؤمناتک کناهی ایچون استغفار
 ایله * تفسیر تیانده آیت بو وجهله بیان اولمشدر که امتکه سنت اولق
 ایچون ذنبک مغفرتن دیله اکرچه انک مقدم و مأخری سندن مغفور
 ایسده و دخی اهل ایمانک رجال و نسائی مغفرت ذنوبن دیله * وینه
 بو خصوصده سوره فتحده محرر در که * * * انا فتحناک فتحا مینا لیغفرک
 الله ما تقدم من ذنبک و ما تاخر * * * یعنی ییزسکا بر فتح مبین بیان ایلدک
 که الله سنک ماضی و مستقبل کناهلرکی عفو ایله * تفسیر تیانده
 بویله محرر در که الله تعالی زمان جاهلیتده تقدم ایدن و بو آیه نزولنه
 دکین تاخر ایدن تفریطکی مغفرت ایده * اشبو آیاتک تفسیرنده بعض علمای
 محمدیه امر اولنان استغفار مجرد امتنک کناهلری ایچون اولدیغنی بیان
 اینمشلر ایسده آیاتک الفاظی بو مثللو تاویلات بعیده به محتمل اولیه جنی
 ظاهر در زیرا لذنبک ضمیری محمد و المؤمنین و المؤمنات الفاظی امتنه
 راجع اولدیغنی محتاج ایضاح و بیان دکل در و اتیده محرر احادیث دخی
 بو مطلبی تصدیق ایدر مثلا حیات القلوب نام کتابک ایکنجی جلدنک
 ۷۵ ورقه سنده امام جعفردن روایت اوله رق محرر در که * محمد بر
 کیجه ام سلنه نک خانه سنده دعا ایدر ایکن اغلیمرق دیر ایدی که یا
 رب بنی بردها اول کناهلریمه راجع ایله که بنی انلردن خلاص ایلش سن
 و بر طرفه العین بنی کندومه براقمه ام سلنه اکا الله سنک ماضی و

مستقبل كناهلریكى عفو بیوردیغی حالده نیچون بویله دیرسن دیدیكنده بیوردی که یا ام سلمه نصل آمین اولهیم حق تعالی برآن حضرت یونسی ترك ایلدی واندن نه صادر اولدی ایسه اولدی * وینه کتاب مذکورک ۷۷ ورقه سنده امام محمد باقردن منقول اولهرق مسطور در که * محمد بر کیجه عایشه نك حجره سنده ایدی و چوق عبادت ایدر ایدی عایشه آکا دیدی که حق تعالی سنك کچمش وکله جك كناهلریكى عفو ایلدیكى حالده نیچون کندیگه بو قدر زحمت ویررسن او بیوردی که ای عایشه اللهم شاکر بنده سی اولیهیم می وینه اول کتابك ۳۰۱ ورقه سنده محرر در که محمد بر کون خطبه او قورایکن حمد و ثنای الهیدن صکره خلقه نصیحت ایدوب نهایتنده کندو كناهلرینه معترفا تکرار ایله بیوردی که الهی بنی وبنم امتی باغشله و بیوردی که سزك و کندومك كناهلری ایچون اللهمدن عفو دیلرم * وینه بخاری و مسلمك رواتی اولهرق حسن الحسن نام کتابك صلوة فصلنده مسطور در که محمد کندو كناهلرینه اعتراف ایدوب شویله دعا ایتدی که * * فاغفرلی ما قدمت و ما آخرت و ما اسررت و ما اعلنت و ما انت اعلم به منی انت المقدم و انت المؤخر انت الله لا اله الا انت * * یعنی كرك مقدم و كرك مؤخرا ایتدیكم و كرك پنهان ایلدیكم و كرك اعلان قلدیغم و كرك سنك بیلدیكك كناهلریمی بكا عفو ایله سن اول و آخرسن سن الله سن و سندن غیرى الله یوقدر * وینه مشكات المصابیجده اسما الله کتابنده استغفار و التوبه بابنده بخاریدن مروی در که ابی هریره دیدی که * * قال محمدانی استغفر الله و اتوب الیه فی الیوم اكثر من سبعین مرة * * یعنی محمد دیدی که تحقیق بن هر کون یتمش کرده دن زیاده اللهمدن مغفرت دیلرم

و توبه قیلهرم * وینه محل مذکوره مسهلدن مروی در که محمد دیدی * *
 انی استغفرالله فی یوم مائة مرة * * یعنی بن تحقیق هر کون یوز دفعه
 اللهم استغفار ایدرم * وینه بو کتابده استعازده بانبده مسلم عایشه دن
 روایت ایدر که محمد دیدی * * اللهم اغسل خطایابی بعماء الثلج والبرد
 ونق قلبی كما ينقى الثوب الابيض من الدنس و باعد بینی و بین
 خطایابی كما باعدت بین المشرق و المغرب * * یعنی یا الله بنم
 كناهلریمی قار صوی ایله ییقا و بنم قلبمی پاك ایله بیاض اثوابی
 كیردن پاك ایلدکلی کبی و بنم كناهلریمی بندن شوپله بعید ایله نصل
 که مشرق مغرب دن بعید در * وینه صلوة کتابنده سجود بانبده مروی در
 كه * * قال ابو هريرة كان النبي يقول في السجود اللهم اغفر لي ذنوبي
 كله ذقه و جلّه و اوله و آخرة و علائیه و سره * * یعنی ابو هريرة دیدی
 كه نبی سجده سنده دیدی که الهی كرك صغيرة و كرك كبيرة كرك آشکاره
 و كرك كیزلو كرك اول و كرك آخر اوله رق هب كناهلریمی عفو ایله * ایمدی
 اگر بعض علما استغفاردن مراد کناهی مرتبه امکاندن منع ایلک در درلر
 ایسه جوابمز بودر که امکان مرتبه سندن ظهور و وجوده کلامش اولان
 نسنه معدوم حکمنده در و معدوم نسنه موجود در دینلر بنا علیه واقع
 اولامش برکنه ایچون استغفار ایلک معدوم ایله موجودی مساوی طوتمق
 ارباب عقل و عرفان عنندنه بر دعواى باطل در و بو ادعایه کوره مقدس
 اولان ملائکه نك دخی ارتکاب کناه ایللری امکان دائره سنده اوله جغندن
 انلر هیچ کناه ایلامش اولدقلى حالده ینه جمله سی کناهکار حکمنده
 طوتلش اولورلر و الحاصل كرك قرانده و كرك احادیثك ناطق اولدیغی اوزره

محمدك كناهكار اولديغى آشكار و بو وجهله كندوسى عاصي اولديغى
 حالده اخر عاصى و مذنبلك شيعى اولميه جنى امر بديدار در *
 ايمدى بالاده ايراد ايلديكمز دلائله بناء انسان قرانده بيان اولنان
 وسائل ايله تحصيل مغفرت و نجاتى ايدة ميوب كناهك مواخذة سندن خلاص
 اولميه جنى ثابت اولشدر بو تقديرجه قران انسان روحنك تقاضاسنى
 تسكين ايدة مديكندن انسانك نجاتى ايجون اندن بر فائده حاصل اولمز
 بنا برين قران الهام حقيقى علاماتى اولمق اوزره بو رساله مزك دباجه سنده
 ذكر ايلديكمز شرائطك شرط اولنى ايفا ايلديكى اجلدن كلام الله اولديغى
 يقينا معلوم اولور انجيل ايسه بو بابده قرانه كمال درجه فائق در چونكه
 اهل ايمانك روحانى تقاضا و ارزولرى اسكاتله انلرى معرفه حقه واصل
 و مسيحك واسطه سيله تحصيل مغفرت و تقدس قلب و تهذيب اخلاقه
 موفق ايدرك بو رساله نك ايكنجى بابنده تفصيلا ذكر ايلديكمز كجى سرور
 حقيقى و سعادت و جلال ابدى يه نائل ايدر *

ثانياً قرانك من طرف الله اولمديغنه ديكر بر دليل شو در كه انده
 اللهم رحمت و محبت و تقدس و عدالتنه مغاير بعض مواد موجود بولنور
 از جمله جنت كيفيتى اولوب مثلاً سورة القتالده وارد در كه * * مثل
 الجنة التى وعد المتقون فيها انهار من ماء غير اسن و انهار من لبن لم
 يتغير طعمه و انهار من خمر لذة للشاربين و انهار من عسل مصفى و لهم
 فيها من كل الثمرات و مغفرة من ربهم * * يعنى متقيلره وعد اولنان
 جنتده بوزلز صودن و طعمى تغير ايقمز سوددن و ايجنلره لذيد اوله رق
 خمردن و عسل مصفادن ايرماقلا واردر و هر نوع ميوه دن انلر ايجون انده
 موجود در و ربلرندن مغفرت وارو سورة الواعده مسطور در كه *

اولئك المقربون في جنات النعيم ثلثة من الاولين و قليل من الاخرين على سرر موضونة متكئين عليها متقابلين يطوف عليهم ولدان مخلدون بأكواب و اباريق و كاس من معين لا يصدعون عنها و لا ينزفون و فاكهة مما يتخيرون و لهم طير مما يشتهون و حور عين كأمثال اللولو المكنون جزءا بما كانوا يعملون لا يسمعون فيها لغوا و تائما الا قیلا سلاسا و اصحاب اليمين فی سدر محضود و طلع منضود و ظل ممدود و ماء منسكوب و فاكهة كثيرة لا مقطوعة و لا ممنوعة و فرش مرفوعة انا انشاءناهن انشاء فجعلناهن ابكارا عربا اترابا لاصحاب اليمين * یعنی انلر جنت نعیمده اولان مقربلر درلر چوغنی اولین و قلیلی آخرین درلر مرصع مسندلر اوزرنده قارشو بقارشو تکیه ایدوب مخلد غلاملر سداغ و کیف و یرمیان معین (یعنی شراب) ایله مالامال ییالهلر و ابریقلر و کاسهلر ایله اطرافلرنده کززلر و دیله دکلری قدر ثمرات و طیور و لؤلؤ مکنون کبی حور العین انلرک جزای اعمالی اوله جقدر و اوراده لغو و تائم ایشیدلمز مکر سلام سلام کلامی و نه متلو اصحاب یمینه شول اصحاب یمین که صدر مخضور و طلع منضود اغاجی و وسیع سایه سی التتده جاری صولر کنارنده مقطوع و ممنوع اولمیان جوق میوه لر انلر ایچون وار درلر انده شریف و پرهیزکار نسا وار در که تحقیق بز انلری بر خلق خاص ایله خلق ایلمسز و انلری باکره و قوجه لرینه محبوب و انلر ایله همسن ایلمسز اصحاب یمین ایچون * و بو آیتی مصدق تفسیر تبیانده محرر اولان حدیثلرک بعضلرینی بو محلده ذکر ایدره رز اهل جنت جنته کیرد کلرنده نو جوان اولوب یوزلرنده قیل اولمز قیورق صاچلو سورمه لی کوزلو اوتوز اوچر یاشنده آدم علیه السلام خلقتنده بویلی التمش زراع یاصیلقلری یدیش زراع اولور و ینه اهل

جنتك ادناسی اول كمسه در كه سكسان بيك خادمی و یتمش ایکی
 زوجہسی اولور و ینه دینلدی كه قچن اهل جنتدن بریسنك قلبنه اول
 ظهور ایتسه استها ایلدیکی کیفیتده صحنه ایچنده اوکنده بولنور دیلدیکی
 قدر یدکدن صکره کماکان طائر اولدیغی حالده اوچار کیدر * اشته اصحاب
 بیمن ایچون جنتده وعد اولنان جزا قرانده بو طریق ایله بیان اولمشدر و
 آیات آتیه بولنردن دها نامناسبدرلر مثلاً سورة الرحانده محرر در كه * *
 فیهن قاصرات الطرف لم یطمهن انس قبلهم ولا جان * * یعنی جنتده
 مؤمنلر ایچون اوله حوریلر وار در كه یالکز کندو قوجه لرینه متوجه اولوب
 کندو قوجه لرندن اول انس و جندن كمسه یا قلاشامشدر * و ینه سورة
 البنیاده وارد در كه * * ان للمتقین مفاذا حدائق و اعنابا و کواعب اترابا
 و کاسا دهاقا و لا یسمعون فیها لغوا و لا کذابا * * تفسیر تیابنده آیت
 بو وجهله تعبیر اولمشدر كه متقیلر ایچون موضع فوز یعنی جنت و یا ناردن
 نجات وار در انده بوستانلر وار در كه درلو اشجار مثمرة ایله علی الخصوص
 اوزوم اصماللریله معمور در و جاریه لر وار كه مملری یومریلوب سنده
 مستویدر در و شراب ایله مملو و یا متتابع کاسه لر وار در اول شرابی
 ایچرکن قول باطل و یا کذب ایشتمزلر * بو مقوله کلمات علم و تقدس
 الهی به مغایر اولدیغندن بونک کلام الله دینلکه لایق اولیه جنی درکار در
 ایمدی اشبو آیات قرانیه به نظراً مسلمینک سعادت اخرویلری فاخر البسه لر
 ایله مجلس اولتی و مرصع تختلر اوزینه اوتورمق و نفیس طعام و میوه لریمک
 و لذیذ شرابلر ایچمک و حور العین ایله ملاعبه ایلمکدن عبارت اولوب
 مسفرین و محدثین دخی بونلرک تعریف و شاننده برقات دها مبالغه
 ایبلشدر در ته کیم مشکات المصابیحده صفت الجنة و اهلها بابنده وعین

الحیات و سائر کتب اسلامیة مشهور و مسطور در خلاصه محمدیلرک معتقدلری بولنان جنت مجرد جسمانی اولوب انسانک تحظر ایدة جکی هر در لولذات نفسانیة انده موجود اولدیغی حالده بویله بر جنته اعتقاد ایتمک و اکادخوله امید وار اولمق انساننی تقدس قلبی و افکار مقبولدن منع ایدة جکی و شهوات نفسانیة تقویت و یرة جکی امور معلومه دن اولوب بو مقوله شیرلقدوس اولان اللهک شاننه هیچ بر وجهله لایق و شایان دکل در و عبادت ابدیه ایچون خلق اولنوت حب الله و قرب الله کبی لذات روحانیة طلبنده بولنان روح انساننی او مثللو لذات روحانیة طلبنده بولنان روح انساننی او مثللو لذات جسمانیة ایله نصل خشنود و قانع اوله بیلور بناءً علیه قرانک تعریف ایلدیکی جنت انک من طرف الله اولدیغنه بر دلیل واضح در *

کذالک سورة التحریمده مسطور در که * یا ایها النبی جاهد الکفار و المنافقین و اغلظ علیهم * تفسیر تبیانده بویله ترجمه اولنمشدر که یا نبی الله کافرله سیف ایله و منافقره حجت ایله و ایکی ضنغه دخی غلظت و خشنوت استعمالیه جهاد آیت * و سورة البقرده وارد در که * کتب علیکم القتال و هو کرة لکم * یعنی سزه قتال امر اولندی و او سزه مکروه در * وینه سورة النساده مسطور در که * فلیقاتل فی سبیل الله الذین یشرون للحیوة الدنیا با آخره و من یقاتل فی سبیل الله فیقتل او یغلب فسوف نوتیه اجرا عظیما * یعنی اللهک یولنده جهاد ایدنلر انلر درلر که دنیا حیاتی ایله آخرتی اشترا ایدرلر و اللهک یولنده جهاد ایدن و یا خود مقتول اولان و یا خود غالب اولانه تحقیق بزاجر عظیم و یرة جکر * و سورة الفتحده وار در که * تقاتلونهم او یسلمون * یعنی قتل ایلیک انلوی و یا مسلمان

اولسونلر * و سورة الانفالده محرر در كه * قاتلوهوم حتى لاتكون فتنة و يكون الدين كله الله * يعنى كفار ايله مقاتله ايليك فتنة قالمينجه و دين تماماً للهك اولنجه قدر * و ينة سورة النسادة مسطور در كه * فان تولو فخذوهم و اقاتلوهوم حيث و حدتموهم * يعنى اسلامدن اعراض ايدنلرى طوتوب قتل ايليك هر نه يرده بولورسكز * ينة سورة الانعامده مرقوم در كه * من يشا الله يضلله و من يشا يجعله على صراط مستقيم * بو آيت تفسير تبيانده شو وجهله تعبير اولمشدر كه اول كمسنه كه الله تعالى انك ضالنتن ديليه انى مخذول ايدر و اول كمسه يى كه الله تعالى انك هدايتن ديليه انى هدايته ارشاد ايدوب اوزرينه انى تحميل ايدر * و ينة سورة البقرده وارد در كه * ان الذين كفروا سوا عليهم انذرتهم ام لم تنذهم لا يؤمنون ختم الله على قلوبهم و على سمعهم و على ابصارهم غشاوة و لهم عذاب عظيم * يعنى كافر اولانلره نصيحت ايتسكده ايتسكده بر در انلر ايمان ايتقيه جكلر در و الله انلرك قلبلرينى و قولالقرينى تمهير ايلمشدر و عذاب عظيمه مورد اوله جكلر در * و ينة سورة الاعرافده مسطور در كه * من يهدى الله فهو المهتد و من يضل فاولئك هم الخاسرون و لقد ذرانا للجهنم كثيراً من الجن و الانس * تفسير تبيانده بويله ترجمه اولمشدر كه اول كمسه كه الله تعالى انى هدايت و ديننه توفيق ايدة اول سعادت و اصل اولمشدر و اول كه انى خذلانده ترك ايدة اول وصفلو كمسه لر عذابه استحقاقله مغبونلر در بز جهنم ايچون جن و انسدن خلق كثير خلق ايتدك * ايمدى بالاده محرر اولان ايتلرك حكمنه نظراً قران ضرب سيف ايله اعلان اولنوب خلقك جبراً ايمان كتورلمسى و اسلامدن اعراض ايدنلر قتل ايله مجازات اولمى لازم كلور و قرانك حق اولوب اولديغنى تفحص و

تفتیشه کمسندنک مجال و قدرتی اولیوب خواه و ناخواه اسلامی قبول و الا قتل اختیار ایلمک کک در و آیات ثلثه آخره مفادینه نظراً انسانک اختیاری بالکلیه سلب اولنمش اولوب بو صورتده دخی انسانک ایمان ایدوب ایتماسی کند و ارادتنه منوط اولیه جندن تبلیغ دین و وعظ و نصیحتک بر ثمره سی اولیوب عبث و بی فائده بر شی اولور زیرا اراده الهیه اضلالرینه تعلق ایدوب جهنم ایچون خلق اولنمش اولان کسانه تکلیف ایماندن نه حاصل در و همده آیات مزبوره به نظراً حق تعالی حاشا بر ظالم پادشاه کبی مغایر عدل و حقانیت حرکت ایدرک بعضسی جنت و بعضسی جهنم ایچون خلق ایتمش و بودخی حق تعالی هب قوللرینک سعادتلرینی استمیوب بلکه بعضسنک شقاوت و هلاکت ابدیه به دوچار اولسنی ازلدن مراد ایلمش دیمک اولور ایمدی قرانک بو آیاتی عدالت و رحمت الهیه مناقض اولوب حق تعالی ایسه جمیع افعال و احکامنده ظلم و غدردن بری اولدیغندن بویله احکامی حاوی اولان کتابک حق و من طرف الله اوله میه جعی ثابت و آشکار در *

بالاده بیان و اثبات اولندیغی اوزره انجیلک احکام و تعلیماتی بو باده دخی قرانک مضامین و احکامندن افضل و انسب در چونکه انجیلده اهل ایمانه وعد اولنان مکافات اکل و شرب و سائر تمتعات جسمانیه دن عبارت اولیوب انجق حضور قلب و حب الله کبی لذات روحانیه در شویله که بو عالمده اللهم رضاسنی تحصیل ایله محبت و اطاعتده ثابت قدم اولانلر بوساله نیک ایکنجی باب بشنجی فصلنده ذکر اولندیغی اوزره آخرتده قرب الهی ایله مشرف اولوب کمال سرور و صفا ایله دائماً حق تعالی به تمجید و عبادت ایدرلر و انجیل احکامنجه امور دینیده جبر ممنوع

اوله رق هر کس حقیقتک رد و قبولی حقنده مختار اولوب ایمان ایتمک
 ارزوسنده بولنور ایسه روح القدسک معاونت معنویه سیله ایمان کتوروب
 هدایت و نجاته واصل اولور لکن ضالته قالمی ترجیح ایدر ایسه انی
 جبر و کراهت ایله ایمانه کتورمک حقنده انجیلده اصلا بر امر وارد اولوب
 فقط او مقوله کمسنه مطلقا الهک غضبیه کرفتار اوله جنی تصریح و بیان
 یورلمشدر و همده انجیل قرانه نسبت نهایت درجده انسانه تسلیت و
 سکونت ویرر چونکه قران مضمونده بناءً انسان دائما شک و تردده قالب
 عجبا بن الهک شقی اوله رق جهنم ایچون خلق ایلدیکی فرقه دن میم دیو
 محزون و مکدر اولور لکن انجیل بو بشارتی ویرر که حق تعالی هیچ بر
 انسانی شقاوت و جهنم ایچون خلق ایتمد کدن بشقه محبت موفوره سنی
 اقتضاسنجه اراده ازیله و مشیت لم یزیله سی کافه بشرک ایمانه کلوب خلاص
 بولمیرینه تعلق ایدوب بختیاری حقیقی و سعادت ابدیه نائل اولمیری
 ایچون کندویکانه اوغلی دنیایه کوندردی و انجیلک آیات بیناتنده بیان
 اولندیغی اوزره انجق مسیحه ظاهر اولان الهک محبتی قبول ایتمیان و
 مسیحه ایمان ایتمیوب انی شفیع و قورتاریجی بلیمان و انصاف سزلق و ظللی
 کندولرینه شعار ایلیانلر هلاک و عذاب جهنمه دوچار اوله جقلر در *

خفی اولدیغی وجهله قرانده سالف الذکر آیات مضمونده مناقص
 بعض آیات دخی وارد اولمشدر مثلا دین ایچون ظلم و اکراه ایلامک و
 اسلامی قبول ایتمیانلر و یا خود رجعت ایدنلر مواخذة اولنماق اولجمله دن
 سورة بقره * مسطور اولمشدر که * لا اکراه فی الدین * یعنی دینده اکراه
 یوقدر * و سورة الغاشیه ده محرر در که * فذکر انما انت مذكر لست علیهم
 بمسیطر * تفسیر تبیانده آیه بو وجهله تعبیر اولنمش که یا محمد سن انلره

وعظ آیت و آخرت عذایله انلری تخویف آیت اگر نظر و تذکر ایتمز لر ایسه
اکا مهموم اوله سن دکل الا مذکر سن سکا واجب اولان انجق تبلیغ در
یوخسه سن انلرک اوزره مسلط دکلسک که انلری تقلیب و ایمان اوزره
اکراه ایده سن * و سورة النورده مذکور در که * قل اطیعوا الله و اطیعوا
الرسول فان تولو فانما علیه ما حمل و علیکم ما حملتم و ان تطیعوه تهتدوا
و ما علی الرسول الا البلاغ المبین * یعنی ای محمد دیکه الله و رسولنه
اطاعت ایدک اما اگر اعراض ایدرسکز او اوزرینه واجب اولانی ایدر و
سزکندو اوزریکزه واجب اولانی ایدیکز اگر اطاعت ایدر سکز هدایت
بولور سکز اما بزم رسولزه لازم اولان یالکز تبلیغ موضح در (یعنی جبر و
جهاد ایتیجه کدر) * و كذلك قرانده بیان اولنان تقدیر ازلی یه مناقض
اوله رق تکلیف ایمان حکمنی شامل بر طاقم آیات دخی موجود در که
انلرک احکامنه نظراً انسان ایمانی رد و قبولده فاعل مختار در و قرانک
بعض آیاتنده مسیح بشر و سائر پیغمبرلر ایله برابر طوتلمش ایسه ینه
بعض آیاتنده بوکا مغایر اوله رق درجه سی انبیا و بشردن اعلا و افضل
اولدیغی بیان اولنمشدر مثلاً سورة النساده وارد در که * انما المسیح
عیسی ابن مریم رسول الله و کلمته القیها الی مریم و روح منه * یعنی
مریمک اوغلی مسیح تحقیق اللهک رسولی و کلمه سی در که مریمه القا
ایلدی و روح در اندن * مخفی اولیه که اشبو آیتده مسیحه اطلاق
اولنان کلمه الله تعبیری انجیلدن مأخوذ در نته کیم یوحنا نک برنجی بابنک
۱ و ۱۴ آیتده مرقوم در که * ابتداده کلام وار ایدی و کلام اللهک
عندنده ایدی و الله کلام ایدی و اول کلام لحم اولدی و عنایت
و حقیقتله مشحون ارامزده مکان طوتدی * و قرانده مسیحه روح الله دخی

دینلمشدرنته کیم سورة التخریمده مسطور در که * و مریم بنه عمران
 التي احسنت فرجها و نفخنا فيه من روحنا * یعنی امرانک قزی مریم که
 کندوسنی حفظ طوتدی بزکند و روحمزدن اکا تفخ ایلدک * ایمی دی بو
 آیات مسیحیک الوهیتی انکارنده بولنان آیاته مناقض اولهجنی درکار در
 خلاصه اللهک کلامنده تناقض بولنه میه جغندن اشبو آیات بیننده اولان
 اختلاف دخی قرانک من طرف الله اولدیغنه بر دلیل عد اولنه بیلور ایسده
 تطویلدن احترازاً بونک ذکر و بیانندن صرف نظر ایلدک زیرا بو فصلده
 معانی قران حقنده ایراد ایلدی کمز دلائل انک کلام الله اولدیغنی اثبات
 ایچون کافی در ظن ایدرز و برده بالاده بیان اولدیغنی اوزره قرانک تعلیماتی
 انجیلک خلافی اولغله روح انسانینک تقاضاسنی تکمیل و تسکین
 ایده مدیکندن ماعدا بعض آیاتی اللهک تقدس و محبت و عدالتنه مغایر
 اولدیغنی حالده قرانک دیباجده بیان اولنان الهام الهی شروطنی ایفا
 ایده مدیکنی معلوم و آشکار اولور الحاصل قرانک تعلیمات و معانی سی انک
 حقیقتنه و من طرف الله اولدیغنه دلیل اوله میوب بالعکس انک کلام الله
 اولدیغنی تبیین و تاکید ایدر *

علمای محمدیه اشبو رساله مزده ایراد اولنان آیاتک بعضسنی معنای
 ظاهریسی اوزره تفسیر ایتمیوب دیگر صورته تاویل ایدر لر و بعض آیاتک
 تناقضنی ستر ایتمک ایچون منسوخیت ادعاسنه قیام ایدوب صکره دن نازل
 اولان آیات مقدم نازل اولمش اولان آیاتک خلافی اولدیغنی حالده انی
 نسخ ایدر دیر لر لکن اهل دقت عندنده بو مقوله ادعالرک امر معقول
 عد اولنه میه جنی درکار در و کذلک معاشی نامناسبی حاوی اولان آیاته
 دخی معاشی باطنیه اسناد ایدر لر و بعضری قرانک هر بر آیتنده یدی و

یا خود یتمش معنائی باطنیه مستتر اولوب معناسنی عوام ناس دکل حتی هر عالم و فاضل دخی انک غورینه واصل اوله مز دیرلر بنا علیه مفسرلرک بیان ایلدکلرندن زیاده قرانک تدقیق و تحقیق اولنمسی منع و بو صورتله قرانک تناقض و نقصانلربی انظار خلقدن اخفا ایدرک انلری قرانک معاشی حقیقیه سی بیلمکدن محروم ایلمشلر در اول وجهله قرانک یدی و یا خود یتمش معناسی اولدیغی صورتده انسان استرسه دها زیاده معنالر ایله تفسیر ایده بیلور بو تقدیرجه برکمسنه قرانک اصل عمل اولنه جق معناسنده دائما اشتباهده قالب بر وجهله اطمینان حاصل ایده مز و مفسرین قرانک اشبو یدی و یا خود یتمش درلو معنالرینی بررکشف و بیان ایده مدیکندن بشقه بیان ایلدکلرنده دخی اکثریا متفق القول اولدقلری حالده قنغیسنه اعتماد اولمق لازم کله جکی حقنده برقات دها حیرت الویره جکی مستبان در ایمی قرانک یدی و یا خود زیاده معناسی اولوب علما و فصلادن ماعدا برکمسنه انی اسکلایه مزایسه انک کافه ناسک هدایتی ایچون نازل اولسی ادعاسنک بطلانی ادنا ملاحظه ایله معلوم و آشکار اولور خلاصه ارباب دقت عنندنه قرانک تعدد معناسی ادعاسنک بطلانی ظاهر اولدقدن بشقه بو مقوله افکار بالنفس قران موادنه مغایر در چونکه سوره ال عمرانده محرر در کله * هو الذی انزل علیک الکتاب منه آیات محکمات هن ام الکتاب و اخر متشابهات فاما الذین فی قلوبهم زیغ فیتبعون ما تشابه منه ابتغاء الفتنة و ابتغاء تاویلله و ما یعلم تاویلله الا الله و الراسخون فی العلم یقولون امنا به کل من عند ربنا و ما یذکر الا اولو الالباب * یعنی کتابی انزال ایدن الله در و انک بعضی آیات مبینات مفصلات در که احکام انلرک اوزرینه حمل اولنور انلرام الکتاب در و سائرلری متشابهات یعنی

تمثال درلر فقط قبلرنده شك اولانلر فتنه تحرير ايلمك ايچون متشابه اولان اياقي تاويل ايلمك استرلر حالبو كه اللهدن ماعدا كمسنه انلر تاويلني بيله مزو علمده راسخ اولانلر ديرلر كه بز انلره ايمان ايتمشز وانلر كاهه سي ريمزدن درلر و كمسنه ذكر ايلمز مكر عقلا * بو آيتك مضموننه نظراً قرانك اياقي ايكي قسم اوزره در قسم اولنه ام الكتاب يعني قرانك اساسي دينلوب بونلرده مراد معنای لفظيدن مفهوم اولور و قسم ثانيه متشابهات دينلوب اكثر علمای محمدیه عندنده بونلر معنای باطنیه سنی اللهدن ماعدا كمسه بيله مديكندن تفسير و تاويله قيام ايلمك منهياتدن صايلور فقط اشبو ايكي قسم آيات قرانده تفريق اولديغندن يالكز معناسي استعاره و تمثيل طريقيه بيان اولنان آيات متشابهات عد اولنمق ديكر آيتلر معنای لفظيلري اوزره تفسير قلمق اقتضا ايدر زيرا تفسير قاعده سي شو در كه اول مفسر اولان كمسنه مؤلفك اصل مراديني اكلاملي در بو دخي مصنفك اخلاق و احوالي و بولنديغي عسرك مقتضاسي و طائفه سنك ايبن و عاداتني بيلكه توقف ايدر يوخسه يالكز كتابك لساننه واقف اولمق كافي دكل در ثانياً مطالبك تسلسلنه يعني سياق و سباق قرابينه دقت ايدوب بره سائر اكا مشابه اولان مواقعده تطبيقاً تفسير ايلملي در ثالثاً مفسرلر مصنفك زماننده الفاظك بين الناس معروف اولان معناسندن عدول ايتيوب همده مصنفك مرادي استعاره اولديغي اكلاشديغي حالده اكا كوره تفسير ايلملي لازم در يوخسه كندوراي اوزره تفسير و تلويل ايتمسي جائز اوله مز ايمدي عناد و تعصب بر طرفه قويدرق بو رسالده ذكر و بيان ايلديكمز آيات قرانيه بي ملاحظه ايدن كمسنه انلر معنای ظاهر ايدن ماعدا بر شيئه تحمللري اوله ميه جعني درك و تفهيم ايدر *

فصل رابع

محمدك سیر و اوصافی بیاننده در

فصول سابقه قرانك عبارت و مضامیننه نظراً كلام الله اوله میه جنی اثبات اولنوب ایمدی محمدك اوصاف و حرکاتی حیثیتیه حق پیغمبر اولوب اولدیغنی تفحص و تدقیق ایده لم بو بابك ابتداسنده بیان ایلدیكمز اوزره حق پیغمبرك صفتلرندن بری اظهار معجزه یه و یا خود اخبار قبل الوقوعه قادر اولقلغنی در فقط قرانك بیاننه نظراً محمددن هیچ بر معجزه ظهور ایتماشدر نته کیم سورة العکبوتده مسطور در که * وقالوا لا انزل علیه آیات من ربّه قل انما الآيات عند الله و انما انا نذیر مبین * یعنی ریدن معجزات نازل اولدقجه ایمان ایتمیه جکز دیرلر (ای محمد). سن دیکه تحقیق معجزات اللهك عندنده در و بن انجق ناصح مبینم * و كذلك سورة بنی اسرائیلده مذکور در که * وقالون نؤمن لك حتى تفجر لنا من الارض ينبوعا او تكون لك جنته من نخيل و عنب و تفجر الانهار خلالها تفجیرا او تسقط السماء كما زعمت علينا کسفا او تاتي بالله و الملائکته قبلا او يكون لك بيت من زخرف او ترقى في السماء ولن نؤمن لرقيك حتى تنزل علينا کتابا تقرؤه قل سبحان ربی هل كنت الا بشرا رسولا * یعنی دیدیلر که بزسکا ایمان ایتمز ایز بزه یردن بر پکار جاری ایتدیر مینجه یا خود خرما و اوزم بوستانك اولوب اورته سندن نهرلر اقیده سن و یا خود زعم ایتدیكك کبی سمایی ایندره سن یا خود اللهی و ملائکته بی شهادت ایچون کتوره سن و یا خود سنك ایچون التوندن بیت قله سن و یا خود سمایه

صعود ایدہ سن و اورادن بزه اوقوبہ بیله جکمز بر کتاب کتور مینجه عروجکه
 ایمان ایتمز اینز الله تعالی بی تنزیه ایدوب انلره دیکه بن دکلم الا سائر ناس
 کبی بشر و سائر رسل کبی رسولم * و سورة الانعامده وارد در که * و اقساموا
 بالله جهد ایمانهم لن جاءتهم ایه لیومنن بها قل انما الایات عند الله و
 ما یشرکم انها اذا جاء لا یومنون * یعنی الله اشد یمین ایله یمین ایلمشیر
 در که اکر انلره معجزه نازل اولور ایسه اکا ایمان ایدهلر (ای محمد
 دیکه) تحقیق معجزات الله تعالی عندنده درلر و سزه بیل درمدی زبیرا
 اکر معجزه کور ایسه ده ینه ایمان ایتمزلر * و ینه سورة مذکوره ده محرر
 در که * ما عندی ماتستعجلون به ان للحکم الا الله یقض الحق و هو خیر
 الفاصلین، قل لو ان عندی ماتستعجلون به لقضی الامر بینی و بینکم * یعنی
 (ای محمد دیکه) حقنده استعجال ایلیدی ککز نسنه (یعنی معجزه) بنم
 اقتدارمه دکل در زبیرا حکم اللهک در و او حتی اجرا ایدهلر جکدر و او خیر
 الفاصلن در دی (ای محمد) تحقیق سزک تعجیل ایتدی ککز شی (یعنی
 معجزه) اقتدارمه اولسه ایدی البتده حصوله کتورر ایدم و تحقیق بنم ایله
 سزک اراکزه کی امر منقضی اولور ایدی * ایمدی بو آیات مفادندن
 محمدک اصلاً معجزه ظاهر ایلیدی کی و ایلمکه دخی قادر اولدیغی واضحاً
 معلوم اولور و هر نقدر مفسرین بو معجزاتی طلب ایدنلرک معجزه بی کورسه
 ایدیلر بیله ایمان ایتیه جکری بی الله ییلدیکندن دها زیاده معذب اولسونلر
 دیو کندو رحتمه نظراً انلرک استدلگری معجزه بی اظهار ایلمکه محمده
 رخصت و یرمدی دیدرک سائر وقتلرده محمدک چوق معجزه اظهار ایلیدیکنی
 ادعا ایدرلر فقط مفسرینک اشبو ادعالرینه نظراً قرانک قولی کاذب اولوق
 اقتضا ایدر زبیرا محمدک اظهار معجزه به عدم قدرتی سالف آلذکر ایاتده

صراحتاً بیان اولمشدر و بوندن صرف نظر محمد کندوسندن اثبات رسالتی
 ایچون معجزه طلب ایدنلری هیچ بر وقتده کندوسنک اظهار ایلدیکی بر
 معجزه احواله ایدرک بن فلان وقتده فلان معجزه بی ایتدم و یا خود
 بوندن صکره ایده حکم دیماشدر و اکر بر معجزه سی سبقت ایتمش اولسه
 ایدی البتده اول معجزه بی اخباریله مدعیلری اسکات ایده چکی درکار
 ایدی ایمدی مدعیلرک طلب معجزه ده اصرار ایتدکلرینه و محمدک دائماً
 اندن ابا و امتناع ایلسنه نظراً محمد اصلاً معجزه اظهار ایتیب ایتمه
 دخی قادر اولدیغی واضح و آشکار اولور ته کیم بو مطلب سوره بنی
 اسرائیلده دها زیاده توضیح اولنوب محرر در کده * * ما منعنا ان نرسل
 بالایات الا ان کذب بها الاولون * * یعنی سنی معجزات ایله یوللامق ایچون
 بزه بر شی مانع اولماشدر الا اولکیلرک معجزه لری تکذیب ایللری *
 بو آیتدن دخی محمدک اصلاً معجزه اظهار ایلدیکی و اثبات رسالت
 ایچون یدنده بو مقوله برهان بولغدیغی معلوم اولور فقط علمادن بعضیسی
 سورة القمرده وارد اولان * * اقتربت الساعة و انشق القمر * * ایتی
 محمدک اظهار معجزه ایلش اولدیغنه دلیل عد ایدرلر لکن بر قاج سببه
 مبنی بو آیت ایله محمدک معجزه سی ثابت اولمز اولاً الساعة لفظی الف
 و لام تعریف ایله دائماً قرانده قیامت معناسنه کلور ته کیم سوره طه
 اولاننده و سوره حجده و سوره شوراده و غیر یلرنده واقع در و اشبو ایتده
 انشق القمر و او عطف ایله اقتربت الساعة جمله سنه معطوف در و ایکسی
 بر جمله حکمنده اولوب اقتربت صیغه ماضیسی مضارع منعاسنی افاده
 ایتمکه انشدن دخی مراد سینشق در یعنی قیامت کونی اولدقده آی
 منشق اولسه کک در ته کیم بعضی مفسرین دخی بو آیتی بویله چه تفسیر

ایلمشدر از جمله زمشخری و بیضاوی اشبو آیتده محمدك معجزه سنه اشارت وار
 در زعمنده ایسه لرده ینه بیضاوی تفسیرنده بویه تحریر ایلمشدر که * * و عن
 بعض الناس ان معناه ینشق يوم القيامة وفي قراءة حذیفه وقد انشق
 القمر ای اقتربت الساعة وقد حصل من آیات اقترابها انه القمر قد انشق *
 یعنی بعضیلر دیمشدر در که معناسی بودر که قیامت کوننده ای منشق
 اوله جقدر و حذیفه قرائتی بویه در که تحقیق ای منشق اولدی یعنی
 قیامت کونی یا قلاشدی و تحقیق یا قلاشمسی علامتی ظاهر اولدی و اول
 علامت بودر که آی منشق اولدی * و ینه مفسر مرقوم یازر که * و قیل
 معناه سینشق يوم القيمة * یعنی بعض دیمشدر در که معناسی آی قیامت
 کوننده منشق اوله جقدر و تفسیر تبیانده دخی آیت بویه ترجمه اولمشد
 که قیامتک قیامی اقتراب ایتدی که قمر منشق اولدی اول انك اقترابی
 علامتندن در * و ثانیاً بالغرض شق القمر وقوعی تسلیم اولنسه بیه
 محمدك معجزه سی عد اولنه مزیرا كرك اشبو آیتده و كرك قرانك سائر
 موقعلرنده شق القمر محمدك واسطه سیله اولدیغنه بر اشارت اولیه رق
 انجق علی الاطلاق قمر منشق اولدی دینلشدر و بر بیغمبر کندو معجزه سنی
 اثبات رسالتی ایچون کندو کتابنده صراحت ایله بیان ایلمسی شرط در
 نته کیم موسی و عیسی و حواریون اعجازلری تورات و انجیلده تفصیلاً بیان
 اولنوب فلان معجزه فلان نبی و فلان رسولدن واقع اولدی دیومصرح در
 ثالثاً اکرفی الحقیقه محمد قمری شق ایتمش اولسه ایدی اهل قریش
 و یهود کندوسندن معجزه طلب ایلدکرنده بهمه حال محمد انلری بو
 معجزه یه حواله ایدرک الزام ایدر ایدی حالبو که محمددن معجزه طلب
 اولندقجه بیان معذرتله اظهار معجزه یه قادر اولدیغنی اقرار و اعتراف

ایلر ایدی خلاصه اشبو شق القمر ایتی محمدک معجزه کوستر دیکنه و رسالتنک حقیتنه بر دلیل اوله میه جغنی بی اشتباه در *

و بعض علما سورة انفالده * و مارمیت اذرمیت و لکن الله رمی * آیتنی محمدک معجزه سی اولق اوزره ذکر ایدر لر فقط بو آیتده محمدک بر کونه اظهار معجزه سنه اشارت اولیوب انجق آندیغک و قنده سن آتمک لکن الله آندی دینلشدر بعض احادیث مفهومنه نظراً بذرو یا خود حنین غزوه سنده محمد بر اوج قوم الوب کفار طرفنه اتمغله کفارک کوزلری قوم ایله کور اولوب منهزم اولدقلرندن مفسرین آیه مذکوره بو وفعده اشارت در دیر لر فقط بز احادیثله اقناع اولمندیغمزدن انجق قرانده محمدک بر کونه معجزه سی تعیین و بیان اولنوب اولمندیغی بمشندیه بز و احادیثک مواد دینیده دلیله عد اولنه میه جغنی بعدما ذکر و اثبات ایده جکزو محمد اعدا طرفنه قوم اتمش اولسنی تسلیم ایلسک بیله بو حرکتده بر معجزه اثری کور بیله جکی آشکار در زیراً عسکر سردار لرینک کندو لشکرینی محاربه یه تشویق ایچون بو مقوله شیلر یاپملری نوادردن اولیوب اتفاقاً وعد ایتدکلی مظفریته نائل اولسهر بیله اصحاب عقل و زکاوت عنندنه بونک خارق العاده عد اولنه میه جغنی واضحه دندر و بعضر دخی سورة العمرانده واقع * * و شهدوا ان الرسول حق و جاءهم البينات * یعنی رسولک حق اولدیغنه شهادت ایتدیلر و انلره بینات. (یعنی قران) کلدی * وینه سورة الصفده واقع * فلما جاءهم البينات قالو هذا سحر مبین * (ترجه سی تفسیر تبیانندن ماخوذ) یعنی وقتا که عیسی علیه السلام انلره احیای موتی و ابراکمه و ابرص کبی آیات واضحه ایله کلدی، دبدیلر که اشمه سحر ظاهر در * آتلانده محمدک معجزه سر صراحتاً

بیان اولمشدر دیرلر حالبوکه بو آیتلردن دخی محمدک معجزه سی اثبات
 اوله مز چونکه اولآ اشو آیتلرده انجیل و توراتده بیان اولندیغی و اثبات
 رسالت ایچون لازم کلدیکی وجهله بر معجزه مخصوصه ذکر یله محمد فلان
 وقت فلان معجزه یی اظهار ایتدی دینلیوب انجق بلا تعیین جا هم البینات
 دینلشدن تانیا ایکنجی آیت محمده دکل الا مسیحه رجع در نته کیم
 تفسیر تیانده دخی بویله ترجمه اولمشدر و بیضاوی دخی بو آیتک مسیح
 حقدده اولدیغنی بیان ایلشدن نصل کیم تفسیرنده محرر در که * فلما جاءهم
 البينات قالو هذا سحر مبين * الاسارة الی ماجاء او الیه و تسميته سحرا
 للمبالغة و یؤیده قرائة حمزة و کسائی هذا ساحر علی ان الاشارة الی عیسی *
 یعنی لفظ ماجاء طرفنه اشارت در یا خود جائی و سحر تسمیه سی مبالغه
 ایچون در و حمزة و کسائینک هذا ساحر قرائتی عیسیاه اشارت اولدیغنی
 تاکید ایدر ثالثا مذکور ایکی آیتک دخی محمده راجع اولدیغنی تسلیم
 ایلسک ییله ینه البینات لفظی معجزه معناسنه دخی کلمش ایسه ده قرانک
 اکثر مواقعه ده لفظ مزبور آیات قرانیه معناسنه وارد اولمشدر مثلا سورة
 الحديد اوائلنده مسطور در که * هو الذی ينزل علی عبده آیات بینات *
 یعنی کندو عبدينه آیات بیناتی (یعنی کلام مبینی) نازل ایدن او در *
 وینه سورة احقافک اوائلنده مسطور در که * اذا تتلی علیهم اياتنا بینات *
 بزم مبین اولان آیاتمز (یعنی قران) انلره تلاوت اولندقدده * و كذلك
 سورة البنیه ده مذکور در که * الامن بعد ماجاتهم البینة * یعنی
 انلره کلام روشن کلدکدن صکره * و سورة بقره ده محرر در که * فان
 ذلتم من بعد ماجاء تکم البینات * یعنی اکر سورجرسکز سزه بینات
 (یعنی کلام مبین) کلدکدن صکره * و ینه سورة مؤمنده مسطور در

که * لما جاءني الينيات من ربي * يعني ريمدن بکاینات (یعنی کلام
 مبین) کلدکده خلاصه قرانده پک چوق یرلرده بینه والینیات آیات قرانیه
 و بعض یرلرده دخی پیغمبران سلفک علاماتی معناسنه وارد اولشدر ایمدی
 محمد فلان معجزه بی فلان یرده و فلان وقتده اجرا ایلدی دیو قرانده
 بیان اولمده قدن بشقه منکر لر اندن معجزه طلب ایلد کړنده اعتذار ایلدی کی
 حالده آیات مذکورده واقع اولان بینات لفظی محمدک معجزه سی
 معناسنه اولیوب انحق آیات قرانیه معناسنه وارد اولدیغی بی اشتباه در
 رابعاً آیات قرانیه به سحر اطلاقی جائز اولدیغندن هذا سحر مبین تعبیری بینه
 لفظنک محمدک معجزه سنه اشارت اولدیغنه دلیل در دیو ادعا اولنسه
 جوابمز بودر که قرانک بر قاج آیتنده وارد اولدیغی اوزره قریش و یهود
 محمده ساحر و قرانده سحر مبین دیمشدر در نته کیم سوره صده مسطور در
 که * * و قال الکافرون هذا ساحر کذاب * یعنی کافر لر دیدیلر که بو
 (یعنی محمد) ساحر و کذاب در * وینه سوره زخرفده وارد اولشدر که * *
 و لما جاءهم الحق قالو هذا سحر * یعنی حق دین (یعنی قران) انلره
 ایرشددکه بو سحر در دیدیلر * و كذلك سوره احقافده * * قال الذین
 کفروا للحق لما جاءهم هذا سحر مبین * کفاره حق کلام (یعنی قران)
 کلدکده بو سحر مبین ر دیدیلر * بو صورتده ادعای مذکور درجه
 اعتباردن ساقط اولوب بالاده مذکور ایکی آیتدن دخی محمدک
 معجزه سی اثبات اولنمه مز ایمدی قرانده محمدک بر کونه معجزه سنی تعیین
 ایدر بر آیت بیله بولنمیوب بالعکس اظهار معجزه ده عجزینی اقرار و
 اعتراف ایتمش اولدیغی ایات قرانیه ایله ظاهر و ثابت اولور *

و قرانده تورات و انجیلده اولدیغی مثللو اخبار قبل الوقوعه دائر هیم

برشئی یوقدر فقط بعض علمای محمدیه اتی الذکر ایکی آیتی اخبار قبل
الوقوع عد ایدرلر بریسی سورة القمرده واقع ایت در که * * ام یقولون
نحن جمیع منتصر سیهزم للجمع ویولون الدبر * یعنی انلر بز زورلو بر جاعتز
دیرلر لکن منهزم اولوب ارقه لرینی چویره جکدر * مفسیرین بو آیتک
نزولی بدر غزه وه سندن اول اولوب بو غزه وه ده محمد قریش اوزرینه
غالب اولدیغندن اشبو خبر تامیله فعله کلمشدر دیرلر لکن بو آیتک کیفیتی
غالباً شو وجهله در که محمدک اصحاب و عساکری قریش لشکرینک
چوقلغندن ناشی مضطرب اوللریله محمد اکثراً عسکر سردارلرینک
عادتی اوزره انلره غیرت واستحالت و یرمک ایچون آیه مذکورده بی ایراد
ایلمشدر ته کیم سورة انفال مألندن معلوم اولور و حیات القلوبک جلد ثانی
باب ثالثنده غزه وه بدر بیاننده محرر در که حضرة رسول اصحابه اخبار
ایلدی که کاربان چقمشدر و قریش اولر بزه طوغرو کلیورلر و حق تعالی بکا امر
ایلمشدر که انلر ایله جهاد ایده ایم اول حضرتک اصحابی بو وقعده بی استماع
ایلدیکلر نده چوق خوف ایدوب متأم اولدیلر * و باب مزبورک دیکر
محلنده ینه مسطور در که قریش عساکرینک کثرت اوزره اولدقلری
خبری حضرتک اصحابنه واصل اولدقدہ چوق قورقوب فریاد و فغانه
باشلدیلر * ایمدی بر سردارک کندو عسکریتنه جسارت و یرمک ایچون
سویلدیکی بو مقوله سیلر اتفاقاً واقع اولور ایسده انک نبوتنه حمل اولنمیوب
انجق تصادف قبیلندن عد اولنور و قرانده اخبار قبل الوقوع اولمق اوزره
علمانک بیان ایلدیکی دیکر آیه سورة الرومده وارد اولان * الم غلبت
الروم فی ادنی الارض و هم من بعد غلبهم سیغلبون فی بضع سنین *
ایتیدر یعنی رومیلر یرک یقین محلنده مغلوب اولدیلر اما مغلوبیتدن صکره

بر قاج سنهده غالب کله جگر در * اکثر مفسرين هجرتدن بر ايکي سنه
 صکره يعني خسرو پرويزک روم پادشاهيله محاربه ايدوب اکا غالب
 اولديغي حبري مکيه واصل اولديغنده مشرکينک مسلمينه بو خصوصه دائر
 اشعات ايلملري اوزرينه بو آيت نازل اولمشدر و بر يدي سنهده صکره روم
 پادشاهي خسرو پرويز اوزرينه هجوم ايدوب اکا غلبه ايتمکله محمدک
 قولی يرينی بولمشدر ديرلر وقوع حال مفسرينک ديدیکی کبی اولسه بيله
 محمدک فهم و فراستی اقتضاسنجه و یا خود مسلمينک تسکینی ایچون
 بو آيتی دخی بیان ایلش اولسی بی اشتباه در زیرا ایکی پادشاه بر بريله
 محارب اولدقلری حالده انلرک قوت تشبثانه نظرا فلان غالب و فلان
 مغلوب اوله جق در دیو اصحاب فکر و فراستک ظن و تخمین ایلملری
 کثیرالوقوع در و بر صاحب فراست ظن ایلدیکی مادهده راینی صائب
 کوردیکی تقدیرده ادعای نبوته قیام ایله بنم کلام کلام الله در
 دیو دعوا ایدر ایسه اصحاب عقل و ذکا عندنده انک بو مثللو ظنیاتی
 دعوی نبوته اصلا دلیل عد اولنه میه جعی درکار در بناء علیه مذکور
 ایکی آیت دخی محمدک رسالته دلیل اولمز * ایمدی محمدک کک
 معجزه و کک اخبار قبل الوقوع اظهار و بیاننه دخی قادر اوله مدیغی
 مقدمات مسطوره و دلائل مذکوره دن واضح و آشکار اولغله بو بابک
 اوائلنده صدق نبوت حقنده بیان ایلدی کمز شروطک شروط ثانسی دخی
 محمده موجود اولدیغی معلوم و ثابت اولمشدر *

مسلمین احادیث و روایاته مبنی محمدن پک چوق علامات غریبه
 و معجزات عجیبه ظهور ایتمش اولدیغی اعتقاد و ادعا ایدر لر فقط بر قاج

سه بنه احادیثک حقیقت و صحتلرنده شک اولور اوله اصل روایر محمدک

ازواج و اقربا و اصحابی اولدقلى حالده انلك صدق شهادتلى اشتباهدن خالى اوله مزو مرسومونك روايت ايلدكلى احاديث غرض تختنده اوليوب انجق محمدن كورمش و ايشتمش اولدقلى شيلك وقوعى وجهله نقل ايلملى ثابت اولديغى تقديرجه معتبر عد اولنور حالبو كه احاديثك مضامين و كيفياتنه نظرا محدثينك صدق مقاللى ارباب دقت عندنده امر مشكوك در برده بالاده بيان ايلديكمز وجهله محمدك اظهار معجزه ايلديكنه دائر قرانده بر اشارت اولمديغندن بشقه بوكا عدم قدرقى حقنده صراحت وار در * مسيحك معجزهسى ايسه يالكز اصحاب و معتقدبنندن مروى اوليوب ملل سائره و حتى اعداسى دخى انك معجزه لرينى اقرار و اخبار ايلشدر نته كيم علمای يهودك بو بابده شهادتى انجيلده مسطور اولديغى مثللو بالاده ذكر اولنديغى وجهله عبده اصنام كتابلرنده دخى محرر و منقول در ثانيا احاديثى جمع و تدوين ايدن ذوات محمددن روايت ايلدكلى موادك هيچ برينى كندولرى كورميوب و ايشتميوب فقط محمدك وفاتندن يوز و يا خود ايكي يوز سنه صكره تواتر محمددن مروى اولان احاديثى جمع ايدرك غير صحيح كورينانلرى طرح و رد و صحيح عد ايلدكلى كندو تصنيفات لرينه درج و ثبت ايلمشدر در محدثين مرقومك مشهورلرى ابن شهاب ظهري و ابن عبد الله محمد ابن اسماعيل بخارى و كليبي درلر بخارى ايكيوز بيك حديث جمع ايدوب بونلردن تمام يوز بيكنى غير صحيح عد ايدرك رد ايلدى و باقى يوز بيكدن انجق يدى بيك ايكيوز يتمش بشنى معتبر و قصورينى مشتبه كوسترمشدر محدث مرقوم هجرتك ايكيوز اللى التى تاريخنده وفات ايلمشدر لكن بونلر بر منوال محرر جمع ايلدكلى احاديثى محمدك كندولسانندن استماع ايتماش اولملىله احاديث معتبره

حقنده اولان شهادتلی چندان اعتباره شایان عد اولنهمز فقط مسیحک کافه وقوعات و معجزاتی ایسه روایت ایدن ذوات کندوکوزلریله کوروب و قولقلریله ایشیدوب ضبط و نقل ایلمشدر ثالثا اکر عاقل و عارف اولنلریغرضانه احادیثک مأل و مفهوم لرینه ادنا مرتبه دقت و ملاحظه ایدرلر ایسه احادیثک کافه صحیح اولمیه جنی معلوم و آشکار اولورنته کیم حق الیقین و عین الحیات و مشکات المصابیح و سائر کتب احادیث مطالعه سندن صدق مدعایمز واضحاً اکلاشیلور مثلاً جنت و جهنمه دائر اولان احادیثده مروی در که جنت انهاری کنارنده قزلر کول کبی یردن بتوب مؤمنلر استدیکی قدر قویارلر و در حال یرلرینه غیریلری چقار و هر بر مومنک بر قاچ یوز حوریدن ماعدا نیچه بیک زوجہ سی اولور و برده استدکری وقت طیور جنت بشمش و یا خود کباب اولمش اولدیغی حالده سفره لرینه نزول ایدوب انلردن اشتهالری قدر تناول ایتدکدن صکره قوشلر دیریلوب اوچرلر و دوزلو طعاملر و شرابلر و میوهلر و فاخر لباسلر و التون و جواهر ایله مزین قصرلر دخی مومنلر ایچون جنتده حاضرلنمشدر و بونلردن ماعدا روح انسانینک تقاضاسنه و سعادت اخرویه یه منافی و مناقض چوق شیلر منقول در و جهنم حقنده عین الحیات و سائر کتب اسلامیه ده مسطور در که جهنم مشتعل اولنجیه قدر نیچه بیک سنه لر کورکلر ایله اوفلنمشدر و اهل جهنمک بیونلرندن غایت کبیر زنجیرلر اصلوب ایاقلرینه اتشدن نعلبندلر کیدیرلمشدر که انلرک حرارتندن بینلری قینار و صویرینه انلره جهنم قرغانلرنده قینامش جهنم مردارقلری ایچوریلور و انده غایت بیوک ییلانلر و عقربلر اولوب اهل جهنمی تعذیب ایدرلر و حیات القلوبک اوائلنده منقول در که جبرائیلک کره ارضدن طینی اخذ ایلمکه حق تعالی طرفندن

مامور اولدقده ارض بوندن امتناع ایدوب نهایت ملک الموت جبرا طیبی
 اخذ ایدرک انسان اندن خلق اولمشدر ملائکه دخی آدم حقنده حق
 تعالی به اعتراض ایلمشدر و جلد ثانی سنده محمددن مروی در که سماده
 ایاقری ارضک یدنجی طبقه سنک نهایتنده و باشی عرش اعلاده و قنادلری
 مشرق و مغربی تجاوز ایدر عظیم خروس شکلنده بر ملک بولنوب سحر
 وقتنده قنادلرینی تحریک ایله اوتمهک باشلدیغی کبی روی ارضده بولنان
 خروسلد دخی اوتلر و عین الحیاتده مسطور اولدیغی اوزره ابن بابویه
 علیدن روایت ایدر که سماده اوله عظیم ملائکه واردر که انلردن بری
 بر اوزرینه کسه صغمز و بر ملک واردر که اوموزی باشندن قولاغنه قدر
 یدی یوزسنه لک مسافه در و انلردن بعضیلری وار که قنادلرندن بریسیله
 سمانک اطرافنی احاطه ایدرلر و بعضلرینک طولی و قامتی اولقدر در که
 سما انجق بلینه قدر کلور و بعضیلرینک دخی اکر عالمک صولرینی باش
 پارمقنک چقورینه دوکسه لر وسعتی وار در و حیات القلوبک جلد اولنده
 محرر در که عوج ابن عنقک قامتی ۲۲۳۳۳ ذراع اولغله بچردن بالتی
 چقاروب آفتابه اوزاده رق کباب ایلر ایدی و طوفان نوح انجق دیزینه
 یتشور ایدی و ینه کتاب مذکورده محمددن منقول در که حق تعالی
 کلبی شیطانک اغزی صویندن خلق ایلمشدر و کذلک مروی در که شیاطین
 تولد ایتیبوب مکر طیور کبی بمور طلرلر ایش و ابلیس لعین آدمک
 وفاتندن صکره کیدوب اصمه اغاجنک دینه تبول ایلمسی جهتیله
 عصارة سی کریده و مسکر اولمشدر و مشکات المصابیحده عذاب القبر بابنده
 محرر در که منکر و نکیر اصحاب ریایی تیمور طویوز ایله او قدر ضرب
 شدید ایله ضرب ایدرلر که انلرک فریاد و فغانلری مغرب دن مشرقه قدر

واصل اولوب فقط بونی حیواناتدن ماعدا بر کمسنه استماع ایلزوروز محشر
 حقنده ابو هریره دن منقول در که اول کون انسانلر اولقدر در لیه جگر در که
 انلرک عرقی یتمش ذراع یرک دینه کچوب باشلردن دخی تجاوز ایدر
 وینه کتاب مذکورده صفة النار واهلها باینده ابو هریره دن روایت اولدرق
 مسطور در که کفارک قولقلری ییننده براتک اوچ کون ظرفنده قطع
 ایده جک قدر مسافه و دیشلری جبل احد جسامتنده و جلدلرینک قائلنغی
 اوچ کیجه لک مسافه اوله جقدر وینه بد الخلق و ذکر الانبیا باینک فصل
 ثانی سنده جابردن مروی در که کرسینک حاملی اولان ملائکه نک آموز
 باشلردن قولقلرینه قدر یتمش یللق مسافه در وینه معجزات محمد
 باینده جابردن منقول در که محمد مدینه ده خطبه اوقور ایکن جامعک
 دیرکنه تکیه ایدر ایدی بعده انی ترک ایله منبره چقدقده مذکور دیرک
 ایکی پارچه اوله جق صورتده فریاد و فغانه باشلایوب محمد صعوبتله انی
 اسکات و تسکین ایلدی وینه باب مزبورده ابن عمر دن مروی در که
 محمد سلله اغاجنه اللهم وحدانیتنه شهادت ایلسون دیو امر ایلدی و
 اغاج در عقب یریمی یارارق اکا تقرب ایدوب اوچ دفعه شهادت ایلدکن
 صکره ینه یرینه عودت ایلدی وینه ابن عباس دن منقول در که بر کون
 محمدک امرینه مبنی بر خرما صالحمی انک رسالتنه شهادت ایلدی خلاصه
 کتب مذکورده و سائر حدیث کتابلرنده اشبو ذکر و ایراد اولنلردن دها
 زیاده نامعقول و نامناسب حدیثلر نقل و روایت اولنوب فقط بو مقوله
 مواد حق اولدیغندن بر پیغمبر صادق لساننه لایق اولیه جغی در کار در
 رابعاً قران مضموننه مغایر اولدرق پک چوق احادیث مروی در مثلا قرانده
 محمدک اظهار معجزه ایلدیکی حقنده صراحت وار ایکن احادیثه نظراً

محمد بن بی حساب معجزه لر ظهور ایلشدر و بالاده ذکرى سبقت ایلدیکی
اوزره قرانده محمدك كناهكار اولدیغی بیان اولمش ایکن احادیثده بوکا
خلافاً محمد معصوم و افضل المخلوقات اولوب دنیا و ما فیہانك باعث
ایجادى اولشدر دیو مروی در و قرانده سورة الضحاة * * الم یجدك
یتما فاری و وجد ضالا فهذا * تفسیر تبیانده بو آیتك بیاننده شویله محرر
در که یا محمد سنی حکمت و شرایع و احکامدن خالی بولوب وحی و الهام
و توفیق ایله سکا هدایت ایتدی و سورة الشوراده * * ما كنت تدرى ما
الكتاب و لا الايمان و لكن جعلناه نورا نهدي به من نشاء من عبادنا *
ایتلری مفهومه نظراً محمد اوائل حالنده جهل و ضالته اولوب كتاب
و ایماندن بر خبری یوق ایدی حالبو که احادیثده محمد ایمان ایله تولد
ایدوب هنگام طفولیتنده دخی مظهر معجزات کثیره اولدیغی منقول در
خامساً چوق احادیث واردر که ماللری بربرینه مناقص در مثلا حق
الیقین نام کتابده امام زین العابدیندن مروی در که انسانك فریاد
و فغان و عبادت و رکوع و سجود و اوروج و ریاضت ایله دکل انجق حق
تعالینك اراده سیله عفو اولنور حالبو که بر وافر احادیثده قران تلاوتیله
و زکوة و صدقات ایله کنه عفو اولنوب چوق ثواب تحصیل قلنور دیو
مروی در و ینه کتاب مزبورك ۱۸۷ ورقه سنده مسطور در که هیچ بر
کمسنه معذب اولدقجه دیوان حسابه کتورلیه جکدر لکن بوکا مغایر پک
چوق احادیثده مومنلردن چوقلری بلا حساب جنته داخل اولورلر دیو
روایت اولمشدر كذلك كتاب مذکورده سند صحیح ایله اهمام محمد
باقردن منقول در که قیامت کوننده جمله دن اول محمدی طلب ایدرلر
لکن بوکا خلافاً کتاب مذکورك ۱۸۸ ورقه سنده محرر در که قیامت

كوندۀ هر كس دن اول نوح طلب اولنه جقدر و حیات القلوبك جلد
 ثانی سنك ۱۷۵ ورقه سنده محمدن روایت اولمشدر كه معراج كیجه سنده
 عیسی بی ایكنجی سواده كوردم لكن ینه كتاب مذكورك ۱۸۰ ورقه سنده
 ابن بابویه امام محمد باقرن روایت ایلمشدر كه محمد عیسی بی یدنجی
 كوكده كورمشدر خلاصه بونلردن ماعدا مناقض اولان احادیث بك چوق
 وارد و بیاندن مستغنی اولدیغی اوزره چوق حدیثلر اهل سنته كوره
 معتبر و شیعه عندنده غیر معتبر اولدیغی مثللو علما دخی بعضلرینك صحت
 و عدم صحتنده مشته قالمشدر در و کافی نام كتابده اختلاف احادیث بانبده
 مقرر در كه علی ابن ابراهیم علی ابن ابی طالبدن سوال ایتدی كه محمدن
 روایت اولنان بعض احادیث بربرینه مناقض و قرانه مغایر بولیورم و حتی
 سن دخی انلری معتبر صایمور سن ایمدی بونك سببی ندر و صحیح اولان
 حدیثی نوجهله بیله لم علی حدیث صحیح و غیر صحیحی تمیز ایچون آكا بر
 قاج شروط بیان ایلدی فقط علی ابن ابراهیم بوكا قانع اولیوب ینه علیدن
 سوال ایلدی كه ایکی حدیث بربرینه مخالف اولوب خلق ایکیسنك دخی
 صحتنه قائل اولورلر ایسه نه ایتملو علی جوابنده دیدی كه علما و قضاة قنغیسنه
 زیاده اعتبار ایدرلر ایسه انی صحیح عد ایتملو ینه علی ابن ابراهیم دیدی كه
 اگر علما و قضات ایکیسنك دخی صحتنده متفق اولورلر ایسه نه ایتملو علی
 جوابنده دیدی كه سرك امامكز كنجیه دك صبر ایتملو زیرا شكده صبر
 یلك خلاف اكالیوب هلاك اولمقدن اولی در و حدیث مذكورك صوك
 عبارتی بو در * فان واقفها الخبرین جمیعا قال ینظر الی ما هم الیه امیل
 حکامهم و قضاتهم فیترك و یؤخذ بالآخر قلت فان وافق حکامهم الخبرین
 جمیعا قال اذ كان فارجه حتی تلقا امامكم فان الوقوف عند الشبهات خیر

من الافتهام في الهلكات * ايمدى احاديثدن بك چونى بربرينه مخالف
 وقران مضمونه مغاير و اكثر يا نامناسب مالمده اولدقلى حالمده امور
 دينيه ده دليل اوليه جقلى دركار در * والحاصل محمدن معجزه صادر اولمش
 اولسه بيله مادام كه قران انجيلك خلافي در قران الله كلامى و محمد حق
 يغمبر اوله مزيرا حيله ايله و يا خود شيطانك اعانتيله كاذب يغمبرلر
 معجزه بكرر علامات عجيبه اظهار ايلملرى ممكن اولديغندن مسيح ايمان
 ايدنلره كاذب يغمبرلردن كندولر ينى محافظه ايلسونلر ديو امر ايلشدر نته كيم
 متينك ۲۴ باب ۲۴ آيتنده محرر در كه * يلانجى مسيحلر و يلانجى يغمبرلر
 ظهور ايدوب عظيم علامت و معجزه لر كوستره جكلر شويله كه ممكن اولسه
 ايدى مختارلى دخى ازدرلر ايدى * و غلاطيه لولرل برنجى بابنك ۸ و ۹
 آيتنده حكم وارد در كه انجيلك خلافته سويليان الر يغمبرلر ادعا ايدر
 ايسه و يا خود ملك صفاتنده كورينور ايسه بيله ينه كاذب در ايمدى بر
 يغمبرك صدقى ايچون يالكز علامات غريبه كافى اولميوب الانبوت
 ادعاسنده اولان كمسنه كلامى انجيله مطابق و بورساله نك ديباجه و باب
 ثالثنده ذكر ايلديكمز شروطه موافق اولسى اقتضا ايدوب انجق بو حالمده
 كندوسى الهك يغمبرى و كلامى الهك كلامى و معجزاتى دخى صحيح
 معجزه اولمش اولور *

وآيات آتیه ضمنده محمدك بيان اولنان اوصاف و حرقاتى حقنده
 نه معنا و بده لم مثلا سورة الاحزابده وارد در كه * يا ايها النبي انا
 احلنا لك ازواجك اللاتي آتيت اجورهن و ما ملكت يمينك بما افاء الله
 عليك و ايضاً و امرة مومنة ان وهبت نفسها للنبي ان اراد النبي ان
 يستنكحها خالصة لك من دون المومنين قد علمنا ما فرضنا عليهم في ازواجهم

الله غفور رحيم قد فرض الله لكم تحلة ايمانكم * يعنى يا پیغمبر اللهم
 حلال ایلدیکنی حرام ایله کندو ازواجک رضاسنی می دیلرسک و الله غفور
 و رحیم در و تحقیق الله سزک یمین کزی بوزمغنی فرض ایلمشدر * حیات
 القلوب ایکنجی جلدنک ۵۵ بابنده آیه مذکوره نك سبب نزولی شو و جهله
 بیان اولمشدر که برکون محمد حفظه نك خانه سنده اولدیغی حالده ماریه
 قبطیه انک خدمتنده اقدام ایدر ایکن حفظه بر ایش ایچون طشریه
 چقدقه محمد ماریه قبطیه به تقرب ایلدی حفظه بو امره مطلع اولدقه
 منفعل اولرق بنم نوبتم کونده فراشده بر جاریه به تقرب ایلدک دیومحمد
 عتاب ایتدی او دخی خجیل اولوب بیوردی که بو کلامدن واز کج
 بن ارتق ماریه بی کیندومه حرام ایلدم و بر دها اکا تقرب ایتیه جکم و
 تفسیر تبیانده دخی ایتک سبب نزولی حدیث مذکور اولدیغی اشعار اولمشدر
 لکن محمد ماریه بی سودیکندن انی براقمق استیوب ایتدیکی یمیندن
 پشیمان اولغله حفظه بی اسکات ایتک و یمینی بوزه ییلهک ایچون آیه
 مذکوره بی ایراد ایلدی * و کذلک حیاة القلوبک جلد ثانیمسک الی اوچنجی
 بابنده مفصلا مسطور اولدیغی اوزره محمد برکون کندو ازاد کرده سی
 اولان غلامنک خانه سنه کیدوب حجره پرده سنی قالدیردیغنده زیدک
 زوجه سی زینبی کوروب انک حسندن متعجب اولرق سبحانه الله خالق
 النور و تبارک الله احسن الخالقین عبارتی لسانندن صادر اولدی بعده زید
 اوینه رجعت ایتدیکنده زینب ماجرای اکا بیان ایتکله زید قورقوسندن
 و یا خود محمده اولان اخلاصندن ناشی زینبی تطلیق ایلدیکنده محمد
 انی کندوسنه نکاح ایلدی و کویا اللهم زینبی تزوج ایلکی کندوسنه امر
 ایتدیکنی بیان ضمننده سورة الاحزابده واقع اتی الذکر آیتی نازل ایلدی *

واذ تقول الذی انعم الله علیه وانعمت علیه امسک عليك زوجك واتق
 الله وتخفی فی نفسک ما الله مبديه وتخشی الناس و الله احق ان تخشيه
 فلما قضی زید منها وطرا زوجناکها لکیلا یكون علی المومنین حرج فی
 ازواج ادعیائهم اذا قضا منهن وطرا وکان امر الله مفعولا * یعنی یا محمد
 یاد ایله اول وقتی که سن انده اللهک و سنک انعام ایتدیکک کیسیه
 دیدک سن کندی زوجکی براقمه و اللهدن قورق و اللهک اظهار ایلدیکی
 شیئی سن نفسکده کیزلیورسن و ناسدن قورقار سن حالبو که اللهدن
 قورقمق دها زیاده لازم در وقتا که زید امری منقضی ایلدی (یعنی کندو
 عورتنی تطلیق ایلدی) بزانی سکا تزویج ایلدک تا کیم مومناره کندو
 ربیلری عورتنی مطلقه اولدقدن صکره تزویج ایلکه بر حرج اولیه و اللهک
 امری اجرا اولملی در * فقط ایتک محضا سبب نزولی بودر که محمد
 زینبک و قوعاتی خلق اراسنده منتشر اولدیغنی و عربلرک عادتنه نظرا بر آدم
 کندو زینبک مطلقه سنی تزویج ایلک جائز اولدیغندن بو باده خلقک
 کندوسنه اعتراض ایدجکربی اکلماغله زینبه اولان محبتنی کتم
 ایلکه جهد ایلدی ایسه ده نهایت تحمل ایده مدیکندن کویا حق تعالی
 زینبک تزوجنی اکا مر ایلشدر دیو بو آیه مزبوره ورودینی بیان ایدوب
 بو طریق ایله کندو عینی ستر ایلک استدی و تفسیر تبیانده دخی آیتک
 سبب نزولی وجه مشروح اوزره بیان اولمشدر و اگر محمدک بو حرکتی محل
 اعتراض و تعیب اولسیدی زینبک محبتنی کتم ایتیه جکی درکاردر *
 ایمدی محمدک درونی شهوات و احتراض نفسانیه ایله مملو اولدیغنی آیات
 مذکوره و مقدمات مسطوره دن واضح و آشکار اولزمی و درت زوجه سی
 وار ایکن بونلره قناعت ایتمیوب دها زیاده تزوجه مازون اولق حقنده

و نفسانی ارزولرینک اجراسی ایچون ایتدیکی ییمینی بوزمق و اخر کمسنه نك
 زوجهنه علاقه ایدرک تزوج ایتمک ایچون آیات مخصوصه نازل ایلمسنه
 نه دیهلم الله تعالینک کندو احکام و اوامرینک خلافنه حرکتی و کسر ییمینی
 و آخرک زوجهنه تعشق ایلمکی تجویز ایلمسی ممکنی در حاشا کمال و
 قدسیت الهیهده نسبتله بومقوله شیلرک غیر مناسب اوله جنی امور مسلهدن
 در بو صورتده آیات مذکوره محمدک مجرد کندو ترتیب و تدبیری اولسنده
 اشتباه یوقدر و محمد اشبو آیات غیر مقبوله بی الهام الهی دیو خلقه تلقین
 ایلدیکی صورتده سائر آیات قرانیه حقنده اولان ادعاسی دخی باطل عد
 اولمق لازم کلور بنا علیه قرانک کلام الله اولیوب محضا محمدک کندو
 ترتیب و تنظیمی ایدوکی معلوم و آشکار اولور * ایمدی ای بو رساله مزک
 مطالعه سنه رغبت ایدن عزیز بزم بو اعتراضات مز سکا نامقبول کوینور
 ایسهده رنجیده خاطر اولیده سن زبرا مرادمز محمده اهانت و حقارت ایلمک
 و یا خود سنی اغصاب ایتمک ایچون اولیوب الا واجبه ذمتمز اولدیغنی
 ییله رک مجرد حقیقت حالی بیان ایچون بو رساله نك تحریرینه ابتدار اولندی
 همان غیرت و تعصبی بر طرف ایدوب قلب سلیم ایله حق تعالیدن
 استدعای نور هدایت ایدرک اشبو رساله بی مطالعه ایدر ایسک قران و محمد
 حقنده ذکر ایلدیکمز مطالبک کافه سی حقیقت اولدیغنی عون حق ایله درک
 و فهم ایدرسن *

محمد سائر اوضاع و اطوارنه نظرا صاحب فراست و کیاست اولوب
 امور دنیویده کمال دقت و مهارت ابراز ایتمش و اتباع و اصحاب و
 اقرباسی حقنده سخاوت و محبت کویسترمش ایسهده فقط بالاده بیان
 اولندیغنی وجهله پاکسی درونیدن بیخبر اولوب برده فقرات ایتهدن معلوم

اولديغى اوزره دشمنلى حقنده كينه ور و منتقم ايدى مثلا بدر غزوه سندن
 مقدم محمد عبد الله ابن حجش سكر و بر روايتده اون ايكي كشي ايله
 قريشدين انتقام المتق ايچون ارسال ايلدكده اكا بر مكتوب ويروب اوچ
 كوندن صكره انى قرائت و اكا صوره عمل ايله ديو امر ايلدى اول
 دخى مكتوب مفادى اوزره مكه و طائف بيننده واقع بطن نخله نام محله
 كيدوب اوراده قريش كاربانك و رودينه منتظر اولديلر فقط ماه رجب
 اولوب بو ماهده ايسه بين الاعراب مقاتله حرام اولديغندن قريش كارباني
 اسلحه سز اوله رق امنيت اوزره سفر ايلديكنى و دوه جيلردن ماعدا قافله ده
 يالكز درت آدم بولنديغنى كوردكلرنده عكاشه ابن محض اسدى بر حيله
 تدبير ايدوب باشنى تراش ايلدى تاكيم قريشيلر انلرى شروط عمره ي ادا
 ايلش حجاج ظن ايدوب دهها زياته آمين اوله لر عبد الله فرصتى غنيمت
 صايوب على الغفله اوزرلرينه هجوم ايدوب كاربان رفاقتنده اولان درت
 كشيدين برى قتل و ايكي سنى اسير ايدوب دردنجيلرى اولان نوفل فرار
 ايلدى بو وجهله عبد الله قافله ي كاملا ضبط ايدرك مدينه يه رجعت ايلدى
 لكن بو قضيه بين الناس شيوع بولغله يالكز قريش دكل باكه محمد
 توابعينك اكثرى شهر حرامده بو مثللو حركت وقوعندن طولاي منفعل
 اولديلر بونك اوزرينه محمد كويا حركت مذكوره كندوسنك خلاف
 مرضى سى اولديغنى خلقه اعلان ايچون غنايم مزبوره نك خمسى قبول ايتيدرك
 بو كيفيتى عبد الله كندو تدبيرينه اسناد ايلك استدى مع مافيه
 محمديلرك ماه حرامده دخى مقاتله و نهب و غارتق تجويز ايلدكلرى بين
 الاعراب منتشر اولوب عبد الله و رفقاسى دخى كندوسنك شو حركتندن
 مغبر الحاطر اولدقلى محمده معلوم اولدقده كندوسى شو تهمتدن تبريه

ذمتله برابر عبد اللهك خاطرینی تطیب ایملک و غنایم مذکوره نك خمسینی
 كندوسنه حلال ایتمك ایچون اتی الذکر سورة البقرة آیتنی ایراد ایلدی *
 یستلونك عن الشهر الحرام قتال فيه قل قتال فيه کبیر و صد عن سبیل الله
 و کفر به و المجد الحرام و اخراج اهله منه اکبر عند الله و الفتنة اکبر من
 القتل * یعنی (ای محمد) ماه حرامده قتال اولمسی حقنده سوال ایدر لر سن
 دی اول ماهده قتال کناه کبیر در و اللهك یولندن و مسجد حرامدن صد
 ایملک و الله کفر ایملک و مسجد حرام اهلی اندن اخراج ایملک الله
 دها زیاده کناه در و فتنه قتلدن اکبر در * بالاده ذکر اولندیغی اوزره آیات
 ایراد یله کسر یمینی و زینک نکاحنی و بر آدمک کندور بیبی مطلقه سنک
 تزوجنی تجویز ایلدیکمی مثللو اشبو آیتک و رود یله شهر حرامده قتالی حلال
 ایلدی و سریه مذکوره نك تفصیلی روضة الاحبابک جلد اول ۱۴۶ الی ۱۴۷
 صحیفه لر نده مفصلا مسطور در * و كذلك محمد بدر غزوه سندن صکره
 اثنای راهده اسراندن ندهر و عقبه نك قتلی امر ایلدی زیرا ندهر قران
 حقنده بر طاقم بی اصل حکایات و افسانه دن عبارت در دیواستهزا ایتمش
 ایدی و عقبه دخی برکون محمد مکده و عطا ایدر ایکن اتی ضرب ایملک
 استدکده ابوبکر مانع اولمش ایدی * وینه عصمه بنت مروان وقتیه
 محمدی هجو ایلمش اولمخله محمد مدینه یه رجعت ایلدکده مرقومه بی عمیر
 ابن ادیج واسطه سیله کیجه یتاغنده قتل ای تیدردی * وینه غزوه بدردن
 بر قاج ای صکره کعب ابن اشرف اهل قریش دن مذکور عزوه ده مقتول
 اولنلری مدح و ثنا ایدوب مکه اهالیسنی اخذ انتقامه ترغیب ایلدیکمی
 ایچون ینه محمدک امری اوزره ابو نائله معرفتیه بر کیجه قتل اولندی و
 ابو نائله کعبک باشنی محمدک حضورینه کنوردیکنده محمد الحمد الله دیدی *

و غزوهٔ احدده محمد عمی حزه نك مجروح و مقتول اولديغنی كوردكده غضبه
كلوب دیدی كه اگر الله قریش اوزرینه بکا مظفریت عنایت ایدر ایسه
انلردن یتمش کشی یی حزه کبی یاره لیهرك قتل ایده جکم * و ینه محمد
یهود طائفه سندن بنی قریظه ایله مقاتله ایدوب قلعه لرینی محاصره ایلدکده
اوس قبيله سنك شفاعتنه مبنی محمد کندوارینی قتل ایتمز امیديله قلعه یی
ترك ایدوب تسلیم اولدیله و فی الواقع اوس قبيله سی انلرك عفوینی محمدن
رجا ایلشله اینه ده بو امری سعدة احاله ایلدی و اول دخی کافه سنك قتلی
امر ایدوب محمد بو اللهك امری در دیدی و مذکور یهودیلر یدی یوز نفر
اولوب جمله مدینه نك بر میدانده قتل اولندیله * و بوندن بر مدت صکره
اهالی خیبردن سلام ابن ابو الحقیق که کنبه سی ابورافع ایدی محمد
دوشمنك ایتدیکی ایچون محمد شاعر عبد الله ابن رواحه یی اهل اسلامدن
بر قاج کشی ایله خیره کوندروب محمد سنی رئیس قوم ایلمك اوزره مدینه یه
دعوت ایتدی دیو دسیسه ایله یوله چقاروب قتل اولمسنی عبد الله یه امر
ایلدی و اول دخی بو امر موجبجه مرقوم سلامی اثنای راهده قتل ایتدی
اشبو فقرات انسان العیون و ابن خمیس و سیرت الرسل کتابلرنده مفصلا
محرر در * مورخینك قولنه نظرا محمد بالذات یکرمی یدی غزوه ده بولوب
انك امریله توابعینی دخی اوتوز سکر سیره ایلشله ایدی * ایچی بو مقوله
حرکاتك بر حق ییغمیره لایق و شایان اولیه جغی اصحاب عقل و انصاف
عندنده ظاهر و آشکار ذر *

مشاهیر علمای افرنجیه دن دوفتور وائل لسان عربیده کسب مهارت
ایلدیکندن کتب معتبره عربیه دن اخذ ایله محمدك سیرت و اوصافه دائر
نمجه لسانی اوزره تألیف ایلدیکی کتابده بویله بیان ایدر که علمای

عرب تالیفاتندن و قراندن معلوم اولدیغی اوزره محمد اوائل حالنده فی الحقیقه الله کندوسنی عربستانده دین حق اظهاری و تعلیم ایلمک ایچون ارسال ایلمشدر خلیاسنه ذاهب اولوب کندوسنده دخی وقت صباوتندن برو اغمی علی اولدیغندن اراقده بیهوش اولهرق کوردیکی اوهام و خیالات دخی اشبو اعتقاده تقویت ویرمشدر انسان العیونده مسطور اولدیغی اوزره ابن اسحق کندو مشایخندن تقلا روایت ایلمشدر که قران نزولندن اول محمد مکده اولدیغی حالده بدنظر دن ناشی کندوسنه اصابت ایتمش اولان علتک دفعی ایچون معالجه اولنور ایدی و قران نازل اولدقدن صکره دخی بو علت کندوسنده وار ایدی یعنی اراقده بیهوش اولوب دتره بدرک کوزلی قیانوب اغزی کوپورر و کبج دوه کبی باغرر ایدی وینه کتاب مزبوره عایشه دن روایت اولهرق مسطور در که جبرائیل اول حضرته نزول ایتدکجه زیاده سیله اغرنوب آلندن در اقرق کوزلی قزارر و بعضا کبج دوه کبی باغرر ایدی و زید ابن ثابتدن مروی در که اول حضرة نزول وحی هنگامنده نزع حالتی کبی بر حاله کیروب بیهوش اولهرق سرخوشلر کبی اولور ایدی و ابوهریره نقلی اوزره حضرة رسوله وحی نازل اولور ایکن بزم هیچ بریمز انک طرفنه باقمز ایدک زیرا اغزی کوپوروب و کوزلی قیانوب بعضا دخی دوه کبی فریاد ایدر ایدی ایمدی بونلره و سائر روایتیه نظرا محمدک مرض صرعه مبتلا اولسنده اشتباه یوقدر زیرا بو حالاتی تمامیه علت مذکوره علامتری درلر خفی اولدیغی اوزره مرض مذکوره مبتلا اولنلر بعضا عجائب اوهام و خیالات کوردکلرندن محمد دخی او حالده کندوسنه حلول ایدن خلیالری وحی و یا خود و فرشته عد ایدرک اول امرده فی الحقیقه کندوسنک الله

طرفندن بعث اولندیغنی ظن ایلدی و بعده کندو افکار و تدابیرنی
دخی الهام و کلام الله اولتی اوزره ادعا و اعلان ایلدی و مدینه یه
هجرت ایدوب قریشک تسلطندن دخی خلاص اولمرق کندو توابعینک
رئیس و حاکمی اولدی * محمدک اوضاع و اطوارینه نظراً اکرچه
زیرک و مدقق ایدی ایسه ده ینه سائر بی ثبات ادملر کبی دخی بعض
حرکتلی واردر مثلاً ابتدای امرده طائفه یهودی کندوسنه جلب
ایچون انلره دوستلق و مساعده کوستروب اول امرده بیت المقدسی قبله
اتخاذ ایلمکی و سائر بعض عادتلرینی قبول ایلمش ایدی فقط بعده
یهودیلرک کندوسنه عدم میلی فهم ایتدکده احکام مذکورہ بی نسخ
ایدوب انلره زیادہ سیله عداوت ایلمکه باشلدی بروقت نکاحه حد تعیین
ایدوب صکره کندوسی اول حددن تجاوز ایلدی و ظهور ایدن مشکلاتده
اخترلیله مشاوره ایدوب بعض کمره کندو رأینک خلاقی اوزره دیکرلرک
تدیرینی قبول و تحسین ایدر ایدی مثلاً احد غزوه سی کندو رأینک
خلاقی اوزره وقوع بولدی شویله که کندوسی مدینه ده قالوب انده
مقاتله ایتمک استدی ایسه ده تابعیندن بعضلری و با خصوص بدر غزوه سنده
بولنیانلری بو امری قبول ایتمدیلر و خندق غزوه سنده محمد صلح ایتمک
استدی اما سعد ابن عبادہ و سعد ابن معاذ بو بابتده ممانعت ایلدیلر شویله
که بو مصالحده بنی غتفانه مدینه خرمالرینک ثلثنی و یرمک شرطنه رضا
کوسترمش ایسه ده اوس و خزرج قبائلی رؤسای اولان مرقوم سعد ابن
عباده و سعد ابن معاذ بوکا واقف اولدقده محمدہ اکرسن بو ایشی اللہک
امری موجبجه و یا خود کندو رأیکله ایدبورسک بزه اطاعت لازم در
یوخسه مجرد بزم خاطریمز ایچون یاییورسک اندن کیرو طورمق اولاد در

دیدلر محمد جوانبده اکر بو باده الله بکا حکم ایتسه ایدی سزکه مشورت ایتزایدلم لکن الله قسم ایدرمکه بن دشمنلرم بیننه تفرقه و ضعف براتقمق ایچون بو تدبیری مناسب کورمش ایدم دیدی فقط سعد بوکا راصنی اولدیغندن مصالحدن صرف نظر اولندی وکذالك بدر غزوه سنده محمد سائرلرک رای ايله عمل ایلدی یعنی مدینه یه قریب بر قیو اوزرینه عسکر یله نزول ایتک استدکده جاب آکا اکر اللهدن بورایه نزول ایتک ایچون مأمور اولمش ایسک البتده آکا کوره عمل ایتلو یز یوخسه مجرد کندو رایک ایسه آک اوزاق قیو اوزرینه کتامز دها خیرلور دیدی و محمد جبابک بو تدبیری قبول ایتدی و محمدک تعیین خلافت حقنده بر حکم قطعی وصیت ایلماسی دخی کرکی کبی صاحب تدبیر و بصیرت بر ذات اولدیغنه دلیل قویدر * و مکده دعوی نبوت ایلمک چندان مشکل دکل ایدی زیرا اهل مکهنک سالک اولدیغی بتپرست مذهبنه نسبتیله محمدک احکام و تعلیماتی افضل ایدی و کندوسی دخی حسن اخلاق و فصاحت لسان صاحبی اولوب فقرا و ضعفا یی حمایت و صحابت ایلدیکندن اکثر اهالینک میل و محبتی جلب ایتمش ایدی و مدینه ده نفوذینک ترقیسنه و توابعنک تزایدینه باشلوجه سبیری اوس قبیله سنک کندوسنه قرابت و معاونتی و برده توابعنک اخذ غنائم امید و طمعنه دوشمسی ایدی و بونلردن صرف نظر عرب قبائلی بیننده دائما اتفاق سزلق اولدیغندن محمدک هر وجهله ترویج مراننه دسترس اولسنه وقت و حال مساعد ایدی و برده دائما دشمنلرک احوال و کیفیاتی تجسس و تحقیق ايله فرصت دوشدکجه اصلا فوت ایتقیوب همان اوزرلرینه هجوم و حمله ایلر ایدی و محمدک صوک و قتلرنده محال بعیده ده

بولنان قبائل عرب دائره اطاعته كبرمشر ايسدهه ينه مدينهده بعضرى
 حقدده حرمتسرك ايدرلر ايدى و حتى هجرتك طقوزنجى سنه سنده وقوع
 بولان تبوك غزوه سنده توابعيندن چونى محمدك امرينه مخالفت ايدرك
 عسكر ايله برلكده كمديلر و از جمله عبد الله ابن عبيج برابر مدينه دن
 چقمش ايكن كندو آدملىله عودت ايلدى * و عربلك اكثريسى محمدده
 صدقده ايمان ايتيموب اتحق خوفلرندن ناشى تبعيت ايلمش اولدقلىرى بعض
 رواياتدن معلوم و ثابت اولور ننه كيم عايشه دن منقول در كه رسول الله
 صلى الله عليه وسلم وفات ايتدكده عربلر دين اسلامدن اعراض ايدوب
 يهور و نصارا دخى باش قالدوروب منافقين كندو نفاقلىرى ارتق ستر ايتمزلر
 ايدى و ابوبكر مسلمينى جمع ايتدكجه قيش كيجه سنده متفرق اولان
 سوري كبي پریشان اولمشر ايدى وينه ابو عبیده دن مروى در كه محمدك
 وفاتى خبرى مكديه واصل اولدقده اهل مكه نك اكثريسى اسلامدن
 و محمدن منحرف اولق استديلر شويله كه مكه حاكمى اولان عتاب
 بر قاچ كون خانه سندن طشره چقمغه جسارت ايدده مز ايدى نهايت ابوبكر
 و عمر خلافتنده عساكر اسلاميه دائما غالب و مظفر اولغله شوكت
 اسلاميه كتدكجه ازدياد ايدرك دين محمدى انتشار و استقرار بولدى
 و تابعين اولوجهله غلبه و غنيمت و حكومت و ثروته نائل
 اولدقلىرى مبنى محمدك قصور و تقصائلرندن اغماز ايلدىلر و عساكر
 مسلمين كندو مظفرتيليرنى خلقا و سردارلرينك حسن تدبير و اهليتيرينه
 و دشمنلرينك ضعف و اختلافلرينه حمل ايتيموب محضا اللهم محمدده اولان
 حسن نظر و محبتنه نسبت ايدرك محمدك افضل انبيا و اشرف مخلوقات
 و صاحب معجزات اولديغنى اعتقاد ايدوب هر كس استديكى كبي اوصاف

حسنه و افعال ممدوحه دن آکابر رشی اسناد ایلدی واکرچه محمد قرانده صفات مذکوره ایله موصوف دکل ایسهده خلفاسی تابعینک حقنده اول وجهله تعظیم و توقیر لری کندو حصول مرام و مطلبلرینه مدار اوله بیله جکفی تفهم ایلدکرندن بو مقوله اعتقاداتی ترویج ایدر لر ایدی چونکه عربلرک هر تقدیر محمد حقنده اعتقاد لری قوی اولسه اولقدر شوق و غیرتله جهاد ایده جکری امر معلوم در و لشکر اسلامیه نیک مظفر بتلرینک برسبی دخی غزواتده مقتول اولنر شهادته واصل اولدر ق بلا سوال و عقاب جنته داخل اولق اعتقادنده بولملری ایدی * و الحاصل مومی ایله دو قنور وئیلک حال و کیفیات محمدی بر منوال محرر بیان ایلسی علمای افرنج عندنده قرین حقیقت عد اولمشدر *

فصل خامس

دین اسلامک نوجهله شایع و منتشر اولدیغی تحقیق و بیاننده در

مخفی اولیه که محمد فصاحت و بلاغت استعمال ایدرک ازواج متعدده النوب استنلیدیکی حالده تطلیق اولمق تجویز و تمتعات جسمانیه و تلذذات نفسانیه دن عبارت اولدر ق طبیعت بشریه موافق بر جنت وعد ایتمک و اولزمان عربستانده اولان بتپرست و یهود و نصارا طائفه لرینک تطیب خاطر لر یچون دخی هر برینک عادات و اعتقادندن بعضلرینی قبول و قرانه درج و ثبت ایلمک ایله جلب قلوبه سخی ایدرک دین اسلامی ترویج ایلدی و وجه مذکور ایله بر قاج کمسنه دی کندوسنه مرید ایلدکدن صکره

ارتق مکده طوره مدیغندن و مدینه اهالیسنک مکه خلقیه خصومتی اولدیغنی و بونلرک کندوسنی قبول ایده جگرینی بیلدیکندن اورایه فرار ایتدی و مکده ادعای رسالته شروعندن اوچ سنه مرورنده یالکز اون ایکی کشی و اون اوچ سنه صکره یعنی هجرتک ایلک سنه سنده الحجی یوزکشی قدر مکهلوردن و یتمش بش کشی مدینه لوردن کندوسنه بیعت ایتمشلر ایدی و کتدکجه تابعینک عددی مدینه ده ازدیاد بولوب محمد مخالفین ایله محاربه کسب قدرت ایلدیکندن اول وقت جهاد آیتنی ایراد ایدرک مقاتله یه باشلدی ابتدا قریش کارواننی یغما ایدوب غزوه بدره قریشلوره غالب کلدی و نهایت کندو عساکر منصوره سنه سردار اولوب اکثر تشبثاننده موفق اولدیغندن و دعوتنه اجابت ایتیانلر اوزرینه اعلان جهاد و قتل ایلدیکندن اعداسی اندن خوف ایدرلر ایدی بناءً علیه چوق کمسنه خوفلردن و یا خود اخذ غنایم و کسب اعتبار املنه دوشدکلردن ناشی زیر لواسنه جمع اولدیلر هجرتک سکزنجی سنه سنده محمد کندو عسکری ایله مکه جانبنه عزیمت ایدوب اوچوارده عباس مکه اکابرندن اولان ابوسفیانی جراثم سابقه سنی عفو ایتدرمک ایچون محمدک حضورینه کتوردی محمد اندن سوال ایلدی که بئم رسول الله اولدیغمه ایمان ایدرمیسن ابوسفیان سن بکا پدر و مادر دن زیاده عزیزسن لکن و الله رسالتک حقنده حالا شبهده ایم دیو جواب ویردی عباس بلند آواز ایله وای سکا مسلمان اولوب لا اله الا الله محمد الرسول الله دی یوخسه باشک کسله جک در دیدی ابوسفیان بو سوزی ایشدوب ایمان کتوردی بو روایت سیرت الرسله مفصلاً مسطور در و غزوه حنینده محمد ایله مقاتل اولان عرب عسکرینک سرداری مالک ابن عوف مجرد

محمد طرفندن کندوسنه اولنان بعض مواعیده طمعاً اسلامی قبول ایلدی شویله که غزات اسلام حنین محاربه سنده دشمنه غالب کلدکده مرقوم مالک ابن عوف طائف جانبه فرار ایلکله محمد اکا بر آدم ارسال ایدوب اکرم مسلمان اولور ایسه محاربه ده اخذ اولنان اموال و اشیاسی تماماً کندوسنه اعاده اولندقدن بشقه یوزدوه دخی انعام ایده جکنی وعد و اخبار ایلدی مالک دخی محمدک بو دعوتنی قبول ایله مسلمان اولدی و محمد اشبو وعده لرینه وفا ایلدی کدن ماعدا عربلردن دین اسلامی قبول ایدن بعض طائفه لر اوزرینه مرقومی سردار تعیین ایلدی و مکه اهالیسی دخی دین اسلامی حسن رضالریله دکل بلکه خوفلرندن ناشی قبول ایلدیلر شویله که محمد هجرتدن صکره انلرایله جهاد ایدوب بدر و دیگر غزوه لرده قریش اوزرینه غالب کلدی و نهایت هجرتک سکرنجی سنه سنده اون بیک عسکر ایله غفلة مکه اوزرینه هجوم ایدوب قریش دخی محاربه ده حاضر اولدیغندن محمد سهولتله مکدی فتح و ضبط ایلدی و مقدا کندوسنی استهزا ایدن اشخاصدن بر قانچک قتلنه حکم ایدوب بعضلرینی دخی عفو ایلدی بوندن صکره قریش کندولرینک محمده مقاومت ایده میه جکارینی حس ایتکله بالضروره محمد دینی قبول ایدوب اکا تابع اولدیلر و توار یخدن مستنبت اولدیغی اوزره اصحاب و انصار و توابعینک اکثریسی دخی مجرد اخذ غنایم و تحصیل مال و جاه امیدله محمده مطیع اولشلرایدی نته کیم فتح مکهدن صکره وقوع بولان حنین و عوتاس غزوه لرنده عساکر اسلامیه دشمنلرک اولاد و عیالندن بر چوق نفوس اسیر و اموال و اشیای کثیره یغما ایتشلرایدی لکن محاربه دن صکره بني حواذین اسلاهم کله رک اسرا و اموال لرینک کندولرینه

رد اولمه سنی محمددن رجا ایتملریله محمد انلره کندو و بنی عبد المطلب
 حصه لریه اصابت ایدن اموال و اسرایبی کورو و یردی و مهاجرین و انصار
 دخی محمده تبعیتله هر کس کندو حصه لریبی ترک ایلدیلر فقط بی تمیم
 و فضا ره قبیله لری بوندن امتناع ایلملریله محمد ایلروده وقوع بوله جق
 غزوات غنائمندن بونک الی مثلی اعطاسنی وعد ایله بونلری ارضا
 ایلدی و محمد حنین و عوتاس غزوه لرنده اخذ اولنان غنائمک تقسیمنی
 برار وقت تاخیر ایتمکله انلری دخی اصحابنه اعاده ایدر خوفیله مسلمانلر
 محمدک دامنندن یا پشهرق حصه لریبی اوپله بر شمانه ایله طلب یلدیلر
 که قفتانی اللرنده براغوب بر آغاج ارقه سنه التجا ایتمش ایدی نهایت
 برار ساکت اولدولارنده انلره یا ادملر قفتانمی بکا و یرک و الله اکر سز
 تهامه اغاچ لری قدر حیوانات ضبط ایتمش اولسکزیله انلردن هیچ برینی
 سزدن دریغ ایتم و الله بن بیت المالدن خمدن بر دوه قلی قدر زیاده
 الماشم و انی دخی دائما سزک یولکزه خرج ایدرم دیدی بو وقعه نک
 اوزرینه بلا تاخیر معتادی وجهله محمد غنائمی تقسیم ایدوب کندوسنک
 المش اولدیغنی خمس حصه سندن دخی ابوسفیانه و اوغلاری اولان یزید و
 معاویه یه یوزر دوه و قرقریه کموش و حکیم ابن حصامه و حارث ابن حشامه
 و سهیل ابن عمرو و صفوان ابن امیه یه و دیکر لرینه یوزر و بعضلرینه دخی
 اللیشرو قرقر دوه اعطا ایلدی و شعرادن عباس ابن مرداس الی دوه یه
 راضی اولدیغندن محمد اکا الی دوه ده ا و یردی انصار و سائر مسلمین
 محمدک قریشلوره غنائمدن بو قدر شئی اعطا ایلدکندن خوشنود اولیوب
 انلردن بری دیدی که و الله بو پک عجایب در که بزم قلیچلریمز هنوز قریش
 قانندن قورومامشدر و محمد بزم غنیمت لریزنی انلره باغشلا اکر بو

اللهم امری ایسه بزه صبر ایلمک لازم در فالارسول اللهم کندورایی ایسه
 قصورمژک نه اولدیغنی بزه بیلدرسون ایمدی محمد بونی اشمکله انصاری
 چاغروب سزضالته ایکن بنم واسطهم ایله هدایتیه واصل و فقرا ایکن
 ثروت و غنایه نائل اولدیگزیمی دیدی اشبو وقوعات سیرت الرسل و
 انسان العیون کتابلرنده تفصیلاً محرر در و کتاب اخیره مسطور در
 که اوچ فرقه‌یی محمد هر دورلو تلطیف و عطایا ایله کندو طرفنه جلب
 ایتمک استرایدی بر فرقه‌یی دین اسلامی قبول ایتسونلر دیو صفوان ابن
 امیه کبی که اولوقت هنوز مسلمان دکل ایدی و بر فرقه‌یی اسلامده ثابت
 قدم اولسونلر دیو سفیان ابن حرب کبی که کرها اسلامی قبول ایتمش
 ایدی و بر فرقه‌یی دخی شرارتدن کیرو طورسونلر دیو عیینه و اقرع و عباس
 ابن مرداس کبی و بونی مصدق بعض احادیث دخی روضة الاحبابده
 مندرج در * خلاصه محمد بو طریق ایله دیننی عربستانک اکثر محالرنده
 نشر ایدوب وفاتندن صکره خلفاسی دخی بو مقوله وسائل ایله دین
 اسلامک انتشاری حقهده سعی و اهتمام و ممالک سائیره عسکر سوق
 واعزاز ایدرک ضرب سیف ایله هر طرفده احکام قرانییی اجرا ایلدیلر
 مثلا ابوبکر مقام خلافته جالس اولدقده کفار و منحرفین ایله محاربه ایلمک
 ایچون عساکر اسلامییی ذالقصده جمع ایدوب اوزرلرینه اون بر سردار
 تعیین ایدرک یدلرینه ویردیکی فرمانده کفار و منحرفینی اسلامه دعوت
 ایدوب بونلردن اجابت ایدنلری حمایه ایللری و دین اسلامی قبولدن
 استنکاف ایدنلر ایله دینی قبول ایدنجیه قدر مقاتله ایلوب فقط منحرف
 اولنلره اصلا مرحمت ایتمیرک احراق بالنار و اهل عیالرینی استمسار
 ایللرییی امر و تنبیه ایلدی (انتهی) بو مقوله دلائل مجبره اوزرینه دعوت

اسلامه اجابت ایلانلر خلاص و امنیت بولوب صورت امتناع کوسترنلر
کردنی شمشیر برانه و یا خود ربقه اطاعت و جزیه کذاری به تسلیم
ایلمکه مجبور اولدیلر و بو وجهله رایت اسلامیہ ممالک مغلوبده نصب
اولنوب هنوز هجرتدن یوزسنه مرور ایقامش ایکن لشکر عرب بریه الشام
و عربستان و ایران و مصر و اناطولینک بعض محالربنی ضبط و استیلا ایله
دین محمد و لایات مذکورده منتشر و مستقر اولدی و امر خلافت عمره
انتقال ایلدکده دین اسلام تکلیف اولنوب اجابت ایتمدکری حالده
جبراً قبول ایتمدیلمک اوزره ایران طرفنه عسکر سوق ایلدی و ایرانلور
دعوت اسلامی رد ایتملریله عربلر محاربهده باشلیوب اوچ دفعه مغلوب
اولدقدن صکره دردنجی هجومده ایرانلور اوزرینه غالب کلدک فرات
نهری کنارنده اولان ولایتربنی فتح و تسخیر ایلدیلر بعده ملوک
ساسانیه نک اخری اولان یزدجرد بن شهریار تخت ایرانه قعود ایلدکده
عرب عسکری سرداری اولان سعد ابن ابی وقاص برسفیر ارسالله
اکا دین اسلامی تکلیف ایلدی یزدجرد سعدک بو جساتندن خشمناک
اولدق عرب عسکرینه مقابله و مقاومت ایلمک اوزره جسم براردو سوق
ایلدی و قادسیه نام محله تلاقئی فریقین واقع اولوب عساکر اعجام
مغلوب و منهزم اولغله لواء سلطنتلری اولان درفش کاویانی دخی عربلرک
یدنیه کجدی و هجرتک یکریمی برنجی سنه سنده نهانده صحراسنده همدان
شهری قرینده عربلر بر کره دهامظهر غلبه اولدق ایرانی کاملاً تحت
تصرفه الدیلر و یزدجرد دخی مرو ولایتنه فرار ایدوب انده بو درمنجینک
ایله مقتول اولدی بو وجهله ایران ممالک اسلامییه منضم اولوب
ایکیوزسنه قدر عربلر انده حکومت ایتمکله اهالینک اکثریسی متغلبین

مذکورہ نك ظلم و ستم نردن خلاص اولق ایچون چار و ناچار دین اسلامی قبول ایلدیلر و بوندن اعراض و امتناع ایدنلرک بعض لرینی عربلر قتل و اعدام ایدوب بعضلری دخی ترک دیار ایله بلوچستان و هنددستان طرفلرینه هجرت ایلدیلر بونلرک نسللری کبرویا خود پاریسی تسمیه اولنهرق محال مذکورده حالا باقی اولوب ابا و اجدادلرینک متمسک اولدقلری زردشت مذهبیه تابع درلر و سعدک ایرانی ضبط ایلدیکی مثللو عمرک خلافتی اثناسنده خالد و معاویه دخی شام ولاتیلرینی و عمرو ابن العاص مصری فتح ایدوب اهلیرینی دین محمدیه تابع ایلدیلر *

بیاندن مستغنی اولدیغی اوزره هجرتدن مقدم محمدک توابعی بک از اولوب کک قریش و کک یهود و نصارا اکا مخالفت ایدرک آیات قرانیهدن استنباط اولدیغی وجهله رسالتنه دلیل اولق اوزره اندن معجزات طلب ایلرلر و مکه اهالیسی محمدیه مجنون تسمیه ایدرلر ایدی نته کیم سورة الحججده وارد درکه * قالوا یا ایها الذی نزل علیه الذکر انک لمجنون * و قران دخی اضغاث احلام یعنی دوش قبیلندن در و یا خود محمدانی کندیلکنندن شاعرلر کبی نظم ایلدی دیدیلر نته کیم سورة انبیاده مسطور درکه * بل قالوا اضغاث احلام بل افتربه هو شاعر فلیاتنا بایه کما ارسل الاولون * و بالاده بیان اولدیغی اوزره قرانه سحر مبین و محمدیه دخی ساحر دیدیلر فقط محمد مدینه یه هجرت ایدوب و اوراده جمع لشکرله قریش اوزرینه ظفریاب اولوب مکه نی دخی ضبط و تسخیر ایلدکده اعرابک اکثریسی کندوسنه مخالفت و یا خود رسالتنه تعریض ایلکه جسارت ایده میهرک دین اسلامی قبوله مجبور اولدیلر و اولوجهله صاحب نفوذ و حکومت اولدقدن منکره من طرف الله

جهاده مأمورم دیو ادعا ایلمکه باشلدی شویله که امرینه مخالفت
 ایدوب دین اسلامی قبول ایتمیان طوائف اوزرینه سورة الانفالده واقع *
 وقاتلوهم حتی لا تكون فتنة ویکو الدین کله لله * ایبی حکمنجه اعلان
 جهاد اولنوب قبوله اجبار قلینورلر ایدی و اولزماندن بو انه کلتجیه دکین
 کافه خلفا و سلاطین اسلامیه وجه مذکور اوزره حرکت ایدوب ممالک
 اسلامیده کرک اسلامدن و کرک ملل سائره دن بر کمسنه قرانک عدم
 حقیتنی فهم ایدرک اثبات مدعايه شروع ایلدیکی حالده بلا تاخیر قتل ایله
 مجازات اولنور ایدی بناءً علیه محمدک ایامندن بو انه قدر بر کمسنه
 ولایات اسلامیده سربستلک ایله قرانی تفحص و تحقیق ایدرک انک حق
 و ناحق اولدیغنی و عیوب و حسنیاتی کشف و بیان ایلمکه جسارت
 ایده مامشدر و قرانک غیر حق اولدیغنی اکلا یوب دین اسلامدن سورة
 النسا ده واقع * فان تولوا فخذوهم و اقلوهم حیث وجدتموهم * ایبی
 مفادی اوزره انخذ و قتلری واجب عد اولنور ایدی فقط حقیقتک قلبیج
 ایله اثباتی ممکن اوله میوب انسان زور ایله الله ایمان ایتمیه جکی و قلبا
 انی سومیه جکی واضحه دن در و جبر و تعدی ایمان حقیقی به مانع اولوب
 دعوت دینده استعمالی نامناسب اولغله بر دینده جبر و جهاد تجویز
 اولندیغنی حالده اول دینک حق جانیندن اوله میه جغنی امور مسله دن در
 فلهدا دین اسلامک دخی ضرب سیف ایله انتشار و استقرار بولسی الله
 طرفندن اولدیغنه دلیل واضح در دین مسیحیده ایسه بو مقوله وسائط
 جبریه تجویز اولنمیوب احکام انجیلیه عالمده مجرد وعظ و نصیحت ایله
 منتشر اولمشدر اشبو مدعا رساله مزک باب ثانی فصل سابعنده مفصلا

ذکر و بیان قلمشدر خلاصه انجیلک قران اوزرینه بو جهتله دخی افضلیتی
ثابت و آشکاردر

علمای اسلامیه دن بعضی بنی اسرائیلک کنعانیلر ایله و داودک
دشمنلریله وقوع بولان مقاتله لرینی دریش ایدرک دین محمد اغورنده دخی
جهادک جوازی حقنده سند اتخاڈ ایدرلر فقط بو مقوله ادعا تورات مضامین
و احکامنه عدم اطلاع لرندن نشأت ایتمش اولسی درکار درزیرا حق تعالی
موسی یه اولاً کنعانیلره تکلیف ایمان ایدک و قبول ایلدکلری تقدیرده انلر
ایله جهاد ایلیک دیو توراتده امر ایتمیوب فقط کنعانیلرک مرتکب اولدقلری
کناهلره و سوء اعمال لرینه مبنی انلرک قتل عام اولمسی بنی اسرائیله
فرمان بیورمشدر ایمدی بنی اسرائیلک محاربه لری دین یولنده جهاد اولمیوب
محضا کنعانیلرک افعال شنیعهلرینه جزا اوله رق حق تعالی انلر حقنده قهر
و غضبی بنی اسرائیل یدیله اجرا ایلمشدر نته کیم تورات مثنی ۷ بابنک ۲
آیتنده وینه ۲۰ بابنک ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ آیاتنده وینه ۹ بابنک ۳ و ۴ و ۵
آیاتنده مفصلاً بیان اولمشدر و داودک محارباتی دخی دین یولنده اولمیوب
انجق پادشاه اولدیغی اجلدن مجرد استقلال سلطنتی ایچون اعدای دولتیله
مقاتله ایدر ایدی *

خلاصه الکلام قرانک احکام و مطالبی و محمدک اوصاف و حرکاتی
کلام الهامی و پیغمبر صادق علاماتی اولتی اوزره بورساله نك دیباجه سنده
و باب ثالثک اوائلنده بسط و بیان ایلدیکمز شروطه مطابق اولدیغی
مقدمات سابقه دن کمرکی کبی ثابت و آشکار اولوب بناءً علیه محمدک
حق پیغمبر و قرانک کلام الله اولدیغی بی اشتباه در *

لکن امت محمددن برکمنه اسلامک حقیقی اولمسیدی نوجهله

بو قدر عالمده منتشر و شمديه دكين مستقر اولور ايدى ديو سبقت ايدن
 اعتراضاتمزي رده تصدى ايدر ايسه عبادت اصنام مذاهب باطله سي دين
 محمددن اقدم اولوب بونلره معتقد اولنلر دخى اهل اسلامدن درت بش
 قات زياده اولديغي حالده حق تعالينك انلرك بو درجه انتشار و دوامنه
 مانع اولمديغي بو بابده جواب كافي در ايمدى بر آئينك ظهور و دوامى انك
 حق اولديغنه قطعاً دليل اوله ميه جنى دركار در حق جل و على هر بر امورنده
 مراد و مقصد عاليسى بزه كشف و بيان ايلمديكندن ناشى انسان وقايع
 عالمده و مذاهب باطله نك انتشارنده اولان حكم خفيه الهيه نه اولديغنى
 اكثرياً فهم و درك ايدمه فقط انجيله نظراً حق تعالى ايكي سبيه مبنى دين
 محمدك ظهورينه و مسلمينك حكومتنه مانع اولمديغي ظن اولنور برنجيسى
 اول ايامده شام و حجاز و مصر ولايتلرنده بونان اكثر مسيخيلر احكام انجيليه ي
 ترك ايله سالك راه ضلالت اولدقلرندن طولاي مجازات كوروب طريق
 حقندن دهها زياده دور اولماملري و آيلكنجيسى بت پرستلك دينك دنياده
 زياده شهرت و قوت بولماسى در * و مسيخيلر تكرار انجيل اوامرينه مطيع
 و منقاد اوله رق خلوص قلب ايله انلرك اجر اسنده بولندقلرى حالده او
 مقوله مصائب اوزرلرندن مندفع اوله جق و محمديلر دخى مسيحه ايمان
 ايدرک طريق نجاتى بوله جقلرى اشعيا يينغمبرك ۶۰ بانبك ۶ و ۷ آياتندن
 وينه ۱۹ بانبك ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ آياتندن اكلشليور و آخر الامر كرك محمديلر
 و يهوديلر و كرك سائر طوائف عالم كافه مسيحه ايمان ايدوب ملت
 مسيحيه يه ملحق اوله جقلر در نته كيم يينغمبر مرقوم كتابنك ۲ بانبك ۱ الى
 ۵ آياتنده و ۴۹ بانبك و ۶۰ بانبك ضمننده و كتب مقدسه نك سائر آياتنده
 مندرج در و اولوقت يوحنا نك ۱۰ بانبك ۱۶ آيتنده وارد اولان مسيخك *

سوری بروچوبان برادله جقدر * کلامی وفیلپولرک ۲ بابنک ۱۰ و ۱۱ آیاتنده واقع * عیسانک ادینه کرک کوکده کیلرک و کرک یرده کیلرک و کرک یر التنده کیلرک اولسون هر دیز چوکهر و پدر اللهک مجدی ایچون هر لسان اقرار ایلیه که عیسی مسیح رب در * مفادی حصوله کلور و مسیح آخر الزمان علامترندن بریسی بیان ایله متینک ۲۴ بابنک ۱۴ آیاتنده بیورمشدر که * ملکوتک بو انجیلی (یعنی انجیل و عظمی) بتون دنیاده جمله طائفه لره شهادت اولمق اوزره تبشیر اولنه و اوزمان آخر کله جقدر (یعنی آخر الزمان اوله جقدر) * ایمدی بو آیتک مضموننه نظرا طوائف عالم اراسنده انجیلک و عظمی علامات آخر الزمان دن بریسی اولوب علامت مذکوره ایسه الیوم ظهور ایتمکده در چونکه بو ائناده یوزلرجه انجیل مبشرلی اورپادن بت پرستار ممالکنه کیدوب انلره دین مسیحی تعلیم ایتمکده درلر و حق تعالی انلرک و عظمیرینه اوله بر قوت و تاثیر عنایت بیورمشدر که از وقت ضرفنده امریقا و افریقا و هندوستان و جزایر بحر محیط اهاالیسندن بر قاج یوزیک نفوس انجیلک و عظمی و تعلیمی سببیله بت پرستلکدن و اعمال سیئنه دن واز کچوب دین مسیحی قبول ایلمشدر و بو مثللو اهل ایمانک عددی کون بکون ازدیاد بولمقده در *

و آخر الزمانده مسیح دفعه ثانیه اوله رق قدرت و جلال ایله سمدان ارضه نزول بیوروب کندو تابعین حقیقی سنی نجات و سعادت ابدی ایله سرافراز بیورهرق انجیل احکامنه اتقیاد ایتمیانلری مورد غضب ایده جقدر نته کیم ایکنجی تسالینیکلورک برنجی بابنک ۶ الی ۹ آیاتنده وارد اولمشدر که * اللهه کوره عدالت در که سزلی رنجیده ایدنلره بالمقابله رنجش ویره و سزله یعنی رنجیده اولنلره دخی رب عیسی کندو قدرتلو ملکرلیله

برابر کوه کدن منکشف اولدیغی زمان بزم ایله برابر راحت و یره الهی
 بلیانلردن و رب مز عیسی المسیح انجیلنه اطاعت ایتمیانلردن علولو آتش
 ایله انتقام الدیغنده که بونلر ربک یوزندن و قدرتنک جلالندن ابدی هلاک
 ایله عذاب اولنه جقلدر * و یوحنا ی حواری مسیح سمان نزولنی مثال
 طریقله بیان ایدرک مکاشفاتک ۱۹ بابنک ۱۱ الی ۲۱ آیاتنده تحریر ایلشدیر
 که * آسمانی کشاد اولمش کوردم و اشته برآق آت و اوزرینه
 راکب اولانه آمین و صادق دیرلر ایدی و استقامت اوزره حکومت ایلوب
 جنک ایدر انک کوزلری آتش علوی کبی اولوب باشنده چوق تاجلر وار
 ایدی که انی کندوسندن غیری کسه بلز ایدی و قان ایله بویامش
 برقتان ایله کیمش اولوب اسمنه اللهک کلامی تسمیه اولنور و سماده
 اولان اردولر بیاض و پاک اینجه قماش کیلو و اتلر اوزرنده اولهرق انک
 ارقه سنجه کیده یورلر ایدی و طائفه لری اورمق ایچون اغزندن برکسکین
 قلیج چقوب انلره تیمور عصا ایله حکومت ایده جکدر و هر شیئه قادر اولان
 اللهک حدت و غضبی شرابنک باصقیسنی کندو چینیه جکدر و قفتاننده و
 بودند محرم براسمی وار در یعنی ملکر ملکی و ربلر رینی و کونشده طورر
 بر ملک کوردمکه بلند اواز ایله چاغروب جو سماده اوچان جمله قوشلره
 دیدی که کلک اللهک اخشام طعامنه جمع اولک که حکمدارلر حلمربنی و
 سردارلر حلمربنی و بهادرلرک حلمربنی و اتلرک و اوزرلرنده راکب اولانلرک
 حلمربنی و جمله ازادلرک و کوله لرک و کوچکلرک و بیوکلرک حلمربنی بیهسکرو
 اول حیوانی وزمینک حکمدارلرینی و بونلرک اردولرینی کوردمکه شول آت
 اوزرنده راکب اولان ایله و انک اردوسیله جنک ایتمک اوزره جمع اولدیلر و
 اول حیوان طوتلدی و اوکنده معجزه لر ایده رک حیوانک نشاننی قبول ایتمش

اولانلری وانك صورتنه سجده ايدنلری اضلال ايدن يلاغجی ييغمبر دخی
انكله برابر طوتيلوب بونلرك ايکيسنی کوکرد ايله يانان بر آتش کولنه دیری
دیری اتدیلر و قصور قلانلر شول آت اوزرنده راکب اولانك اعزندن
چقان قلیجیله قتل اولنوب جمله قوشلر انلرك حلمرينه طويدیلر *

ای بورساله مزى مطالعه ايدن دوستم معلومك اولسون كه شمديه
قدرقران و دين محمدی حقنده اولان اعتراضات مز عداوت و سوءنیتله
اوليوب مجرد سنك حال هلاکت مالکدن متأثر اولدیغم جهتله دين محمد
حق اوليوب انكله تحصیل نجات ممکن اولمیه جغی لوجه الله سکا توضیح
و بیان ایلدم شاید بو وسیله ايله خواب غفلتدن اویانوب طوتدیغ
يولك خلاف اولدیغنی درك برله طریق حقه و دين مسیحه رجوع ایدرك
بو حال خطرناكدن خلاص و هلاکت ابدیه دن نجات بولوب سعادت
سرمديه نائل اولهسن و متينك ۲۸ بابنك ۱۹ الی ۲۰ آیاتنده مسیحك
امرینه نظراً انجیل تعلیماتی عموم طوائف عالمه وعظ و تبشیر ایلک مسیحیلرك
فریضه ذمتلری اولدیغنه مبنی بونك ایفاسی نیتیه اشبو رساله نك ترتیبینه
مبادرت ایلدم ایمدی بیان اولنان موادی غفلت و یا خود غروردن ناشی
رد ایدوب مسیحك نجاتنی قبول ایلزایسك یوم قیامتده حضور ربانیده
مسئول اوله جقسن اما اكر تعصبی ترك ايله انصاف اینمش ایسك بو محله
قدر ذکر و اثبات ایلدیكمز مطالب و دلائلندن قرانك كلام الله و محمدك
رسول الله اولدیغنی البته فهم و اذعان ایلش اولملى سن بو صورتده تحصیل
نجات ایچون همان انی تركله دين مسیحینك قبولنه مسارعت ایله سی
لازمه دن در *

خلاصه حقیرك نتیجهء كلام اولان اشبو نصیحتی گوش هوشله استماع

ایدوب بالاده مذکور اولدیغی وجهله انسان کندرسنی کناهلری مجازاتندن
و جهنم عذابندن خلاص ایده میه جکندن بهر حال بر قورتاریجیه محتاج در
اول قورتاریجی دخی کتب مقدسه نك یانی اوزره عیسی المسیح در که
انسان محضا انک وسیله سیله تحصیل مغفرت ایدوب مقبول بارگاه احدیت
اوله رق سعادت ابدیه نائل اولور ایهدی اکر بختیاری حقیقی و جلال
اخروی به طالب ایسک اشبو نجاتک تحصیلندن غافل اولیه رق بو رساله ده
میچله اولان خلاص حقنده ذکر ایلدی کمز مطالبی تکرار بتکرار
جمعیت خاطر ایله ملاحظه و انجیل نسخه سنه دسترس اولورسک انی دخی
کمال دقتله مطالعه ایده سن و دائماً خضوع و خشوع ایله حق تعالی به
مناجات ایدرک نور توفیق و هدایبی اندن استدعا ایلیه سن و عنایت
ربانیه دن مستفیض اولوب انجیلک هادی راه حق و مسیحک ناجی مطلق
اولدیغنی ییلوب مسیح حقنده ایمان کامل تحصیلنه نائل و انک زحمت و
موتی ثوابی ایچون جهله کناهلریکک مغفرتیله تسکین قلب و سعادت
ابدیه به واصل اولمقنغی درگاه الهیدن تمنی ایله اکر بو وجهله دعا و نیازه
مداومت ایدر سیک ظلمت قلبک حقیق تعالیدن بر نور حقیقت تجلی
ایده جکنه و مسیح سنک خلاص ایدیجیک اولدیغنی بیلدی کک حالده بر روحانی
تسلی و شاذلغه نائل اوله جگنه اصلا شبهه یوقدر و اول وقت بورساله نك
باب ثانی فصل خامسنده مسیحی حقیقینک مظهر اوله جنی سعادت دائمیه
حقنده ذکر ایلدی کمز حالاتی کندو قلبکده مشاهده ایده جکسن و انجیلک
احکامی اجرا ایدوب مسیحک محبت و اطاعتنده ثابت قدم اوله رق بو
یولده هر درلو ظلم و ستمله صابر اولدیغک صورتده اللهک توفیقی یوما فیوما
حقکده ازدیاد بولهرق مسیح اوغورنده ایجاب ایتدی ککی حالده جان فدا

ابتمکدن دخی اجتناب ایتمزسن و بو عالم فانیدن رحلت ایتدیکنک زمان
 مسرت و نشاط تامله دار بقایه عزیمت ایدوب قرب الهی یه واصل اولدوق
 ابدالاباد بخت و جلال ایله مشرف و شادمان اولور سن نته کیم انجیلده
 مسطور در که اللهک مسیحه کندوسنی سونلره حاضر ایلدیکی نسنه لری کوز
 کورمامش و قلاق اشتمامش و انسانک خاطرینه خطور ایله مشلر در
 ایمدی زیاده قورقوب احتیاط ایله که مسیحه ایمان ایتمکله حاصل اولان
 نجات و جلال بی نهایتی رد ایتمه سن و مسیحه وسیله نجات اولدیغنی
 تیقن ایتدیکنک صورتده انسانلر قورقوسندن وانلرک و ظلم و ستمندن
 ناشی ایمانندن اعراض ایلمه سن زیرا خلقک قورقوسندن حتی کتم ایدوب
 تقیه صورتیله مسیحه انکار ایدن کمنسه عنایتدن محروم قالوب نهایت
 اللهک غضبیه دوچار اوله جقدر نته کیم بو خصوصده متی نک ۱۰ بابنک ۲۸ و
 ۳۲ و ۳۳ آیاتنده مسیح لسانندن وارد در که * جسدی اولدر نلردن خوف
 ایتمک اما جانی اولدرمکه قادر دکلر در اکن جهنمه هم جانی هم جسدی
 اولدرمکه قادر اولاندن زیاده خوف ایدک ایمدی هر کیم بنی آدم لر
 اوکنده اقرار ایدر ایسه بن دخی انی سماواتده اولان بابامک حضورنده
 اقرار ایدرم اما هر کیم بنی آدم لر اوکنده انکار ایدر ایسه بن دخی
 سماواتده اولان بابامک حضورنده انی انکار ایدرم * وینه متینک ۵ بابنک
 ۱۱ و ۱۲ آیاتنده مسیح بیورمشدر که * ادم لر سزی ذم ایلیوب طرد
 ایلدکلری و خلاف یره بنم ایچون علیه کزه هر دلور ایزامز سوزلری سوزلکلری
 زمان نه موتلوسزه سوزنک و زیاده سیله شاذ اولک زیرا اجر یکر کوکده
 چوقدر چون سزدن اول اولان ییغمبرلری بویله طرد ایلدیلر * اما اک غرور
 و غفلت ایدوب مسیح وانکله اولان نجاتی رد ایده جک اولورسک معلومک

اولسون كه كرك سماده و كرك زمينده مسيچدن ماعدا بر ملجا
 و بنا بوله ميه جقس نته كيم يوحناك ۱۴ بابنك ۶ آيتنده مسيچك قولي
 اوله رق وارد اولشدر كه * يول و حق و حيات بن ايم بابايه كمسه كلمز
 الا بتم واسطهم ايله * و يوحناك ۳ بابنك ۳۶ آيتنده محرر
 دركه * اوغله ايمان ايدن ابدى حياته مالكدرو
 اوغله ايمان ايتميان حياتي كوره مزانجق

اللهك غضبي اوزرنده

قالور *

۴۴

۴

اشبورساله ويليام واتس نام باصمه جينك
 محميه لوندرده تمپلار قيوبي جوارنده قراونقرت سواقغنده كائن
 مطبعه سنده طبع و تمثيل قيلنمش در في سنه ۱۸۶۱هـ

فهرست

مقدمه

صحیفه

- روح انسانیده متضمن اولان تقاضا مجازی و دنیوی نسنه لر ایله حصوله
کلیوب انجیق روحانی و حقانی یعنی معرفت الله و تعبد حقیقی
استصوابیله رفع و ساقط اولنه جعی بیانی ۱
عقل معرفت الله تحصیلنده قاصر اولدیغندن انسان عقلی وسیله سیله
بخت حقیقی لوازماتندن اولان حق معرفتی محضا الهام الهی اولان
کتبدن تحصیل ایده بیله جکی بیانی ۵
کتاب الهامی و کلام ربانی علاماتنک شروطی بیانی ۸

باب اول

- کتب عهد عتیق و جدید یعنی تورات و انجیلک منسوخ و منخرف
اولدیغی بیاننده در ۱۶

باب اول فصل اول

- مسیحیلرک عندنده متداول اولان کتبک یعنی تورات و انجیلک من
طرف الله اولدقربنی قرآن دخی مصدق اولدیغی بیانی ۱۷

صحیفه

باب اول فصل ثانی

انجیل و کتب عهد عتیق هیچ بر وقتده منسوخ اولدقلری بیاننده در ۱۹

باب اول فصل ثالث

محمدیلرک کتب مقدسهء عهد عتیق و جدید تحریف و تبدیل اولش

در دیو ایلدکلی ادعانک بطلانی بیاننده در ۳۰

باب ثانی

انجیل و کتب عهد عتیق تعلیماتی بیاننده در ۵۰

باب ثانی فصل اول

اللهک کتب مقدسهء دن استنباط اولنان صفاتی و انسان حقنده اولان

ارادهء علیهسی بیاننده در ۵۹

باب ثانی فصل ثانی

انسان ابتدا نه حالده اولوب و شمدهی نه حاله دوشدیکی و سعادت

و تقدسک نه درجهسنه واصل اولسی لازم ایدیکی بیاننده در ۶۶

باب ثانی فصل ثالث

مسیح واسطهسیله حصوله کلمش اولان نجات و انک ابنیت والوهیتی

بیاننده در ۹۰

صفحه

باب ثانی فصل رابع

نجاتك برکات و ثمراتی فیضنه انسانك نوجهله نائل اوله بیله جکی

بیاننده در ۱۲۳

باب ثانی فصل خامس

عیسی المسیحه ایمان ایدن کمسنه نك نوجهله حرکت و سلوک ایلمسی

بیاننده در ۱۳۷

باب ثانی فصل سادس

انجیل و توراتك كلام الله اولدیغی حقنده بعض دلائل بیاننده در . ۱۵۱

باب ثانی فصل سابع

دین مسیحینك ابتدای ظهورنده نوجهله منتشر و مشهور اولدیغی

و حواریونك ثبوت رسالتی بیاننده در ۱۶۱

باب ثالث

محمد رسول الله و قرآن كلام الله اولوب اولدیغی حقنده بعض

ملحوظات بیاننده در ۱۷۲

باب ثالث فصل اول

محمدك خبر رسالتی كتب عهد عتیق و جدیدده اولوب اولدیغی

بیاننده در ۱۷۴

صحیفه

باب ثالث فصل ثانی

قرآنك عبارتی انك كلام الله اولدیغنه دلیل اولوب اولیه جغی

بیاننده در ۱۸۶

باب ثالث فصل ثالث

قرآنك نه مقوله موادی حاوی اولدیغی بیاننده در ۱۹۱

باب ثالث فصل رابع

محمدك سیر و اوصافی بیاننده در ۲۱۶

باب ثالث فصل خامس

دین اسلامك نوجهله شایع و منتشر اولدیغی تحقیق و بیاننده در ۲۴۳

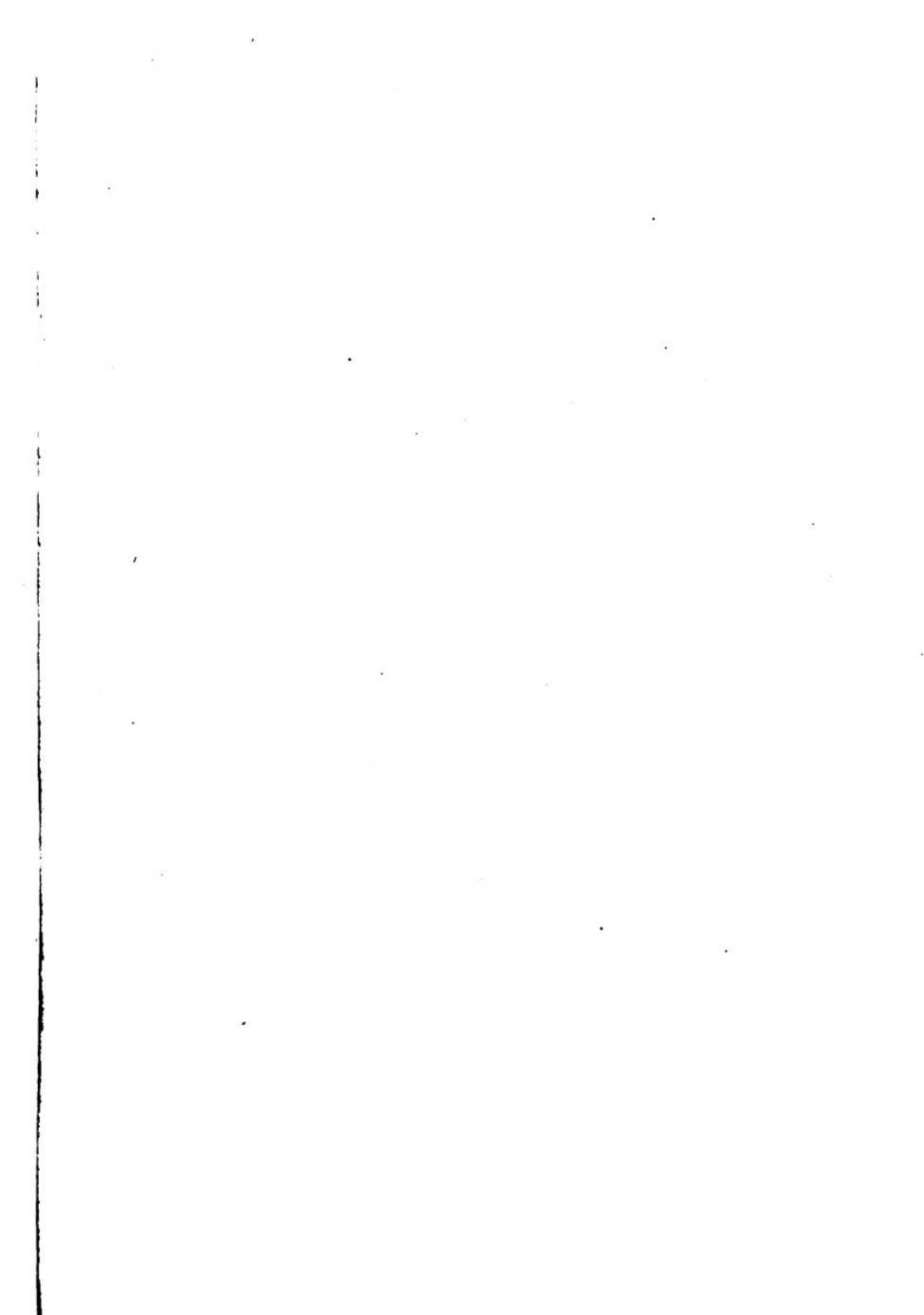

غلط نامہ

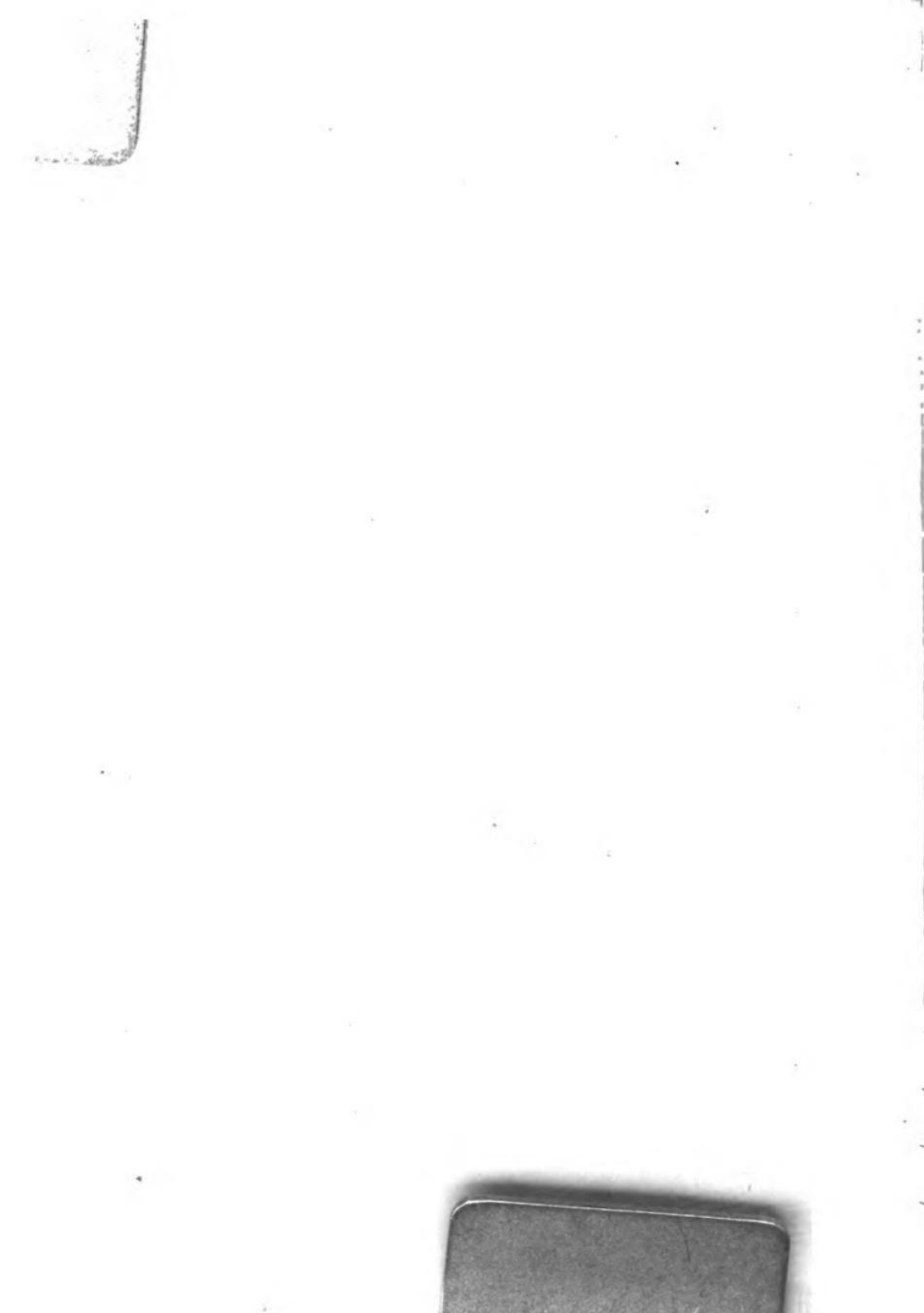
خطا	صواب	صحیفہ	سطر
کدورت	کدورت .	۳	۱۸
الہیدن	الہیدن .	۶	۱۰
بینجر	بینجر .	۷	۱۲
حقیقیہ	حقیقیہ .	۹	۱۲
باطنیہ	باطنیہ .	۱۰	۶
دائمہ	دائمہ .	۱۰	۱۳
صنقلر	صنقلر .	۱۲	۱۴
مخالق	مخالق .	۱۲	۲۰
خیمہ	خیمہ .	۱۳	۵
حلاکتہ	حلاکتہ .	۱۵	۶
ارده سی	ارادہ سی .	۲۰	۶
یقامق	یا یقامق .	۲۳	۷
تصرح	تصریح .	۲۴	۸
تبدئل	تبدیل .	۲۴	۱۵
اقرها	اقرہا .	۳۱	۳
دراسنہ	رداسنہ .	۳۱	۱۳

خطا	صواب	صحيفه	سطر
تامر . . .	تأمر . . .	٣٢	١
عمكن . . .	ممکن . . .	٣٧	٥
صنم . . .	ضم . . .	٣٩	٦
مسيحيارينك . . .	مسيحيارك . . .	٤١	٤
لندرة . . .	لوندرة . . .	٤١	١٨
هيكاريني . . .	هيكالريني . . .	٥٣	١٣
مبرة . . .	مبرا . . .	٥٨	٢٠
مقرون . . .	مقرون . . .	٥٩	٨
نه . . .	ينه . . .	٦١	١
كيجيه . . .	كيجيه . . .	٦١	٢٠
ايلان . . .	يلان . . .	٦٣	١٤
ارده . . .	اراده . . .	٦٥	١٥
ابيلسنى . . .	ايلسنى . . .	٦٧	٥
مينه . . .	ميوه . . .	٨١	١
سرتكك . . .	سرتلك . . .	٨٢	١٨
مسيبت . . .	مصيبت . . .	٨٦	١٣
خلال . . .	خيال . . .	٨٩	٨
بولشلىر . . .	اولشلىر . . .	٩٢	١٠
اوزريكه . . .	اوزريكه . . .	٩٩	١١
سويلدكدن . . .	سويلدكدن . . .	١٠٥	٩
قبال . . .	قبول . . .	١١٠	٢٥

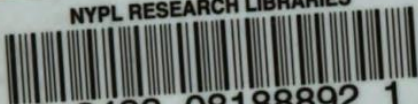
سطر	صحيفه	صواب	خطا
١٦	١٢٥	. . . القدسه القسه .
١٠	١٣٢	. . . جهد جاهد .
١٦	١٤٥	. . . حرامدر	. . . حراممدر
١٨	١٥٠	. . . اولياء اوليه .
١٥	١٥١	. . . الى الابد	. . . الابد .
٢٠	١٥٤	. . . السموات	. . . الاسموات
١٣	١٧٨	. . . مألنى مانى .
١٨	١٩٦	. . . حج	. . . حج
٣	٢٠١	. . . المذنبين	. . . اولمذنبين
١٤	٢٠١	. . . المذنبين	. . . اولمذنبين
١٠	٢٠٧	. . . النبأده البنياده
٢	٢١٣	. . . احصنت	. . . احسنت
١٠	٢١٦	. . . العنكبوتده	. . . العكبوتده
١	٢١٩	. . . زمحشرى	. . . زمشحرى
١٩	٢٢٦	. . . نعلينلر نعليندلر
٢٠	٢٢٩	. . . امام ايمام .
٩	٢٣٢	. . . مسلمينك	. . . مسلمينك
١٨	٢٤٢	. . . اغماض اغماز .
١٨	٢٥٤	. . . لملربنى	. . . لملربنى
٢	٢٥٨	. . . پناه پنا .

NYPL RESEARCH LIBRARIES

3 3433 08188892 1

